

Л. б. б
349/1900

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА

У 1900. ГОДИНИ

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ

РАД ОСМЕ РЕДОВНЕ СКУПШТИНЕ
ИМЕНИК ДОБРОТВОРА, ОСНИВАЧА И УЛАГАЧА
РЕГИСТАР ОСНИВАЧА

БЕОГРАД

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ
1901.

1.6.6
349

Лука Ћеловић
БЕОГРАД

УЖИВ. БИБЛИОТЕКА
И Б. 453572

Luka Celović
БЕОГРАД

РАД

ОСМЕ РЕДОВНЕ СКУПШТИНЕ

3. ЈУНА 1901. ГОДИНЕ

У ДВОРНИЦИ ВЕЛИКЕ ШКОЛЕ

(ПОЧЕТАК У 9¹/₂ ЧАСОВА ПРЕ ПОДНЕ)

ПРЕДСЕДАВАО

П. П. Ђорђевић

(ИЗВОД ИЗ ЗАПИСНИКА СКУПШТИНСКОГ)

I.

Председник отвара и поздравља скупштину овим говором:

Господо задругари!

Поздрављајући вас добродошлицом, срдечно вам, у име Задругине управе, захваљујем, што сте се у тако лепом броју одазвали нашем позиву и дошли да чујете какав је био живот и рад Задругин у години 1900. Из дневнога реда који је пред вама видећете о чем треба да се на данашњој скупштини заједно с управом саветујете, па се надам да ћете и сами изнети све што вам се чини да ће припомоћи унапређењу ове, премда још младе, али ипак већ доста јаке, просветне установе свега српског народа.

Данашњи је дневни ред наших послова прилично велики, те ће нам узети доста времена да га пажљиво и како треба до краја исцрпемо. Зато вас својим говором не смем задржавати. И зато вам, пре из-

А*

вештаја Задругине управе, могу рећи само то, да је година 1900., девета од постанка Задругина, била најбоља и најповољнија за њен развитак од свих ранијих година. То се види и по великом бројном одзиву како нових Задругиних добротвора, тако и редовних оснивача и улагача из свих српских крајева; о том ћете се уверити и по нарочитим услугама које су Задрузи у минулој години пружали многи наши крупни фактори јавни и државни, па и по особитој, за нашу Задругу веома драгоценој пажњи којом је она и с највишега места у Краљевини одликована. Ти пак несумњиви знаци народне љубави према Српској Књижевној Задрузи најбоље доказују не само да Србин живо тежи све јачем културном напретку, него и да је потпуно свестан знатне улоге коју сама српска књига врши и треба да врши у том тежењу. А кад је то истина, онда ће, надајмо се, истинити бити и снови српскога народа у најближој му будућности. Дај Боже, да нам нове године и даљи наш рад посведоче веровање и надање наше. —

Отварајући данашњу скупштину, молим вас најпре да изберете два члана који ће водити записник, а затим да саслушате извештај, који ће вам управин тајник прочитати.

За овим представља збору полицијског комесара г. Рад. Туцаковића, писара Управе вароши.

II.

Бележили су: г. г. Јов. М. Жујевић професор Вел. Школе и Чедо А. Петровић професор Гимн. Бука Стеф. Караџића.

III.

Тајник г. Љ. Јовановић прочита овај

ИЗВЕШТАЈ

о књижевном раду Управе Српске Књижевне Задруге.

Овогодишње, девето коло Задругиних књига донело је списе који су сви били објављени на лањској скупштини:

1 (58). Трећу свеску „Житија Герасима Зелића“, коју је, као и раније две, приредио за штампу с обилатим коментаром Пера П. Ђорђевић. Уз књигу је карта Зелићевих путовања и Зелићева завичаја и још слика његова. Две трећине ове свеске заузима до сад нештампани, а по садржају веома занимљиви део Зелићева списа, који је Задруга добила добротом пок. др. Илије Огњановића и г. Тихомира Остојића. Нека им је и на овоме месту топла хвала!

2 (59). Прву књигу „Песамма Буре Јакшића“, у којој је одабрана лирика песникова. Пред песмама је прештампана опширна студија Св. Вуловића о животу и раду Јакшићеву. О издању се старао тајник управин Љ. Јовановић.

3 (60 и 61). Обе књиге „Милана Наранџића“, романа Ј. Игњатовића, што је за штампу приредио и пропратио опширним предговором и коментаром Момчило Иванић.

4. (62). Посмрче пок. Свет. Ранковића „Порушени идеали“, које је обдарио одбор Мариновићеве Задужбине па га управа Задругина откупила од удовице пишчеве.

5 (63). „Ајванхо“ роман Валтера Скота, који је с инглискога превео Чед. А. Петровић, с предговором о животу и раду пишчеву.

6 (64). Е. Реклија „Планину“, коју је превео пок. Ђ. Милијашевић па је превод прегледао, приредио га за штампу и написао му предговор и објашњења проф. А. Станојевић. У књизи има 35 слика.

Сем ових, објављена је била да ће се у овом колу штампати још једна књига: „Причања Вука Дојчевића“ од Ст. М. Љубише; али је управа доцније променила своју одлуку и место ње дала и другу књигу „Милана Наранџића“, коју најпре није мислила штампати у овом колу. Управа је сад сматрала да је боље дати цело ово дело, а међу тим није било могуће издати у овом колу и све то и Љубишу, јер је и овако ово коло изнело 127 штампаних табака, а то је не само више но и у једном досадашњем колу, већ више него два пут онолико колико

задругари имају права очекивати према друштвеним правилима.

Од тих књига, три списа припадају ранијој српској књижевности.

Првом, Зелићевом, завршује се ово значајно „Житије“, а с тим је свршен рад на издавању овога писца у редовним колима, као што је раније завршено с протом Матијом Ненадовићем, Костом Трифковићем и Лазом Лазаревићем. Тако сад читаоци имају потпуно у рукама једно од најоригиналнијих и најјачих дела из времена после Доситија а пре Вукове победе, дело знатно и са чисто књижевне стране и као споменик о оном значајном времену. Доцније ће се, у мањем броју примерака, штампати засебна свеска са свима многобрсјним прилозима и документима које је писац унео у причање својих догађаја али који су великој већини читалаца непотребни, па су с тога из овога издања били изостављени.

Завршујући Зелића, ово је коло почело доносити списе два, у Задругиним издањима, нова писца. Оба су из времена пошто у српској књижевности победише вуковска национална начела а списи су им један у везаном а један у невезаном слогу. То су Јакшићеве песме и роман Игњатовићев. Јакшићева је лирика полетом, бујношћу ненадмашна и у оно време, добрим песмама онако обилато, како је било његово. Она у Задругиним издањима достојно приказује српску песму треће четвртине XIX века, заједно с песмама Ј. Илића, које су у овом низу раније штампане.

А Игњатовићев је „Наранцић“ најзначајнији спис из све забавне просе што се јавила између „Два идола“ Богобоја Атанацковића и „Приповијести“ Љубишиних. Испредњачивши далеко испред свога времена, у њему је Игњатовић дао прву сирову фотографију савременога друштва српскога у Угарској. Та је слика и данас свежа; и данас, кад је реалистична приповетка дала толико других одличних списа српској књижевности, „Наранцић“ има цене не само као први роман те врсте из Игњатовићева и српскога пера у опште, него и по многим књижевним одликама трајне вредности.

Што су ове године издане баш ове књиге, Игњатовићева, Јакшићева и Зелићева, мислимо да смео рећи, учињена је српском читаоцу знатна услуга. Сем што је сад добио у подесном облику и раније познати свршетак Зелићева „Житија“, сад је први пут штампан сав онај сасвим нови део из рукописа, а тим је у опште српској књижевности учињена услуга. „Милан Наранџић“ пак био је већ така библиографска реткост, да га по свој прилици није пре био прочитао целог ни сваки педесети задругар. Ни Јакшићевих списа већ нема данас у књижарској продаји, и већ се почиње осећати оскудица за њима, те их је управа почела издавати одабравши оно што је у Јакшића најглавније, па дакле и најпрече, песме, и то лирске.

После прештампавања старих књижевних радова српских, ово је коло донело и један сасвим нов, док ни у VII ни у VIII колу није био ниједан таки рад. То су „Порушени идеали“, трећи и последњи у низу романа рано преминулог Светолика Ранковића. У њему је даровити покојник с успехом насликао савремено стање манастира у Србији а у личности младога Леонтија срећно приказао дуг низ душевних појава, у основи врло честих у Срба наших, а јамачно и ранијих дана.

Други роман овога кола, Валтер-Скотов „Ајванхо“, пренео је читаоце у далеко време савременика Немањиних. Њим је у овом колу приказана преводна белетрија. Што је избор пао баш на Валтера Скота и његова „Ајванха“ узрок је не само велика занимљивост и поучност изабранога дела него што је то уједно и право класично дело у јевропској литератури те врсте. Читаоци су дакле овом књигом добили не само одличну лектуру него и прилику да по овом примерку познају каки је био историски роман у јевропској књижевности прве половине XIX века. Овом је дакле приликом учињено нешто и за историско-литерарно васпитање српских читалаца.

Поуке ради ово је коло донело у својој врсти опет класично дело Е. Реклија „Шта нам прича планина“. Ту се у врло подесном, управо сјајном облику,

износи живот планине, њених облика и становника, тако да је овим попуњена једна празнина у нашој поучној књижевности. Суд признатог нашега стручњака посведочио је већ до сад да је ово извршено с успехом.

За ново, десето коло књига спрема управа ове књиге :

1. „Лажни цар Шћепан мали“, од П. П. Његоша.
2. Јоакима Вујића „Путешествије по Србији“.
3. „Причања Вука Дојчевића“, скупио и сложио Стј. М. Љубиша.
4. Приповетке Илије Вукићевића.
5. „На селу и прелу“, приповетке Паје Марковића Адамова.
6. „Чича-Горио“, роман О. де Балзака, превео Ј. М. Јовановић.

Седму књигу, поучне садржине, управа није још коначно одабрала.

За XI и доцнија кола спремају се ова дела :

Превод „Оландије“ Е. де Амичиса, „Мртвих душа“ Н. В. Гогоља и „Набоба“ А. Додета, „Антологија српске лирике од И. Ђорђевића до Бранка Радичевића“ под уредништвом Тихомира Остојића, песме Војислава Илића, откупљене епске песме, драмати и приповетке Ђ. Јакшића, приповетке С. Матавуља, приповетке Св. Ранковића, „Светле слике“ Драгутина Илића, Збирка чланака Св. Вуловића из историје српске књижевности, речник необичних речи у писаца „славено-српскога“ времена, наставак „Историје српскога народа“.

Прошле је године (1900) настављено и издавање „Забавника“ Задругиног у три свеске (13—15). У њима је завршена прва књига Дикенсова „Давида Коперфилда“, а тако је исто завршена прва и штампана цела друга и трећа књига „Рата и мира“ Л. Толстога. То је свега $66\frac{3}{4}$ штампаних табака, дакле више него што је читаоцима обећано. Од тога је 60 табака из словенске а остало из туђих, англиске, књижевности. И у томе је дакле рађено по истакнутом програму.

„Забавник“ за нову (1901) годину већ се спрема и штампа се: четврта (последња) књига „Рата и мира“, друга (такође последња) књига „Давида Коперфилда“ и још „Изабране приповетке“ А. Додета у преводу Душана Л. Ђокића. Доносећи на тај начин не само најодабраније плодове модерне приповедачке литературе него и већином дела која би иначе у нас тешко угледала света, „Забавник“ по општем признању потпуно одговара обећањима која су дана онда кад је покретан.

За доцније године „Забавникове“ намењен је чувени Шпилхагенов роман „Чекић и наковањ“ у преводу с немачкога, и Сјенкијевићев „Огњем и мачем“ у преводу с пољскога.

Сем „Забавника“ управа је ове године наставила и издање Змајевих дечјих песама. Песме које нису ушле у ранију збирку „Чика-Јова српској деци“ прибранио је и уредио др. Милан Шевић у новој збирци под натписом „Чика-Јова српској омладини“. Књига је намењена одраслијим ученицима основних и млађим средњих школа. Ту је 171 песма са 26 слика и једном мусикалијом. Књига је изашла пре неки дан, а каквоћа ових песама и одзив који је прва књига имала у читалаца јамче да ће и ова бити примљена онако исто лепо.

Охрабрена одзивом читалачким на овака засебна издања, управа је ове године одлучила дати тако у штампу и још једну књигу. То је познати „Постанак народности“ од В. Беџхота у преводу др. Драгутина Мијушковића. Овај је спис својим садржајем подеснији за круг читалачки нешто ужи него што је број наших задругара, па је зато управа одлучила не штампати га у редовним колима него засебно у мањем броју примерака. Надати се да ће одзив читалачки, ако буде и овде као на Новаковићеву „Српску књигу“, омогућити да се и доцније настављају овака посебна издања.

У току ове године почело је излазити издање г. проф. Ђоке Станојевића, које је на лањској скупштини објављено, „Србија у сликама“. Управа је

нашим задругарима пружила могућност да лако и по повољну цену дођу до ове збирке, чија је прва свеска већ у њиховим рукама, и они су се могли уверити да су за малену претплату добили у нас дотле непознату врсту уметничког издања с лепим сликама са разних страна наше отаџбине. На управину понуду задругари су се одазвали у знатном броју, али ипак не довољном да се ово корисно и лепо издање продужи, ако се не би накнадно јавило још доста нових купаца.

Још се управа бавила о неким другим питањима и пословима, али јој је велики део снаге и времена одузело старање о одржању и ширењу круга задругарскога, о чем ће се говорити у другом извештају. Неки од тих књижевних послова још нису довршени, те се неће овде ни спомињати, али сматрамо за дужност изнети шта је управа урадила поводом једнога предлога који јој је упутила лањска скупштина. То је предлог г. Жив. О. Дачића да Српска Књижевна Задруга узме иницијативу у издавању популарних списа за много шири круг читалаца него што је то до сада радила. Управа је изабрала нарочити одбор у који је замолила и неколико задругара изван њена састава да проуче овај предлог. Изабрани је одбор после джега саветовања поднео управи извештај констатујући: да је прека потреба почети така издања, да би она имала довољно читалаца и да би било материјалне могућности за њихно издавање и руковање целим тим радом. Одбор је према томе управи предложио да наша Задруга узме на себе тај рад, али независно од редовних Задругиних издања. Управа је у начелу примила предлог да Српска Књижевна Задруга прими на себе издавање књига за народ и изабрала је нарочити одбор да се о свему том раду стара.

На завршетку овога извештаја, мило је управи што може споменути да је ове године Задруга ступила у књижевне везе с Матицом Хрватском у Загребу и том новом тековином ојачала заједницу између две гране наше заједничке народне књижевности, а на корист боље будућности народне.

Скупштина прима овај извештај.

IV.

Затим тајник прочита овај

ИЗВЕШТАЈ

о управљању Задругом и о њеној имовини и ширењу.

Пошто је на лањској скупштини попуњена избором два члана, управа се одмах конституисала, изабравши за председника г. Перу П. Борђевића, за потпредседника г. Живана Живановића, а за тајника Љ. Јовановића. За тим је управа приступила да према одлуци и овлашћењу лањске скупштине изабере ког заменика члановима управе и изабрала је г. г. Андру Стефановића и Слободана Јовановића, професоре велике школе. Никаквих промена није било у крилу управину у току године, сем што је ових дана одласком г. Андре Николића из Београда његово место остало упражњено. То место није управа попунила, јер је оно једно од она два места која по чл. 14 правила треба данас скупштина да попуни. То се друго место упражњује по истом члану правила иступањем г. др. В. Бакића из управе.

Управи и њеним органима главно је старање у току прошле године било, да уреди како ће се од сад прибирати претплата у Аустро-Угарској и у Босни и Херцеговини, јер се раније везе, које су биле уговорене са Српском Штампариијом у Загребу, нису могле више онако продужити. Г. г. је задругарима познато из преклањског извештаја да су те везе утврђене зато да би се умножио број задругара и претплатника у тамошњим крајевима. У име тога управа је од стране Задругине пристала била на знатну жртву, да се у Загребу, у Српској Штампариији, штампа упоредо с београдским увек друго издање редовнога кола, а то је веома увећавало редовне годишње издатке Задругине. Али нада да ће се ти, иначе непотребни, већи издаци накнадити прираштајем нових претплатника и покрити њиховим улозима није се оправдала, и ако се у први мах друкчије чинило, па се та нада иска-

зала и у извештају преклањској скупштини. Али док је у неким крајевима број претплатника доиста порастао, у другима је остао по старом, а у неким и натраг ударио. Кад се тај неуспех утврдио после две године дана рада, управа је одлучила да не наставља дотадашње везе са Српском Штампариијом без неких измена повољнијих по Задругу. Тога су ради вођени дуги преговори са представницима Штампариијиним, али се није могла наћи уговору нова основица на коју би могле пристати обе стране. С тога је управа свршила коначан обрачуна са Српском Штампариијом, од које је том приликом примила у реду све што је имала примати.

После тога настала је за управу Задругину бригада да нађе начин како да уреди послове око прибирања претплате и разашилања књига и око ширења Задругина, што је пре вршила Српска Штампариија у Загребу. После дужега проучавања овога питања, управа је то овако уредила. За Срем, Бачку и Банат ступила је у везу са Српском Манастирском Штампариијом у Сремским Карловцима и њој је поверила скупљање улога и претплате и разашилање Задругиних издања у тим крајевима. За остале пак области установљена је у Загребу нарочита комисионарска канцеларија где исте послове ради нарочити Задругин чиновник г. Никола Кукић. Последицама тога распореда можемо за сада бити задовољни, јер је и у карловачком и загребачком подручју порастао број претплатника на IX коло према броју за VIII и ранија кола.

Само VIII коло (за 1899) премашило је успехом сва ранија кола, као што је већ речено у лањском извештају, а то се још боље потврдило кад су после скупштине завршени рачуни о њему; али IX коло стоји већ данас нешто боље и од VIII. То се најпре види на броју приновљених добротвора. Њих се у току 1900 јавило много нових, и то 51 с уплатом целог улога од 150 динара, 50 с једном или две прве уплате (50 или 100 динара) и 23 који довршише или наставише раније започето уплаћивање. Тако је тим улозима лањске године стална главница повећана за

11.870 динара. Сем тога од 1 јануара ове године до данас уплатила су још 22 добротвора цео улог од 150 динара, 33 или прву или прву и другу уплату, а 19 наставили или довршили раније започето уплаћивање.

У време од лањске до ове скупштине још се више умножио број лица која миле или цењене покојнике уписују за добротворе Задругине. Тако уписаше: † Радомира Тијанића, апелационога судију, удовица г-ђа Христина; † Стевана Димитријевића, учитеља у Великом Орашју, удовица г-ђа Љубица; † Светозара Михаиловића, свештеника у Обреновцу, општина обреновачка; † др-а Владу Ђорђевића, лекара у Београду, најближи другови и пријатељи; † Велизара Кундовића, пређ. министра, брат г. Чедомиљ, трговац из Лознице; † Павла Митића, свршеног медицинара, браћа г. г. Михаило, Таса и Марко, трговци у Шапцу; † Стану Макс. Живчевића из Милошевца, син г. Светозар, судија у Пироту; † Петра Ј. Јаковљевића из Жабара брат г. Јован, практикант са Рудника; † Михаила Димитријевића, мајора, као свога друга г. г. официри XV пешачкога пука Стевана Синђелића у Зајечару; † Николу Плајела, техничара, отац г. Драгутин, директор реалке у пенсији; † Јована Вељановића, ученика VI р. гимназије, зет г. Радомир М. Матић, трговац из Обреновца; † † Милутина и Александра М. Јоциће, брат г. Светислав, секретар првостепеног суда у Смедереву; Њ. В. † Краља Милана, општина јагодинска, а исто тако и општина велико-градиштанска; † Ангелину Марићку, г-ђа Ана М. Ракића и син јој Милан; † Петра Илића, ученика VI р. гимназије у Пожаревцу, отац г. Ђока, трговац. А овога тренутка пријавио је Ст. Јевтовић, добротвор и трговац, свога сина Михаила, ђака Вукове гимназије за добротвора. Сем тога добротвор Задругин г. Филип Христић предао је управи две хиљаде динара као легат г-ђе своје кћери, † Ангелине Марићке, на име фонда за спомен сина њена, пок. Милана Марића. О овом ће фонду управа прописати нарочиту уредбу. Нека свима племенитим покојницима буде вечна памет, а дарожљивим прилагачима вечна хвала.

Према оваком одзиву добротворском, управа је сматрала за дужност да убрза израду друштвене повеље за ту врсту задругара, без обзира на доста знатне трошкове. Према слици коју је израдио г. Марко Мурат, повеља је умножена у једном од уметничких завода у Липисци а за тим разаслата члановима. А како је Српска Књижевна Задруга срећна да на челу својих добротвора има Њ. В. Краља Александра I, управа је одлучила замолити Његово Величанство да изволи примити сам оригинал сликарев. Ту је молбу Њ. В. Краљ изволео прихватити и примити повељу, коју му је председништво предало на дан 27. децембра 1900. г.

Његово Величанство је ове године указало још знатну моралну помоћ Српској Књижевној Задрузи, обративши Своју високу пажњу на оне поверенике управине који су се истакли нарочитом заузимљивошћу у вршењу повереничке дужности, те је изводело одликовати их неколицину одличјима ордена Светога Саве. Колико је овај акат Његова Величанства на понос управи као драгоцен а високо признање корисности рада Задругина за просвету српску, толико се треба надати да ће у њему многа г. г. повереници наћи нов подстак да још живље и све топлије приону око развитака ове установе.

Управа ће и са своје стране учинити што треба према својим одличним повереницима и предложити за то и скупштини шта затреба, а на овоме месту сматра да јој треба захвалити оној господи повереницима који су помогли да се IX коло што брже и за Задругу што подесније разашље многим повереницима по удаљенијим местима :

Владимиру Илићу, адвокату у Шапцу, Владимиру М. Пешићу, свештенику у Марковцу, Владимиру Сретеновићу, учитељу у Младеновцу, Димитрију Тричковићу, професору у Чачку, Драгољубу Ј. Остојићу, поштару у Ужицу, Боки Стојковићу, професору у Неготину, Борђу Миросављевићу, књиговођи штедионице, и Јови П. Јовановићу, учитељу у Крагујевцу, Јовану Молнару, књижду у Ваљеву, Љуби Божићевићу, ђакону у Аранђеловцу, Милораду Вујичићу, секретару

окружног начелства у Шапцу, Милошу Миленовићу, учитељу у Зајечару, Михаилу Михайловићу, учитељу у Лесковцу, Светиславу Огњановићу, судском рачуновођи у Крушевцу, Светозару Обрадовићу, професору у Нишу, Станиши Станишићу, учитељу у Јагодини, Стевану Којићу, царинику на Забрежју, Стеви Живковићу, царинику у Радујевцу, Стеви Миросављевићу, инжињеру у Крагујевцу, Тихомиру Костићу, секретару начелства у Смедереву, Урошу Грабовцу, среском начелнику у Лозници.

Заузимљивости повереничкој треба приписати што је, поред броја добротовора, растао и број осталих задругара и претплатника, тако да је IX коло прешло у том погледу сва ранија. Док је VIII (најбоље до овогодишњег) имало до скупштине 7214 чланова, IX има данас 7560 дакле 346 чланова више. То је истина смеран напредак, али је управи у толико милији, у колико се он последње три године стално показује. Напредак ће бити још виднији кад и крајеви изван Србије узму јачега учешћа у том напредовању јер док у Србији вишак износи 318 задругара, њихов износи засад само 28. У тим је крајевима виднији напредак у релативном броју оснивача према улагачима, јер док је лане био само 12.7% оснивача од збира оснивача и улагача, дотле ове године има 13.6% оснивача. Напротив, у Србији је релативни број оснивача исти као и лане: 35.5% а с одржањем тога стања можемо бити потпуно задовољни.

Ове је године распродато и старих кола из магазина друштвенога и тим начином добивено 4796 динара, те се и ове године показало да је магáзин станлан извор знатнога годишњег прихода Задругина.

На друштвене дохотке и расходе последњих година знатно утиче претплата на „Забавник“ и трошкови око њега. Као што је предвиђано у лањском извештају да ће се покрити трошкови око друге године „Забавника“ (за 1899 годину), тако се догодило. Расходи су за њ износили 12.711.49 динара, а дохоци укњижени у благајничка примања 11.503 а кад овоме додамо 1.256 динара, нешто неукњижене а нешто још

ненаплаћене претплате, претећи ће 47·51 данара. Надати се да ће тако бити и са трећом годином „Забавника“ (за 1900), која стаје Задругу 13.635·22 динара, а претплата је 11.200 динара (10.444 дин. укњижене и 756 неукњижене претплате), дакле мањак износи још: 2435·22 динара. Али то је већ сада покривено „Забавниковим“ књигама у магазину друштвеном које, кад се најумереније цене, износе вредност од преко 10.000 динара. Досадашњим излажењем „Забавника“ показало се да се дохоци за њ споро купе и да се на њих мора чекати неко време, али да ипак стижу у благајну. Ипак не треба заборавити да би брже притицање „Забавникове“ претплате повољније утицало не само на опште стање Задругине благајнице него и на удесније и брже излажење самога „Забавника“. Зато ће новој управи бити једно од првих старања да реши ово питање о „Забавнику“.

Све ово што Задруга ради, не би лако могло бити, да она не налази топле љубави и услужне помоћи у многобројних пријатеља српске књиге и просвете. Свима њима дугује управа захвалност. Али нарочитом је захвалношћу задужио Српску Књижевну Задругу г. Министар просвете и црквених послова, који је једнога професора гимнасијског разрешио од школске дужности и упутио га на рад у Задрузи, тако да је овој тиме знатна помоћ указана. Нека му је и на овом месту исказана топла захвалност.

Исто је тако г. председник пореске управе, давао могућности Задругину магазинару, чиновнику свога одељења, да може више времена посветити својој дужности у нашој Задрузи. Управи је пријатна дужност рећи му за то хвала. Хвала и управи државне штампарије и осталом персоналу тог завода, јер се без њихне добре воље и расположености према Српској Књижевној Задрузи не би могло ни мислити на извршење друштвенога задатка. Нека је хвала и јавној штампи, која је у свакој прилици била предусретљива и пажљива према интересима Задругиним и само она пружа могућност да се у српских читалаца стално одржава пажња према овој нашој установи.

Ове је године Задруга имала и губитака, јер су јој смрћу отети добротвори њени: Владислав Алић, трговац у Земуну, и Милош Петровић, главни благајник управе државних монопола у пенсији, и заслужни управин повереник Милутин Стојановић, пензионисани учитељ у Смедереву. Нека им је у Српској Књижевној Задрузи вечан спомен! —

Поводом овог извештаја г. др. Ђ. Николић питао је, да ли је Задруга ступила у везу са Друштвом Рад у Руми, ради растурања својих издања.

Председник је изнео Скупштини све шта је урађено у том погледу, изјављујући наду да ће се преговори брзо и успешно свршити.

Риста Одавић пита шта је са отварањем Задругине књижарнице.

Тајник је одговорио да се Управа занимала и тим питањем на својим састанцима, али га није дефинитивно решила због хитнијих послова које је посвршавала у току године.

А. Станојевић, професор, пита шта је Управа радила по лањском предлогу о куповини штампарије?

Исто питање подстиче и г. Благоје Недић, пензионар.

Председник им је одговорио да остварење тога предлога стоји у вези с куповином куће за Задругу. Међутим Задруга не располаже толиким капиталом, да би могла извести и један и други посао, и да ће то остати још неко време лепа жеља и Управина и свих пријатеља Задругиних.

Јаша Продановић пита: Зашто се одоцнило с овогодишњим колом књига Задругиних? Шта је узрок томе?

Тајник своди узроке томе на ово: доцне се донела одлука о књигама IX кола; писци не предају на време цео рукопис; штампање је почето доцније због раскида уговора са Српском Штампаријом у Загребу; коло је велико, јер има више табака но и једно досадашње коло; и најзад што је и Државна

Штампарија крајем прошле и почетком ове године била претрпана пословима.

Љ. Јоксимовић говори против отварања књи-
жарнице, износећи разлоге за то.

Потпредседник брани гледиште Управино на куповину штампарије и отварање књижарнице. Он предлаже и резолуцију, којом би се наложило Управи да прикупи потребне податке, да спреми новац, како би се тек доцније, у току времена, могло приступити остварењу и једног и другог предлога.

После кратког објашњења Председникова, примљен је прочитани управин извештај о управљању Задругом, и прешло се даље на дневни ред.

V.

Прочитан је извештај о Задругиној благајници, и примљен без икаквих приговора.

Скупштина је дала управи разрешницу по овом извештају.

Дат је одмор од $\frac{1}{2}$ часа.

VI.

На предлог Управин Скупштина је изјавила своју захвалност овим вредним повереницима Задругиним: г. г. Благоју Д. Тодоровићу секретару министарства народне привреде у Београду; Јовану Вучанову, учитељу у Митровици; Милораду Петровићу, професору у Београду; Михаилу Драголовићу, пароху у Задру; Стевану Калемберу, трговцу у Кореници; Филипу Мијатовићу, свештенику у Гучи; Чеди Јов. Марковићу, артилериском капетану у Ужицу; Васи Митићу, среском начелнику у Великом Орашју; Др. Ђорђу Милашиновићу, лечнику у Винковцима; Љуби Јанковићу, поштару у Београду; Милошу Костићу, учитељу у Босанској Градишци; Милошу Миленовићу, учитељу у Зајечару; Пери Живковићу, учитељу у Свилајнцу; Рафу Марићу, правнику у Дубровнику; Светозару Томићу, железничком чиновнику у Београду.

На исти начин изјављена је захвалност и оној господи повереницима, који су раније били за заслуге

према Задрузи проглашени за добротворе, па и даље остали неуморни скупљачи чланова Задругиних. Та су господа:

Васа Живковић, протођакон у Пожаревцу; Васа Николајевић, прота у Иригу; Васа Симић, учитељ у Обреновцу; Веља Павловић, учитељ у Горњем Милановцу; Вељко Константиновић, учитељ у Панчеву; Димитрије Тричковић, професор у Чачку; Јован Воркапић, катихета у Петрињи; Коста М. Поповић, порезник у Параћину; Љубомир Јојић, учитељ у Пироту; Павле Софрић, професор у Нишу; Панта Ђукић, потпоручник у Ужицу; Сава Ђ. Омчикус, трговац у Книну; Савко Филиповић, учитељ у Миоковцима; Светозар Брашован, учитељ у Вршцу; Светозар Томић, професор у Скопљу; Светолик Краљевачки, књиговођа у Врањи; Стева Страјинић, тајник српске црквене општине у Осеку; Стеван Благојевић, благајник у Шиду, и Тадија П. Костић, свештеник у Горњем Милановцу.

VII.

Примљен је Управин предлог, да се друга тачка чл. 11. друштвених правила овако измени: „Управу састављају десет чланова и пет њихових заменика. Чланови бирају између себе: председника, потпредседника, књижничара, тајника и благајника. Заменици се свагда позивају на Управине састанке, на којима имају право гласа.“

VIII.

Примљен је тако исто Управин предлог, да се члану 16. правила дода нова тачка: „Према нарочитим месним потребама, може Управа постављати на место повереника и нарочите продавце, који ће за свој труд имати проценат од наплаћеног новца. и

IX.

По предлогу Председникову изабрат је наново за члана Управе г. др. Војислав Бакић, професор велике школе, а на место г. Андре Николића, који је на страни, изабрат је г. Андра Стевановић, такође професор вел. школе.

X.

За заменике изабрати су опет по предлогу Председникову, ова господа:

Слободан Јовановић, професор Вел. Школе; Милутин Марковић, члан Касационог Суда; Светислав Симић, професор гимназије; Михаило Л. Бурић, трговац и Коста Д. Ризнић, трговац.

XI.

За прегледаче рачуна изабрати су: г. г. Никодим Васић, пензионар, и Сретен Ж. Пашић, управитељ Више Женске Школе Краљице Драге.

XII.

Председник је објавио да је исцрпен дневни ред и, затварајући ову Скупштину, захвалио члановима на лепом одзиву и усрдном учешћу у саветовању о напретку Задругину.

Рад је на Скупштини завршен у 12 часова у подне.

На Скупштини су били:

Добротвори: г. г. Антоније Пантовић, Благоје Недић, Вељко Константиновић, Душан Бокић, Живан Живановић, Љуба Јовановић, Љуба Јоксимовић, Марко Радуловић, Пера П. Борђевић, Светозар Видаковић, Стеван Јевтовић, Урош Благојевић, Филип Христић и Чеда Петровић.

Оснивачи: г. г. Алекса Станојевић, Александар Борисављевић, Александар Стојићевић, Алимпије Савић, Богољуб Тирић, др. Војислав Бакић, Димитрије Ј. Милојевић, представник дружине »Данчића«, др. Бока Николић, Живојин М. Симић, Јанко Веселиновић, Јаша Продановић, Јован Бадемлић, Јован Жујовић, Јован Прапорчетовић, Лазар Пољаковић, Љубомир М. Давидовић, др. Манојло Смиљанић, Милан О. Петровић, Милан Убавкић, Милан Шевић, Миливоје Поповић, Милован Р. Маринковић, Милош Цветић, Михаило Марковић, Момчило Иванић, Никола В. Јојић, Павле Аршинов, Пера Павловић, Риста Одавић, Светолик Поповић, Сима Јеротић, Слободан Јовановић и Стеван Бабић.

Повереници: г. г. Боривоје Тошић, Васа Петровић, Душан Летић, Живојин О. Дачић, Јаков Алкалај, Јован Буквић, Јован Димитријевић, Јован Митровић, Јосиф Цвијовић, Лепосава Николићева, Милорад Полић, Михаило Грујичић, др. Михаило Поповић, Ранко Петровић, Савка Радичевићева, Срета Пашић и Стева Борђевић.

СТАЊЕ ИМОВИНЕ И БЛАГАЈНИЦЕ
СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ
У ГОДИНИ 1900.

ИМОВИНА

СТАЊЕ ИМОВИНЕ НА

	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
У благајници :						
Сребра	15.986	27				
Аустријских круна	1.710	82				
Немачких марака 30 комада	37	50				
Руских рубаља златних 5 комада	20	—				
Турских лира 1 комад	22	—				
Наполеона 101 комад	2.020	—	19.796	59		
У хартијама од вредности :						
Акција Српског Бродарског Друштва 20 ком.	2.000	—				
2 ⁰ / ₀ српск. државн. лозова 111 ком.	10.275	15	12.275	15		
У новчаним заводима :						
У Београдској Задрузи у злату	1.218	30				
» Београдској Задрузи у сребру	44	—				
» Управи Фондова у злату	5.711	—				
» Управи Фондова у сребру	23.578	45				
» Управи Фондова за фонд † др-а Б. С. Борђевића у сребру.	1.673	70				
» Ваљевској Задрузи за фонд попа Михалаћа	1 000	—				
» Чиновничкој Задрузи у сребру	2.008	70	35.234	15		
У покретностима :						
Намештај по одбитку 10 ⁰ / ₀	1.175	81				
Библиотека	3.037	32				
Магацин књига	36.217	40	40.430	53		
У дужника :						
У разних дужника	2.250	—	2.250	—	109.986	42
			Динара		109.986	42

ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1900. Г.

ДУГ

	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
Стална главница:						
Од 31-XII-99 године	63.011	36				
» овогодишњих добротвора	11.870	—				
Од овогодишњих 5% од потрошног капитала	2.907	74	77.789	10		
Фондови:						
† попа Михалаћа	1.000	—				
† д-ра Ђ. С. Борђевића	1.673	70				
Игумана Филарета Петровића	1.000	—	3.673	70		
Повериоци:						
Државна Штампарија	8.442	10	8 442	10	89.904	90
Остатак потрошног капитала за пренос у 1901. год.					20.081	52
					Динара . 109.986 42	

ПРИМАЊЕ

СТАЊЕ БЛАГАЈНИЦЕ

	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
Салдо остатка од 31. XII. 1899 г.			22.637	94		
Пренос остатка из 1898. год. у ту- ђој монети			1.706	45		
Од добротвора: 51 150, 10 100, 1 80, 1 75, 1 70, 5 60, 1 55, 51 50, 1 40, 1 30, и 1 20 дин.	11.870	—				
Од I кола: 10 по 10, 8 по 7, 82 по 6 и 1 од 5 дин.	653	—				
Од II кола: 11 по 10, 7 по 7, 75 по 6 и 1 од 5 дин.	614	—				
Од III кола: 12 по 10, 1 од 7, 72 по 6, и 1 од 5 дин.	564	—				
Од IV кола: 13 по 10, 5 по 7, 71 по 6 и 1 од 5 дин.	596	—				
Од V кола: 18 по 10, 1 од 7, 73 по 6 и 1 од 5 дин.	630	—				
Од VI кола: 18 по 10, 2 по 7, 73 по 6 и 1 од 5 дин.	637	—				
Од VII кола: 30 по 10, 2 по 7, 130 по 6 и 1 од 5 дин.	1.099	—				
Од VIII кола: 851 по 10, 1 од 7, 2.569 по 6 и 1 од 5 дин.	23.936	—				
Од IX кола: 1.130 по 10. и 2.035 по 6 дин.	23.510	—				
Од X кола: 1 од 10 и 2 по 6 дин.	22	—				
Од »Забавника« 1898. г.: 41 по 4 д.	164	—				
Од »Забавника« 1899. год.: 1 од 7 и 522 по 4 дин.	2.095	—				
Од »Забавника« 1900. г. 1690 по 4 д.	6.760	—				
Од »Забавника« 1901. г. 174 по 4 дин.	696	—				
Од »Забавникових књига«	356	50				
» разне продаје	1.604	17				
» ажије	451	80				
» интереса на уложени новац	2.555	73				

НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 1900. Г.

ИЗДАВАЊЕ

	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
За огрев и канцелариј. трошкове	646	33				
» награде особља	8.488	—				
» намештај	271	—				
» формуларе и циркуларе	684	50				
» станарину	2.688	60				
» поштарину	746	64				
» проценат повереницима	759	53				
» провизион књижарима	409	—				
» библиотеку	1.324	16				
» коричење ранијих кола	1.904	90				
» експедовање ранијих кола	762	29				
» » VIII кола	2.680	54				
» коричење » »	15.725	05				
» штампу и хартију VIII кола	22.339	85				
» хонораре VIII кола	3.820	—				
» » IX »	5.435	—				
» коричење » »	4.670	—				
» штампу и хартију IX кола	851	95				
» експедовање IX кола	149	87				
» хонораре » Забавника« 1899. год.	45	—				
» » » 1900. »	2.174	95				
» експедовање » Забавника« 1899. г.	385	90				
» » » 1900. г.	558	63				
» штампу и харт. » Забав.« 1899. г.	3.800	70				
» коричење » Забавника« 1899. г.	16	80				
» » » 1900. г.	831	—				
» » Забавникових књига	814	10				
» друштвену повељу	2.850	—				
» попутнину	629	40				
» књигу » Чика Јова српској деци«	6.354	47				
» » Српску књигу«	890	28				
Беогр. Задрузи уложено	421	80				
Управи Фондова уложено	13.382	25				
Упр. Фонд. за фонд Б. С. Борђевића (уложено)	119	50				
Чиновничкој Задрузи	2.008	70				

	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.	ДИН.	ПР.
Од наплате старог дуга	708	70				
» ванредних примања	1.282	28				
» Београдске Задруге	8.200	—				
» Управе Фондава	10.500	—				
» књига, » Чика Јова српској деци«	5.381	15				
» » Српске књиге«	1.835	20	106721	53	131.065	92
			Динара .		131.065	92

Наведени салдо налази се у привременим издацима и у готовини и то :
сребру

31. децембра 1900. год.
у Београду.

Благајник
Јов. Д. Јовановић с. р.

У име управе
Жив. Живановић с. р.

Овај рачун имовине и овај рачун стања благајнице Српске Књижевне
нашли смо да је у

24. маја 1901. год.
у Београду.

ПРЕМИНУЛИ ДОБРОТВОРИ

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Уписали се 1892. године.

1. Генерал Коста Протић, краљевски намесник — Београд	150 дин.
2. Јован Ристић, краљ. намесник у пензији — Београд	150 »
3. Архимандрит Нићифор Дучић — Београд	150 »
4. др. Лаза Ђ. Докић, председник Државног Савета — Београд	150 »
5. др. Љубомир Радивојевић — Каменица .	150 »
6. Нико Бошковић — Дубровник	150 »
7. Владислав Алин, трговац — Земун . . .	150 »

Уписали се 1893. године.

8. Јово Шорак-Бедо, срп. правосл. протопоп — Ријека	150 к.
9. Васа Мијатовић, гостионичар — Београд	150 д.
10. Константин Вучковић, трговац — Сплет	150 к.

Уписали се 1896. године.

11. Љубомир Ђ. Марковић, уписао га отац г. Бурађ Марковић, трговац — Обреновац .	150 дин.
12. др. Милан Јовановић, професор Војне Академије — Београд	150 »
13. Јован Ђорђевић, професор Велике Школе у пензији — Београд	150 »
14. Димитрије Стаменковић, трг. — Београд	150 »
15. Светозар Стаменковић, трговац — Београд	150 »
16. Драгутин Бранковић, инж. потпоручник, уписао га отац г. Стојан Бранковић, инж. потпуковник — Ниш	150 »
17. Дамњан Спасић, предузимач, уписала га супруга г-ђа Живка — Београд	150 »

18. др. Борђе С. Борђевић, професор — Београд . . . . . 150 дин.
 19. Никола Манојловић — Рајко, свештеник — Слатина . . . . . 150 к.

Уписали се 1897. године.

20. Регина Јелишева, учитељица — Београд . 150 д.
 21. Герман Опачић, Епископ Новосадско-бачки — Нови Сад . . . . . 150 к.
 22. Ранко Д. Милутиновић, правник, уписао га отац г. Димитрије, трговац — Жабари 150 д.

Уписали се 1898. године.

23. Милутин Гарашанин, изванредни посланик и опуномоћени министар у Паризу, уписала га Српска Краљевска Академија — Београд . . . . . 150 дин.
 24. Рава Миленковић, приватије, уписала га супруга г-ђа Милица — Београд . . . . . 150 »
 25. Сима В. Симић, члан Касац. Суда, уписала га сестра г-ђа Магдалена С. Павловића — Београд . . . . . 150 »
 26. Милош Ж. Петровић, главни благајник Управе Држ. Монопола у цензији — Београд 150 »

Уписали се 1899. године.

27. Окица Глушчевић, новинар, уписали га другови — Београд . . . . . 150 »
 28. Рудолф Бане, апотекар у Пожаревцу, уписала га сестра г-ђица Зорка Т. Модунова — Београд . . . . . 150 »
 29. Живан Д. Јовановић, пешадиски капетан I кл. у Крушевцу, уписао га брат г. Јован, књиговођа мин. нар. привреде — Београд 150 »

Уписали се 1900. године.

30. Драгомир Вучковић, пуковник, министар војни и пређ. командант дринске дивизије, уписали га г. г. официри дринске дивизије — Ваљево. . . . . 150 »
 31. Милован Т. Јанковић, председник Главне Контроле у пензији, уписала га супруга г-ђа Анка — Београд . . . . . 150 »
 32. Бранко Васиљевић, пуковник, уписао га г. Љубомир Н. Христић, пуковник — Београд 150 »

33. Димитрије Чохаџић, првенче г-ђе Наталије и г. Борђа С. Чохаџића, секретара суда — Београд . . . . . 150 дин.
34. Радомир А. Тијанић, члан Апелационог Суда, уписала га супруга г-ђа Христина — Београд . . . . . 150 »
35. Стеван Димитријевић, учитељ у Вел. Орашју, уписала га супруга г-ђа Љубица . . . 150 »
36. Њ. В. рашко-призренски митрополит Дионисије — Призрен . . . . . 150 »
37. Светозар Михаиловић, свештеник у Обреновцу, уписала га општина обреновачка 150 »
38. Др. Влада Борђевић, лекар, уписали га најближи другови и пријатељи — Београд . . . . . 150 »
39. Велизар Кундовић, пређ. министар, уписао га брат г. Чедомир, трговац — Лозница . 150 »
40. Мих. Димитријевић, мајор, уписали га другови г. г. официри XV пука »Стевана Синђелића« — Зајечар . . . . . 150 »
41. Никола Плајел, техничар, уписао га отац г. Драгутин пензионисани директор реалке — Београд . . . . . 150 »

Уписали се 1901. године.

42. Јован П. Вељановић, ученик VI раз. гимназије, уписао га зет г. Радомир Матић, трговац — Обреновац . . . . . 150 »
43. Анка Марковићка, уписао је син г. Драг. Марковић — Београд . . . . . 150 »
44. Милутин и Александар, браћа Јоџићи, уписао их брат г. Светислав, секретар суда — Смедерево . . . . . 150 »
45. Њ. В. Краљ Милан, уписала га општина у Јагодини . . . . . 150 »
46. Ангелина Марићка, уписали је г-ђа Анка Ракићка и син г. Милан — Београд . . . 150 »
47. Њ. В. Краљ Милан, уписала га општина у Вел. Градишту . . . . . 150 »

Уплаћују улоге у ратама за:

48. Буру Владића, трговца, син г. Живко, царински чиновник — Шабац . . . . . 100 »
49. Константина Алексића, официра, супруга г-ђа Милка Гргурова — Алексић — Београд 100 »

50. Павла Митића, свршеног медицинара, браћа г.г. Михаило, Таса и Марко, трговци — Шабац	50 дин.
51. Стану Макс. Живчевића, из Милошевца, син г. Светозар, судија — Пирот	50 »
52. Петра Ј. Јаковљевића, из Жабара, брат г. Јован, практикант — Рудник	50 »
53. Петра Илића, ученика VI. разреда гимназије отац г. Бока, трговац — Пожаревц	50 »
54. Свога сина Михаила, ученика VIII раз. гимназије, родитељи г-ђа Љубица и г. Стеван Јевтовић, златар — Београд	80 »

ИМЕНИК

ЧЛАНОВА СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

ДОБРОТВОРИ

ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО КРАЉ СРБИЈЕ АЛЕКСАНДАР I.

ЊЕГОВО ВИСОЧАНСТВО КЊАЗ НАСЛЕДНИК ЦРНЕ ГОРЕ ДАНИЛО

I.

Добротвори који су уплатили цео улог:

Уписали се 1892. године.

3. Г. Милош В. Валожић, књиџар — Београд . . . . . 150 д.
4. Г. Андра Николић, изванредни посланик и опуномоћени министар — Париз . . . . . 150 д.
5. Г-ђа Мица Косте Протића — Београд . . . . . 150 д.
6. Г. Сава М. Новаковић, трговац — Беч . . . . . 150 к.
7. Г. Филип Р. Вујић, књиг. Упр. Монопола — Крагујевац 150 д.
8. Г. Живојин П. Симић, професор — Београд . . . . . 150 д.
9. Г. др. Лаза Илић, окр. лекар — Зајечар . . . . . 150 д.
10. Г. Милутин Ј. Марковић, члан Касационога Суда — Београд . . . . . 150 д.
11. Главни Школски Одбор — Београд . . . . . 150 д.
12. Бенерал г. Јован Мишковић, министар војни у пензији — Београд . . . . . 150 д.
13. Г. Драгутин Плајел, директор у пензији — Београд 150 д.
14. Г. др. Владан Ђорђевић, пређ. председник министарскога савета — Београд . . . . . 150 д.
15. Г. Јосиф Чечелски, апотекар — Пожаревац . . . . . 150 д.
16. Г. Вељко Ђ. Рајковић, председник првостепеног суда у пензији — Крагујевац . . . . . 150 д.

17. Његово Преосвештенство Епископ Жички Господин
Сава — Чачак . . . . . 150 д.
18. Г.Г. Кнежевић и Радовановић, трговци — Краљево 150 д.
19. Г. Сава Ж. Обрадовић, трговац — В. Градиште . . 150 д.
20. Г.Г. Јевта М. Павловић и Компанија, трговци — Бе-
оград . . . . . 150 д.
21. Срез Јадрански Округа Подринскога . . . . . 150 д.
22. Срез Ресавски Округа Моравскога . . . . . 150 д.
23. Бенерал г. Сава Грујић, изванредни посланик и опу-
номоћени министар — Цариград . . . . . 150 д.
24. Његово Високопреосвештенство г. Хаџи Сава Коса-
новић, сарајевски митрополит у оставци — Уцињ 150 к.
25. Срез Јасенички Округа Смедеревскога . . . . . 300 д.
26. Г. др. Тоша Недељковић, адвокат — Земун . . . . . 150 к.
27. Г.Г. Браћа Малићи, трговци — Босанска Градишка 150 к.
28. Г. Никола П. Пашић, члан Државног Савета — Београд 150 д.
29. Г. Сима Р. Обрадовић, трговац — Београд . . . . . 150 д.
30. Г. Драгомир Петра Арамбашића — Београд . . . . . 150 д.
31. Г. др. Илија Вучетић, адвокат — Нови Сад . . . . . 150 к.
32. Г. др. Мика Кондорш, велепоседник — Нови Сад . 150 к.
33. Г. Мирослав Спајић, трговац — Митровица . . . . . 150 к.
34. „Немања“, дожа слободних зидара — Ниш . . . . . 150 д.
35. Г. Илија П. Радовић, трговац — Крагујевац . . . . . 150 д.
36. Г. др. Михаило В. Вујић, председник министарскога
савета — Београд . . . . . 150 д.
37. Иришка задруга за помагање и штедњу . . . . . 150 к.
38. Г. др. Веса Николајевић, одветник — Ириг . . . . . 150 к.
39. Г. Борђе Симеуновић — Шид . . . . . 150 к.
40. Главни Одбор Учитељског Удружења — Београд . 150 д.
41. Г. др. Коста Николић, апотекар — Београд . . . . . 150 д.
42. Г. Милан Петровић, велетржац — Вуковар . . . . . 150 к.
43. Г. Стеван Тубић, чиновник Српске Банке — Загреб 150 к.
44. Г. др. Иван Лазаревић, окр. лекар — Неготин . . . . 150 д.
45. Г. Јово Перовић-Лучин — Дубровник . . . . . 150 к.
46. Г-ђа Теодора Бошковић, за женску школу Божа
Бошковића — Дубровник . . . . . 150 к.
47. Осечка српска православна црквена општина . . . . 150 к.
48. Г. Илија Маргетић, министар у пензији — Београд 150 д.
49. Г. др. Борђе Красојевић, адвокат — Срем. Карловци 150 к.
50. Г. Светозар Адамовић, трговац — Беч . . . . . 150 к.

51. Г. Милан Ђ. Милићевић, члан Држ. Савета у пензији
— Београд . . . . . 150 д.
52. Г. Арса Поповић, за ћерку Јелену — Вел. Бечкерек 150 в.
53. Г. С. Минх, индустријалац — Параћин . . . . . 150 д.

Уписали се 1893. године.

54. Г. Петар Веселиновић, управник Народне Задруге
— Карловци . . . . . 150 в.
55. Сремско-Карловачка Задруга за помагање и штедњу 150 в.
56. Г. Лазар Дунђерски, велетржац и економ — Нови Сад 150 в.
57. Г. Коста В. Недељковић, трговац — Београд . . . . . 150 д.
58. Г. Владимир Матијевић, трговац — Загреб . . . . . 150 в.
59. Г. Петар Николић, трговац — Загреб . . . . . 150 в.
60. Г. Лаза Лађевић, трговац — Загреб . . . . . 150 в.
61. Г. др. Светислав Шумановић, адвокат — Загреб . . . . . 150 в.
62. Г. др. Богдан Медаковић, адвокат — Загреб . . . . . 150 в.
63. Г. Васо Петрачић, град. подначелник — Љубљана . . . . . 150 в.
64. Г. Перо Дрљача, трговац — Босански Нови . . . . . 150 в.
65. Г. Каменко Ј. Јовановић, књижар — Панчево . . . . . 150 в.
66. Г. Стеван Поповић-Вацки, нар. заступник на Хрватско-Славонском Сабору — Товарник . . . . . 150 в.
67. „Зора“, друштво Срба ђака — Беч . . . . . 150 в.
68. Г-ђа Зорка пл. Бајић — Беч . . . . . 150 в.
69. Г. Н. Н. — Б. Гр. . . . . 150 в.
70. Г. Лаза Гавански — Сентомаш . . . . . 150 в.
71. Г-ђа Марија удова Алексијевића — Сентомаш . . . . . 150 в.
72. Г. Франц Енгелхарт, књиговезац — Београд . . . . . 150 д.
73. Београдска Задруга . . . . . 150 д.
74. Г. Риста И. Иванишевић, трговац — Мостар . . . . . 150 в.
75. Књижница призрепске Богословије . . . . . 150 д.
76. Г. Љубомир Јовановић, професор — Београд . . . . . 150 д.
77. Г. Урош Благојевић, учитељ у пензији — Београд . . . . . 150 д.
78. Г. Урош Предић, сликар — Орловат . . . . . 150 в.
79. Сентомашка српска црквена општина . . . . . 150 в.
80. Г. Лука Ђеловић, трговац — Београд . . . . . 150 д.
81. Г.Г. Браћа Алатини, трговци — Солун . . . . . 1000 д.
82. Г. Јоца Ж. Јовановић, трговац — Београд . . . . . 150 д.
83. Г. Светозар Милосављевић, члан Државнога Савета
— Београд . . . . . 150 д.
84. Срез Пчињски Округа Врањскога . . . . . 150 д.

85. Г. Лазар Д. Драгичевић — Панчево	150 к.
86. Г-ђа Милева Ристићка — Чачак	150 д.
87. Г. др. Давид Коњовић — Сомбор	150 к.
88. Г.Г. Синови Димитрија Билића, трговци — Мостар	150 д.
89. Г. Лазар Аничич, трговац — Трст	150 к.
90. Нишки Официрски Дом	150 д.
91. Г. Михаило Павловић, трговац — Београд	150 д.
92. Окружни Одбор Пожаревачки	150 д.
93. Окружни Одбор Моравски	200 д.
94. Г. др. Валтазар Божишић, професор и пређ. црногор. министар правде — Париз	150 к.
95. Окружни Одбор Крушевачки	150 д.
96. Општина Града Пожаревца	150 д.
97. Окружни Одбор Врањски	150 д.
98. Његово Преосвештенство Епископ Господин Мирон Николић — Цакрац	150 к.

Уписали се 1894. године.

99. Г. Коста Васић — Босанска Градишка	150 к.
100. Општина Града Смедерева	150 д.
101. Срез Подгорски Округа Ваљевскога	150 д.
102. Г. др. Никола Радивојевић, тајник кр. земаљске владе — Загреб	150 к.
103. Г. Милан Мостић, адвокат — Београд	150 д.
104. Г. Живан Живановић, министар на расположењу .	300 д.
105. Г. Јоца Ђуричић-Биорац, трговац — Рума	150 к.
106. Окружни Одбор Ваљевски	150 д.
107. Његова Светост Патријарх Српски и Митрополит Господин Георгије Бранковић — Срем. Карловци .	150 к.
108. »Слога«, богословско-књижевно друштво — С. Кар- ловци	150 к.
109. Г. Глигорије Барусковић, професор — Карловци .	150 к.
110. Окружни Одбор Подрински	150 д.
111. Окружни Одбор Тимочки	150 д.
112. Г. М. Анастасијевић — Винковци	150 д.
113. Г. Стеван Јевтовић, златар — Београд	150 д.
114. Г. Ђорђе Павловић, трговац — Београд	150 д.
115. Г. Риста С. Поповић, трговац — Годубац	150 д.
116. Г-ђа Јулка и Коста Миленковић, приватијери — Београд	150 д.
117. Зајечарски Официрски Дом	150 д.

Уписали се 1895. године.

118. Г. Филип Јовановић, трговац — Крушевац . . . . . 150 д.
 119. Г. Милан Јанковић, трговац — Велики Поповић . 150 д.
 120. Г. Спасоје Стевановић, трговац — Београд . . . . . 150 д.
 121. Крушевачка Певачка Дружина . . . . . 150 д.
 122. Храм Св. Апостола и Евангелиста Марка — Београд 150 д.
 123. Срез Лесковачки Округа Врањскога . . . . . 200 д.
 124. Г. Љубомир Ковачевић, министар просвете и црквених послова — Београд . . . . . 150 д.
 125. Г. Хенрик Лилер, професор — Београд . . . . . 150 д.
 126. Наставнице Више Женске Школе школ. 1895-6 године — Београд . . . . . 150 д.
 127. Г-ђа Марија Ф. Енгелхарта за Крстомира Петровића из Јездина, среза трнавскога . . . . . 150 д.
 128. Ученице Више Женске Школе школ. 1895-6 године — Београд . . . . . 150 д.
 129. Г. Петар Петровић — Будва . . . . . 150 к.
 130. Београдски Офицерски Дом . . . . . 150 д.
 131. Г. Стеван Крстић, трговац — Паланка . . . . . 150 д.
 132. Г. Милан Капетановић, професор Велике Школе — Београд . . . . . 150 д.
 133. Г. Милутин К. Драгутиновић, професор — Београд 150 д.

Уписали се 1896. године.

134. Војна Академија — Београд . . . . . 150 д.
 135. Г. Никола Хаџи-Тома, трговац — Београд . . . . . 150 д.
 136. Г. Коста Петровић, професор — Београд . . . . . 150 д.
 137. Г. Димитрије Властари, банкар — Цариград . . . . . 150 д.
 138. Г. Јоца Т. Радић — Суботица . . . . . 150 д.
 139. Врањска акционарска штедионица . . . . . 150 д.
 140. Г. Љубисав Петровић, инж. поручник — Ниш . . . . . 150 д.
 141. Г. Васа Гавровић, великопродавац дувана — Ужице 150 д.
 142. Задруга Телеграфско-Поштанска — Београд . . . . . 150 д.
 143. Г. Пера П. Ђорђевић, члан Држ. Савета — Београд 150 д.
 144. Г. Аца Станојевић, штампар — Београд . . . . . 150 д.
 145. Народна Банка — Београд . . . . . 150 д.
 146. Г. Марко Стојановић, адвокат и вицегувернер Народне Банке — Београд . . . . . 150 д.
 147. Г. Ђорђе Вајферт, гувернер Нар. Банке — Београд 150 д.
 148. Архимандрит г. Кирил, ректор Богословије — Београд . . . . . 150 д.

149. Г. Младен П. Стојићевић, трговац — Београд . . . 150 д.
 150. Г. Димитрије С. Чохадић, секретар — Београд . . . 150 д.
 151. Г. Љуба Крсмановић, трговац — Београд . . . . . 150 д.
 152. Г. Михаило Јовичић, винарски трговац — Београд 150 д.
 153. Г. Димитрије Ђирковић, трговац — Београд . . . 150 д.
 154. Г. Димитрије Крсмановић, трговац — Београд . . . 150 д.
 155. Г. Ђорђе М. Станојевић, професор Велике Школе —
 Београд . . . . . 150 д.
 156. Срез Пожешки Округа Ужичкога . . . . . 150 д.
 157. Срез Ваљевски Округа Ваљевскога . . . . . 150 д.
 158. Гимназија Краља Александра I — Београд . . . . . 150 д.
 159. Срез Космајски Округа Београдскога . . . . . 150 д.
 160. Књажевачки Учитељски Збор . . . . . 150 д.
 161. Г.Г. Браћа Ђорђе и др. Јован П. Панаотовић — Ми-
 тровица . . . . . 150 в.
 162. Г. Коста С. Таушановић, управник Извозне Банке —
 Београд . . . . . 150 д.
 163. Г. Јован Д. Јовановић, књиговођа мин. привреде —
 Београд . . . . . 150 д.
 164. Г. Филип Павловић, трговац — Шабац . . . . . 150 д.
 165. Г. Јован Ђермановић — Босанска Градишка . . . 150 в.

Уписали се 1897. године.

166. Г. Милан Николић, чиновник Српске Банке — Загреб 150 в
 167. Г.Г. Спасоје Трајановић и Синови, трговци — Вел.
 Градиште . . . . . 150 д.
 168. Српска Банка — Загреб . . . . . 150 в.
 169. Његово Преосвештенство Епископ Шабачки Госпо-
 дин Димитрије — Шабац . . . . . 150 д.
 170. Г. Никола Стефановић, министар унутрашњих дела
 — Београд . . . . . 150 д.
 171. Срез Крагујевачки Округа Крагујевачкога . . . . . 150 д.
 172. Срез Јасенички Округа Смедеревског . . . . . 150 д.
 173. Г. Стојан Новаковић, изванредни посланик и опуно-
 моћени министар — Петроград . . . . . 150 д.
 174. Г. др. Јован Јовановић-Змај, књижевник — Каменица 150 д.
 175. Г. др. Милован Ђ. Миловановић, министар народне
 привреде — Београд . . . . . 150 д.
 176. Г-ца Савка Жељезовскова, учитељица — Београд . 150 д.
 177. Г. Јулије Бубановић, велики жупан у миру — Загреб 150 в.
 178. Општина Града Шапца . . . . . 150 д.
 179. Г. Јово Тута, трговац — Мостар . . . . . 150 в.

180. Г. Јово Барако, трговац — Карловац . . . . . 150 в.
 181. Г. Јулијана Бањанин — Карловац . . . . . 150 в.
 182. Коло младих Срба — Будим-Пешта . . . . . 150 в.
 183. Г. др. Милан Јовановић-Батут, професор Велике
 Школе — Београд . . . . . 150 д.

Уписали се 1898. године.

184. Г.Г. Браћа В. Павловићи, трговци — Крагујевац. . . 150 д.
 185. Основна школа у Смољинцу (окр. пожаревачки) . . 150 д.
 186. Г-ђа Љубица др. Ник. Ј. Петровића — Београд . 150 д.
 187. Његово Високопреосвештенство Митрополит Госпо-
 дин Серафим Перовић — Мостар . . . . . 150 в.
 188. Г.Г. Синови М. Докића, трговци — Мостар . . . 150 в.
 189. Г. Миха Пешко, трговац — Мостар . . . . . 150 в.
 190. Г-ђа Милева Н. Терзибашићка, рођ. Месаровић —
 Београд . . . . . 150 д.
 191. Г-ђа Персида Влад. Станковића, трговца — Београд . 150 д.
 192. Г. Љубомир Стојановић, професор Велике Школе
 у пензији — Београд . . . . . 150 д.
 193. Г-ђа Савка † др. Јована Суботића — Београд . . 150 д.
 194. Г. Аца Миловановић, пређ. главни цариник, сада ра-
 чуноиспитач Главне Контроле — Београд . . . 150 д.
 195. Г. Павле Петровић, трговац — Аранђеловац . . . 150 д.
 196. Г. Тихомир С. Ђокић, ђак — Аранђеловац . . . . 150 д.

Уписали се 1899. године.

197. Г-ђа Полексија Л. К. Лазаревића — Београд . . . 150 д.
 198. Његово Високопреосвештенство Архиепископ Бео-
 градски и Митрополит Краљевине Србије Госпо-
 дин Инокентије . . . . . 150 д.
 199. Г. др. Драгољуб М. Павловић, проф. Велике Школе
 — Београд . . . . . 150 д.
 200. Г. др. Војислав С. Вељковић, пређ. проф. Вел. Школе
 — Београд . . . . . 150 д.
 201. „Гусле“, српско певачко друштво — Мостар . . . 150 в.
 202. Г-ђа Јелена Јовановићка, учитељ. у пензији — Ниш 150 д.
 203. Г. др. Радован Кошутић, лектор В. школе — Београд 150 д.
 204. Г. Драгомир М. Јанковић, секретар — Београд . 150 д.
 205. Српска гимназија — Стара Србија; уписали је чла-
 нови управнога и надзорног одбора Привилего-
 ване Народне Банке Краљевине Србије . . . . . 150 д.

206. Г. Лука Стевановић, трговац — Књажевац . . . . . 150 д.
 207. Г. Петар Кузмановић, ср. писар — Пирот . . . . . 150 д.
 208. Г. Вукосав Груберовић — Бања Лука . . . . . 150 к.
 209. Г. Јово Дабовић, трговац — Бања Лука . . . . . 150 к.
 210. Г. Драгутин Гођевац, адвокат — Београд . . . . . 150 д.
 211. Г. Стеван Сремац, професор — Београд . . . . . 150 д.
 212. Г. др. Михаило Цвијетић, окр. лекар — Ваљево . 150 д.
 213. Г. Ђока Ј. Бурић, великошколац — Београд . . . . . 200 д.
 214. Официрска читаоница — Пирот . . . . . 150 д.
 215. Г. Милан И. С. Аврамовић, земљоделац из Дрмна,
 за успомену на пок. жену Живану . . . . . 150 д.
 216. Основна школа — Миоковци (руднички) . . . . . 150 д.
 217. Наставници српских школа — Битољ . . . . . 150 д.
 218. Г. Стеван Ј. Паранос, трговац — Шабац . . . . . 150 д.
 219. Г. Ђока М. Јосимовић, свр. правник — Шабац . . 150 д.
 220. Г. Иван Павловић, кројач црквеног одећа — Београд 150 д.
 221. Г. Глиша Букић, средски писар — Ивањица . . . . 150 д.
 222. Књижница окр. школ. надзорника — Чачак . . . . . 150 д.
 223. Основна школа — Слатина (рудн.) . . . . . 150 д.
 224. Г. Драгољуб М. Божиновић, трговац — Књажевац 150 д.
 225. Основна школа — Брчко . . . . . 150 д.
 226. Г-ђа Емилија уд. Ђорђа Савића — Сегедин . . . . . 150 к.
 227. Г-ђа Јулија Мајски рођ. Продановић — Сегедин . 150 к.
 228. Г. др. Михаило Шушкаловић, лекар — Скопље . . 150 д.
 229. Г. Љубомир Божић, пивар — Скопље . . . . . 150 д.

Уписали се 1900. године.

230. Г. Ђорђе Аћимовић, трговац — Београд . . . . . 150 д.
 231. Основна школа — Мал. Дренова (морав.) . . . . . 150 д.
 232. Основна школа — Обреновац . . . . . 150 д.
 233. Београдска Трговачка Банка . . . . . 150 д.
 234. Г. Милутин Милутиновић, трговац — Жабаре . 150 д.
 235. Г.Г. Синови пок. Радована Кандића, професора и
 школ. надзорника — Пожаревац . . . . . 150 д.
 236. Г-ђца Бранислава кћи г. Нестора Манојловића, ви-
 шег инжињера — Београд . . . . . 150 д.
 237. Основна школа — Трнавци (круш.) . . . . . 150 д.
 238. Српска Читаоница — Книн . . . . . 150 к.
 239. Г. Милан Бранковић, трговац — Београд . . . . . 150 д.
 240. Г. Тоша Петровић, трговац — Срп. Моравице . . 150 к.

241. Г. Драгутин М. Милутиновић, гимназист — Ниш . 150 д.
242. Књижница окр. школ. надзорника — Пирот . . . 150 д.
243. Г. Миленко Пешић, потпоручник — Београд . . . 150 д.
244. Манастир Добрићев — Далмација . . . . . 150 к.
245. Г. Петар Милошевић, капетан — Зајечар . . . . 150 д.
246. Основна школа — Куршумлија . . . . . 150 д.
247. Београдска Трговачка Штедионица . . . . . 150 д.
248. Г. Војислав Ракић, апотекар — Параћин . . . . 150 д.
249. Општина града Београда . . . . . 150 д.
250. Гимназија Краља Милана I — Ниш . . . . . 150 д.
251. Г. Ђорђе А. Генчић, пређ. министар унутр. дела
— Београд . . . . . 150 д.
252. Г. Ђорђе Стефановић, коричар — Београд . . . . 150 д.
253. Г. Георгије Марјановић, патријарх. протосинђел и
настојатељ манастира Хопова . . . . . 150 к.
254. Словенски семинар университета — Вратислава
(Бреслава) . . . . . 150 д.
255. Г-ђица Христина А. Поповићева, учитељица — Кру-
шевац . . . . . 150 д.
256. Манастир Гомионица . . . . . 150 к.
257. Г. Манојло Торбица, трговац — Београд . . . . 150 д.
258. Народна Библиотека — Ст. Бечеј . . . . . 150 к.
259. Г. Љубомир Ђонић, фотограф — Крагујевац . . . 150 д.
260. Г. Ђорђе и Риста Јелачићи, трговци — Мостар 150 к.
261. Г. Јован С. Јовановић, учитељ — Београд . . . 150 д.
262. Г. Милан Ф. Петровић, потпоручник — Београд . 150 д.
263. „Растко“ дружина ђака призренске Богословије —
Призрен . . . . . 150 к.
264. Г. Ђока Стефановић, трговац — Брчко . . . . . 150 к.
265. „Побратимство“ ђачка дружина — Београд . . . 150 д.
266. Г. Димитрије Ђукнић, свештеник — Калањевци . 150 д.
267. Г. Ђока С. Милосављевић, трговац — Земун . . 150 к.
268. Г. Љуба Јоксимовић, књијар — Београд . . . . 150 д.
269. Г. Г. Браћа Тодоровићи, трговци — Смедерево . 150 д.
270. Црква Заова — округ пожаревачки . . . . . 150 д.
271. Г. Божидар Тасе Миловановића — Крагујевац . 150 д.
272. Г. М. С. Ивановић, гимназист — Аранђеловац . . 150 д.
273. Г. Јов. Коловић, — Ерић — Сребрница . . . . 150 д.
274. Адолф Екерт, директор — Праг . . . . . 150 к.
275. Г. Божидар Хр. Алексић, ђак Трг. Академије — Уб 150 д.

276. Г. Мита Благојевић, свештеник — Врело . . . . . 150 д.
 277. Г. Душан Л. Ђокић, чин. Управе Фондова — Београд 150 д.
 278. Г. Чед. А. Петровић, професор — Београд . . . . . 150 д.
 279. Г. Езра Ј. Леви, мењач — Београд . . . . . 150 д.
 280. Основна школа — Вел. Плана (смед.) . . . . . 150 д.
 281. Основна школа — Планиница (тимоч.) . . . . . 150 д.
 282. Г. Стев. Карамата, тајник Српске Банке — Загреб 150 к.
 283. Борђо Јовановић, трговац — Доња Тузла . . . . . 150 к.
 284. Даница Мандић, учитељица — Бешка . . . . . 150 в.

Уписали се 1901. године.

285. Г. Младен Марковић, трговац — Топола . . . . . 150 д.
 286. Основна школа — Кусадак (смедеревски) . . . . . 150 д.
 287. Бенерал, Г. Михаило Срећковић, Командант Активне
 војске — Београд . . . . . 150 д.
 288. Основна школа — Јовац (моравски) . . . . . 150 д.
 289. Г. Јаков Дав. Јеушуа, трговац — Шабац . . . . . 150 д.
 290. Г. Филип Христић, министар у пензији — Београд . 150 д.
 291. Збор Учитељског Удружења за срез млавски . . . . . 150 д.
 292. »Узданица« дружина ђака Учитељске Школе — Ја-
 година . . . . . 150 д.
 293. Г. Тома Јовановић, пуковник у пензији — Ниш . . . 150 д.
 294. Његово Високопреосвештенство Митрополит Госпо-
 дин Глигорије Живковић — Доња Тузла . . . . . 150 к.
 295. Српска народна читаоница — Доња Тузла . . . . . 150 в.
 296. Књижница Гимназије Господара Јована Обреновића
 — Чачак . . . . . 150 д.
 297. Г-ца Јелисавета Николићева — Земун . . . . . 150 к.
 298. Г. Благоје Т. Недић, пензионар — Београд . . . . . 150 д.
 299. Г. Спасоје Јаковљевић, капетан — Лозница . . . . . 150 д.
 300. Основна школа — Рековац (моравски) . . . . . 150 д.
 301. Г. Сава Р. Шантић — Мостар . . . . . 150 к.
 302. Г-ца Катарина Стојковићева, учитељица — Јагодина 150 д.
 303. Г. Мата Јовановић, управник Управе Фондова —
 Београд . . . . . 150 д.
 304. Г. Коста М. Бурић, комисионар — Београд . . . . . 150 д.
 305. Г. Алекса Борисављевић, трговац — Пријеполје . 150 д.
 306. Г. Коста Јовановић трговац — Доња Тузла . . . . . 150 к.
 307. Г. Лазо Р. Јовановић, трговац — Доња Тузла . . . 150 в.
 308. Г. Перо Стокановић, трговац — Доња Тузла . . . 150 в.

309. Г. Станоје Ђорђевић, трговац — Жагубица . . . 150 д.
 310. „Сватовац“ друштво за удадбу и женидбу — Параћин . . . . . 150 д.

II.

Добротвори који уплаћују улог у три годишња рока:

1. Г. Милан Арсенијевић, трговац — Београд . . . . . 50 д.
2. Г. Ђорђе А. Хаџић, свештеник — Липе . . . . . 50 д.
3. Официрска читаоница — Књажевац . . . . . 50 д.
4. Српске школе — Дубица . . . . . 50 д.
5. Г. др. Ђорђе Димовић, лекар — Загреб . . . . . 50 к.
6. Г. Јанаћко М. Јанковић, трговац — Београд . . . . . 50 д.
7. Г. Драгутин Пећић, адвокат — Јагодина . . . . . 100 д.
8. Г. Алекса Половић, трговац — Голубац . . . . . 110 д.
9. Г. Танасије Тодоровић, инжењер — Ужице . . . . . 100 д.
10. Г. Живојин Д. Страхинић, ђак — Параћин . . . . . 100 д.
11. Г. Коста Добрић, ср. писар — Алексинац . . . . . 100 д.
12. Г. Милан Паштрмац, поручник — Београд . . . . . 50 д.
13. Г. Влад. Атанацковић, трговац — Ваљево . . . . . 100 д.
14. Г. Ђирило Јанковић, учитељ — Остра (рудн.) . . . . . 100 д.
15. Г. Реља З. Поповић, гимназист — Београд . . . . . 100 д.
16. Г. Стеван П. Поповић, коричар — Београд . . . . . 50 д.
17. Основна школа — Параћин . . . . . 50 д.
18. Г. Светозар Д. Видаковић, професор — Београд . . . . . 100 д.
19. Занатлиско Удружење — Ужице . . . . . 100 д.
20. Г-ђца Лепосава Ђл. Тодоровићева, ученица — Београд . . . . . 50 д.
21. Г. Милинко Ђорђевић, економ — Тодорин До (ваљ.) . . . . . 50 д.
22. Г. Димитрије Стојаковић, порезник — Пирот . . . . . 100 д.
23. Г. Илија М. Добријевић, трговац — Книн . . . . . 50 к.
24. Г. Марко Марковић, учитељ — Бељина . . . . . 50 к.
25. Г. Трифун Димитријевић, наставник богословије — Призрен . . . . . 50 д.
26. Г. Лазар Кнежевић, свршени философ — Београд . . . . . 100 д.
27. Г. Јов. Брежанчић, свештеник — Јеремићи . . . . . 50 д.
28. Пожаревачка Официрска Читаоница . . . . . 50 д.
29. Г. Крста В. Патрновић, трговац — Призрен . . . . . 50 д.
30. Г. Мих. Даниловић, учитељ — Скопље . . . . . 55 д.
31. Г. Драгут. Радишић — Беч . . . . . 50 д.
32. Г. Ст. Самарџић, капелан — Шабац . . . . . 50 д.
33. Г. Милан Јовић, кр. пошт. официјал — Земун . . . . . 50 к.
34. Г. Милорад Стефановић, срески писар — Љубовија . . . . . 50 д.

35. Г. Коча Паранос, трговац — Шабац	100 д.
36. Г. Александар Ђирић, трговац — Смедерево	50 д.
37. Г. Марко Радловић, ср. начелник — Љубовија	50 д.
38. Основна школа — Врмца (нишки)	75 д.
39. Др. Јарослав Хелих, санит. поручник — Београд	50 д.
40. Г-ђа Неранца Антоновићка — Ново Село, уписао је син г. Глигорије, стругар	50 д.
41. Српско Академ. Књ. Друштво »Србадија« — Грац	50 к.
42. Г. Јован Мићић, трговац — Доња Тузла	50 к.
43. Основна школа — Вел. Орашје (смедер.)	60 д.
44. Основна школа — Лозовик (смедер.)	60 д.
45. Основна школа — Милошевац (смедер.)	60 д.
46. Основна школа — Сараорци (смедер.)	60 д.
47. Основна школа — Крњево (смедер.)	50 д.
48. Основна школа — Марковац (смедер.)	50 д.
49. Основна школа — Нови Адибеговац (смедер.)	50 д.
50. Основна школа — Ракинац (смедер.)	50 д.
51. Основна школа — Стари Адибеговац (смедер.)	50 д.
52. Основна школа — Трновча (смедер.)	50 д.
53. Г. Г. Алекса и Војислав Јефтановићи — Сарајево	100 к.
54. Основна школа — Брођанац	60 к.
55. Основна школа — Машвина	60 к.
56. Основна школа — Мочила	60 к.
57. Основна школа — Нова Кршља	60 к.
58. Основна школа — Раковица	60 к.
59. Основна школа — Лесковац	20 к.
60. Општина — Топоница	50 д.
61. Основна школа — Пољна (моравски)	50 д.
62. Г. Љуба Суботић, апотекар — Ужице	50 д.
63. Н. Н. — Власаница	50 к.
64. Г. Лазар Т. Влајић, професор — Београд	50 д.
65. Г. Милутин Радојкић, свештеник — Михаиловац	50 д.
66. Г. Петар Вукашиновић, апотекар — Смедерево	50 д.
67. Друштво Цетињске Читаонице и »Горског Вијенца«	50 к.
68. Г. Бура Матановић, члан окружног суда — Цетиње	50 к.
69. Г. Душан Греговић, првог. консул — Скадар	50 к.
70. Г. Јашо Ненадовић, поручник — Цетиње	50 к.
71. Г. Јанко Вукотић, командант стајаће војске — Це- тиње	50 к.
72. Г. Гавро Гашић, свештеник — Сарајево	50 к.

72. Г. Јанко Милић, капетан окр. и председник окр. суда — Цетиње	50 к.
73. Командир Машан Божовић, управитељ вар. Цетиња	50 к.
74. Г. Милош Шаулић, секретар мин. привреде — Цетиње	50 к.
75. Г. Томо Мар-Мартиновић, оп. председник — Бајице	50 к.
76. Г-ђа Спасенија Узелац, за сина Стевана — Паланка	50 д.
77. Г. Милан М. Јовановић, гимназист — Београд . .	50 д.
78. Г. Мара Ковачевић, учитељица — Земун	50 к.
79. Г. Љубица Морар, учитељица — Земун	50 к.
80. Г. Др. Миливоје Бабић, адвокат — Земун	50 к.
81. Г. Андра Парађанин, трговац — Пољна (морав.) .	50 д.
82. Основна школа — Вел. Грабовница (крајин.) . . .	50 д.
83. Основна школа — Колари (смедер,)	50 д.
84. Основна школа — Враново (смедер.)	50 д.

III.

Добротвори по зборској одлуци :

(чл. 17. правила)

1. Г. Антоније Пантовић, члан Касационог суда — Београд.
2. Г. Васа Живковић, протођакон и учитељ — Пожаревац.
3. Г. Вељко Константиновић, учитељ — Панчево.
4. Девојачко Друштво — Велика Кикинда.
5. Г. Димитрије Ј. Тричковић, професор Гимназије Господара Јована Обреновића — Чачак.
6. ГГ. Јевта М. Павловић и Компанија, трговци — Београд.
7. Г. Јован Бућин, парох — Котор.
8. Г. Михаило Бобић, професор Гимназије Вука Стеф. Караџића — Београд.
9. Г. Никола Т. Кашиковић, уредник „Босанске Виле“ — Сарајево.
10. Г. Павле М. Поповић, професор — Цетиње.
11. Г. Павле М. Софрић, професор Гимназије Краља Милана — Ниш.
12. Г. Паја Марковић, професор — Срем. Карловци.
13. Г. Радивоје Поповић, уредник „Добротвора“ — Загреб.
14. † Сава Бјелановић, уредник „Српскога Гласа“ — Задар.
15. Г. Сава Ђ. Омчикус, трговац — Книн.
16. Г. Светозар Брашован, учитељ — Вршац.
17. Г. Светозар Томић, професор — Скопље.

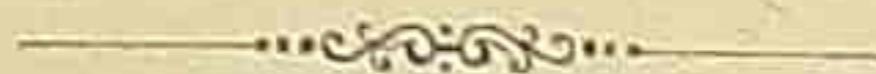

18. Г. Светолик Краљевачки, књиговођа акционарске штедионице — Врање.
19. Г. Стева Страјинић, тајник српске црквене општине — Доњи Осек.
20. Г. Тихомиљ Р. Остојић, професор — Нови Сад.
21. Г. Вељко Радојевић, трговац — Сан-Франциско.
22. Г. Владимир Борђевић, окружни економ — Ниш.
23. Г. Коста М. Поповић, порезник — Параћин.
24. Г. Панта В. Ђукић, потпоручник — Ужице.
25. Г. Савко Филиповић, учитељ — Миоковци.
26. Г. Васа Николајевић, прота — Ириг.
27. Г. Васа Симић, учитељ Грађанске Школе — Обреновац.
28. Г. Веља Павловић, учитељ Грађанске Школе — Горњи Милановац.
29. Г. Душан Поповић, учитељ — Рума.
30. Г. Силвестар Поповић — Будва.
31. Г. Стеван Благојевић, благајник штедионице — Шид.
32. Г. Тадија П. Костић, свештеник — Г. Милановац.
33. Г. Јован Воркапић, катихета — Петриња.
34. Г. Љубомир Јојић, учитељ — Пирот.
35. Г. Петар Бојовић, потпуковник — Крагујевац.

ПОЧАСНИ ЧЛАН:

Г. Стојан Новаковић, академик, изванредни посланик и опуномоћени министар — Петроград.

Фонд попа Михалађа

који је 17 августа 1892. године основао
 син покојнога Михаила Димитријевића, београдскога свештеника
 † др. Лаза М. Димитријевић
 окружни физикус
 и предао Српској Књижевној Задрузи, да приходом од тога фонда
 награди сваке пете године по један спис,
износи 1000 динара.

Задужбина др. Ђорђа С. Ђорђевића, професора

коју су на глас о смрти његовој, 26. априла 1898. године,
 почели купити, место надгробнога венца, покојникови
 школски другови и предали Српској Књижевној Задрузи,
 да приходом од те задужбине награди сваке пете
 године по један спис који се бави српским народом,
износи 1500 динара.

Фонд игумана Филарета Петровића

који је г. игуман Филарет, настојатељ манастира Вратне, основао
 16. маја 1899. год. на дан тридесето-годишњице свога монашкога
 живота и предао Српској Књижевној Задрузи, да од његова
 интереса сваке пете године изда по једно дело философ-
 ско-историске или у опште поучне садржине,
износи 1000 динара.

Фонд пок. Милана Марића, студента
који је својим тестаментом основала његова мајка пок.
Ангелина Марићка,
износи 2.000 динара.

ОСНИВАЧИ И УЛАГАЧИ

С Р Б И Ј А

БЕОГРАД

Непосредно. — Оснивачи: г.г. Алекса Биба, трговац. Алекса Ј. Милутиновић, каведија. Алекса С. Новаковић, директор у пензији. Алекса Станојевић, професор. Александар Глишић, капетан. Александар Стаменковић, директор у пензији. Андра Стевановић, професор Велике Школе. Атанасије Георгијевић, пензионар. Богољуб Росулук, месар. Др. Божа Банковић, лекар. Божа А. Вуковић, виши контролор. Божидар Маршићанин, управник Београда. Браћа С. Јанковићи, гимназисти. Васа Крстић, инспектор Дунавског Паробродског Друштва. Велимир Марковић, свештеник. Владимир Гођевац, трговац. Владимир Тодоровић. Владислав М. Бошковић, адвокат. Владисав Чортановић, трговац. Др. Војислав Бакић, проф. Велике Школе. Вучко К. Борђевић, члан Касације. Др. Дим. Герасимовић, лекар. Димитрије Довијанић, директор у пензији. Димитрије Клидис, слушалац политехнике. Димитрије Николић, пуковник. Драгић Солдатовић, судија. Драгољуб К. Јовановић, окр. начелник у пензији. Др. Тока Николић, лекар. Емилија Поповићева, чланица Народнога Позоришта. Живко Ђ. Борђевић, потпоручник. Живојин М. Симић, адвокат. Илија Гојковић, пуковник. † Илија Рајковић, трговац. † Илија Стевановић, потпуковник. Јаша Продановић, професор. Јелена Ј. Димитријевића. Јелена Маринковић, модискиња. Јован Бадемлић, комесар Народне Банке. Јован Т. Ванлић, пуковник. Јован Жујовић, проф. Вел. Школе. Јован Д. Николајевић, медицинар. Јован Николић, начелник министарства правде. Јован П. Петровић, потпоручник. Јован Д. Прапорчетовић, пуковник у пензији. Јован Цветковић, свештеник. Јоца Д. Стефановић, члан Касације. Катарина Милић. Катарина К. Николићева. Катарина Холецова. Коста Д. Јездић, члан Гл. Контроле. Коста Костић, судија. Коста Пантић, пуковник. Коста Н. Христић, посланик у Бечу. Лазар Ј. Обрадовић, учитељ. Љуба Поповић, порезник. Љуба А. Станојевић, члан Нар. Позоришта. Љубомир М. Давидовић, професор. Љубомир Марковић, председник Пореске Управе у пензији. Мата Бошковић, начелник мин. иностр. дела. Милан А. Павловић, трговац. Милан

О. Петровић, инжињер. Милан Д. Сосић, благајник Упр. Фондова. Миливоје К. Бранковић, секретар. Миливоје И. Зечевић, капетан. Миливоје А. Јоцић, вој. суд. поручник. Миливоје Прајзовић, пензионар. Милка Алексић-Гргурова, чланица Нар. Позоришта. Милован Ђ. Глишић, помоћник библиотекара Народне Библиотеке. Млорад Куртовић, ђак. Милош Цветић, редитељ Нар. Позоришта. Мирко Ротовић, потпоручник. Михаило Аврамовић, управник Земљор. Задруге. Михаило Л. Бурић, трг. Михаило Ковачевић, пензионар. Михаило Михаиловић-Тричковић, трг. Михаило Радоњић, пуковник. Младен Николић, потпуковник у пензији. † Настас Јовановић, пређ. управитељ Двора. Др. Никола Вучетић, лекар. Никола В. Јојић, трг. помоћник. Никола Јанковић, порезник. Никола Ђ. Нинић, члан Апелације. Никола Стаменковић, професор Вел. Школе. Никола Христић, председник Држ. Савета у пензији. Павле Козељац, пензионар. Павле С. Павловић, професор. Паја К. Михаиловић, пензионар. Паја Обрадовић, каведија. Петар Ј. Петровић, бравар. Др. Платон Папакостопулос, лекар. Савка Панићка. Светислав Здравковић, професор. Светозар Боторић, трговац. Светозар Нешић, пуковник. Светозар Стевановић, ресторатер. Светозар Шурдиловић, члан Главне Контоле. Светолик Поповић, правник. Др. Светолик Радовановић, професор Велике Школе. Сима Јовановић, великошколац. Стеван Н. Бабић, мајор. Стојан Протић, управник монопола. Таса Ј. Миленковић, члан Главне Контроле. Тодор Мраовић, трговац. (103) — У л а г а ч и : Администрација Кола. г.г. Алекса Поповић, капетан. Андра Милосављевић, секр. мин. финансија. Богољуб Јовановић, начелник мин. привреде. Божа Прокић, проф. Велике Школе. Босиљка Антонијевићева. Велимир Момировић, чиновник Кредитне Банке. Владимир Петровић, правник. Војин А. Машић, писар минист. финансија. Др. Војислав Кујунџић, лекар. Војислав Раденковић, чиновник кв. врачарског. Војислав Рашић, правник. Гаврило Јевтић, капетан. Деспина Дим. Павловића. Димитрије Глигорић, учитељ. Деспот Стевић, возовођа. Димитрије М. Поповић, порезник. Димитрије Стојановић, учитељ. Драга Сандићева. Драгутин Т. Дидић, ђак. Драгутин Борђевић, инжињер. Тока Биба, ђак трг. школе. Живојин Будимировић, чин. Упр. Фондова. Живојин Илић, гимназист. Живојин Милојевић, порезник. Јелисавета Д. Спасићка. Јован Драшковић, б. чиновник. Јован Ђикадић, подархитекта. Јован Зрнић, подинжињер. Јован Ковачевић, чин. кв. врачарског. Јован Станковић, инжињер. Јовица Јовичић, потпоручник. Коста Наумовић, чиновник железнички. Коста Поповић, потпоручник. Лаза Миловановић, глав. ликвидатор. Лела Лозанићева. Љуба Дабић, поручник. Љубиша Вујовић, гимн. Љубомир Бирговић, професор у пензији. Љубомир Стојановић, подбл. беогр. округа. Магдалена Бутковићева, учитељица школе за глувонему децу. Мара Срђе Јончића, капетана. Марица Подградскова, учитељица. Милан Вукићевић, члан Управе града Београда. Милан Ст. Јевтић, посред. Берзе. Милан П. Ковачевић, чин. Народне Банке. Милан М. Милићевић, судски поручник. Милан П. Савчић, званичник Управе Фондова. Милан А.

Павле Т. Тодоровић секретар мин. народне привреде. (9). — Улагачи: г. г. Боривоје М. Ристић, писар Срп. Пољопривреднога Друштва. Бранимир Јакшић, практикант мин. привреде. Душан Ђатић, економ. Драгомир Јекић, матурант. Борђе Рањојевић, писар мин. народне привреде. Максим Богавац, писар Срп. Пољопривр. Друштва. Милан Обрадовић, писар мин. нар. привреде. Милосав Ковачевић, практикант. Милорад Јовановић, практикант. Михаило Петровић, чиновник Срп. Пољопривред. Друштва. Сима Ј. Пандуровић, гимназист. Срета А. Поповић, порезник (12) — 21 члан.

Види све округе осим тимочког.

Повереник г. *Боривоје Тошић*, поручник. — Оснивачи. Питомци Војне Академије: г. г. Божидар Божићевић, Владимир Радојковић, Гргур Митровић, Драгољуб Трифуновић, Драгутин Блашковић. Драгутин Дулић, пешад. поручник. Питомци Војне Академије: г. г. Јарослав Антонијевић, Јован Јовановић, Милан Поповић, Миливоје Алексић. Миливоје Вукићевић, пеш. поручник. Тодор Павловић, артил. поручник (12). — Улагачи: г. г. Александра Ђурићева, учитељица. Алекса Стојшић, пешад. поручник. Питомци Војне Академије: г. г. Богдан Капетановић, Богољуб Јовановић, Божидар Максимовић, Велимир Басарић, Владимир Нинчић, Војислав Савић, Димитрије Ђуричић. Димитрије Милић, пешад. поручник. Питомци Вој. Академије: г. г. Димитрије Павловић, Добривоје Нешић, Драгољуб Веселиновић, Драгољуб Цукавац, Драгомир Раденковић. Драгутин Анђелковић, пешад. поручник. Питомци Вој. Академије: г. г. Душан Додић, Душан Радојчић. Борђе Аранђеловић, Борђе Павловић, Живадин Јовановић, Иван Јовановић, Јован Манојловић. Коста Вујић пешад. потпоручник. Љубомир Јањић, питомац Војне Академије. Милан Гаговић, пешад. поручник. Миливоје Богдановић, правник. Питомци Вој. Академије: г. г. Миливоје Драгутиновић, Милорад Милутиновић, Милосав Банић, Милосав Јелић. Миодраг Симић, жанд. потпоручник. Милутин Милојковић и Милутин Стевановић, пит. Војне Академије. Нестор Манаковић, артиљ. поручник. Никодије Богдановић, Петар Жикић и Петар Љубичић, питомци Војне Академије. Радмило Сарић артиљ. поручник. Питомци Вој. Академије: г. г. Риста Лазаревић, Сава Радосављевић, Светозар Борђевић, Сибин Тодоровић, Стеван Борић, Тихомир Антонијевић. Тихомир Стојановић, артиљ. поручник. Тодор Стаменковић, артиљ. поручник Тома Павловић, питомац Војне Академије. Чедомир Гаврловић, чиновник желез. дирекције (49) — 61 члан.

Повереник г-ца *Босилка Бошковићева*, учитељица В. Ж. Школе, Краљице Драге. — Улагачи: г. г. Бока Ивковић, учитељ. Зорка Станковићева, наставница. Милена Бојовићева, наставница. Христина Ристићева, наставница (4) — 4 члана.

Повереник г. *Васа Н. Петровић*, професор. — Оснивачи: г. г. Гаврило Јовановић, професор. Димитрије Милојевић, професор. Коста Миленовић, професор. Максим Трпковић, професор. Др. Манојло Смиљанић, супленат. Миливоје Ј. Поповић, професор (6). — Улагачи: г. г. Јеротије Новитовић, приправ-

ник. Јулка Петричкова, учитељица. Милан Милосављевић, приправник. Милорад Ристић, капетан. Никола Врсаловић, професор. Никола Ранојевић, професор. Петар А. Типа, професор. Радивоје Туцаковић, гимназист. Радојко Деметровић, приправник. Радослав Васовић, супленат (10). — 16 чланова.

Повереник г. *Василије М. Петровић*, наредник-питомац Војне Академије. — Улагачи: Питомци Војне Академије: г.г. Алекса Здравковић, Александар Вучићевић, Александар Митровић, Александар Станковић, Александар Џунић, Андрија Лазаревић, Андрија Поповић, Велимир Вељковић, Виктор Покорни, Витомир Алексић, Владимир Јовановић, Војислав У. Илић, Војислав Милић, Војислав Д. Николић, Војислав Петровић, Димитрије Ивић, Драгољуб Марјановић, Драгомир Недић, Драгомир Павловић, Драгомир Спасић, Душан Путниковић, Душан Стојановић, Жарко Хаџи-Лазић, Иван Несторовић, Јован Машић, Коста Јовановић, Милан Богдановић, Милан Видојевић, Милан Вуксановић, Милан Милосављевић, Милорад Лазаревић, Милош Кара-Марковић, Милутин Војиновић, Михаило Димитријевић, Михаило Жиловић, Младен Јакшић, Младен Николић, Панто Драшковић, Петар Недељковић, Радојица Теодосијевић, Радомир Саковић, Сава Јеремић, Светозар Анђелковић, Светислав Милић, Светислав Савић, Стаја Стајић, Стеван Ђорђевић, Стеван А. Пешић, Тодор Франтловић, Чедомир Зарић (50). — 50 чланова.

Повереник г. *Влада Т. Спасојевић*, секрет. мин. просвете и цркв. послова. — О с н и в а ч и: г.г. Александар Борисављевић, проф. Вел. Школе. Јевта Стевановић, проф. Вел. Школе. Коста Д. Главинић, проф. Вел. Школе. Никола И. Стаменковић, проф. Вел. Школе. Слободан Јовановић, проф. Вел. Школе (5). — 5 чланова.

Повереник г. *Гаврило Р. Раденковић*, трговац. — О с н и в а ч и: г.г. Владимир Малина, учитељ језика. Владимир М. Шишмановић, трговац. Гаврило Р. Раденковић, трговац. Бока М. Богдановић, хотелијер. Живко С. Богдановић, трговац. Живко Матић, трговац. Јован Исаиловић, трг. агенат. Јован К. Јовановић, трговац. Марко Вулетић, трговац. Никола С. Радовановић, трговац. Стеван Ђ. Танасковић, трговац. (11). — У л а г а ч и: г.г. Вучко М. Богдановић, трговац. Ђорђе Вучо, трговац. Ђорђе Димитријевић, ђак. Љубиша Ђ. Димић, ђак. Мика Т. Бошковић, ђак. Милан Крсмановић, трг. помоћник. Миливоје Поповић, трговац. Михаило Весовић, помоћ. трг. Петар Арсовић, трг. помоћник. Сима Обреновић, писар. Станимир Радовановић, трг. помоћник. Стојан Лукић, кавецџија (12). — 23 члана.

Види округ смедеревки.

Повереник г. *Данило У. Романовић*, трговац. — О с н и в а ч и: г.г. Драгомир Брзак, инспектор мин. привреде. Драгутин Ј. Живадиновић, ревизор. Евгеније Гајиновић, потпуковник. Ивко Ивковић, председник Трг. Суда. Илија Кремић, секретар мин. привреде. Лазар Николић, пензионар. Мита Петровић, хотелијер. Младен Вељковић, трговац (8). — У л а г а ч и: г.г. Витомир Милојековић, чин. моцпола. Бока Богдановић, потпуковник. Милан Ст. Рашић, чин. трошарине. Милорад Лозанић

ђак. Митар Бошковић, цариник. Пера Пачић, секретар Касапије. Петар Илић, руд. инжињер. Светислав Радовановић, администратор Београдских Новина. Светозар Михаиловић, седлар. Светозар Радаковић, поштар. Танасије Митровић, капетан у пензији. Тихомиљ П. Стојановић, благајник поште и телеграфа (12). — 20 чланова.

Повереник г. *Димитрије А. Голубовић*, чиновник Београдске Задруге. — Оснивачи: г. г. Љуба Новаковић, чинов. Београдске Задруге. Пера Кики, чиновник Београдске Задруге. Радмила А. Милошевића, ученица гимназије. Тодор М. Костић, чиновник Београд. Задруге (4). — Улагачи: г. г. Димитрије Уничич, чиновник Београд. Задруге. Јован М. Обрадовић, чиновник Београд. Задруге. Коста Ј. Константиновић, чиновник Београд. Задруге. Милан Бабић, чиновник Београд. Задруге. С. Симоновић, благајник Београд. Задруге (6.) — 10 чланова.

Повереник г. *Борђе Ђурић*, наредник-питомац Војне Академије. — Улагачи: Питомци Војне Академије: г. г. Александар Благојевић, Александар Радовић, Александар Стојићевић, Атанасије Пантић, Богдан Хајнц, Боривоје Маринковић, Владимир Милошевић, Војислав Костић, Данило Ђерић, Димитрије Јевремовић, Димитрије Христић, Драгољуб Бојановић, Драгољуб Динић, Драгољуб Лазић. Драгољуб Тодоровић, потпоручник. Питомци Војне Академије: г. г. Драгослав Јовановић, Драгутин Николић, Драгутин Радојчић, Душан Додић, Душан Живковић, Душан Кузмановић, Живко Лавариновић, Живко Станисављевић, Живорад Лазаревић, Јеремија Станојевић, Коста Стојановић, Коста Тодоровић, Лазар Ђурић, Милан Завађил, Милан Пешић, Милан Радојевић, Миливоје Аранђеловић, Миливоје Лазаревић, Миливоје Радоњић, Милорад Павићевић, Милорад Радовановић, Милош Обрадовић, Милутин Јовановић, Милутин Недић, Милутин Перишић, Милутин Симић, Миодраг Петрашковић, Михаило Васковић, Никодим Рацић, Петар Јовановић, Петар Тодоровић, Радован Шуљеварић, Радомир Живковић, Радосав Старчевић, Риста Васиќић, Сава Ивковић, Светислав Милосављевић, Светозар Ранковић, Светозар Стевановић, Славиша Павловић, Спира Харисијадес, Стеван Туцовић, Чедомир Јовановић, Чедомир Местановић (59). — 59 чланова.

Види округе: нишки и пиротски.

Повереник г. *Живко Ј. Аћимовић*, судија. — Улагачи: г. г. Благоје Ристић, адвокат. Љуба Радосављевић, судски рачуновођа (2). — 2 члана.

Повереник г. *Живојин О. Дачић* секретар Велике Школе. — Оснивачи: г. г. Андра Ђорђевић, министар просвете и црквених послова у пензији. Богољуб Ђурић, професор. Др. Ђока Петковић, професор. Живојин Ј. Јуришић, професор. Јован Н. Томић, професор. Књижница Гимназије Вука Ст. Караџића. Лука Лазаревић, директор Гимназије Краља Александра. Миленко М. Вукићевић, професор. Др. Миливоје Н. Јовановић, професор. Милош С. Динић, професор. Мирко Поповић, професор.

Михаило Марковић, директор гимназије у пензији. Никола Лазић, професор. Никола Радојковић, благајник министарства просвете. Павле Поповић, професор. Срета Стојковић, директор Гим. Вука Стеф. Караџића. Стеван Предић, професор. Тјешимир Старчевић, супленат (18). — Улагачи: г.г. Будимир Раденковић, трговац. Владислав Вуличевић, професор. Војин Х. Поповић, приправник. Дим. Милојевић, свешт. Дим. Стефановић, вероучитељ. Драгољуб Јовановић, писар мин. просвете. Борђе Јеленић, гимназист. Жарко Миловановић, гимназист. Драгутин Костић, приправник. Јанко Шафарик, гимназист. Јован Ердељановић, супленат. Јован Ивковић, писар Држ. Архива. Јован Марковић, званичник мин. просвете. Јосиф Ковачевић, гимназист. Коста Јовановић, гимназист. Милан Дукић, професор. Милева Суботићка, учитељица. Миливоје Смиљанић, техничар. Пера Милојевић, свештеник. Др. Петар Л. Вукићевић, супленат. Петар Димитријевић, гимназист. Стеван Савковић, гимназист (22). — 40 чланова.

Види округ крагујевачки.

Повереник г-ца *Зорка А. Васиљевићева*, класна учитељица Више Жен. Школе Краљице Драге. — Улагачи: г-ђице Витослава Јовановићева, ученица. Вукосава Настићева, ученица. Даринка Миљковићева, ученица. Зорка Тодоровићева, ученица. Јелена Влајићева, ученица и још 3 члана (8). — 8 чланова.

Повереник г. *Јаков Алкалај*, секретар јеврејске црквене општине. — Оснивачи: г.г. Аврам С. Коен, трговац. Јаков С. Меламед, трговачки агенат. Јосиф Х. Демајо, трговац (3). — Улагачи: г.г. Аврам С. Левић, књиговођа. Арон А. Алкалај, чин. Управе Фондова. Давид Пијаде, медицинар. Естира Ш. Русо, учитељица. Јаков Барух, трговац. Јелена С. Демајо. Леон де Леон, књиговођа. Самуило Коен, књиговођа (8). — 11 чланова.

Види округ крагујевачки.

Повереник *Јевта М. Павловић и Компанија*, трговци. — Оснивачи: г.г. Вукоман Арачић, пуковник. Драгутин Франасовић, ђенерал. Жив. Стојановић, рачуноиспитач. Коста Др. Ризнић, трговац. Љубиша Перишић, ђенерал. Милан Миловановић, адвокат. Милан Буковала, трговац. Стева Петковић, члан Касације (8). — Улагачи: г.г. А. Ц. Борисав П. Красић, књиговођа. Сава Живадиновић, трговац. Спасоје Петровић, ђак. Сава Стакић, наредник (5). — 13 чланова.

Види округ београдски.

Повереник г. *Јован М. Буквић*, богослов. — Улагачи: г.г. Андра Здравковић, чин. поште. Владимир Буквић, обућар. Дим. Вељковић, бакалин (3). — 3 члана.

Види округ: београдски и крагујевачки.

Повереник г. *Јован Димитријевић*, штампар. — Оснивач: г. Стеван Бинички, директор фабрике дувана у пензији (1). — Улагачи: г.г. Владимир Ђурчић, стражар. Даница Марковићева. Марко Колаковић, трговац. Милосав Т. Мишић, трговац. Светозар Ристић, машиниста (5). — 6 чланова.

Види и округ пожаревачки.

Повереник г. *Јосиф Цвијовић*, богослов. — Улагачи: г.г. Анастасије Поповић, богослов. Аћим Секулић, богослов. Бог. Томић, богослов. Владимир Лијескић, богослов. Владимир Стојадиновић, богослов. Драгољуб Поповић, богослов. Драгутин Ђокић, богослов. Душан Весић, богослов. Душан Јовановић, богослов. Живота Обрадовић, богослов. Илија Милић, богослов. Јосиф Поповић, богослов. Љубомир Видаковић. Љубомир Ђурић, богослов. Љубомир Костић. Милан Илић, богослов. Јерођакон Мисаил, богослов. Радован Казимировић, богослов. Радосав Пешић, богослов. Сава Милојковић, богослов. Светозар Ескић, богослов. Светозар Станковић, богослов. Стеван Пајовић, богослов (23). — 23 члана.

Види и округ крушевачки и ужички.

Повереник г. *Јоца Константиновић*, агенат. — Оснивачи: г.г. Андра Миленковић, царин. чиновник. Бура Гавриловић, књиговођа. Живојин Рајковић, трговац. Зарија Угреновић, трговац. Јеврем Рајевац, потпоручник. Јоца Коларовић, шпедитер. Миладин Гагић, шпедитер. Моша Х. Габај, трговац. Никола Јов. Антула, гимназист. Петар О. Михаиловић, воскар. Светислав Радаковић, кројач. Станоје М. Обрадовић, трговац (12). — Улагачи: г.г. Бранко Поповић, техничар. Бура Милетић, књиговођа. Петар М. Николић, техничар (3) — 15 чланова.

Види округ пожаревачки.

Повереник г. *Коста Наумовић*, мајор. — Улагачи: г.г. Антоније Ивановић, капетан. Војислав Ковачевић, капетан. Душан Степановић, писар. Јосиф Вујичић, в. интендант. Милош Николић, писар (5) — 5 чланова.

Повереник г-ца *Лепосава Бошковићева*, кл. учитељица В. Жен. Школе Краљице Драге. — Оснивач г. Сретен Пашић, управитељ (1). — Улагачи: г.г. Анка Анастасијевићева, наставница. Лепосава Пурићева, ученица. Мара Поповићева, наставница. Павле Аршинов, професор. Софија Вучићева, наставница. Стана Тодоровићева, ученица. Станка Глишићева, класна учитељица (7). — 8 чланова.

Повереник г-ца *Лепосава Живковићева*, учитељица. — Оснивач: г.г. Миливоје Николајевић, потпуковник и маршал Двора. Стеван Ловчевић, начелник мин. просвете и цркв. послова (2). — Улагачи: г.г. Војислав Живановић, капетан. Драгутин Гавриловић, трговац. Душан М. Јанковић, апотекар. Игњат Бајдони, индустријалац. Леонида Соларовић, пуковник. Мих. Перовић, трговац. Савка Ђурићка, учитељица. Светозар Гођевац, трговац (8). — 10 чланова.

Повереник г-ца *Лепосава Николићева*, учитељица. — Оснивачи: г.г. Живана Бујдићка, учитељица. Иван С. Павловић, капетан. Јован Миодраговић, професор. Катарина Миловука, управитељица у пензији. Лаза Лазаревић, ђенерал. Марко Борђевић, судија (6). — Улагачи: г.г. Божана Снећивина, учитељица Више Жен. Школе. Даница Милетићева, учитељица. Михаило Дединац, мајор. Софија Д. Симићка. Тома Цинцар-Јанковић, чиновник (5). — 11 чланова.

Види округ ваљевски.

Повереник г. *Љубомир Јанковић*, поштар на железници. — Оснивач г. Јован Јовановић, магационар (1). — Улагачи: г.г. Војислав Д. Вујић, поштар. Драгиша Браловић, поштар. Душан Ст. Борђевић, писар поште. Душан Чолић, поштар. Јеврем Божиновић, капетан. Јован К. Борђевић, поштар. Јован Угодић, поштар. Милан Петровић, поштар. Милорад Јовановић поручник. Милорад Јовановић, привр. поштар. Милутин Јагодић, поштар. Михаило Ј. Червенић, поштар. Михаило Цветковић, поштар. Сретен Марић, поштар. Ст. Р. Нешић, поштар. Станоје Милић, потпоручник (16). — 17 чланова.

Види округе: крагујевачки и смедеревски.

Повереник г. *Љубомир Јоксимовић*, књиџар. — Оснивачи: г.г. Алекса Љ. Поповић, главни марвени лекар. Добра Руџић, професор. Ђока Анђелковић, професор. Ђока Несторовић, судија Апелаци. Суда. Игњат Даничић, трговац. Др. Лаза Пачу, управ. Беогр. Задруге. Марко Трифковић, окр. начелник. Мата Јовановић, управник Управе Фондова. Др. Милан Јевремовић, лекар. Милован Р. Маринковић, председник општине града Београда. Милутин Р. Степановић, благајник министарства иностраних дела. Никола Лукић, предузимач. Никола П. Николић, адвокат. Основна школа у Винчи. Др. Паја Поповић, лекар. Петар С. Павловић, професор (16). — Улагачи: г.г. Властимир А. Богић, ђак. Димитрије Соколовић, учитељ. Илија Ђукановић, професор. Илија Петровић, чинов. монопола. Марко Петровић, свештеник. Михаило П. Јовановић, окр. начелник. Н. Н. ђак. Н. Н. ђак. Раде М. Домановић, писар мин. просвете. Радомир Борђевић, благ. Класне Лутрије. Сава Милинковић, бакалин (11). — 27 чланова.

Повереник г. *Милан Ст. Ристић*, пружни благајник. — Оснивачи: г.г. Живка Ст. Поповић, ученица. Коста Ј. Рашић, виши инжињер. Милош Д. Динић, благајник. Петроније Шавић, инспектор (4). — Улагачи: г.г. Александар У. Петровић, ђак Трг. Академије. Александар Ристић, чиновник. Благоје Радловић, пензионар. Васа Немањић, ђак. Давид Коен, мењач. Димитрије Гутеша, надзорник пруге. Димитрије Јанковић, подшеф ложионице. Драгољуб Неранцић, влаковођа. Драгомир Радивојевић, чиновник. Исидор Костић, рачуноиспитач. Јевта Јевтић, виши инжињер. Јосиф Куртије, контролор. Јоца Богосављевић, контролор. Коста Димитријевић, чиновник. Љубивоје Стевановић, чиновник. Љубица Добре Вуковића. Марија Утјешеновић, благајник. Милан Костић, ђак. Милан Рајковић, трговац. Милорад К. Поповић, инжињер. Милош Стевановић, инжињер. Мирко Јовановић, чиновник. Михаило Јевтимијадес, чиновник. Михаило Јовановић, управник царинаре. Никола Булић, званичник. Пера Ковач, молер. Пера Манојловић, виши контролор. Пера Петровић, надзорник пруге. Радисав Ацовић, контролор. Светислав Христић, контролор. Сима Петровић, чиновник. Синиша Арсе Марића. Спира Михаиловић, чувар пулзометра (33). — 37 чланова.

Види округе: врањски, крагујевачки, моравски, нишки, пиротски, смедеревски, Босну и Херцеговину.

Повереник г. др. *Милан Шевић*, професор. — Оснивач: г. др. Милан Шевић, професор (1). — Улагачи: г.г. др. Добросав Игњатовић, професор. Марко Мурат, слкар (2). — 3 члана.

Повереник г. *Милорад Петровић*, професор Трговачке Школе. — Оснивачи: г.г. Борислав Б. Тодоровић, директор Трговачке Академије. Јосиф Фрид, ђак Школе Трговачке Омладине. Пера Смедеревац, инжињер. Пера Талетов, књижевник. Српска Краљ. Трговачка Академија (5). — Улагачи: г.г. Александар Ивановић, ђак Трговачке Академије. Божидар Стевановић, ђак Тргов. Академије. Боривоје Дробњак, ђак Тргов. Академије. Васа Тешић, трговац. Гаврило Радошевић, ђак школе Трговачке Омладине. Гргур Адамовић, ђак Тргов. Академије. Дим. Синадановић, ђак Трг. Академије. Дружина ђака Трговачке Академије. Душан Караџић, ђак Школе Трг. Омладине. Душан Пушин, ђак Школе. Тргов. Омладине. Живојин Живановић ђак Школе Трг. Омладине. Живојин Нешић, ђак Трг. Академије. Илија Бекић, ђак Тргов. Академије. Јован Миливојевић, ђак школе Трг. Омладине. Јосиф Коен, ђак Тргов. Академије. Јосиф Предић, наставник Трг. Академије. Коста Столповић, ђак Школе Тргов. Омладине. Лука Милишић, трговац. Љубица Бобићева, ђак Трг. Академије. Милан Петровић, чиновник Управе Фондова. Милован Лазовић, ђак школе Трг. Омладине. Милован Матић, ђак Трг. Академије. Баџи Школе Трг. Омладине: Михаило Митровић, Михаило Шонда, Нисим Сему, Обрад Марковић и Петар Кољивратић. Баџи Трговачке Академије: Радомир Милетић, Светислав Бугарчић, Урош Стојадиновић, Херман Ендлер, Херман Шудц. Чедомир Вуковић, ђак Шк. Трг. Омладине. (33). — 38 чланова.

Види округ врањски.

Повереник г. *Милорад М. Полић*, философ. — Оснивачи: г.г. Александар Стојићевић, философ. „Даничић“, дружина ђака Вел. Школе. Јован Јанић, архивар трг. суда. Лазар Т. Пољаковић, трговац. Тихомир Николић, трговац (5). — Улагачи: г.г. Драгутин Димић, техничар. Душан Капетановић, техничар. Душан Симић, философ. Живко Стевановић, припр. Јеремија Јеремић, матурант. Лепосава Антоновићева, учитељица. Милорад Савичевић, медицинар. Немања Лазаревић, правник. Петар Туцаковић, правник. Радоје Дединац, философ. Тодор Боровњак, философ. Урош А. Петровић, философ (12). — 17 чланова.

Види округе: нишки, смедеревски и иностранство.

Повереник г. *Михаило Грујичић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Андрија Перић, цариник. Дамаскин, јеромонах, ман. Раковице. Димитрије Бошковић, абација (3). — Улагачи: г.г. Дим. Ј. Соколовић, в. учитељ. Коста Ракић, ср. писар. Лука Лукић, в. интендант у пензији. Павле Тодоровић, гимназист (4). — 7 чланова.

Види округе: београдски, ваљевски, тимочки.

Повереник г. *Михаило Ј. Миленковић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Радослав Поповић, шпедитер. Светозар Швабић, трговац (2). — Улагачи: г. г. Божа Јоксимовић, учитељ. Боса Стојановићева, учитељица. Мила Арсенијевићева, учитељица. Никола Томашевић, поручник (4). — 6 чланова.

Види округ нишки.

Повереник г. Др. *Михаило Р. Поповић*, секретар мин. просвете. — Оснивачи: г. г. Др. Димитрије Ј. Антула, државни геолог. Милан С. Убавкић, секретар. Др. Мих. Р. Поповић, секретар мин. просвете и цркв. послова. Момчило Иванић, професор. Спира Кадик, професор (5) — 5 чланова.

Повереник г. *Никодим Васић*, пензионар. — Оснивачи: г. г. Др. Миленко Веснић, професор Вел. Школе. Никодим Васић, пензионар (2). — 2 члана.

Повереник г. *Петар Бојовић*, потпуковник. — Оснивач г. Божа Јанковић, пуковник (1). — Улагачи: г.г. Богдан Дамњановић, пуковник. Војислав Христић, поручник. Милан С. Николић, капетан (3). — 4 члана.

Повереник г. *Петар К. Шреиловић*, чиновник Народне Банке. — Улагачи: г.г. Арношт Козлански, чиновник Нар. Банке. Бранко Бошковић, директор Нар. Банке. Драгутин М. Стефановић, чиновник Нар. Банке. Бура К. Поповић, чиновник Нар. Банке. Живко Продановић, чиновник Нар. Банке. Јеврем Буровић, чиновник Нар. Банке. Милан Париводић, чиновник Нар. Банке. Никола Милојковић, чиновник Нар. Банке. Обрад Бољарић, чиновник Нар. Банке (9). — 9 чланова.

Повереник г. *Ранко Петровић*, професор. — Оснивач: г. Риста Одавић, професор (1). — Улагачи: г. г. Александар Димитријевић, гимназист. Александар Крстић, гимназист. Анђелко Крстић, учитељ у Подгорцима. Богољуб Стокић, гимназист. Велимир Вучковић, гимназист. Владислав Маринковић, гимназист. Вукосава Др. Радуловићка. Димитрије Атанацковић, гимназист. Драгољуб Симић, гимназист. Драгутин Букановић, гимназист. Драгутин Томић, гимназист. Душан Јовановић, професор. Душан Радојевић, гимназист. Борђе Пфаф, гимназист. Живојин Бабић, капетан. Илија Панић, гимназист. Лазар Марковић, гимназист. Миладин Шеварлић, писар мин. просвете. Милан Вељковић, професор. Милан Вујановић, професор. Милан Петровић, професорски приправник. Милан Пивљаковић, гимназист. Миливоје Вучковић, гимназист. Миливоје Борђевић, капетан. Милија Ристановић, гимназист. Михаило Борђевић, професор. Михаило Михаиловић, гимназист. Сава Антоновић, професор (28). — 29 чланова.

Повереник г-ца *Савка Радичевићева*, учитељица. — Улагачи: г.г. Боса Јовановићева, учитељица. Емилија Јовановић. Јела Баковићева. Мита Ђорић, трговац. Мита Јанковић, чиновник Нар. Банке. Персида Стојковићева. Ружица Прокићка, учитељица. Станислава Јовановићева, учитељица. Стеван Кло-

кић, чиновник. Стеван Мокравац, музичар. Тодор Станковић, цариник (11). — 11 чланова.

Види и округ смедеревски.

Повереник г. *Светозар М. Вражалић*, књиговођа министарства војног. — *Оснивачи*: г.г. Божидар Јанковић, капетан. Јован Севдић, предузимач. Јосиф Симоповић, арт. пуковник. Катарина Рајковић, удова. Др. Мика Марковић, члан Држ. Савета. Милан Туцаковић, капетан. Милета Танкосић, капетан. Мориц Тилер и Комп. лиферанти. Сима Ђ. Поповић, в. контролор (9). — *Улагачи*: г.г. Анта Лазаревић, суд. пуковник. Велимир Станојевић, подблагајник. Већеслав Јуза, књиговођа. Исидор Риђички, интендант. Милан М. Јевремовић, благајник пешадијске подофицирске школе. Милош Петровић, рачуноиспитач. Михаило Благојевић, писар. Михаило Маринковић, писар. Никола Миленковић, потпуковник. Павле Најдановић, пуковник. Петар Андрејевић, потпоручник. Петроније Кузмановић, капетан. Стојадин Радосављевић, књиговођа (13). — 22 члана.

Види округе: крагујевачки, крушевачки, руднички.

Повереник г. *Светозар Томић*, чиновник Железничке Дирекције. — *Улагачи*: г.г. Душан Шајковић, чиновник. Миливоје Павловић, машин. инжињер. Стеван Лукић, чиновник (3). — 3 члана.

Види округе: крушевачки, нишки, тимочки.

Повереник г. *Спасоје Шуменковић*, благајник општине београдске. — *Улагачи*: г.г. Радисав Јовановић, трговац. Тодор Елаковић, кројач. Цветко Јовановић, хлебар (3). — 3 члана.

Повереник г. *Срећко П. Стевановић*, учитељ грађанске школе. — *Улагачи*: г.г. Алекса Милосављевић, свештеник. Гвозден Јовановић, учитељ. Димитрије Путниковић, учитељ грађанске школе. Борђе Стаменковић, ђак. Миливоје Петровић, свештеник. Михаило Јовић, учитељ. Пера Лукић, учитељ. Светозар Цветковић, свештеник. Стеван Зарић, учитељ (9). — 9 чланова.

Повереник г. *Стеван Ј. Гудовић*, члан кварта. — *Улагачи*: г.г. Алекса Поповић, шпедитер. Васа Николић, трговац. Димитрије Мирковић, трговац. Димитрије Тодоровић, каведија. Драгољуб Тодоровић, каведија. Илија Кораћ, трговац. Исидор Грамер, трговац. Коста Тодосијевић, трговац. Мата Штимац, каведија. Мића Петровић, трговац. Михаило Банковић, шпедитер. Михаило Стевановић, каведија. Нестор Чистопулос, трговац. Николић и Мајсторовић, трговци. Петар Видовић, каведија. Петар Бурић, трговац. Раденко Драговић, трговац. Раја С. Поповић, шпедитер. Сава Ђукић, трговац. Серафим Ристић, каведија. Ташко Николић, каведија (21). — 21 члан.

Види округ смедеревски.

Повереник г. *Стеван У. Борђевић*, учитељ. — *Оснивачи*: Драгутин Тодорић, пензионар (1). — *Улагачи*: г.г. Даринка Мачајева, учитељица. Милица Карановићева, учитељица. Михаило Станојевић, учитељ. Михаило Сретеновић, учи-

тељ. Никола Чолаковић, учитељ. Ружица Матејићева, учитељица (6) — 7 чланова.

Повереник г. *Тодор Д. Мијалковић*, благајник вој. одеће. — Оснивачи: г. Никола Дамјановић, пензионар (1). — Улагачи: г.г. А. Лебл, књиговођа. Арса Томић, писар. Димитрије Симић, ђак. Ђока Богдановић, потпуковник. Борђе Вујић, в. контролор. Живан Јовановић, интендант. Миливоје Симоновић, сајција. Милорад Букнић, секретар. Павле Петровић, писар. Петар Илић, трговац. Софија Милосављевићева, учитељица. Хранисав Поповић, кројач (12). — 13 чланова.

Види и округ нишки.

Повереник г. *Тодор А. Милетић*, ревизор царинарнице. — Оснивачи: г. г. Антоније Борђевић, шпедитер. Божидар Борђевић, шпедитер. Исак Адања, шпедитер. Милан Богдановић, чиновник. Милан Јанковић, чиновник. Самуило Бурлан, шпедитер. Тодор Пејчић, трговац (7). — Улагачи: г.г. Аврам Барукић, трговац. Божидар Гођевац, царински приправник. Воја Банковић, шпедитер. Гаврило Д. Леви, ђак. Драгутин Денић, трговац. Израил Тајтацаковић, трговац. Јаков Алкалај, трговац. Јаков Меламед, шпедитер. Јосиф Озеровић, шпедитер. Лаза Албахари, шпедитер. Лука Марић, трговац. Марко Миљковић, трговац. Михаило Путник, шпедитер. Самуило Тајтацаковић, трговац. Стеван Маленић, чиновник. Трифун Н. Дунда, ђак (16) — 23 члана.

Повереник г. *Тодор Радивојевић*, супленат. — Оснивачи: г.г. Браћа Стојадиновићи, ђаци. Живојин Матић, гичн. Милован Миленковић, трговац. Тодор Радивојевић, супленат (4). — 4 члана.

Повереник г. *Трајко Јовановић*, телеграфиста. — Улагачи: г.г. Андра С. Тодоровић, управник поште. Анђелија Протићева, телеграфиста. Марко Симић, капетан. Сава Поповић, контролор телеграфа. Чедомир Главички, телеграфиста (5). — 5 чланова.

Повереник г. *Чед. Ј. Марковић*, мајор. — Оснивачи: г. г. Александар Машин, пуковник у пензији. Воја Блазнавац, капетан. Илија Ђирић, управник монопола у пензији. Миливоје Николајевић, потпуковник. Милутин Мишковић, мајор. Настас Антоновић, председник Гл. Контроле. Никола К. З. Поповић, јувелир. Стана Сарићева (8). — Улагачи: г.г. Алекса Стефановић, окр. начелник у пензији. Александар Наумовић, ђак. Божидар Терзић, капетан. Даринка Ранковићева, учитељица. Драгутин Кушаковић, поручник. Душан Пешић, капетан. Душан Стевановић, капетан. Берман Јовановић, интендант. Живко Павловић, капетан. Живојин Мишић, потпуковник. Јован Вељковић, потпуковник. Јован Павловић, администратор Круниних добара у пензији. Лаза Петровић, пуковник. Милан Гр. Миловановић, поручник. Милан Новаковић, капетан. Милан Рајковић, капетан. Милија Кумрић, гимназист. Милосав Живановић, мајор. Милош Т. Борђевић, капетан. Обрад Јовановић, капетан. Петар

Пешић, капетан. Светозар Голубовић, интендант. Симо Ристић, капетан у пензији. Стојан Стојановић, поручник (24). — 32 члана.

Види округе: крагујевачки, моравски, нишки, подрински, смедеревски, тимочки и ужички.

Код повереника других округа.

Алексинач. — Повереник г. *Панта Букић*, потпоручник. — Улагачи: г.г. Атанасије Милојевић, техничар. Војислав Ј. Вуковић, потпоручник. Драгиша А. Милетић, поручник. Јован П. Петровић, поручник. Никола Лугумерски, потпоручник. Сретен О. Вукашиновић, техничар. Станоје Ристић, потпоручник (7). — 7 чланова.

Забојница. — Повереник: г. *Тодор А. Прокић*, свештеник. — Оснивач: г. Бождар Р. Прокић, правник (1). — 1 члан.

Јагодина. — Повереник: г. *Станиша Станишић*, в. учитељ. — Оснивачи: г.г. Тока Нешић, трговац. Милан Јовановић, дворски фотограф (2). — Улагачи: г.г. Јован Газибарић, ђак. Петар Палић, бравар (2). — 4 члана.

Пирот. — Повереник г. *Љуб. Јојић*, учитељ. — Оснивач: г. Војислав Видојковић, капетан (1). — Улагач: г. Пера Јовановић, шеф железничке станице (1). — 2 члана.

Рача. — Повереник г. *Бура Димитријевић*, учитељ. — Улагач: г. Дим. Игњатовић, порезник (1). — 1 члан.

Свега 15 чланова.

Добротвора	144
Оснивача	304
Улагача	700

Свега задругара 1148

БЕОГРАДСКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: Основна школа: у Дражњу, у Дрлупи, у Кумодражу, у Сремчици, у Умчарима. Г-ца Софија Јовановићева, учитељица у Ропчеву. Сретен Стевановић, трговац у Гроцкој (7). — Улагачи: г.г. Димитрије Глигорић, учитељ у Ришњу. Драг. Лацковић, поштар на Умци. Илија Никшић, ђак у Сремчици. Љубомир Ковачевић, учитељ у Умчарима. Радомир Стошић, поштар у Сопоту (5). — 12 чланова.

Гроцка. — Повереник г. *Милосав Ж. Петровић*, ср. начелник. — Оснивачи: Општина: у Врчину, у Пударцима, у Ритопеку, у Умчарима. Основна школа: у Врчину, у Гроцкој, у Камендолу, у Пударцима (8). — Улагачи: г.г. Милош Кићевић, општ. писар у Умчарима. Михаило Рашић, свештеник у Умчарима (2). — 10 чланова.

Лазаревац. — Повереник г. *Коста Добрић*, ср. писар. — Оснивачи: Општина: у Барошевцу, у Лазаревцу, у Петки, у Трбушници. Основна школа: у Барошевцу, у Даросави, у Крушевици, у Лазаревцу, у Лукавици, у Петки, у Рудовцу, у

Трбушници, у Шолићу (13). — Улагачи: г. г. Ђожа Букановић, оп. писар. Милош Вучковић, практикант (2) — 15 чланова.
Види округ нишки.

Повереник: г. *Љуба Божић*, поштар. — Оснивачи: г. г. Бранислав Борђевић, трговац. Др. Душан Стојимировић, ср. лекар. Љуба Станишић, трговац. Основна школа: у Вреоцима, у Дудовици (5). — Улагачи: г. г. Алексије Ђурић, учитељ у Венчанима. Андра Бркић, трговац. Милорад Никитовић, општ. писар у Венчанима (3) — 3 чланова.

Младеновац. — Повереник г. *Владимир Сретеновић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Андрија Грујић, ђак. Владимир Вапа, учитељ. Владимир Милутиновић, учитељ у Пружатовцу. Владимир Радовановић, учитељ у Јагњилу. Глиша Јовановић, учитељ у Ковачевцу. Јова Миленковић, пензионар. Коста Васиќић, учитељ у Међудужју. Лазар Петровић, учитељ у Влашки. Мара Николићева, учитељица у Рајковцу. Милан Протић, учитељ у Иванчи. Светислав Јовановић, трговац. Тихомир Борђевић, ђак (12). — 12 чланова.

Повереник г. *Тодор Благојевић*, учитељ у пензији. — Оснивачи: г. г. Јован Б. Поповић, свештеник у Стојнику. Основна школа у Америћу (2). — Улагачи: г. г. Гавра Стевановић, порезник. Милан Жекић, књиговођа. Милан Максимовић, учитељ у Америћу. Др. Милан Стевановић, ср. лекар (2 компл.) Нићифор Петровић, шеф станице (2 компл.) (7). — 9 чланова.
Свега 21 члан.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Улагачи: г. г. Милан Јовановић, агроном на Умци. Риста Вулчевић, држ. економ на Умци (2). — 2 члана.

Повереник г. *Јевта Павловић и Кома*. — Улагач: г. Влад. Петровић, свештеник из Врчина (1). — 1 члан.

Повереник г. *Јован М. Буквић*, богослов. — Улагачи: г. г. Драгољуб Радојчић, учитељ у Заклопачи. Јоца Димић, свештеник у Миријеву. Марко Кузмановић, свештеник у Бел. Потку. Павле Милошевић, свештеник у Бел. Селу. Цера Ђ. Поповић, свештеник у Влашки (5). — 5 чланова.

Повереник г. *Мих. Грујић*, учитељ. — Улагач: г. Милутин Ралетић, учитељ у Даросави (1) — 1 члан.

Параћин. — Повереник г. *Јован Л. Срећковић*, учитељ. — Улагач: г. Драгомир Илић, марв. лекар у Младеновцу (1) — 1 члан.
Свега 10 чланова.

Добротвора	2
Оснивача	35
Улагача	41
<hr/>	
Свега задругара	78

ВАЉЕВСКИ ОЖРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: г. г. Манојло Паљевић, трговац у Ваљеву. Др. Миша Михайловић, ср. лекар у Обреновцу. Основна школа у Бањанима. Сава Николић из Ваљева (4). — Улагач: г-ца Јелисавета Радојичићева, учитељица у Бајевцу. Јулијана Милосављевићева, учитељица у Ваљеву (2). — 6 чланова.

Ваљево. — Повереник г. *Војислав М. Андрић*, књиџар. — Оснивачи: г. г. Војислав М. Андрић, књиџар. Љубомир Денић, виши инжињер. Основна школа у Рабровици. Официрска Читаоница и Касина. Радомир Поповић, свештеник у Рабровици (5). — Улагачи: г. г. Андра Живановић, благајник дивизије. Живорад Р. Лазић, књиговођа штедионице. Зорка кћи Тодора Милосављевића, трговца. Љубомир Петровић, часовничар. Љубомир Селаковић, учитељ. Стеван Стевановић, пуковник (6). — 11 чланова.

Повереник г. *Јован Ј. Молнар*, књиџар. — Оснивачи: г. г. Анка К. Прикелмајер. Будимир Чолић, секретар суда. девојачка школа. Љуба Ристовић, порезник. Љубомир М. Павловић, школски надзорник. Максим Р. Максимовић, трговац. Милован Илић, судски писар. Милорад Ж. Тадић, апотекар. Михаило Гребенац, адвокат. Основна школа: у Бранковини, у Ваљеву, у Поћути. Пера Недељковић, мајор. Радојка Р. Радосављевићева. Светозар К. Поповић, трговац. Трговачка Омладина (16). — Улагачи: г. г. Андра Гроздановић, књиговођа. Васа Поповић, свештеник у Грачаници. Живорад Андрић, писар Задруге. Живорад В. Даниловић, писар Задруге. Јаша Големовић, управник пореског одељења. Марко Антоновић, учитељ у пензији. Марко Бурашковић, срески старешина. Милорад Војдек, трговац. Милорад П. Марковић, трговац. Михаило Максимовић, учитељ у Бранковини. Михаило Радивојевић, судија. Михаило Секудић, порезник. Недељко Савић, учитељ у Бранковини. Ненад В. Перић, судски рачуновођа. Персида Вићентијевићева, учитељица. Радивоје Томић, општински писар у Ребељској. Сима Вићентијевић, ђак. Стеван Ђорђевић, кавецџија (18). — 34 члана.

Види и округ смедеревски и топлички.

Повереник г. *Н. Јовановић*, начелник срески. — Улагачи: г. г. Велимир Никићевић, оп. председник. Вуде Аврамовић, оп. председник. Драгутин Браловачки. Бока Банићевић, ср. писар. Илија Продановић, оп. председник. Милан Трpkовић, срески писар. Мирослав Настић, практикант. Никола Јовановић, срески начелник. Никола Матић, оп. председник. Општина у Јовању. Панта Величковић, ср. писар. Радивоје Матић, оп. председник. Танасије Клетивојевић, оп. председник (13). — 13 чланова.

Повереник г. *Стеван Т. Јанковић*, председник суда у пензији. — Оснивачи: г. г. Милинко Драшковић, трговац. Милић Милићевић, судија. Озрен Ср. Бурић, гимназист. Светозар Сп. Вујић, трговац. Чедо Гагић, окр. инжињер (5). — Улагачи: г. г. Јанко Цветковић, ђурчија. Љубомир Вилотијевић, трговац. Милан Арсић, свештеник. Милан Чобановић, адвокат. Смиљка, кћи Миливоја Нинковића, адвоката. Стеван Поповић, парох у Драчићу (6). — 11 чланова. Свега 69 чланова.

Дрен. — Повереник г. *Димитрије С. Пауновић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа у Дрену, у Орашцу (2). — Улагачи: г.г. Милован Марковић, тежак у Вукићевици. Михаило Црвенковић, земљорадник на Ушћу. Рајко Јовичић, ђак. Срећко Синђелић, свештеник у Грабовцу (4). — Свега 6 чланова.

Забрежје. — Повереник г. *Стеван Т. Којић*, управник царинарнице. — Улагачи: г.г. Вељко Ивковић, царински приправник. Драгољуб Вићентијевић, економ. Душан Гавриловић, трговац. Љубомир Гођевац, трговачки помоћник. Милан Кушковић, цариник. Милорад Костић, цариник. Радоје Драговић, магационар. Светозар Константиновић, цариник. Спасоје Јевтовић, шпед. помоћник (9). Свега 9 чланова.

Каменица. — Повереник г. *Мил. Ив. Протић*, свештеник. — Оснивачи: г.г. Владимир Ј. Петровић, трговац у Ваљеву. Драг. Р. Бошковић, трговац. Зарија В. Протић, свештеник у Лопатњу. Мил. Ив. Протић, свештеник. Основна школа: у Каменици, у Осечини. Павле М. Јанковић, трговац у Ваљеву. Црква у Осечини (8). — Улагачи: г.г. Алекса Поповић, порески помоћник. Вукашин Савић, земљорадник у Дружетићу. Драг. М. Поповић, економ у Голој Глави. Драг. Ив. Секулић, кавецџија у Ваљеву. Драгомир Видаковић, земљорадник. Живан М. Јовановић, трговац. Јелена Перкићева, учитељица. Милан Радисављевић, порезник. Милоје Јовановић, земљорадник у Туђину. Милоје Симић, механџија. Милорад Ж. Ђирић, учитељ у Суводању. Михаило Томић, порезник. Панто Р. Вуковић, трговац. Спасоје Ј. Протић, свештеник у Гор. Буковици. Сретен Ж. Ђирић, земљорадник у Мајиновићу. Стеван А. Јанковић, земљорадник у Врањаници. Тинка Мандићка, учитељица у Миличаници. Тоша Живановић, оп. писар у Лопатњу (18). — 26 чланова.

Повереник г. *Рад. М. Остојић*, срески начелник. — Улагачи: г.г. Алимпије Јаковљевић, оп. писар у Причевићу. Бура Радојичић, оп. писар у Осладићу. Иван Ранковић, оп. председник у Причевићу. Лазар Симић, оп. писар у Суводању. Милинко Ристивојевић, оп. председник у Суводању. Рад. М. Остојић, срески начелник. Срећко Марковић, оп. председник у Осладићу (7). — 7 чланова. Свега 33 члана.

Мионица. — Повереник г. *Жив. Кнежевић*, порезник. — Оснивачи: г.г. Јаков Златичанин, порезник. Миливоје Вићентијевић, свештеник у Бурђевцу. Основна школа: у Боговађи, у Брежђу, у Гор. Топлици, у Доњ. Топлици, у Бурђевцу, у Мионици, у Паунама, у Рајковићу, у Рибници. Павле Радовић, рачуновођа у Бурђевцу. Радован Дршић, практикант. Светозар Ковачевић, рачуновођа у Брежђу (14). — Улагачи: г.г. Илија Поповић, свештеник у Бабајићу. Миливоје Пауновић, учитељ (2). Свега 16 чланова

Види и округ моравски.

Обреновац. — Повереник г. *Јеремија Томић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Антоније Цврковић, трговац. Богољуб Ковачевић, апотекар. Игњат Гудурић, трговац. Основна школа: у Забрежју, на Ушћу. Сава Мићић, трговац. Др. Станислав Но-

ваковић, лекар (7). — Улагачи: г. г. Васа Вујић, трговац. Дејан Васић, трговац. Димитрије Ђукић, порезник. Ђока Јовановић, оп. чиновник. Лепосава Перићева, учитељица у Стублинама. Михаило Јуришић, трговац. Радован Аћимовић, срески писар. Светислав Мишић, срески писар. Светозар Михаиловић, свештеник. Станко Тривић, оп. чиновник. Станоје Миленковић, срески начелник (11). — 18 чланова.

Повереник г. *Милош П. Марковић*, свештеник. — Оснивачи: г. г. Јоца Михаиловић, качар. Основна школа: у Баричу, у Пироману. Петар Јовић, ср. економ. Стојан Антоновић, каведија. Црква у Звечки (6). — Улагачи: г. г. Васа Урошевић, земљорадник у Мислођину. Драгомир С. Здујић, сарач. Милутин Кованџић, трг. (3). — 9 чланова. — Свега 27 чланова.

Уб. — Повереник г. *Михаило М. Тодоровић*, срески начелник. — Оснивачи: г. г. Велизар Ранковић, земљорадник у Каленићу. Душан Ј. Вукајловић, ђак. Момир С. Поповић, великошколад. Основна школа: у Бајевцу, у Врелу, у Вукони, у Докмиру, у Јабучју, у Новацима, у Памбуковици, у Радљеву, у Тврдојевцу, на Убу. Радисав Лукић, трговац. Розмир Шљивак, земљорадник у Врховинама. Тривун Р. Матић, земљорадник у Словцу. Чедо Тешић, земљорадник у Новацима (17). — Улагачи: г. г. Андра Лазаревић, практикант. Велимир Ј. Чумић, срески писар. Драг. Протић, управник пор. одељка. Живота Дамњановић, управник поште. Др. Марко Марковић, лекар. Милош Матић, поштар. Милутин Ј. Жујовић, свештеник у Памбуковици. Перо П. Манојловић. Светислав Глигић, рачуновођа. Светомир Вукајловић, гимназист. Стево Поповић, учитељ у Тврдојевцу (11).
Свега 28 чланова.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. нар. привреде. — Улагач: г. Мирко Глигоријевић, срески економ у Мионици (1). — 1 члан.

Повереник г-ца *Лепосава Николићева*, учитељица. — Улагач: г-ца Бисенија Рерихова у Ваљеву (1). — 1 члан.

Повереник г. *Михаило Грујичић*, учитељ. Оснивачи: г. г. Милош Ж. Ивановић, оп. писар у Остружњу. Чедомир Поповић, трговац у Ваљеву (2). — 2 члана.

Паланка. — Повереник г. *Васа Симић*, в. учитељ. — Улагачи: г. г. Мих. Јовичић, учитељ у Обреновцу. Филип Радловић, учитељ у Обреновцу (2). — 2 члана.

Пирот. — Повереник г. *Љубомир Јојић*, учитељ. — Улагач: г. Мил. Антић, капетан (1). — 1 члан.

Шабац. — Повереник г. *Мих. Р. Михаиловић*, учитељ. — Оснивач: г. Миодраг Чолић, ђак у Грабовцу (1). — 1 члан.
Свега 8 чланова.

Добротвора	11
Оснивача	87
Улагача	115

Свега задругара 213

ВРАЊСКИ ОЖРУГ.

Непосредно. — **О с н и в а ч и:** г.г. Димитрије Здравковић, свештеник у Крушевици. Борђе Алексић, апотекар у Лесковцу. Основна школа: у Јелашници, у Корбевцу, у Мрштанима, у Ораовици, у Првонеку. Свезозар Костић, ђакон у Лесковцу (8). — **У л а г а ч г-ца** Вукосава П. Нинићева, учитељица у Лесковцу (1). — 9 чланова.

Власотинци. — **Повереник** г. *Стеван Р. Матић*, порезник. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Грделици, у Конопници, у Крушевици (3). — **У л а г а ч и:** г.г. Љубомир Вуловић, порезник. Настас Ј. Марковић, порезник. Цветко Љубеновић, учитељ (3). — 6 чланова.

Повереник г. *Тихомир К. Денић*, срески начелник. — **О с н и в а ч и:** Општина: у Броду, у Власотинцу, у Грделици, у Дадинцу, у Дејану, у Крушевици, у Равној Дубрави, у Рупљу, у Теговишту, у Црној Трави, у Шишави. Основна школа: у Власотинцу, у Горњем Присијану, у Кални, у Крушевици, у Рупљу, у Црној Трави (17). — **У л а г а ч и:** г.г. Ангелина Нешићева, учитељица. Апостол Аризовић, трговац у Бојишини. Аранђел Живковић, служитељ. Аранђел Бурић, кмет у Кални. Аранђел Маринковић, општински председник у Грделици. Арса Ц. Петковић, трговац. Божин Митровић, општински писар у Рупљу. Васиљко Костић, члан суда. Гига Миленковић, општински председник у Рупљу. Глигорије Манић, трговац. Глигорије Паруновић, предузимач. Глигорије Поповић, практикант. Глиша К. Поповић, оп. писар у Дејану. Горча Маринковић, чувар друма. Данило С. Илић, оп. писар у Црној Трави. Димитрије Маринковић, оп. писар у Дадинцу. Димитрије Павловић, оп. писар. Димитрије Петровић, срески писар. Драгиша Томић, телеграфиста. Драгутин Марковић, рачуновођа у Грделици. Душан Хади-Стаменковић, бакалин. Бока Вуковић, срески писар. Борђе Анђелковић, општински председник у Крушевици. Борђе Крчеширац, механџија. Борђе М. Митровић, општински писар у Шишави. Борђе Стаменковић, општински писар. Борђе Стојановић, кмет у Дединој Бари. Борђе Цакић, механџија. Живојин Михаиловић, срески писар. Зарија Маринковић, дијурниста. Златко Ристић, општински председник у Кални. Јаков Јовановић, служитељ. Јанко Поповић, свештеник у Рупљу. Јања Ђ. Голубовић, кмет у Свођи. Јелена Обреновићева, учитељица. Јефтимије Јовић, трговац у Бојишини. Др. Јован Јовановић, срески лекар. Јован С. Марковић, механџија у Бојишини. Јован С. Миљковић, општински писар у Шишави. Јован Стамболић, служитељ. Јован Топалчевић, општински писар у Кални. Јован Цветковић, земљорадник. Јоргаћ Костић, служитељ. Карло Чех, инжињер у Рупљу. Катарина Миловановић, учитељица. Костадин Николић, економ. Лазар Вучуровић, општински писар у Грделици. Марија Аранђеловићева, учитељица у Кални. Марко Цветановић, општински писар у Дадинцу. Мелентије С. Ивић, општински писар у Броду. Мита Лепојевић, општински пред-

седник у Дејану. Милутин Станојевић, општински председник у Броду. Михаило Кодаловић, општински писар у Крушевици. Михаило Коцић, општински председник у Дадинцу. Михаило Поповић, општински писар у Орашцу. Младен Мишић, општински председник у Орашцу. Нађа Милчић, општински председник у Црној Трави. Никола Миленковић, општински писар у Шишави. Никола Николић, практикант. Петар Ивановић, служитељ. Петар Поповић, трговац. Прока Коцановић, служитељ. Прокопије Протић, оп. писар. Риста Анђелковић, оп. писар у Крушевици. Риста Миленковић, општински председник у Шишави. Риста М. Николић, чувар друма. Сава Миленковић, кмет у Дејану. Станко Митровић, кмет. Стеван Пантић, практикант. Стеван Поповић, прота у Црној Трави. Стеван Станисављевић, свештеник у Дадинцу. Стеван Цветковић, земљорадник. Стојан Станојевић, општински писар у Орашцу. Танасије Стојановић, општински писар у Равној Дубрави. Таса Стојиљковић, општински председник у Равној Дубрави. Тихомир Денић, срески начелник. Тодор Лазаревић, практикант. Трајко Коцановић, служитељ. Трајко Куцуновић, књиговођа. Трајко Милошевић, трговац. Ђира Крајчиновић, трговац. Харалампије Поповић, општински писар у Кални. Чедомир Јовановић, чувар друма (83). — 100 чланова. Свега 106 чланова.

Врање. — Повереник г. *Жив. Г. Белошавлић*, срески писар. — Улагачи: г.г. Анђелко Пешић, општински председник у Корбевцу. Живојин Белошавлић, срески писар. Милан Стевановић, практикант. Трајко Милановић, општински председник у Дубници (4). — 4 члана.

Повереник г. *Никола Ракић*, професор. — Оснивачи: г.г. Ж. Дринчић, потпоручник. Немањина Гимназија (2) — Улагачи: г.г. Васа Х. Динић, ђак. Доброслав Загорац, правник. Драгутин Голубовић, окружни благајник (3). — 5 чланова.

Повереник г. *Светолик Краљевачки*, књиговођа. — Оснивачи: г.г. Александар Р. Христић, судски писар. Андра Стошић, наставник гимназије. Будимир Маршићанин, окружни начелник. Велимир Карић, апотекар. Др. Војислав Стојановић, санитарски мајор. Димитрије Штерић, капетан. Борђе Х. Антић, председник општине. Др. Борђе Јовановић, окружни физик. Борђе К. Стајић, студент. »Заштита« дружина ђака Немањине Гимназије. Јеврем Ивановић, капетан. Јован Антић суспенат. Мита Станковић, порезник. Основна школа у Требешињу. Сава Максић, професор. Светислав Ст. Симић, професор. Спира Јовановић, војни благајник. Танасије Т. Стајић, трговац. Тома П. Бурђевић, судија. Тома З. Михаиловић, трговац (20). — Улагачи: г.г. Аврам Драгојловић, капетан. Аксентије Мишић, свештеник. Божа Драгићевић, марвени лекар. Вучко Јоксимовић, порезник. Драгољуб Михаиловић, капетан. Драгутин Матић, инжењер. Бура Станић, потпуковник. Живојин Рафајловић, поручник. Јанча Ложичковић, учитељ у Стублу. Јован Т. Јовановић, благајник. Јован Миленковић, пређ. преда-

вач. Јосиф И. Петровић, управник основних школа. Лазар Живковић, инжињер. Михаило Стевановић, учитељ. Риста Николић, професор. Риста Стевановић, учитељ. Риста Стевановић, књиговођа. Сава Банковић, царински чиновник у Ристовцу. Сава Митровић, шпедитер. Сава Пиперин, председник суда. Светозар Стаматовић, инжињер. Сима Златичанин, школски надзорник. Тома Зафировић, кројач. Тома Микић, судија (24). — 44 члана.
Свега 53 члана.

Види и округ крајински.

Лебане. — Повереник г. *Коста З. Богдановић*, срески писар. — Оснивачи: г. г. *Коста З. Богдановић*, срески писар. *Крста Николић*, општински председник у Бучумету. *Милош Туровић*, председник општине у Слишанима. Основна школа: у Медвеђи, у Слишанима (5). — Улагачи: г. г. *Анта Николић*, кмет у Булекару. *Анта Тодоровић*, кмет у Маћедонцима. *Арса Николић*, кмет у Липовици. *Васа Лазаревић*, општински председник у Медвеђи. *Васа Тасић*, кмет у Медвеђи. *Величко Михаиловић*, кмет у Клајићу. *Глигорије Станковић*, кмет у Стублу. *Дејан Стаменковић*, кмет у Бувцима. *Бура Антанасковић*, земљоделац у Бачевини. *Игњат Миљковић*, општински председник у Косанчићу. *Илија Јаћимовић*, кмет у Рафуни. *Јован Станковић*, кмет у Пертати. *Јован Цонић*, кмет у Магашу. *Китан Јанковић*, земљорадник у Слишанима. *Миливоје Луковић*, кмет у Гајтану. *Милић Нововић*, практикант. *Митар Богдановић*, кмет у Бучумету. *Михаило Игњатовић*, свештеник у Бојнику. *Недељко Вишњић*, капетач. *Петар Јањић*, кмет у Ђеновцу. *Сава Трајковић*, кмет у Бачевини. *Светозар Пејковић*, кмет у Петрињи. *Станко Миљковић*, кмет у Бошњацима. *Стојан Борђевић*, кмет у Свињарици. *Таса Видојевић*, кмет у Кацабаћу. *Шћепан Мићовић*, кмет у Шилову (26). — 31 члан.

Повереник г. *Љубомир М. Гардић*, б. срески писар. — Оснивачи: г. г. *Васа Т. Поповић*, свештеник. *Глигорије Станојевић*, свештеник у Вујанову. *Борђе Петковић*, земљорадник у Пертати. *Јован Станковић*, председник општине. *Китан Јанковић*, земљорадник у Слишанима. *Крста Николић*, председник општине у Рујковцу. *Љубомир М. Гардић*, б. срески писар. *Мирко Богдановић*, општински писар. *Недељко Вишњић*, пешадијски капетан. Основна школа: у Бојнику, у Бошњацима, у Лебанима, у Орану. *Радослав Стевановић*, свештеник. *Трајко Поповић*, свештеник у Бошњацима. *Цветко Љубић*, председник општине у Ивању. Црква: у Бошњацима, у Ображду (18). — Улагачи: г. г. *Алил Исмаиловић*, општински председник у Свирцима. *Арса Смиљковић*, председник општине у Клајићу. *Васа Лазаревић*, општински писар у Медвеђи. *Васиљко Павловић*, земљорадник у Тогочевцу. *Димитрије Митковић*, подназорник. *Бока Кочић*, земљорадник. *Игњат Миљковић*, општински председник у Лопатници. *Јован Јовић*, земљорадник у Тогочевцу. *Јован Констандиновић*, општински писар у Клајићу. *Јован Павловић*, земљорадник у Бошњацима. *Јован Савић*, општински писар у Лесковцу. *Лазар Вучуровић*, општински писар у Бучу-

мету. Милутин Димитријевић, општински писар у Бошњацима. Михаило Миловановић, практикант. Панча Цекић, општински писар у Оранима. Раде Марковић, општински писар у Медвеђи. Ранђел Динић, општински председник у Бојнику. Рашко Денић, економ у Медвеђи. Светозар Поповић, општински писар у Бошњацима. Сима Мандрина, наредник у Медвеђи. Трајко Ђулавски, општински писар у Сијеринској Бањи. Цветан Стојиљковић, земљорадник у Тогочевцу (22). — 40 чланова.

Свега 71 члан.

Лесковац. — Повереник г. *Димитрије Ј. Борђевић*, средњи писар. — Оснивачи: г.г. Василије Ђ. Стаменковић, земљорадник у Турековцу. Васиљко Коцић, механика у Печењевцима. Глигорије — Горча Јовановић, општински председник. Борђе Бекић, земљорадник у Стројковцу. Борђе Павловић, земљорадник у Вучју. Јован Митић, земљорадник у Вел. Трњану. Коста Савић, земљорадник у Вел. Грабовници. Михаило Стојиљковић, земљорадник у Брестовцу. Никола Здравковић, земљорадник у Губеревцу. Основна школа: у Богојевцу, у Бошњаку, у Вел. Трњану, у Ораовици, у Печењевцу, у Разгојни, у Турековцу. Петар Тошић, земљорадник у Винарцу. Станко М. Ивановић, земљорадник у Дрћевцу. Танасије Божић, ср. писар. Танасије Митић, земљорадник у Манојловцу. Таса Костић, механика у Разгојни. Тодор Станковић, земљорадник у Миращевцу. Трајко С. Мишић, земљоделац у Бабичкој (23). — Улагачи: г.г. Алекса Стојановић, кројач. Јован Брандић, окружни марвени лекар. Јован Костић, потпоручник. Сретен С. Јовановић, средњи писар. Станко Стојковић, земљорадник у Ораовици. Трајко Митић, терзија. Харалампије Борђевић, практикант (7). — 30 чланова.

Повереник г. *Димитрије К. Трандафиловић*, благајник штедионице. — Оснивачи: г.г. Атанасије Пешић, каменорезац. Основна школа: у Бунуши, у Губеревцу, у Доњ. Стонањи. (4). — Улагачи: г.г. Коста Ј. Јанковић, адвокат. Лазар С. Миљковић, учитељ у Бунуши. Марко Јоковић, учитељ у Турековцу. Милан К. Илић, књиговођа (4). — 8 чланова.

Повереник г. *Михаило К. Михаиловић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа: у Косанчићу, у Лесковцу, у Чукљенику. Светислав Новаковић, адвокат (4). — Улагачи: г.г. Васо Љубичић, виши учитељ. Глигорије Миленковић, учитељ. Душан Ј. Цекић, трговац. Борђе Стојановић, учитељ у Чукљенику. Јевтимије Поповић, свештеник у Печењевцу. Јован К. Биволаревић, учитељ. Јован Стојановић, учитељ. Лазар К. Дунђеровић, берберин. Лазар Јовановић, трговац. Љуба Миладиновић, оп. писар у Чукљенику. Љубица Рајићева, учитељица ткачке школе. Мика Аранђеловић, трговац. Михаило М. Милошевић, виши учитељ. Никола Витковић, порезник. Никола Стојковић, секретар суда. Тодор Наумовић, судија. Урош Ковачевић, учитељ. Цветко Богдановић, свештеник у Гредетину (18). — 22 члана.

Повереник г. *Петар Ст. Вељковић*, свештеник. — Оснивачи: г.г. Петар Ст. Вељковић, свештеник. Стеван Комненовић, свештеник-намесник (2). — 2 члана. Свега 62 члана.

Сурдулица. — Повереник г. *Јов. Милосављевић*, срески писар. — Оснивач: Основна школа (1). — Улагачи: г.г. *Дим. Х. Николић*, у Цепу. *Јанаћко Томић*. *Младен Станковић*. Основна школа на Власини. *Петар Мекија*. *Тодор Поповић* (6). — Свега 7 чланова.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Улагач г. *Јосиф Валчић*, приправник радника у Власотинцу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Милан Ст. Ристић*, пружни благајник. — Улагачи: г.г. *Венцеслав Вамберски*, надзорник пруге у Брањи. *Јездимир Обрадовић*, подшеф у Ристовцу (2). — 2 члана.

Повереник г. *Милорад М. Петровић*, професор. — Улагач г. *Драгутин Ристић*, перучник у Лесковцу (1). — 1 члан.

Бладово. — Повереник г-ца *Анка Данићева*, учитељица. — Улагач: г. *Бока Матејић*, срески писар у Лесковцу (1). — 1 члан. Свега 5 чланова.

Добротвора	4
Оснивача	107
Улагача	206
<hr/>	
Свега задругара	317

КРАГУЈЕВАЧКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивач: г. др. *Бока Владисављевић*, санит. мајор у Крагујевцу (1). — Улагачи: г.г. *Матија Јовановић*, капетан у Крагујевцу. *Милоје П. Милојевић*, учитељ у Стојнику (2). — 3 члана.

Аранђеловац. — Повереник г. *Љубомир М. Божићевић*, ђакон. — Оснивачи: г.г. *Андрија Савић*, свештеник. *Др. Васа Димитријевић*, срески лекар. *Драгутин Лазаревић*, сарач. *Борђе Атанасијевић*, трговац. *Борђе Крахтис*, трговац. *Борђе Кучобоја*, трговац. *Ивко Плећевић*, трговац. *Коста Јовановић*, апотекар. Основна школа: у Аранђеловцу, у Клоки, у Коцљарима, у Орашцу, у Сепцима. Трговачка Омладина. Црква: у Аранђеловцу, у Бањи, у Брезовцу, у Клоки (18). — Улагачи: г.г. *Алексије Марковић*, телеграфиста. *Василије Вучковић*, порезник. *Димитрије Протић*, кондуктер. *Живомир Миловановић*, берберин. *Илија Вуловић*, трговац. *Јован Антић*, марв. лекар. *Марко Јовановић*, свештеник. *Милорад Наумовић*, срески писар. *Милутин Лукић*, управник поште. *Милутин Симић*, трговац. *Митар Живановић*, трговац. *Петар Божићевић*, економ (12). Свега 30 чланова.

Белосавци. — Повереник г. *Благоје М. Чоловић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа: у Бањи, у Белосавцима, у Блазнави, у Брезовици, у Врбици, у Загорици, у Маскару, у Рабровцу, у Шаторњи (9). Свега 9 чланова

Забојница. — Повереник г. *Тодор А. Прокић*, свештеник. — **О с н и в а ч и:** Основна школа. Г. Тодор А. Прокић, свештеник (2). — 2 члана.

Види и Београд.

Крагујевац. — Повереник г. *Борђе П. Миросављевић*, књиговођа. — **О с н и в а ч и:** г.г. *Димитрије М. Парезановић*, трговац. *Јован В. Премовић*, благајник. *Коста Петковић*, трговац. *Лука Јакшевац*, апотекар. *Михаило Јанковић*, апотекар (5). — **У л а г а ч и:** г.г. *Андра Станојевић*, трговац. *Антоније Марић*, трговац. *Васа Рајевац*, трговац. *Војислав Ј. Петровић*, срески писар. *Димитрије Богдановић*, судија. *Живко Срећковић*, мењач. *Коста Палигорић*, чиновник Трговачке Банке. *Лука Ивковић*, инжињер. *Љубомир Димчић-Петковић*, чинов. Трговачке Банке. *Милан С. Митровић*, трговац. *Милан Стајевић*, шеф железничке станице. *Милан Д. Стојадиновић*, апотекар. *Милош Трифуновић*, благајник Трговачке Банке. *Михаило И. Обрадовић*, машиниста. *Обрадовић и Аранђеловић*, трговци. *Радоје П. Станковић*, трговац. *Сава Б. Матић*, благајник. *Сима Т. Цветковић*, адвокат (18). — 23 члана,

Повереник г. *Јован П. Јовановић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** г.г. *Гргур Вујић*, супленат. *Драга С. Павловића*. *Миленко Вукосављевић*, капетан. *Милица В. Гавриловић*. *Сима Костић*, адвокат. *Др. Теофило Мирковић*, лекар (6). — **У л а г а ч и:** г.г. *Алекса Милетић*, благајник соларе. *Андра Цвијановић*, окружни благајник. *Влад. Ч. Ристић*, порезник. *Гвозден Илић*, свештеник у Доњ. Сабанти. *Драгутин Димитријевић*, ђакон. *Јелена Стојановићева*, учитељица. *Јелисавета Димићева*, учитељица. *Јован Максимовић*, школски надзорник. *Милош Марковић*, професор. *Михаило Димић*, гимназист. *Михаило Динић*, пуковник у пензији. *Михаило Кандић*, порезник. *Младен Младеновић*, књижар. *Паја Вуковић*, трговац. *Персида Колаковићева*, учитељица у пензији. *Петар Александровић*, учитељ у Десимировцу. *Софија Вујићева*, учитељица у пензији. *Чеда Димитријевић*, књиговођа. *Чеда Радовић*, адвокат (19). — 25 чланова.

Повереник г. *К. Гератовић*, секретар начелства. — **У л а г а ч и:** г.г. *Веселин Ђоћић*, економ среза грузанског. *Драгољуб Раковић*, практикант. *Драгољуб Стојадиновић*, срески писар. *Борђе Тодоровић*, практикант. *Јоца Марковић*, окружни економ. *Љубомир Борђевић*, окружни марвени лекар. *Петар Лелековић*, упр. царинарнице. *Сава М. Миливојевић*, подблагајник. *Север Милутиновић*, срески писар (9). — 9 чланова.

Повереник г. *Љуб. М. Протић*, професор. — **О с н и в а ч и:** Бачка гимназијска књижница. Јавна библиотека. г.г. *Милан Стојковић*, гимназист. *Миливоје Симић*, директор Гимназије Милоша Великога. Професорска књижница Гим. Милоша Великога (5). — **У л а г а ч и:** г.г. *Александар Павловић*, гимназист. *Ахило Калман*, професор. *Војислав Илић*, судски секретар. *Данило Катић*, супленат. *Драгутин Дачић*, потпоручник. *Јеротије Топаловић*, супленат. *Коста Н. Пауновић*, професор. *Лепосава Милојковићева*, учитељица у Десимировцу. *Мата Станојловић*, професор. Мило-

рад Јанковић, гимназист. Михаило Илић, професор. Михаило Ђ. Ранчић, цариник. Петар Андрић, професор. Светислав Обрадовић, професор. Светозар Стојадиновић, професор. Теодосије Бошковић, супленат (16). — 21 члан.

Повереник г. ђа *Миленија Борђевић*, класна учитељица Више Женске Школе Књагиње Љубице. — Оснивачи: Књижница Више Женске Школе Књагиње Љубице. Књижница ученица Више Женске Школе Књагиње Љубице. Г. Раба Филиповић, адвокат (3). — Улагачи: г.г. Аћим Анђелковић, професор. Божа Катанић, судски писар. Видосава Николићева, ученица. Даница А. Борђевић. Драга Аранђеловић, учитељица. Драга И. Коловићка. Емилија Кениг, класна учитељица. Живојин Јанићијевић, професор. Иконија Кљајићева, класна учитељица. Јерина Кадић, класна учитељица. Лепосава Пејићева, учитељица. Милица Суботић. Михаило Борисављевић, учитељ цртања. Мица Д. Јовановићка (14). — 17 чланова.

Види округе: пиротски и руднички.

Повереник г. *Михаило Срећковић*, свештеник, уписао је 2 улагача.

Повереник г. *Сретен Радосављевић*, срески писар. — Оснивачи: г.г. Гаврило Поповић, свештеник у Чумићу. Новица Павловић, учитељ у Лужницама. Општина: у Баточини, у Чумићу. Основна школа: у Брзанима, у Десимировцу, у Доњ. Сабанти, у Лужницама, у Реснику, у Чумићу. Црква у Чумићу (11). — Улагачи: г.г. Милан Радосављевић, општински председник у Баточини. Милован Савић, општински председник у Чумићу. Павле Симић, економ у Чумићу. Тодор Божић, свештеник у Ботуњу (4). — 15 чланова.

Повереник г. *Стева Миросављевић*, машински инжињер. — Оснивачи: Војно-занатлијска школа. Г. Стеван Миросављевић, машински инжињер. Стеван Тасић, управник (3). — Улагачи: г.г. Божа Лазаревић, професорски приправник. Илија Д. Ристић, ђак. Отокар Зелени, машински инжињер (3). — 6 чланова.

Повереник г. *Стојадин Јанковић*, поручник. — Улагачи: г.г. Василије Лончаревић, наредник. Коста Марковић, поднаредник. Љубомир Лазић, поднаредник. Стојадин Јанковић, поручник (4). — 4 члана.

Повереник г. *Стојан Живковић*, срески начелник. — Оснивачи: г.г. Витомир Матић, општински писар у Грбницама. Владимир Недељковић, тежак у Губеревцу. Гедеон Глишић, старешина манастира Драче. Драгутин Прокић, општински писар у Гунцатима. Борђе Тодоровић, тежак у Дивостину. Живојин Вујовић, општински писар у Грошници. Живојин Глишовић, општ. писар у Опланићу. Живојин Ранковић, тежак у Грбницама. Јеврем Радојевић, трговац у Витановцу. Јован Гаврић, тежак у Барама. Милоје Поповић, трговац у Гунцатима. Милутин Васиљевић, општински писар у Книћу. Михаило Косовац, трговац у Витковцу. Новак Поповић, тежак у Борчу. Обрен Лазаревић, општински писар у Борчу. Општина: у Борчу, у Годачици, у

Книћу, у Опланићу, у Рамаћи, у Честину. Основна школа: у Борчу, у Годачици, у Гривцу, у Грошници, у Губеревцу, у Гунцатима, у Забојници, у Закути, у Книћу, у Пајсијевићу, у Честину. Павле Батавељић, општински писар у Грбицама. Павле Тијанић, општински писар у Годачици. Прока Милошевић, тежак у Грошници. Ранко Спасојевић, тежак у Опланићу. Светозар Божовић, општински писар у Гунцатима. Славко Вучићевић, општински писар у Борчу. Сретен Тијанић, тежак у Годачици. Урош Попадић, општински писар у Опланићу (40). — 40 чланова.
Свега 162 члана.

Лапово. — Повереник г. *Војин Борђевић*, свештеник. — Улагач: г. Димитрије Костић, учитељ (1). — 1 члан.

Наталинци. — Повереник г. *Јован Д. Јаковљевић*, општински писар. — Оснивачи: Основна школа: у Саранову, у Шумама (2). — Улагачи: г.г. Благоје С. Благојевић, трговац. Милош Јаковљевић, питомац војно-занатлијске школе. Михаило В. Урошевић, трговац (3). — Свега 5 чланова.

Рача. — Повереник г. *Гаврило Ранковић*, в. учитељ у пензији. — Оснивачи: г. Паја Будић, апотекар. Читаоница рачанска (2). — Улагачи: г.г. Александар Тодоровић, гимназист. Илија Ф. Атанацковић, књиговођа. Чедо Ранковић, гимназист (3). — 5 чланова.

Повереник г. *Ђура Димитријевић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Јоца Божић, свештеник у Бадњевцу. Др. Милан Крстић, лекар. Основна школа: у Бошњанима, у Крчмарима, у Миращевцу, у Рачи, у Трнави. Црква у Рачи (8). — Улагачи: г.г. Антоније Живановић, трговац. Антоније Марковић, трговац. Велимир Констандиновић, војник у Крагујевцу. Велимир Миловановић, порезник. Витомир Радовановић, трговац. Војислав Борђевић, учитељ у Бадњевцу. Војислав Стојковић, порезник. Борђе С. Јовановић, учитељ у Црном Калу. Коста Јовановић, трговац. Коста П. Јовановић, свештеник. Љубисав Луковић, учитељ у Јарушицама. Миливоје Бермановић, срески писар. Никола Петровић, управник пореског одељка. Радомир Рашковић, поштар. Сима Јеврић, учитељ. Филип Благојевић, ђакон (16). — 24 члана.
Свега 29 чланова

Види: Београд и руднички округ.

Топола. — Повереник г. *Стеван Гужвић*, свештеник. — Оснивачи: г.г. Гаврило Швабић, трговац. Наталија Јоксимовићева, учитељица. Основна школа: у Божурњи, у Винчи, у Пласковцу, у Тополи. Радосав Радојковић, земљоделац. Светозар Драшковић, трговац. Стеван П. Стевановић, свештеник у Орашцу. Тополска певачка дружина. Црква у Тополи (11). — Улагачи: г.г. Алекса Исаковић, ђакон. Велимир Марковић, каведџија. Зорка Јањићка, учитељица. Максим Радосављевић, учитељ. Миливоје Мијовић, свештеник у Орашцу. Милоје Ташић, земљоделац. Никола Вељковић, трговац. Никола Сретеновић, учитељ у Пласковцу. Петар Ристић, телеграфиста. Станко Петровић, трговац (10).
Свега 21 члан.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Оснивач: г-ђа Калина Фаркићка у Лапову (1). — Улагачи: г.г. Грујица Софронијевић, економ среза крагујевачког. Јеремија Грујић, срески економ (2). — 3 члана.

Повереник г. *Живојин О. Дачић*, секретар Вел. Школе. — Оснивач: Основна школа у Баточини (1). — 1 члан.

Повереник г. *Јаков С. Алкалај*. — Оснивач: г. Миша С. Алкалај, шпедитер у Крагујевцу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Јован М. Буквић*, богослов. — Оснивач: Основна школа у Вишевцу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Љуб. Јанковић*, поштар. — Улагач: г. Станиша Ивановић, пешадиски капетан (1). — 1 члан.

Повереник г. *Милан Ст. Ристић*, пружни благајник. — Улагачи: г.г. Атанасије Каракашевић, гимназист. Стеван Борђевић, шеф станице у Лапову. Стеван Митић, надзорник пруге у Крагујевцу (3). — 3 члана.

Повереник г. *Светозар Вражалић*, војни рачуноиспитач. — Улагач: г. Цветко Нешковић, подблагајник подофицирске школе у Крагујевцу (1). — 1 члан.

Велика Крсна. — Повереник г. *Војислав Н. Крушевић*, свештеник. — Оснивач: г. Стеван Поповић, војни свештеник у Крагујевцу (1). — 1 члан.

Ниш. — Повереник г. *Милош Кикић*, машински инжењер. — Улагач: г. Чеда Јанковић, стругар у Крагујевцу (1). — 1 члан.

Ужице. — Повереник г. *Чед. Ј. Марковић*, мајор. — Оснивачи: г.г. Андра Миливојевић, потпуковник. Душан Ђурић, капетан. Панта Пејовић, пуковник у пензији (3). — 3 члана. Свега 16 чланова.

Добротвора	11
Оснивача	134
Улагача	144
Свега задругара	289

ЊРАЈИНСКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: г.г. Владислав Кнежевић, учитељ у Рткову. Михаило Лазаревић, трговац у Неготину. Др. Никола Ђорић, окружни физик у Неготину. Основна школа: у Краљевцу, у Рткову, у Шаркамену. Сава С. Петровић, земљорадник у Рајцу (7). — Улагачи: г.г. Душан М. Секулић, потпоручник у Неготину. Сретен И. Обрадовић, потпоручник у Неготину (2). — 9 чланова.

Доњи Милановац. — Повереник г. *Лаза Поповић*, срески начелник. — Оснивачи: г.г. Адам Пауновић, општински писар у Рудној Глави. Борђе Ристић, трговац у Црнајци.

Марко Швабић, свештеник у Горњану. Новак Пауновић, општински председник у Црнајци. Основна школа: у Доњем Милановцу, у Рудној Глави (6). — Улагачи: г.г. Драгутин Пешић, учитељ. Бока Јосимовић, општински писар у Мосни. Јанићије Генић, општински писар. Јанко С. Остроглавић, ђак у Рудној Глави. Павле Росовјанић, рудар у Мајдан-Пеку. Стеван Вељковић, општински писар. Цветко Јовић, општински председник у Мосни (7). — 13 чланова.

Повереник г. *Петар С. Петковић*, свештеник. — Оснивачи: г.г. Душан М. Рајковић, трговац. Михаило М. Рајковић, трговац. Црква у Мајдан-Пеку (3). — Улагачи: г.г. Марко Дробњак, порезник. Персида Ј. Ристићева, учитељица. Др. Рафаило Биђерани, срески лекар. Светомир П. Петковић, свештеник (4). — 7 чланова. Свега 20 чланова.

Кладово. — Повереник г-ца *Анка Данићева*, учитељица. — Оснивачи: Основна школа: у Велесници, у Кладову, у Костолу, у Подвршкој, у Сипу. Др. Пера Јовановић, срески лекар. Светозар Савић, срески начелник (7). — Улагачи: г.г. Александар Зисић, порезник. Анка Данићева, учитељица. Атанасије Јовановић, учитељ у Корбову. Вељко Поповић, економ. Драгољуб Михаиловић, учитељ у Велесници. Коста Бреговљан, општински председник у Подвршкој. Методије Поп-Митић, порезник. Мита Вулко, надзорник дувана. Никола Јањић, учитељ у Грабовици. Пера Мијатовић, управник царинаре. Христифор Милић, учитељ. Чедомиљ Поповић, потпоручник (12). — Свега 19 чланова.

Види и округ врањски.

Неготин. — Повереник г. *Бока Стојковић*, професор. — Оснивачи: г.г. Адам Јонович, трговац. Андра С. Здравковић, трговац. Божидар Глумац, подинжињер. Илија Анђелковић, трговац. Др. Јеврем Кочовић, окружни физик у пензији. Јован Станојевић, прота. Др. Максим Ердељац, срески лекар. Петар Бане, апотекар. Стеван П. Илић-Уровица, трговац (9). — Улагачи: г.г. Благоје М. Јовановић, благајник штедионице. Димитрије Сечански, адвокат. Димитрије Стојановић, млинар. Добривоје Катић, поштар. Душан Цајић, часовничар. Бока Душановић, трговац. Др. Борђе Бошковић, судија. Иван Павићевић, адвокат. Јован Јотић, трговац. Лазар Милојковић, кавецџија. Михаило Летић, воскар. Риста Ивановић, предузимач (12). — 21 члан.

Повереник г. *Миливоје Башић*, школски надзорник. — Оснивачи: г. Драгољуб Атанацковић, поручник. Основна школа: у Вел. Врбици, у Вељкову, у Глоговици, у Грабовици, у Дуљанима, у Карбулову, у Кладушници, у Клокочевцу, у Кобишници, у Плавни, у Поповици, у Рогљеву, у Сиколу, у Топоници, у Црнајци (16). — 16 чланова.

Повереник г. *Срдан Новаковић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа у Неготину. г. Слободан Вл. Петровић (2). — Улагач: г. Миладин Новаковић, потпоручник (1). — 3 члана.

Повереник г. *Јосиф Цветић*, срески начелник. — Оснивачи: г. Борђе Станковић, општински председник у Мила-

нову. Општина: у Видровцу, у Прахову, у Рајцу. Основна школа: у Милошеву, у Прахову, у Самариновцу, у Србову (8). — Улагачи: г. г. Анђел Вилићановић, у Вељкову. Антим Плазита, у Буковчи. Витомир Јовановић, општински писар у Радујевцу. Димитрије Николајевић, општински писар у Радујевцу. Бока Тодоровић, у Радујевцу. Борђе Владовић, у Миланову. Борђе Д. Поповић, у Миланову. Борђе Танасијевић, општински председник у Радујевцу. Јован Борђевић, у Видровцу. Јован Д. Јовановић, у Миланову. Јован Б. Поповић, у Прахову. Јован М. Поповић, у Радујевцу. Коста Михаиловић, у Буковчи. Лазар Белодић, земљорадник у Буковчи. Љубомир Каркоделовић, општински председник у Буковчи. Љубомир М. Петровић, у Буковчи. Марин Јанковић, свештеник у Прахову. Милан С. Марковић, општински писар у Чубри. Милен Лилкић, општински председник у Рајцу. Миленко Манојловић, општински председник у Чубри. Милија Миленковић, у Видровцу. Милосав Марковић, у Миланову. Милош С. Илић, у Рогљеву. Михаило Матић, земљорадник у Карбулову. Михаило Мишић, у Видровцу. Основна школа у Милошеву. Павле Јовановић, земљорадник у Рајцу. Петар Грекуловић, земљорадник у Србову. Сава Милановић, у Видровцу. Светозар Борђевић, општински писар у Душановцу. Стан А. Рајца, из Видровца. Станоје Радујевчанин у Буковчи. Стеван Милановић, у Видровцу. Стојан Марковић, у Смедовцу (33). — 41 члан.

Свега 90 чланова.

Радујевац. — Повереник г. *Стева Живковић*, цариник. — Основачи: г. г. Борђе Чутуковић, агент Дунавског Паробродског Друштва. Михаило Николић, прота. Основна школа. Црква (4). — Улагач: г. Јован Живановић, магационар стоваришта соли (1).

Свега 5 чланова.

Салаш. — Повереник г. *Алекса Анђелковић*, срески начелник. — Улагачи: г. г. Анђелко Благојевић, општински писар у Трњану. Бока Петровић, општински председник у Сиколу. Борђе Костић, свештеник у Копривници. Живко М. Лазић, општински писар у Тамничу. Јаков Вукотић, свештеник у Лукама. Јован Радојевић, свештеник у Глоговици. Јован Цветковић, учитељ. Љуба Николић, трговац у Сиколу. Марјан Сибиновић, општински писар. Мата Милосављевић, кмет у Поповици. Милан Лазић, кмет у Речкој. Милан Савић, трговац у Рготини. Милосав Живуловић, општински писар у Копривници. Милош Цолић, општински председник у Трњану. Никола Бибановић, општински председник у Лукама. Никола Петковић, учитељ у Лукама. Никола Петровић, општински писар у Копривници. Павле Јовановић, општински писар у Глоговици. Павле Танић, општински председник у Тамничу. Петар Томић, учитељ у Трњану. Првул Јеремић, општински председник у Глоговици. Раденко Жикић, општински писар. Сима Лазаревић, општински писар у Лукама. Станко Миленковић, општински председник у Бруснику. Станоје Живковић, општински председник у Копривници. Станоје Милојковић, трговац у Коприв-

ници. Стојан Јовановић, свештеник у Бруснику. Стојан Ми-
лијић, општински председник у Салашу (28) — Свега 28 чланова.

Уровица. — Повереник г. *Димитрије Грујић*, свеште-
ник. — Оснивач: Црква (1). — Улагач: г. Димитрије Гру-
јић, свештеник (1). Свега 2 члана.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секре-
тар мин привреде. — Улагач: г. Михаило В. Павловић, сре-
ски економ у Доњ. Милановцу (1). — 1 члан.

Врање. — Повереник г. *Светозар Краљевачки*, књиго-
вођа штедионице. — Оснивач: г. Димитрије Христић, сре-
ски писар (1). — 1 члан.

Бњажевац. — Повереник г. *Љуб. Јанковић*, трговац.
— Оснивач: г. Арсеније Тапавички, калуђер у ман. Букову
(1). — 1 члан.

Брањево. — Повереник г. *Драг. Марковић*, срески писар.
— Улагач: г. Никола Белобрк, економ винодељске школе у
Букову (1). — 1 члан.

Паланка. — Повереник г. *Васа Симић*, виши учитељ
— Оснивач: г. Мих. Буђевац, марвени лекар у Текији (1).
— 1 члан. Свега 5 чланова.

Добротвора	2
Оснивача	66
Улагача	103
<hr/>	
Свега задругара	171

КРУШЕВАЧКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: г. Јован Јовановић, шк.
надзорник у Крушевцу. Основна школа: у Вел. Врбници, у Ма-
крешанима, у Трстенику. Славко Илић, окружни шумар у Кру-
шевцу (5). — Улагачи: г.г. Мара Глигоријевићева, учитељица
у Крушевцу. Милан Матић, учитељ у Рибнику (2). — 7 чланова.

Александровац. — Повереник г. *Љуба Трифуновић*,
трговац. — Оснивач: Основна школа у Плешу (1). — Ула-
гачи: г.г. Благоје Петковић, практикант. Васа С. Николајевић,
практикант. Д. Крсмановић. Живојин Р. Ђоћић, трговац. Ми-
лош Ј. Петровић, трговац. Станија Спасојевићка, учитељица
(6). — 7 чланова.

Повереник г. *Сава Стевановић*, срески начелник. — Ос-
нивач: Основна школа (1). — Улагачи: г.г. Драгољуб Ј.
Петровић, свештеник у Трнавцима. Борђе Ј. Илић, срески пи-
сар. Јован Милевковић, порезник. Катарина Гоцићева, учите-
љица у Трнавцима. Коста Лазаревић, трговац у Трнавцима.
Миба Карајовић, економ у Доњ. Злегини. Милан Букић, земљо-
радник у Шочи. Милорад Цветковић, општински председник у

Виткову. Наталија Симићева, учитељица у Трнавцима. Радомир Ђорђевић, општински писар у Виткову. Сретен Поповић, свештеник. Стеван Радојичић, свештеник у Трнавцима. Стојан Томић, општински писар у Виткову. Цветко Обрадовић, општински писар у Трнавцима (14). — 15 чланова.

Свега 22 члана.

Браљина. — Повереник г. *Вукашин Жижич*, учитељ. — Оснивачи: г. Глиша Јеличић, трговац у Крушевцу. Основна школа: у Браљини, у Лучини, у Сталаћу, у граду Сталаћу (5). — Улагачи: г.г. Алекса Милутиновић, трговац у Крушевцу. Благоје Живковић, трговац у Крушевцу. Здравко Здравковић, подшеф у Грејачу. Илија Павловић, поштар у Сталаћу. Никола Поповић, свештеник у Сталаћу. Сава Милојковић, шеф железничке станице у Сталаћу (6).

Свега 11 чланова.

Брус. — Повереник г. *Анта Поповић*, свештеник. — Оснивачи: г. Анта Поповић, свештеник. Основна школа: у Брусу, у Душцима. Црква: у Брусу, у Душцима (5). — Улагачи: г.г. Адам Кнежевић, практикант. Јован Вељић, порезник. Марко Ђорђевић, срески писар. Урош Петровић, учитељ (4). — Свега 9 чланова.

Дворани. — Повереник г. *Димитрије Милићевић*, учитељ. — Оснивачи: г. Јевта Анђелковић, свештеник. Основна школа (2). — Улагач: г. Димитрије Милићевић, учитељ (1).

Свега 3 члана.

Крушевац. — Повереник г. *Коста Поповић* — *Андробашић*, срески писар. — Оснивачи: г.г. Драгослав Кедровић, апотекар. Лазар Николић, економ. Милан Балта, окружни инжињер (3). — Улагачи: г.г. Александар Димитријевић, гимназист. Благоје Радовановић, месар. Божидар Лепенац, гимназист. Влајко Поповић, писар начелства. Глигорије Јанковић, трговац. Димитрије Костић, трговац. Димитрије Паскаљевић, гимназист. Драгомир Михаиловић, гимназист. Драгослав Милетић, трговац. Душан Вучковић, трговац. Илија Ђурковић, трговац. Јездимир Симић, трговац. Коста Врбић, марвени лекар. Коста Љотић, чиновник штедионице. Миладин Ракић, каведија. Милан Којић, надзорник Бање. Милан Мандић, фотограф. Милан Стојиловић, гимназист. Миле Пајић, жандармеријски капетан. Милисав Ђорђевић, трговац. Мита Станковић, инжињер. Михаило Јелисавчић, писар начелства. Настас Настасијевић, гимназист. Светислав Симић, гимназист. Светозар Бабовић, трговац. Сима Павловић, трговац. Станко Маринковић, инжињер. Таса Брадић, трговац. Тодор Матејић, каведија. Чеда Браљинац, трговац (30). — 33 члана.

Види и округ тимочки.

Повереник г. *Мих. Катич*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа: у Бивољу, у Каонику, у Крушевцу, у Кукљину, у Мајдеву, у Обилићеву (6) — Улагачи: г.г. Богдан Анђелковић, потпоручник. Василије Терзић, учитељ грађанске школе. Ђорђе Радисављевић, потпоручник. Милан Живковић, чиновник

Управе Фондова. Михаило Милић, поручник. Недељко Милићевић, учитељ у Мајдеву. Никола Томић, поручник. Радивоје Илић, наставник гимназије. Радосав Милошевић, потпоручник. Станко Дебељевић, окружни благајник (10). — 16 чланова.

Повереник г. *Светислав Д. Огњановић*, судски рачуновођа. — Оснивачи: г.г. Алекса Малаћевић, штампар. Антоније Станишић, капетан. Веља Црноглавац, порезник. Војин С. Мутавцић, адвокат. Вуле Симић, капетан. Димитрије Поповић, инжењер. Душан Г. Николић, адвокат. Емило Мужа, гимназијски наставник. Јован М. Исаковић, пред. суда. Јован Д. Поповић, свештеник. Коста Арсенијевић, књиговођа. Милан Нешић, ђакон. Милош Милошевић, мајор у Обилићеву. Михаило М. Милић, свештеник у Мајдеву. Михаило Л. Стојановић, адвокат. Никола Андروبашаић, начелник окр. у пензији. Др. Павле Јевтић, окр. физик. Др. Паја Бота, лекар. Сава М. Браљинац, инжењер. Светислав Хајдуковић, књиговођа. Чедомиљ М. Човић, адвокат. Црква у Макрешанима (22). — Улагачи: г.г. Анђелко Савић, трговац. Бошко С. Поповић, књиговођа. Бранко Јов. Зечевић, потпоручник. Велимир Виторовић, пензионар. Драга В. Нешковићева. Драгутин К. Катић, трговац. Борђе Будимовић, књижар. Бура Л. Докић, капетан. Живко Пав. Белотрешаић, трговац. Јанко Васиљевић, капетан. Марко Протић, поштар. Милан С. Симић, секретар. Милан М. Урошевић, адвокат. Мирко Маринковић, ђак. Михаило Марк. Протић, економ. Михаило Трифунац, поручник. Младен Поповић, свештеник у Рибарима. Никола Анђелковић, капетан. Никола Михаиловић, поручник. Никола Радоњић, поручник. Панта Миловановић, капетан. Прока Димитријевић, судски писар. Радослав М. Дуњић, адвокат. Сава Милосављевић, трговац. Светислав Раденковић, порезник. Стеван Величковић, поручник. Стеван Живојиновић, учитељ. Стеван Миленковић, заставник (28). — 50 чланова.

Свега 99 чланова.

Ражањ. — Повереник г. *Сима К. Поповић*, учитељ. — Оснивачи: г. Милан Марковић, трговац. Основна школа (2). — Улагачи: г.г. Драгољуб Борђевић, трговац. Драгољуб Рајковић, учитељ у Скорици. Драгомир Петковић, порезник. Марко Стевановић, општински писар. Сима А. Грујић, порезник. Стојан Н. Петровић, учитељ. Трифун Г. Стојковић, учитељ у Мађеру (7). — Свега 9 чланова.

Трстеник. — Повереник г. *Свет. Величковић*, срески начелник. — Оснивачи: Основна школа: у Велућу, у Врњцима, у Михаиловцу, у Новом Селу, у Стапањи, у Угљареву (6). — Улагачи: г.г. Андрија Спасојевић, кмет у Мал. Сугубини. Атанасије Петровић, кмет. Божидар Кујовић, механџија. Богољуб Радуловић, кмет. Благоје Аздерковић, општински писар. Божин Спасојевић, општински писар у Мал. Сугубини. Вељко Милосављевић, механџија. Видосав Протић, благајник. Владимир Ивановић, кмет. Владислав Перић, кмет у Почковини. Вукосав Миленковић кмет у Почковини. Вучић Милуновић, учитељ у Мал. Сугубини. Гвозден Андрић, кмет. Гвозден

Мирић, општински председник у Милутовцу. Даница Милошевићева, учитељица у Медвеђи. Димитрије Антић, општински писар у Стапањи. Димитрије Мишић, кмет у Вел. Дренови. Димитрије Станковић, апотекар. Драгутин Гашић, општински писар у Почековини. Драгутин Илић, општински писар. Драгутин Панић, кмет. Бока Миленовић, срески писар. Бурђе Петрашиновић, кмет у Мал. Сугубини. Илија Стошић, кмет у Милутовцу. Јеврем Несторовић, општински писар у Вел. Дренови. Јеврем Николић, општински писар у Љубостињи. Јован Белимарковић, срески писар. Јован Јаничек, баштован у Врњцима. Јосиф Лукић, земљорадник у Милутовцу. Коста Пантић, срески писар. Коста Поповић, кмет. Коста Чалмић, механџија. Крсман Симић, кавџија. Лазар Миловановић, општински писар у Врњцима. Љуба Градиштанац, кмет у Медвеђи. Љуба Стојановић, трговац у Вел. Дренови. Мата Миладиновић, општински председник. Мика Правдић, кмет. Мика Стојадиновић, општински председник. Миладин Смиљковић, општински председник у Почековини. Миладин Сударац, кмет у Почековини. Милан Костић, трговац у Вел. Дренови. Милан Луковац, општински писар у Медвеђи. Милан Митровић, општински писар у Вел. Дренови. Милан Петковић, општински писар у Милутовцу. Милан Поповић, општински председник у Мал. Сугубини. Милан Поповић, кмет у Вел. Дренови. Милан Радовановић, општински писар у Почековини. Милан Радовић, кмет у Почековини. Миленко Ђорђевић, општински председник у Врњцима. Миливоје Миљковић, кмет у Мал. Сугубини. Милош Ђукановић, општински писар у Врњцима. Мирко Цветковић, кавџија. Михаило Апостоловић, општински председник у Љубостињи. Михаило Вучковић, механџија. Михаило Јаћовић, свештеник у Љубостињи. Михаило Милосављевић, свештеник у Велућу. Михаило Нешић, општински писар у Љубостињи. Момир Митровић, кмет у Мал. Сугубини. Момир Ратајац, трговац у Вел. Дренови. Момир Филиповић, општински писар у Милутовцу. Недељко Ђурђевић, механџија. Никола Благојевић, општински председник у Медвеђи. Општина: у Љубостињи, у Стапањи. Павле Петровић, општински писар. Пера Орлић, општински писар у Мал. Сугубини. Петар Агатоновић, земљорадник у Милутовцу. Петар Митановић, општински писар у Врњцима. Радослав Марковић, кмет. Ранко Обрадовић, општински писар у Стапањи. Риста Катић, механџија. Сава Петровић, свештеник у Врњцима. Сава Тодоровић, механџија у Врњцима. Светислав Катић, срески писар. Светислав Цветковић, механџија. Светозар Михаиловић, механџија у Врњцима. Светозар Поповић, кмет у Медвеђи. Светолик Ђорђевић, општински писар у Стапањи. Станоје Јеремић, кмет. Станојеко Павловић, општински писар. Др. Стеван Вишек, срески лекар. Стеван Недић, општински председник у Вел. Дренови. Стојан Антић, општински писар у Стапањи. Трифун Милојевић, кмет. Ђира Стефановић, кмет. Урош Ђорђевић, механџија (87). Света 93 члана

Ђићевац. — Повереник г. *Антоније Обреновић*, учитељ. — Оснивач: Основна школа (1). — Улагачи: г.г. Ант. Обреновић, учитељ. Благоје Спасојевић, машиновођа. Ђорђе Илић, учитељ. Милева Мунижабићка, учитељица (4).
Свега 5 чланова.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Благ. Д. Тодоровић*, секретар мин. народне привреде. — Улагачи: г.г. Петар Вујовић, помоћник среског економа у Крушевцу. Светислав Пешић, срески економ у Александровцу. Стојан М. Петровић, срески економ у Крушевцу (3). — 3 члана.

Повереник г. *Јосиф Цвијовић*, богослов. — Оснивач: Манастир Св. Романа (1). — 1 члан.

Повереник г. *Светозар Вражалић*, виши рачуноиспитач. — Оснивач: г. Др. Душан И. Станојевић, капетан у Обићевићу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Светозар Томић*, чиновник железничке дирекције. — Улагач: г. Михаило Лучић, машински инжењер у Ђићевцу (1). — 1 члан.
Свега 6 чланова.

Добротвора	5
Оснивача	61
Улагача	203

Свега задругара 269

МОРАВСКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: г. Љубомир Рајић, секретар начелства у Ђуприји. Књижница гимназије у Јагодини. Основна школа у Јагодини (3). — 3 члана.

Варварин. — Повереник г. *Милан Мишић*, срески писар. — Оснивачи: г. г. Александар Љ. Васић, општински председник у Доњем Крчину. Димитрије Ђорђевић, управник пореског одељка. Душан Бркановић, порезник. Ђорђе Димитријевић, трговац. Живадин Лукић, општински председник у Поточцу. Др. Игњат Феликс, срески лекар. Милија Миловановић, трговац у Бачини. Сава Живадиновић, општински председник у Маскару. Сава Тошић, општински председник у Бачини. Црква (10). — Улагачи: г. г. Богосав Бекић, општински писар у Бачини. Владимир Томић, општински писар у Доњем Крчину. Драгутин Марковић, кмет у Поточцу. Ђорђе Костић, трговац. Ђорђе Шубарановић, општински писар. Живојин Чепурац, економ у Обрежу. Илија Белмаш, срески начелник. Јанићије Радојевић, општински писар у Бачини. Јеремија Кокић, срески писар. Јован Спасић, трговац у Бачини. Коста Тодоровић, практикант. Марко Ђорђевић, општински писар у Доњем Крчину. Милоје Јовановић, кмет у Бачини. Милорад Прокић, трговац. Михаило Милетић, кмет. Михаило Милојковић, кмет у Обрежу. Петар

Борђевић, општински писар у Поточцу. Радомир Петровић, општински писар у Поточцу. Стојан Вукићевић, учитељ у Обрежу (19). Свега 29 чланова.

Вел. Поповић. — Повереник г. *Жив. Павловић*, срески писар. — **О с н и в а ч и:** г. Драгољуб Глишић, свештеник у Дворишту. Основна школа у Дубокој (2). — **У л а г а ч и:** г.г. Аћим Протић, свештеник у Деспотовцу. Живојин Миловановић, свештеник у Стеновцу. Живота Павловић, срески писар. Игњат Ранчић, срески писар. Милосав И. Бокић, свештеник. Ратко Михаиловић, практикант. Стеван Милићевић, помоћник порезника. Стеван Наумовић, практикант (8). Свега 10 чланова.

Јагодина. — Повереник г. *Велимир Павловић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** г.г. Драгиша Тимић, судски писар. Исаило Ранковић, шеф станице. Јово Марковић, трговац. Љубисав Пантић, судија. Марко Борђевић, трговац. Михаило Косовљанин, индустријалац. Михаило Станисављевић, трговац. Пера Петковић, начелник у пензији. Радоје Петровић, свештеник у Бунару. Тимотије Борђевић, помоћник начелства. Трговачка Омладина (11). — **У л а г а ч и:** г.г. Анка Миловановићева, учитељица. Андра Бурашковић, марвени лекар у Буприји. Димитрије Абадић, књиговођа. Драгутин Н. Јовановић, трговац. Бура Бранковић, учитељ цртања. Живан Михаиловић, судија. Лепосава Живковићка, учитељица у пензији. Љубисав Митровић, трговац. Милош Кузмановић, пензионар. Пера Стојановић, економ (10). — 21 члан.

Види и округ руднички.

Повереник г. *Драгутин Николић*, порезник. — **У л а г а ч и:** г.г. Драг. Николић, порезник. Марија Радичанка, учитељица. Милан Недељковић (3). — 3 члана.

Повереник г. *Јосиф В. Стојановић*, школски надзорник. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Бачини, у Белушићу, у Бошњанима, у Бунару, у Варварину, у Врановцу, у Главинцима, у Деоници, у Доњ. Крчину, у Домуз-Потоку, у Драгову, у Жупањевцу, у Катуну, у Лоћици, у Маскару, у Обрежу, у Опарићу, у Поточцу, у Праћини, у Превешту, у Пчелици, у Ратковићу, у Риљцу, у Секуричу, у Течићу. Г. Тодор М. Бушетић, учитељ у Пољни (26). — 26 чланова.

Повереник г. *Лазар Нешић*, срески писар. — **О с н и в а ч и:** г. г. Иван Ст. Лукић, срески писар. Милан Д. Раденковић, општински председник (2). — **У л а г а ч и:** г. г. Васа Тодоровић, општински председник у Драгоцвету. Велимир Ристић, општински писар у Багрдану. Давид Миланковић, земљорадник у Међуречу. Дим. Хадић, општински писар у Јошаници. Живојин Илић, општински председник у Јошаници. Јанаћ Митић, општ. писар у Лоћици. Мијат Стевановић, благајник у Јовцу. Милорад Гајић, општински писар у Бунару. Милан Вучковић, општ. председник у Багрдану. Милун Лукић, економ у Јовцу. Михаило К. Јанковић, општински писар у Лоћици. Младен Обреновић, учитељ у Домуз-Потоку. Неша Миленковић, општински председник у Јовцу. Никола Стевановић, кмет у Багрдану. Учитељица: у Главинцима, у Драгоцвету. Петар Поповић, општински

писар у Бунару. Сима Николић, општински писар у Јовцу. Тодосије Јовановић, општински писар у Јовцу. Тодосије Стевановић, општински председник у Јовцу. Тодосије Танасијевић, општински председник у Лоћици (22). — 24 члана.

Повереник г. *Сретен М. Аџић*, управитељ Учитељске Школе. — Оснивачи: г.г. Настасија Видојковићева, учитељица. Сретен М. Аџић, управитељ Учитељске Школе (2). — Улагачи: г. г. Бранко Аћимовић, ђак. Др. Душан Рајичић, супленат. Јован Милијевић, учитељ. Лука Зрнић, професор. Др. Селимир Ђорђевић, окружни физик (5). — 7 чланова.

Повереник г. *Станиша Станишић*, учитељ грађан. школе. — Оснивачи: Грађанска Школа. Г. Љуба Ђорић, суд. секретар. Таса Радовановић, председник првостепеног суда (3). — Улагачи: г.г. Андра Васић, судски рачуновођа. Арса Милићевић, кавецџа. Братомир Миловановић, бакалин. Велимир Ристић, судија. Дим. Аранђеловић, књиџар. Драгутин Симић, гостионичар. Ђорђе Тодоровић, учитељ у Обрежу. Илија Вукићевић, свештеник. Коста Ђорђевић, механџија. Љуба Гилић, књиџар. Манојло Крстић, свештеник у Вел. Шчелици. Никола Соколовић, в. учитељ. Нићифор Јанковић, ђакон. Светозар Лучић, резервни капетан (14). — 17 чланова. Свега 98 чланова.

Види и Београд.

Параћин. — Повереник г. *Ђорђе Јовановић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа: у Буљанима, у Доњој Мутници (2). — Улагачи: г.г. Велимир Алексић, свештеник у Доњ. Мутници. Владан Недељковић, књиговођа. Коста Миловановић, учитељ у Сењу. Милан Миловановић, учитељ у Доњ. Мутници (4). — 6 чланова.

Повереник г. *Јован Л. Срећковић*, учитељ. — Оснивач: Основна школа у Батинцу (1). — Улагачи: г.г. Бранко Марковић, чиновник фабрике. Веселин Петровић, управник поште. Владимир Лазић, чиновник поште. Владимир Петровић, економ. Драга Анђелковићева, учитељица. Емил Шиндел, чиновник фабрике. Леошава Вељковићева, учитељица. Манојло Јокановић, чиновник фабрике. Милан Павловић, руковалац расадника. Павле Марјановић, трговац. Хајнрих Менцл, чиновник фабрике. Др. Хранислав Михаиловић, лекар. Хуго Фрајлер, чинов. фабрике. Филип Миливојевић, управник поште (14). — 15 чланова.

Види и округ београдски.

Повереник г. *Коста М. Поповић*, порезник. — Оснивачи: г.г. Александар М. Јовановић, трговац. Влада Јелић, великопродавац дувана. Вукадин С. Урошевић, земљорадник у Стрижи. Димитрије Стаменковић, трговац. Михаило Хајдуковић, механџија у Доњ. Мутници. Никола К. Микић. Основна школа: у Крушару, у Сењу, у Сибирици (9). — Улагачи: г.г. Аврам Стевановић, општински рачуновођа. Александар К. Тасић, бакалски калфа. Богољуб М. Поповић, ђак. Борислав М. Лозанић, техничар. Владимир Ђ. Рајић, економ у Дреновцу. Даринка С. Руџићева, ученица радничке школе. Димитрије Поповић, свештеник у Ђуприји. Добросав М. Јовановић, економ.

Драга Јанковићева, учитељица у Дреновцу. Драгутин Гајић, учитељ у Бигреници. Душан Главички, трговац. Душан Св. Илић, ђак у Шалудровцу. Ђорђе М. Јанковић, ђак у Стрижи. Коста Лукић, трговац. Лепосава Павловићева, учитељица у Сикирици. Љубомир Поповић, земљорадник у Доњ. Мутници. Марина Стојановићка, учитељица у Сењ. Руднику. Марјан М. Стојановић, општински писар у Доњ. Мутници. Марко Павловић, марвени лекар. Мила Ј. Столићка, кавецика. Милан К. Видојковић, ђак. Милош Сушић, економ у Плани. Периша Ерић, свештеник у Ђуприји. Радомир М. Мирковић, ђак у Плани. Свет. Брзакочић, учитељ у Батинцу. Светозар Манчић, обућар. Светомир Протић, свештеник у Сењу. Станимир Свиларковић, општински писар. Стеван Стојиљковић, општински председник у Бошњанима. Стојан П. Јовичић, ђак у Доњ. Видову. Филип Лешјанин, општински председник у Доњ. Мутници (31). — 40 чланова.

Повереник г. *Михаило Благојевић*, срески начелник. — Улагачи: г.г. Аврам Симић, општински писар у Сикирици. Адам Јовановић, општински писар у Крушарима. Владимир Мишковић, инжињер у Сењу. Вукадин Гајић, општински писар у Плани. Димитрије Матић, општински писар у Доњ. Мутници. Димитрије Столић, општински председник у Стрижи. Добросав Манојловић, кмет у Плани. Добросав Пандуровић, општински председник у Сењу. Драгомир Митровић, полицијски комесар у Сењу. Драгутин Ракић, општински председник у Плани. Иван Живковић, бивши општински председник у Плани. Јован К. Илић, општински писар у Сењу. Јован Јаношевић, општински писар у Бигреници. Коста Х. Видојковић, књићар. Лазар М. Николић, земљорадник у Сикирици. Милан Ранђеловић, кмет у Влашки. Миливоје Јанковић, кмет у Сикирици. Милован Томић, општински писар у Сењу. Милосав С. Ђирковић, кмет у Крушарима. Милун Саковић, општински писар у Плани. Михаило С. Милановић, кмет у Супској. Михаило Савић, општински председник у Сикирици. Михаило М. Стојановић, писар у Крушарима. Паун Вијоровић, општински председник у Бигреници. Петар Стојковић, кмет у Плани. Станислав Стојановић, кмет у Сењу. Стеван Алексић, кмет у Плани. Стојан Станојловић, општински председник у Супској. Тимотије Раденковић, општински писар у Плани (29). — 29 чланова.

Повереник г. *Никола Велић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Вучета Поповић, прота. Вучета Стојановић, свештеник. Зарије А. Петковић, свештеник (3). — Улагачи: г.г. Коста А. Станојевић, трговац. Лазар Чолаковић, трговац. Сава Димитријевић, учитељ. Светислав К. Ђорђевић, гостионичар (4). — 7 чланова.

Свега 97 чланова.

Пољна. — Повереник г. *Станоје М. Мијатовић*, учитељ. — Оснивач: Основна школа у Милутовцу (1). — Улагачи: г. г. Витомир Нинић, учитељ у Милутовцу. Ст. М. Мијатовић, учитељ (2). Свега 3 члана.

Рековац. — Повереник г. *Арс В. Поповић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Андра Ј. Цветковић, трговац. Васа Поповић, свештеник. Борђе Поповић, свештеник у Жушањевцу. Јован Поповић, свештеник. Никола Ристић, трговац. СимаПерић, трговац (6). — Улагач: г. Милан Савић, учитељ (1). — 7 чланова.

Свилајнац. — Повереник г. *Пера Живковић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Аћим Илић, свештеник. Владимир Милорадовић, свештеник у Медвеђи. Драгољуб С. Илић, трговац. Драгутин Новаковић, учитељ. Јулије Драшкоци, апотекар. Милан Стојчевић, учитељ у Деспотовцу. Мита Исаковић, трговац. Основна школа: у Бобови, у Витежеву, у Војсци, у Дубљу, у Свилајнцу, у Седларима, у Тропоњу. Ресавска Читаоница. Ресавска Штедионица. Др. Светозар Бељански, лекар. Сима Д. Катић, инжињер. Стеван Марковић, трговац (19). — Улагачи: г. г. Алекса Милчић, трговац. Аранђел Шошић, практикант. Богдан Буричић, свештеник. Божа Пандуровић, ђакон у Медвеђи. Владимир Маленовић, срески писар. Војислав Пантелић, учитељ у Бобови. Димитрије Димитријевић, учитељ. Димитрије Цанковић, приватије. Драгутин Бојић, свештеник. Живојин Петровић, срески писар. Зорка Поповићка, учитељица. Илија Радосављевић, учитељ. Косара Поповићка, учитељица. Коста Димитријевић, порезник. Др. Коста Костантиновић, срески лекар. Коста Марковић, гостионичар. Крста Јонић, порезник. Љубомир Поповић, свештеник. Миленко Живковић, срески писар. Михаило Милићевић, срески писар. Никола Вуковић, порезник. Павле Ивановић, књиговођа. Пера Васић, терзија. Пера Вучковић, учитељ у Војсци. Сава Марковић, учитељ у Седларима. Светислав Гавриловић, порезник. Светозар Михаиловић, учитељ у Црквенцу. Станоје Петковић, срески начелник. Таса Борђевић, трговац. Тома Стевановић, економ у Купиновцу. Тома Чушић, марвени лекар (31). Свега 50 чланова.

Види округ топлички и Срем.

Ђуприја. — Повереник г. *Стеван П. Поповић*, помоћник начелства. — Оснивачи: г.г. Божа Видаковић, адвокат. Живојин Пандуровић, адвокат. Милан Марковић, адвокат. Милорад Трајановић, окружни економ. Михаило Мартинац, адвокат. Настас Поповић, виши инжињер (6). — Улагачи: г.г. Никола Димитријевић, чиновник Управе Фондова. Петар Банџић, писар начелства. Светислав Шошић, кмет. Таса Мајсторовић, управник филјала Главне Контроле (4). — 10 чланова.

Повереник г. *Страшимир Гемовић*, књижар. — Оснивачи: г.г. Др. Влада А. Поповић, санитарски мајор. Бока М. Лазић, трговац. Зорка Ј. Видаковића. Милутин Поповић, протојереј. Петар Д. Тирић, адвокат (5). — Улагачи: г.г. Борђе Јевтић, капетан. Живка Поповићева, учитељица. Константин Г. Нуша, апотекар. Љуба Момчиловић, трговац. Милош Ранковић, мајор. Михаило Лукић, капетан. Петар Илић, трговац. Светозар Тодоровић, судија. Станоје Љубичановић, трговац (9). — 14 чланова.

Свега 24 члана.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Улагачи: г. г. Даринка Јовановићева, учитељица у Вел. Поповићу. Милан Т. Марковић, срески економ у Варварину. Огњан Луковић, економ срески у Вел. Поповићу. Петар Савић, помоћник среског економа у Вел. Поповићу. Софроније Партонић, срески економ. Трајко Поповић, помоћник среског економа (6). — 6 чланова.

Повереник г. *Милан Ст. Ристић*, пружни благајник. — Улагачи: г. г. Алојз Криза, машиновођа у Ђуприји. Драгутин Димитријевић, шеф станице у Ђуприји. Пера Стојановић, шеф станице у Ђуприји. Цветко Цветковић, подшеф у Ђуприји (3). — 4 члана.

Повереник г. *Чеда Ј. Марковић*, мајор. — Улагач: г. Живојин Марковић, капетан у Ђуприји (1). — 1 члан.

Мионица. — Повереник г. *Жив. Кнежевић*, порезник. — Оснивач: г. Светозар Грковић, срески начелник у Вел. Поповићу (1). — 1 члан. Свега 12 чланова.

Добротвора	17
Оснивача	112
Улагача	221

Свега задругара 350

НИШКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: г. г. Алекса Жарковић, руков. лозног расадника у Нишу. Др. В. С. Поповић, санитарски поручник у Нишу. Вукашин П. Петровић, арт. потпоручник у Нишу. Борђе Стојановић, свештеник у Гредетину. Крста Попадић, арт. капетан у Нишу. Лазар М. Здравковић, телеграфиста у Нишу. Никола Јорговановић, поручник у Нишу. Петар Милићевић, управник казненог завода у Нишу. Чедомир Љ. Радосављевић, гимназист у Нишу (9). — Улагач: г. Јосиф Божановић, шеф железничке станице у Нишкој Бањи (1). — 10 чланова.

Алексинач. — Повереник г. *Градимиr Буровић*, срески начелник. — Улагачи: г. г. Влад. П. Митровић, окружни инжињер у Нишу. Градимиr Буровић, срески начелник. Милан Борђевић, општински писар у Бобовишту. Никола Живадиновић, срески писар. Стојан Пешић, економ (5). — 5 чланова.

Повереник г. *Панта В. Букић*, артилеријски потпоручник. — Оснивачи: г. г. Душан Ђорић, поручник. Лазар Мартиновић, свештеник у Житковцу (2). — Улагачи: г. г. Александар Здравковић, поручник. Александар О. Николић, потпоручник. Антоније Сливнић, окружни марвени лекар. Божидар Јевтић, потпоручник. Боривоје Петровић, књиговођа. Велимир С. Велић, потпоручник у Нишу. Владимир Атанасијевић, потпоручник у Нишу. Владимир Павловић, потпоручник у Нишу. Владислав Михаиловић, потпоручник у Нишу. Воја Т. Цинцар-Јанковић, председник првостепеног суда. Вукашин П. Петровић, потпоручник у Нишу. Драгољуб Благојевић, потпоручник

у Нишу. Др. Драгутин Петковић, санитетски поручник у Нишу. Драгутин Ж. Шокорац, потпоручник у Нишу. Душан Марјановић, поручник. Душан Марковић, потпоручник. Душан Тодоровић, капетан у Нишу. Живан Богојевић, потпоручник у Нишу. Захарија Илић, капетан. Илија Петковић, потпоручник у Нишу. Љубомир Покорни, капетан. Милан Ђокић, телеграфиста. Милан Живковић, свршени ђак Учитељске Школе. Милан Пешић, потпоручник. Милоје Петровић, срески начелник у Прћиловици. Милун Вучетић, поручник у Нишу. Михаило Поповић, судски писар. Младен Божићевић, поручник у Нишу. Младен Вучићевић, поручник у Нишу. Пантелија Раденковић, поручник у Нишу. Петар Карагуновић, срески писар. Светолик Милетић, потпоручник у Нишу. Славимир Поповић, војни подблагајник. Тоша Марковић, општински председник. Тоша Стошић, судски писар. Цветко Чолаковић, поручник у Нишу (36). — 38 чланова.

Види Београд и округе: смедеревски, тимочки и ужички.

Повереник г. *Петар М. Илић*, професор. — **О с н и в а ч и**: г.г. Владимир Радојевић, професор. Борђе З. Јовановић, свештеник. Мика Т. Трифунац, трговац. Основна школа у Алексинцу. Петар Ј. Деспотовић, управитељ Учитељске Школе. Др. Петар Дојић, срески лекар. Петар Трифунац, трговац. Светислав Жужјевић, члан Духовног Суда у Нишу. Учитељска Школа. (9). — **У л а г а ч и**: г.г. Александар С. Маринковић, ђак у Трњану. Димитрије Барбуловић, судија. Димитрије Станковић, свештеник у Делиграду. Драгомир Јовановић, судија. Борђе Христодуловић, трговац. Јован Мирковић, наставник Учитељске Школе. Јован Петровић, учитељ у Прћиловици. Коста Борђевић, трговац. Коста Рајчић, адвокат. Милан Ђ. Нешић, трговац. Милош Барјактаровић, порезник. Милутин Пержун, кројач. Сава Маринковић, адвокат. Др. Светислав Андрејевић, обрзани физик. Светозар Живковић, учитељ у Прћиловици. Срећко Тешић, управник пореског одељка. Христифор А. Петровић, студент у Мозгову (18). — 27 чланова.

Повереник г. *Тихомиљ Р. Борђевић*, професор. — **О с н и в а ч и**: г.г. Аврам Миловановић, свештеник. Благоје М. Илић, учитељ (2). — **У л а г а ч и**: „Будућност“, дружина ђака Учитељске Школе. Илија Павловић, књиговођа. Јаков Мојашевић, учитељ у Мозгову. Крста Крстић, судија. Миливоје Прендић, пензионар. Младен Милојковић, предавач (6). — 8 чланова.

Свега 78 чланова.

Дервен. — Повереник г. *Милутин Антонијевић*, начелник. — **О с н и в а ч и**: Општина: у Галибабинцу, у Дервену, у Гушевцу, у Извору, у Лалинцу, у Лукову, у Нишевцима, у Црнојевици. Црква у Гулијану (9). — **У л а г а ч и**: г.г. Алекса Борђевић, општински писар у Извору. Божин Милојевић, тежак у Нишевцу. Василије Ранђеловић, општински писар у Галкбабинцу. Веселин Марковић, општински председник у Лукову. Драгољуб Антић, председник општине у Нишевцима. Јеврем Савић, општински писар у Црнојевици. Јевта Благојевић, општински писар у Извору. Јован Радивојевић, председник оп-

штине у Лалинцу. Јован Стевановић, председник општине у Галибабинцу. Миладин Панџић, општински писар. Милан Марковић, срески писар. Милан Цветковић, општински писар у Нишевцима. Миленко Милојић, општински писар у Лукову. Миленко Цветковић, општински писар у Галибабинцу. Михаило Николић, поштар. Никола Илић, кмет у Лозану. Никола Илић, општински председник у Округлици. Никола Савић, председник општине. Павле Здравковић, председник општине у Извору. Радоје Милојевић, општински писар у Лалинцу. Стеван Бождарац, срески писар. Стеван Јовановић, општински писар у Галибабинцу. Тодор Вучић, општински писар у Извору (23). — Свега 32 члана.

Ниш. — Повереник г. *Влад. Борђевић*, окружни економ. — Улагачи: г.г. Милан Пљевљакушић, подинжињер. Сава Ратковић, помоћник среског економа (2). — 2 члана.

Повереник г. *Ђока Павловић*, срески начелник. — О с н и в а ч и: Општина: у Барбешу, у Габровцу, у Гор. Матејевцу, у Гркињи, у Доњ. Душнику, у Доњ. Студени, у Јелашници, у Личју, у Малчи, у Миљковцу, у Новом Селу, у Островици, у Првој Кутини, у Прокоповој Кутини, у Сићеву, у Трупалу. Основна школа: у Гор. Матејевцу, у Доњ. Студени, у Душнику, у Островици, у Сићеву. Црква: у Гор. Матејевцу, у Јелашници, у Ђурлини (25). — Улагачи: г.г. Алекса Смиљковић, председник општине у Барбешу. Благоје С. Илић, чувар шума у Нишу. Витомир Стевановић, практикант. Вићентије Суботић, јеромонах у Габровцу. Вучко Здравковић, председник општине у Гор. Матејевцу. Даница Димитријевићева, учитељица у Каменици. Димитрије Ивковић, општински писар у Првој Кутини. Димитрије Поповић, општински писар у Личју. Драг. Димитријевић, општински писар у Островици. Борђе Јовановић, свештеник у Каменици. Живко Јоцић, општински председник у Миљковцу. Игњат Поповић, свештеник у Гор. Матејевцу. Илија Митић, оп. председник у Прокоповој Кутини. Јован Антић, општински председник у Вел. Вртопу. Јован С. Илић, општински писар у В. Вртопу. Јован Нешић, општински председник у Нов. Селу. Јован К. Поповић, механџија у Вел. Крчмиру. Коста Раденковић, учитељ у Островици. Крста Милојевић, општински писар у Малчи. Љуба Лазаревић, општински писар у Новом Селу. Манојло Ђ. Поповић, срески писар. Марко Раденковић, општински председник у Сићеву. Милан Г. Ивановић, практикант. Милија Марковић, општински председник у Доњ. Душнику. Милорад Мијалковић, учитељ у Доњ. Матејевцу. Милош Ж. Марковић, општински писар у Гор. Барбешу. Мита Петровић, практикант. Митар Рајковић, економ. Михаило Поповић, општински председник у Јелашници. Пикола Д. Марковић, практикант. Никола Ђ. Митић, општински писар у Душнику. Никола С. Тодоровић, практикант. Павле Поповић, трговац у Вел. Крчмиру. Петар Вељковић, општински председник у Гркињи. Петар Илић, општински председник у Малчи. Петар Ристић, практикант. Прока Поповић, заступник председ-

ника у Личју. Првул Видојковић, општински председник у Гор. Студени. Првул Митић, општински председник у Доњ. Студени. Р. Мишић, општински председник у Островици. Сава Јовановић, архимандрит у Габровцу. Светозар Ђорђевић, општински писар у Гор. Матејевцу. Славко Глигоријевић општински писар у Доњ. Студени. Ставра Цветковић, општински писар у Малошишту. Стеван Јелчић, општински писар у Каменици. Стеван Павловић, свештеник у Гркињи. Стојан Д. Цветковић, општински председник у Прокон. Кутини. Тодор Живковић, општински председник у Малошишту. Трифун С. Коцић, општински писар у Сићеву. Филип Цветковић, општински писар у Јелашници (50). — 75 чланова.

Повереник г-ца *Јелена Петровићева*, учитељица. — Улагачи: г.г. Васа Марковић, учитељ. Драга Јовина, учитељица. Живојин Вујић, потпоручник. Јевтимија Бунушевац. Љубица Спадајковићка, учитељица. Марија Милосављевић, учитељица. Михаило Ваљаревић, потпоручник. Новка Ковачевића, учитељица. Светозар Рувидић, апотекар. Христина Милосављевића (10). — 10 чланова.

Повереник г. *Јован Ч. Михаиловић*, порезник. — Улагачи: г.г. Велислав Спасојевић, порезник. Јован Ч. Михаиловић, порезник (2). — 2 члана.

Повереник г. *Милош Кикић*, машински инжињер. — Оснивачи: г.г. Алберт Губица, ђак. Витомир Л. Желина, ђак. Димитрије Алексић, лимар. Исајило Исајиловић, машиновођа. Лазар Мишколци, машиновођа. Милош Кикић, инжињер. Младен Савић, фарбар. Роланд Мургај, ђак. Станко Крстић, бравар. Тодор Петковић, пословођ (10). — Улагачи: г.г. Алекса Илић, чиновник. Александар Ракић, ђак. Аугуст Вајкерт, монтер. Васа Миленковић, чиновник. Веља Поповић, стругар. Вук Стевановић, благајник. Димитрије Китић, бравар. Драгутин Николић, писар. Ђорђе Миленковић, котлар. Бура Николић, ђак. Јован Лафортон, бравар. Јован Панић, машиновођа. Јован С. Петровић, бравар. Јосиф Ринер, виши инжињер. Манојло Маршалек, писар. Милан Константиновић, стругар. Милан Симић, бравар. Миленко Марковић, практикант. Мих. Недић. Михаило Петковић, писар. Петар Вујаклија, чиновник. Петар Ђорђевић, бравар. Петар Милојевић, надзорник. Радосав Ковач, бравар. Светозар Галовић, бравар. Рајко Савић, судија. Светозар Недељковић, управник жел. радионице. Ставра Секулић, писар. Стеван Лацковић, бравар. Трајко Миловановић, бравар (30). — 40 чланова.

Види округ крагујевачки и Срем.

Повереник г. *Пантелија Раденковић*, арт. поручник. — Улагачи: г.г. Александар Јовановић, поднаредник. Видосав Дабић, наредник. Димитрије Михаиловић, наредник. Драгољуб Нешић, потпоручник. Драгољуб Николић, потпоручник. Илија Михаиловић, наредник. Љубомир Протић, поднаредник. Милан Петровић, поднаредник. Миливоје Петровић, поднаредник. Милорад Ђукнић, поднаредник. Михаило Н. Христић, мајор. Новак

Душић, поднаредник. Сава Стевановић, наредник. Тома Цветковић, поднаредник (14) — 14 чланова.

Повереник г. *Светозар М. Обрадовић*, професор. — Оснивачи: г.г. Гаврило Илић, професор. Др. Добривоје И. Арнаутовић, свршени правник. Душан Цветковић, капетан. Борђе Јанковић, гостионичар. Др. Бура Гаврић, лекар. Др. Јевђеније Брановачки, санит. потпуковник. Јосиф Гуелмино, фотограф. Милосав Николић, пензионер. Милутин Марковић, учитељ пртања. Др. Михаило Петровић, санитарски капетан. Епископ Никанор. Ставра Манчић, трговац (13). — Улагачи: г. г. Александар Крстић, професор. Александар Поповић, гимназист. Велислав Милојевић, свештеник. Владислав Стокић, гимназист. Димитрије Крајналић, благајник штедионице. Димитрије Поповић, учитељ језика. Борђе Живковић, адвокат. Др. Јован Богдановић, општински лекар. Јован Ивановић, учитељ. Јован Поповић, пуковник. Коста Ивковић, директор. Лазар Урошевић, судија. Милан Банић, професор. Милорад К. Јовановић, писар начелства. Милутин Борисављевић, гимназист. Обрен Ф. Николић, капетан. Петар Зарић, капетан. Светозар Капетановић, управник војне радионице у пензији. Спира Милчић, поштар. Тодор Коблишка, суспенат. Чеда Станишић, потпоручник (21). — 34 члана.

Повереник *Сриска Узданица*, дружина ђака Гимназије Краља Милана I. — Оснивачи: г. г. Др. Борђе Поповић, свршени медицинар. Милан Ђирић, гимназист. Никола Узуновић, судски писар. Пера Т. Аранђеловић, апотекар (4). — Улагачи: г.г. Илија Шуменковић, гимназист. Јован Јовановић, поручник. Милан Д. Петровић, ђак. Милан Л. Петровић, гимназист. Михаило Росић, техничар. Никола Станаревић, гимназист. Радак Радаковић, потпоручник. Стаменко Х. Павловић, гимназист. Стева Бабовић, гимназист. Стојан Динић, гимназист (11). — 15 чланова.

Повереник г. *Стеван Чутурило*, школски надзорник. — Оснивачи: г. г. Богољуб Матић, ђак. Девојачка школа. Лепосава Милићка. Основна школа: у Блендији, у Бобовишту, у у Бовну, у Вел. Крчмиру, у Габровцу, у Гркињи, у Добрујевцу, у Доњ. Матејевцу (два екземплара), у Доњ. Трнави, у Јагличју, у Јелашници, у Каменици, у Кнез-Селу, у Липовцу, у Личју, у Малошишту, у Малчи, у Миљковцу, у Мозгову, у Нишу, у Нишевцима, у Првој Кутини, у Прџиловици, у Сокобањи, у Тешици, у Читлуку (30). — Улагач: г. Наум Ђермиле, трговац (1). — 31 члан.

Соко-Бања. — Повереник г. *Стојиљко Милићевић*, трговац. — Оснивачи: г.г. Димитрије Х. Павловић, трговац. Драгутин Цонић, учитељ. Јован С. Милићевић, трговац. Милорад Павловић, учитељ. Милутин Радуловић, учитељ. Милутин С. Цакић, учитељ у Врмци (6). — Улагачи: г.г. Димитрије Станковић, свештеник у Делиграду. Тодор Никодијевић, свештеник у Читлуку (2). — 8 чланова.

Повереник г. *Јеврем Магацић*, срески начелник. — Оснивач: г. др. Драг. Борђевић, срески лекар (1). — Ула-

г а ч и: г.г. Анта Тодоровић, порезник. Божа Миљковић, учитељ. Вељко Савић. Вит. Денић, срески писар. Влад. Магдић, порезник. Влад. Радивојевић, тежак у Јошаници. Дим. Богојевић, тежак у Ртву. Драг. Губеревац, пингер. Драг. Р. Милић, трговац. Живко Бабић, трговац. Јован Марковић. Јован Савић, свештеник у Јошаници. Милован Видојковић, тежак у Сесалцима. Милош Филиповић, тежак у Реснику. Наста Симићева, учитељица. Никола С. Миловановић, тежак у Блендији. Панта Томић, надзорник. Станислав Миљковић, тежак у Језерима. Ст. Бошковић, срески писар. Стојан Стевановић, срески писар (20). — 21 члан. Свега 29 чланова.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — У л а г а ч и: г.г. Душан Пејчић, помоћ. среског економа у Дервену. Јосиф Пуцаревић, економ у Соко-Бањи. Тодор Николић, калемар у Соко-Бањи. Теодосије Радичевић, срески економ у Дервену (4). — 4 члана.

Повереник г. *Благоје Т. Недић*, пензионар. — У л а г а ч и: г. Миленко Недић, поручник у Нишу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Борђе Ђурић*, наредник — питомец Војне Академије. — У л а г а ч и: г. Александар Митић, потпоручник у Нишу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Мих. Ст. Ристић*, пружни благајник. — У л а г а ч и: г.г. Влада Клинковски инжењер. Душан Белаковић, приправник. Милац Пурић, инжењер (3) — 3 члана.

Повереник г. *Милорад Полић*, философ. — У л а г а ч и: г. Милоје Петковић, свештеник у Нишу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Мих. Миленковић*, учитељ. — У л а г а ч и: г.г. Александар Терзић, потпоручник у Нишу. Михаило Трифуновић, потпоручник у Нишу (2) — 2 члана.

Повереник г. *Свет. Томић*, чиновник жел. дирекције. — О с н и в а ч и: г.г. Борисав Јовановић, чиновник станичног магацина у Нишу. Борђе Димић, шеф станице у Алексинцу (2). — 2 члана.

Повереник г. *Тодор Мијалковић*, трговац. — У л а г а ч и: г. Светозар Јовановић, мајор у Нишу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Чед. Јов. Марковић*, мајор. — О с н и в а ч и: г. Михаило Рашић, потпуковник у Нишу (1). — 1 члан.

Књажевац. — Повереник г. *Љуб. С. Јанковић*, трговац. — У л а г а ч и: г. Коста Петровић, поручник у Нишу (1). — 1 члан.

Лазаревац. — Повереник г. *Коста Добрић*, срески писар. — У л а г а ч и: г. Петар Тривунац, срески економ у Алексинцу (1). — 1 члан.

Шрот. — Повереник г. *Љуб. Јојић*, учитељ. — У л а г а ч и: г.г. Драгутин Стојановић, учитељ у Матејевцима. Душан Тодоровић, поручник у Нишу (2). — 2 члана.

Свега 20 чланова.

Добротвора	10
Оснивача	123
Улагача	269
<hr/>	
Свега задругара	402

ПИРОТСКИ ОКРУГ

Непосредно. — Оснивачи: Књижница Гимназије Св. Саве. Књижница Ђака Гимназије Св. Саве. г.г. Мита Живковић, директор Гимназије Св. Саве. Сима Рашић, потпуковник (4). — Улагач: г-ђа Даринка Антићка, учитељица у Белој Паланци (1). — 5 чланова.

Бабушница. — Повереник г. *Јован Тасуновић*, срески начелник. — Оснивачи: г.г. Јован Ар. Станојевић, срески писар. Младен Балић, срески писар. Општина: у Бабушници, у Богдановцу, у Вел. Боњинцу, у Љуберађи, у Столу, у Црвеној Јабупци. Основна школа: у Вел. Боњинцу, у Црвеној Јабупци (10).
Свега 10 чланова.

Бела Паланка. — Повереник г. *Радосав М. Стојковић*, срески писар. — Оснивачи: Општина: у Белој Паланци, у Тамњаници, у Шпају. Основна школа: у Белој Паланци, у Шпају (5). — Улагачи: г.г. Адам Младеновић, општински писар у Моклишту. Вељко Петровић, општински писар у Шпају. Виден Ђирић, свештеник у Клисуре. Димитрије Соколовић, општински писар у Мирановцу. Илија Поповић, свештеник у Шпају. Јанићије Соколовић, општински писар у Врандолу. Јован Антић, општински писар у Љубатовици. Мита Ђирковић, општински писар у Тамњаници. Младен С. Вељковић, општински писар у Мокрој. Нака Петровић, општински писар у Мокрој. Наја Поповић, општински писар. Спира Ђурић, општински писар. Тоша Вељковић, општински председник у Шпају. Тоша Огњановић, оп. председник у Моклишту (14). — Свега 19 чланова.

Љуберађа. — Повереник г. *Петар М. Огњановић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Атанасије Поповић, свештеник у Вел. Боњинцу. Основна школа: у Бабушници, у Камбелевцу, у Љуберађи, у Модрој Стени, у Столу, у Стрелцу, у Студени (8).
Свега 8 чланова.

Пирот. — Повереник г. *Љубомир Јојић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Живан Ивковић, адвокат. Коста Андрејевић, општински лекар. Милош Тодоровић, окружни економ. Мих. Петровић, срески начелник. Никола Пејичић, поручник. Основна школа: у Балтабериловцу, у Вел. Лукањи, у Гнилану, у Добродолу, у Дојкинцима, у Завоју, у Извору, у Јаловик Извору, у Јањи, у Клисури, у Костуру, у Крупцу, у Моклишту, у Мокри, у Пироту, у Расници, у Ржани, у Рсавцима, у Смрдану, у Сопоту, у Станичењу, у Стрижевцу, у Суводолу, у Сукову, у Темској, у Топлом Долу, у Чиниглавцима. Павле Радосављевић, ср. економ. Пера Х. Видановић, кројач. Петар Божиновић, тргов. Радомир Комненовић, порезник. Стева Петрановић, окр. благајник (37). — Улагачи: г.г. Алекса Ст. Антић, трговац. Алекса Весовић, окр. начелник. Александар Јолцић, бив. порезник. Анта Антић, трг. Божидар Ивковић, званич-

ник царински. Васа Анђелковић, штампар. Васа Гребенаревић, телеграфиста. Васа Нејковић, земљоделац у Росомачи. Велимир Белић, поручник. Видак Пилетић, ср. писар. Виден Јанковић, учитељ у Станичењу. Виден Станковић, трг. у Стрижевцу. Владимир Димитријевић, поштар. Владимир Стојановић, цариник у Обреновцу. Вујица Пантић, пензионар. Димитрије Младеновић, учитељ. Добривоје Петровић, ђак. Добросав Вуксановић, поручник. Добросав Кочић, пензионар. Драгојла Т. Савовића. Драгомир Божовић, свештеник. Драгомир Стајевић, потпоручник. Др. Драгутин Вељковић, лекар. Борђе Пешић, свештеник. Живка Балтићка, учитељица. Зорка Грубановићева, учитељица. Зорка Ковачевићева, учитељица. Илија Буричић, суд. писар. Јаков Јовић, поручник. Јелисавета Поповићка, учитељица. Јова Ставре Станковића. Јован Илић, писар начелства. Јован Јовановић, рачуноиспитач. Јован С. Николић, гимназ. наставник. Јован Ристић, потпоручник. Јордан Ненчић, свештеник у Завоју. Јордан Тошић, трговац. Јосиф Дивчић, званичник начелства. Јосиф Студић, цариник. Коста Брадић, земљоделац у Добром Долу. Коста Бранковић, капетан. Коста Костић, гимназ. наставник. Коста Ненадовић, мајор. Коста Пешић, учитељ у Завоју. Крста М. Манчић, земљоделац у Држини. Крста Поповић, земљоделац у Сукову. Љубомир П. Живковић, гимназист. Љубомир Костић, заставник. Мана Борђевић, општински председник у Смрдану. Милан Бошковић, ђак. Милан Влашковић, окружни шумар. Милан Борђевић, капетан. Милан Миленковић, практикант. Милан Миљковић, учитељ у Топлом Долу. Милан Павловић, телеграфиста. Милан Ранчић, земљоделац у Смрдану. Милош Бранковић, управник царинарнице. Милош Марјановић, капетан. Мина Миљковић, цариник. Михаило Илић, срески писар. Михаило Јездић, шеф поште. Михаило Мијовић, ср. писар. Најдан Ранчић, трговац. Настас Радовић, свештеник у Ржани. Настасија Вулетићка, учитељица. Никола Ђ. Живковић, земљоделац у Стрижевцу. Никола Мирковић, судски писар. Никола Митковић, благајник штедионице. Павле Јанковић, потпуковник. Панта Величковић, поручник. Панта Милановић, професор. Петар Големовић, цариник у Ржани. Петар Милутиновић, помоћник окружне благајне. Петар Стојановић, учитељ у Сукову. Петар Христић, трговац. Раде Вуловић, учитељ у Трњанима. Радивоје Влаховац, писар начелства. Риста Тодоровић, кројач. Риста Цветковић, учитељ у Извору. Сава Илић, потпоручник. Светозар Гмизовић, капетан. Светозар Миновић, ђак. Светозар Стојановић, порезнички помоћник. Симеон Болманац, игуман у Темској. Срећен Николић, професор. Стана Јовановићева, учитељица. Стеван Поповић, порезник. Стеван Поповић, свештеник. Стојан Аранђеловић, учитељ. Стојан Живковић, поштар. Стојан Панић, практикант. Тодор Пешић, учитељ у Крупцу. Тодор Поповић, у Сопоту. Ђира Николић, обућар. Ђира Ђирић, званичник начелства. Франц Гец, марвени лекар. Христина Стевановићка, учитељица (98).

Свега 135 чланова.

Види округе: ваљевски, пишки, руднички, смедеревски, тимочки, топлички, ужички.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Благ. Д. Тодоровић*, секретар министарства народне привреде. — Улагач: г. Милован Миљковић, срески економ у Белој Паланци (1). — 1 члан.

Повереник г. *Борђе Ђирић*, наредник, питомец Вој. Академије. — Улагач: г. Тодор Ђирић, потпоручник у Пироту (1). — 1 члан.

Повереник г. *Милан Ст. Ристић*, пружни благајник. — Улагачи: г.г. *Игњат Долошић*, надзорник пруге у Белој Паланци. *Љубомир Јов. Баја*, жељезнички чиновник у Пироту (2). — 2 члана.

Брагујевац. — Повереник г-ђа *Миленија Борђевић*, класна учитељица Више Женске Школе. — Улагач: г-ца *Добринка Петровић*, свршена ученица Више Женске Школе (1). — 1 члан. Свега 5 чланова.

Добротвора	5
Оснивача	64
Улагача	118
Свега задругара	187

ПОДРИНСКИ ОКРУГ.

Непосредно. — Оснивачи: г.г. *Андра Рашковић*, окружни марвени лекар у Митровици. *Михаило Васић*, свештеник и намесник у Табановићу. *Михаило Бурђевић*, књижар у Шапцу. Основна школа у Причиновићу (4). — Улагач: г. *Војислав Јов. Крстић*, ђак у Лешници (1). — 5 чланова.

Богатић. — Повереник г. *Драг. Д. Ружић*, порезник. — Улагачи: г.г. *Арсен Радић*, општински писар у Табановићу. *Бранко Лазић*, порез. помоћник. *Велимир Жикић*, општински писар у Дреновцу. *Владимир Чушић*, земљорадник у Салашу Ноћајском. *Димитрије Ђосић*, учитељ у Клењу. *Добросав Мутавцић*, општински писар у Глушцима. *Душан Николић*, општински писар у Прњавору. *Јован Марковић*, општински писар у Змињаку. *Јован Росић*, трговац у Глушцима. *Јован Туфегџић*, трговац у Штитару. *Лазар Вићентић*, трговац у Раденковићу. *Лука Пармаковић*, општински председник у Ноћају. *Љубомир Максић*, економ у Табановићу. *Максим Пепељчевић*, општински писар у Ноћају. *Миладин Пандуровић*, општински писар у Ноћају. *Нешко Ђурић*, општински писар у Глушцима. *Цера Драгичевић*, трговац у Митровици. *Петар Димитријевић*, општински писар у Глушцима. *Сава Вићентић*, трговац у Раденковићу. *Сима Самчевић*, трговац у Раденковићу (20). — 20 чланова.

Повереник г. *Здравко М. Пауновић*, свештеник. — Оснивачи: г.г. *Александар Николић*, јеромонах у ман. Петковици. *Крста Остојић*, трговац у Митровици. *Јован Самокресовић*, управник пореског одељка. *Михаило Ђуричић*, свеште-

ник у Глушцима. Основна школа (5). — У ла г а ч: г. Милорад
Левтић, порезник (1). — 6 чланова.

Повереник г. *Мил. Влајковић*, срески начелник. — О с
н и в а ч и: г.г. Драгутин Игњатовић, трговац у Штитару. Др.
Живан Јашић, срески лекар. Марко Митић, учитељ у Бадо-
винцима. Општина у Митровици. Основна школа: у Бадовин-
цима, у Засавици, у Петковици, у Равњу, у Слеччевићу. Г.г.:
Павле К. Живановић, трговац у Петковачи. Степан Солаковић,
трговац у Шапцу (11). — У ла г а ч и: г.г. Алекса Ристић, сре-
ски писар. Браћа Петровићи, трговци. Будимир Самуровић,
трговац у Прњавору. Вељко Туфегчић, земљоделац у Штитару.
Гаја Дабић, бив. чиновник. Драгољуб Ј. Илић, ђак у Дубљу.
Душан Кулезић, земљоделац у Прњавору. Душан Марковић,
срески писар. Ђока Виторовић, трговац у Глушцима. Живан
Милосављевић, трговац у Глоговцу. Живко Јуришић, трговац
у Црној Бари. Живко Митровић, општински писар у Бадовин-
цима. Иван П. Радивојевић, ђак. Јордан Цветковић, механџија
у Прњавору. Коста Врачарић, земљоделац у Бадовинцима. Лука
Пармаковић, општински председник у Ноћају. Марко Брадић, тр-
говац у Штитару. Матија Марић, општински председник у Слеч-
чевићу. Милан Дукић, свршени богослов у Клењу. Миливоје
Максић, општински председник у Табановићу. Михаило Тадић,
трговац у Штитару. Михаило Шкорић, адвокат у Шапцу. Сава
Бићентић, трговац у Раденковићу. Стеван Којадиновић, адвокат
у Шапцу (24). — 35 чланова. Свега 61 члан.

Владимирци. — Повереник г. *Јован П. Радовић*, срески
начелник. — О с н и в а ч и: Општина: у Владимирцима, у Ву-
отићу, у Дебрцу, у Драгињу, у Јаловику, у Каменици, у Ко-
ељеви, у Прову, у Свидеуви, у Црниљеву (10) — Свега 10
чланова.

Јаребице. — Повереник г. *Љубомир М. Шопаловић*, учи-
тељ. — О с н и в а ч и: Основна школа: у Јаребицама, у Теке-
ишу (2). — У ла г а ч и: г.г. Драгутин Тешић, учитељ у Неде-
ицама. Максим Видаковић, свештеник у Недељицама, Обрен
учићевић, економ. Сава Поповић, свештеник у Шурици. Сте-
ан Глигорић, свештеник (5). — Свега 7 чланова.

Крупањ. — Повереник г. *Владимир Б. Поповић*, учи-
тељ. — О с н и в а ч и: Основна школа: у Белој Цркви, у Доњ.
решњици, у Комирићу, у Крупњу, у Цветуљи (5). — У ла
а ч и: г.г. Драгић Муцић, економ у Комирићу. Живана Вуји-
ева, учитељица. Јован А. Милојковић, управник рудника. Јован
Соддатовић, трговац у Шапцу. Љуба А. Поповић, свештеник
у Белој Цркви. Макса Лукић, порезник. Милан Дачић, учитељ
у Комирићу. Миленко Радичевић, порезник. Милоје Ж. Плав-
ић, свештеник. Милосав Б. Радишић, учитељ у Белој Цркви.
Михаило Л. Дрињаковић, учитељ у Цветуљи. Михаило Р. Ми-
иловић, поштар. Настас Тодоровић, трговац. Олга В. Поповића,
учитељица. Др. Сима Говедарица, лекар (15). — Свега 20 чланова.

Липолист. — Повереник г. *Живојин О. Крстић*, учитељ.
— О с н и в а ч и: г. г. Љубомир Јанковић, трговац. Основна

школа: у Клењу, у Липолисту, у Штитару (4). — Улагачи: г.г. Димитрије Павловић, свештеник у Петловачи. Живојин Ј. Шобић, општински писар. Марко Јоцковић, учитељ у Црној Бари. Проконије Бујић, архимандрит у Петковици (4).

Свега 8 чланова.

Лозница. — Повереник г. *Милан Настић*, учитељ у пензији. — Оснивачи: Грађанска школа. г.г. Драгутин Павловић, дувански надзорник. Лазар Пантелић, кројач. Основна школа. (4). — Улагачи: г.г. Борислав Д. Пантелић, учитељ. Борислав Паштровић, поручник. Владимир Радивојевић, обућар. Добривоје Панић, књићар. Живојин Гардијановић, трговац. Јелена В. Поповићка, учитељица. Лука Зебић, адвокат. Марјан Катић, трговац. Милош Вићентијевић, предузимач. Митар Лукић, опанчар. Светозар Јевтић, трговац. Софроније Тодоровић, апотекар (12). — 16 чланова.

Повереник г. *Урош М. Грабовац*, срески начелник. — Оснивачи: г. Милорад Поповић, председник првостепеног суда. Основна школа: у Гор. Бадањи, у Грнчарима, у Доњ. Бадањи, у Јадр. Лешници, у Јаребицама, у Јошеви, у Лозници (мушка школа), у Лозници (женска школа), у Недељицама, у Чокешини. Г. Урош Грабовац, срески начелник (12). — Улагачи: г.г. Анта Радовановић, општински председник у Коренити. Богосав Терзић, земљорадник у Коренити. Владимир Вејизовић, трговац. Димитрије Марковић, председник општине у Текеришу. Јован Вучетић, општински писар у Јадр. Лешници. Јован Марковић, трговац у Шору. Јоса Јањушевић, судија. Милан Исаковић, трговац у Новом Селу. Милан Петровић, срески економ. Михаило Васиљевић, срески писар. Михаило Томић, општински председник у Гор. Бадањи. Павле Пејић, трговац у Лешници. Предраг Обркнежевић, срески писар. Раде М. Бањац, механиција у Лешници. Стеван Стевановић, срески писар. Стојша Павловић, општински председник у Иверу. Филип Томић, свештеник. Чеда Антонић, општински председник у Јаребицама (18). — 30 чланова.

Свега 46 чланова.

Љубовија. — Повереник г. *Милорад М. Тадић*, трговац. — Оснивачи: Основна школа: у Доњ. Љубовићи, у Љубовији, у Оровици (3). — Улагачи: г.г. Војислав Павловић, учитељ у Узовници. Вујица Борђевић, срески економ. Драгољуб Г. Поповић, свештеник. Драгутин Симонић, порезник. Борђе Благојевић, учитељ у Гор. Трешњици. Илија Гвозденовић, порезник. Коста Протић, свештеник у Селанцу. Лазар Саватић, учитељ у Оровици. Љуба Марковић, свештеник у Оровици. Милан Вујичић, обућар у Царини. Милић Голубовић, царинар. Милоје Војисављевић, учитељ у Царини. Мирко Тодоровић, трговац. Светозар Пантелић, учитељ. Тома Поповић, свештеник у Царини (15). — Свега 18 чланова.

Митровица. — Повереник г. *Јован И. Алексић*, окружни марвени лекар. — Оснивачи: г. Јован И. Алексић, окр. марвени лекар. Основна школа (2). — Улагачи: г.г. Божа Миливојевић, шпедитер. Божићар С. Бајић, трговац. Војин

Симић, трговац. Драгутин П. Самуровић, трговац у Прњавору. Јован Ђ. Марковић, гимназист. Лука Петровић, механџија. Милан Саватић, трговац у Засавици. Милорад Петровић, земљоделац у Црној Бари. Милорад Степановић, ђак у Црној Бари. Радиша Митровић, трговац у Љубовији. Радован Бугарски, трговац. Салко Салкић, трговац (12). — 14 чланова.

Повереник г. *Тихомиљ С. Милошевић*, цариник. — О с н и в а ч и: г.г. Сава Јанковић, трговац у Раденковићу. Тихомиљ С. Милошевић, цариник (2). — У л а г а ч и: г.г. Андра Р. Драгутиновић, управник царинаре. Драгутин Петровић, трговац. Јован Томић, опанчар. Милан Гаџурић, трговац. Миливоје Тадић, трговац у Штитару. Михаило Тодоровић, поштар. Сима Прица, механџија (7). — 9 чланова. Свега 23 члана.

Табановић. — Повереник г. *Михаило Васић*, свештеник-намесник. — Уписао 8 оснивача. — У л а г а ч и: г. Мих. Петровић, лекар (1). — Свега 9 чланова.

Шабац. — Повереник г. *Влада Д. Илић*, адвокат. — О с н и в а ч и: г.г. Влад. Д. Илић, адвокат. Панта Туфегџић, свештеник у Доњ. Бадањи (2). — У л а г а ч и: г.г. Јаков Чуџић, свештеник у Дреновцу. Ненад Станојевић, свештеник у Дреновцу. Павле Јуришић, потпоручник у Лозници (3). — 5 чланова.

Повереник г. *Јован Д. Спасић*, срески начелник. — О с н и в а ч и: г.г. Драгић Вићентић, општински председник у Метковићу. Драгомир Ковановић, општински председник у Орашцу. Живко Недић, општински председник у Десићу. Илија Пантелић, трговац у Накучанима. Лука Гајић, општински председник у Добрићу. Основна школа: у Варни, у Гор. Брањској, у Десићу, у Добрићу, у Криваји, у Мал. Брањској, у Накучанима, у Ориду, у Цуљковићу. г.г. Ранко Московљевић, земљоделац у Варни. Стојић Алексић, земљоделац у Гор. Брањској. Тома Миладиновић, општински писар у Десићу (17). — У л а г а ч и: г.г. Антоније Ерчић, земљоделац у Добрићу. Божидар Радуловић, учитељ у Накучанима. Глиша Глигорић, земљоделац у Варни. Драгић Живановић, земљоделац у Заблаћу. Драгић Кнежевић, земљоделац у Мишару. Драгомир Божићевић, земљоделац у Мал. Брањској. Драгомир Гавриловић, свештеник у Румској. Душан Ст. Драјић, општински писар у Богосавцу. Бура Игњатовић, општински писар у Орашцу. Живан Урошевић, општински писар у Трбушцу. Живко Гавриловић, општински председник у Метлићу. Живко Илић, дућанџија у Криваји. Живко Р. Цвејић, земљоделац у Метлићу. Живојин Недић. Живојин Тривуновић, земљоделац у Г. Брањској. Живота Ристић. Загорка Симићева, учитељица у Криваји. Иван Ђ. Стојићевић, ђак. Иван Стојићевић, земљоделац у Гор. Брањској. Игњат Лукић, земљоделац у Грушићу. Илија Бунарџић, земљоделац у Мишару. Јанко Дабичић, свештеник у Накучанима. Јаша Брњић, општински писар у Варни. Јеврем Милошевић, земљоделац у Гор. Брањској. Јаша Поповић, земљоделац у Добрићу. Јован Петровић, земљорадник у Богосавцу. Крсман Максимовић, земљоделац у Гор.

Врањској. Лазар Арсеновић, земљоделац у Бунару. Љубинко Танасић, општински писар у Мишару. Љубинко Голузовић, земљоделац у Придворици. Марко Костић, земљоделац у Цуљковићу. Миладин Јелић, земљоделац у Добрићу. Милинко Гајић. Милан Тирић, земљоделац у Мишару. Милинко Николић. Милинко Срећковић. Милорад Исајловић, свештеник. Милош Бошковић, земљоделац у Мрђеновцу. Милош Гавриловић, земљоделац у Румској. Милутин Бајић, општински писар у Криваји. Миљко Марић, земљоделац у Варни. Мирко Павловић, земљоделац у Гор. Врањској. Михаило Милојевић, свештеник у Мрђеновцу. Младен Кузмановић, земљоделац у Бунару. Михаило Петровић, земљоделац у Јевремовцу. Нипко Најдановић. Нинко Николајевић, земљоделац у Криваји. Новко Тривковић, земљоделац у Гор. Врањској. Обрад Андрић, земљоделац у Жабарима. Обрад Живановић. Обрад Исајловић, земљоделац у Варни. Обрад Ловчевић, земљоделац у Добрићу. Повле Адамовић, земљоделац у Јевремовцу. Павле Богосављевић, земљоделац у Миокусу. Павле Живановић, земљоделац у Радовашници. Павле Мијатовић, земљоделац у Драгојевцу. Павле Стошић, земљоделац у Орашцу. Панта Божић, земљоделац у Драгојевцу. Панта Лазаревић, општински писар у Корману. Петар Максимовић, земљоделац у Причиновићу. Петар Милановић, земљоделац у Десићу. Петко Ђурић, земљоделац у Мрђеновцу. Рајко Живановић, земљоделац у Мишару. Савко Павловић, земљоделац у Маовинама. Спасоје Михаиловић, земљоделац у Корману. Станко Кокановић, земљоделац у Гор. Врањској. Станоје Ковачевић, земљоделац у Богосавцу. Стеван Милошевић, земљоделац у Орашцу. Тома Јаковљевић, земљоделац у Маовинама. Чедомир Шљивић, свештеник у Криваји (70). — 87 чланова.

Повереник г. *Милорад А. Вујић*, секретар начелства. —
О с н и в а ч и: г.г. Воја Манојловић, трговац. Душан Тошковић, трговац. Живко Јуришић, трговац. Милан Л. Павловић, трговац. Риста Ковачевић, трговац. Стеван Писаревић, адвокат (6). —
— У л а г а ч и: г.г. Божа Стевановић, порезник. Бока Јовановић, камењар. Љуба Станковић, срески писар. Петар Вуковић, подблагајник (5). — 11 чланова.

Повереник г. *Павле Софрић*, професор. — О с н и в а ч и:
г.г. Анка Паранос. Аца Фотић, адвокат. Божа Милановић, трговац. Браћа Самуровићи, трговци. Влада Милићевић, трговац. Воја Манојловић, трговац. Гимназија Господара Јеврема. Борђе Кока, професор. Борђе Куртовић, трговац. Живко Јуришић, трговац. Јаков Јеушуа, трговац. Љуба Станојевић, адвокат. Милан Јовановић, трговац. Милан Павловић, трговац. Др. Михаило Спиридоновић, окружни физик. Никола Атанасијевић, гостионичар. Никола Дамњановић, учитељ. Павле Бајић, трговац. Петар Хади Поповић, апотекар. „Поука“, дружина ђака Гимназије Господара Јеврема. Рајко Врачарић, трговац. Риста Ковачевић, трговац. Светозар Атанацковић, директор. Сима Топузовић, трговац. Срећко Јовичић, трговац. Станко Јовановић, трговац. Стеван Писаревић, адвокат. Стеван Солановић, трго-

вац. (28). — Улагачи: г.г. Димитрије Димић, инжињер. Јелена Караматићка, учитељица. Михаило Петровић, студент медицине (3). — 31 члан.

Повереник г. *Петар Стокић*, супленат. — Оснивачи: г.г. Димитрије Димић, инжињер. Никола Савић, професор. Сава Илић, трговац. Спира Поповић, судија. (4). — Улагачи: г.г. Алија Елановић, правник. Душан Поповић, кмет. Илија Јевремовић, гимназист. Јелена Караматићка, учитељица Девојачке Школе. Љуба Миљковић, професор. Љуба Мојковић, порезник. Милан Драјић, трговац. Миливоје Вукосављевић, гимназист. Милорад Карајичић, гимназист. Милутин Самуровић, гимназист. Панта Сарић, супленат. Рајко Стојићевић, трговац. Селимир Весовић, гимназист. Страхиња М. Дамњановић, ђак. Христина Петровићка (15). — 19 чланова.

Повереник г. *Петар М. Суботић*, свештеник. — Оснивачи: г.г. Гаја Гашић, апотекар. Димитрије Гановић, трговац. Душан С. Тошковић, трговац. Јован Карановић, свештеник у Јаловику. Љубомир Марковић, ђакон и учитељ. Милован Адамовић, окружни прота. Михаило Матић, адвокат. Михаило С. Полићевић, адвокат. Др. Пера Букић, лекар. Трговачка Омладина (10). — Улагачи: г.г. Аћим Шкулић, трговац. Велимир Савић, ђакон. Војислав Станчић, учитељ у Варни. Драгомир С. Петровић, адвокат. Драгутин Баковић, адвокат. Милутин Глишић, трговац. Михаило Бошковић, учитељ. Радослав Давидовић, свештеник и члан Духовнога Суда. Чедомир Ђирић, свештеник у Синошевићу (9). — 19 чланова.

Повереник г. *Сима Цветковић*, супленат. — Улагачи: г.г. Емил Покорни, наставник гимназије. Милутин Милосављевић, капетан (2). — 2 члана. Свега 174 члана.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Улагачи: г.г. Никола Милошевић, државни економ у Богатићу. Петко Јоцић, помоћник државног економа у Љубовији. Радојица Лазовић, помоћник државног економ у Шапцу (3). — 3 члана.

Повереник г. *Чедомир Јов. Марковић*, мајор. — Оснивач: г. Јован Марковић, председник Духовног Суда у Шапцу (1). — 1 члан.

Прокупље. — Повереник г. *Рајко Мићић*, учитељ. — Оснивач: г. Петар Бојић, инжињер у Шапцу (1). — 1 члан. Свега 5 чланова.

Добротвора	16
Оснивача	141
Улагача	245

Свега задругара 402

ПОЖАРЕВАЧКИ ОКРУГ.

Непосредно. — **О с н и в а ч и:** г.г. Александар Рибарац, општински писар у Жагубици. Андра Љубичић, свештеник у Вел. Градишту. Бурица Борђевић, срески начелник у Кучеву. Лазар Илић, капетан у Пожаревцу. Милорад Букић, трговац у Вел. Градишту (5). — **У л а г а ч и:** г.г. Душан Атанацковић, срески писар у Петровцу. Мирко Дуњић, срески писар у Петровцу (2). — 7 чланова

Александровац. — Повереник г. *Борђе Цветковић*, свештеник. — **О с н и в а ч и:** г. Живко Р. Ивановић, прота. Основна школа. Црква: у Александровцу, у Ореовици. Читаоница (5). — **У л а г а ч и:** г.г. Божидар Илић, богослов. Светомир Спасић, трговац (2). Свега 7 чланова.

Батуша. — Повереник г. *Љубомир В. Симоновић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Батуши, у Мал. Црнићу. Црква Св. Игњата у Мал. Црнићу (3). — **У л а г а ч и:** г.г. Гргур Бркић, срески писар у Пожаревцу. Пола Хаџићева, учитељица у Ракинцу. Светозар Букић, свештеник. Станојло Богићевић, свештеник у Топоници. Тодор Матић, учитељ у Великом Селу (5). Свега 8 чланова.

Вел. Градиште. — Повереник г. *Милан Ј. Димитровић*, школски надзорник. — **О с н и в а ч и:** г.г. Коста Петровић, књиговођа. Миливоје Ђурђевић, учитељ у Макцима. Основна школа: у Баричу, у Бискупљу, у Бистрици, у Браничеву, у Буковској, у Буровцу, у Бусуру, у Вел. Градишту, у Вел. Лаолу, у Вел. Поповцу, у Волуји, у Десини, у Добрњу, у Доњ. Крушевици, у Дубици, у Дубочкој, у Забрђу, у Затоњу, у Златову, у Каменову, у Кисиљеву, у Кладурову, у Кличевцу, у Кнежици, у Кобиљу, у Кули, у Курјачи, у Кучеву, у Макцима, у Мал. Градишту, у Мелници, у Миљевићу, у Мишљеновцу, у Мустапићу, у Нересници, у Орешковици, у Печаници, у Пожежени, у Раброву, у Раковој Бари, у Рановцу, у Рашанцу, у Речици, у Сиракову, у Средњеву, у Стамници, у Старчеву, у Табановцу, у Тополовнику, у Триброду, у Трновчу, у Турији, у Ђовдину, у Царевцу, у Црљенцу, у Шетоњи. Светомир Карамарковић, трговац (59). — **У л а г а ч и:** г.г. Душан Поповић, учитељ у Кличевцу. Радослав Гојковић, учитељ у Мелници (2). — 61 члан.

Повереник г. *Милош Ст. Живковић*, трговац. — **О с н и в а ч и:** г.г. Браћа Ђ. Стефановићи, трговци. Влад. М. Борђевић, Мита Ј. Богдановић, трговац. Сава М. Обрадовић, трговац. Светислав А. Стефановић, трговац. Таса Д. Обрадовић, трговац. Чед. Р. Михаиловић, порески чиновник (7). — **У л а г а ч и:** г.г. Димитрије Милорадовић, општински писар. Драг. П. Трајиловић, трговац. Душан И. Лазић, општински писар у Бискупљу. Коста Р. Обрадовић, фабрикант содне воде. Љуб. Ђ. Стојадновић, трговац. Мика Милорадовић, ковач. Мих. Тројановић, чиновник царинарнице. Никола Лазаревић, кондуктер поште. Никола Ж. Обрадовић, благајник штедионице. Сава А. Бајкић,

трговац. Светислав К. Миладиновић, трговац. Тодор А. Јовановић, порески чиновник (12). — 19 чланова.

Свега 80 чланова.

Види и округ смедеревски.

Голубац. — Повереник г. *Стратимир Лазаревић*, управник пореског одељења. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Војлову, у Голупцу, у Добри, у Зеленику, у Клењу, у Миљевцу (6). — **У л а г а ч и:** г.г. Благоје Милановић, срески економ. Драга Л. Богосављевићка. Драгутин Баралић, свештеник. Живан Ранковић, срески начелник. Јула А. Благојевићева. Милорад Милошевић, књиговођа у Вел. Градишту. Станоје Милосављевић општински председник у Добри (7). Свега 13 чланова.

Жабари. — Повереник г. *Драгутин С. Нешковић*, срески начелник. — **О с н и в а ч и:** г.г. Даница Недељковићка, учитељица у Породину. Драгутин С. Нешковић, срески начелник. Живојин Васић, учитељ у Александровцу. Јеврем Марковић трговац у Ореовици. Општина: у Брзоходама, у Кушиљеву, у Ливадици, у Породину. Основна школа: у Влешком Долу, у Жабарима, у Кушиљеву, у Ливадици, у Миријеву, у Породину у Четережу. Црква у Породину (16). — **У л а г а ч и:** г.г. Александар Младеновић, општински писар у Вл. Долу. Анка К. Аранђеловићева, учитељица у Породину. Анка П. Аритоновичева, учитељица у Породину. Антоније Радивојевић, свештеник у Брзоходама. Арсеније Стојиловић, свештеник у Брзоходама. Благоје Младеновић, општински писар у Александровцу. Богољуб Радивојевић, порезник. Будимир Рашић, учитељ у Александровцу. Васа Кнежевић, управ. пор. одељка. Димитрије С. Лукић, ср. писар. Драга Миндровићева, учитељица у Вл. Долу. Борђе Богдановић, предузимач. Борђе Живковић, учитељ у Ливадици. Жарко Николић, управник поште и телеграфа. Живка Угричићева, учитељица. Живко Стојановић, општински писар у Ливадици. Живојин Стојановић, учитељ у Ореовици. Илија Урошевић, трговац. Јанићије Радивојевић, свештеник у Породину. Јанко Јовановић, члан општинског суда у Породину. Јеврем Баљић, учитељ у Породину. Јелена Димитријевићева, учитељица. Јелена Милићевићка, учитељица у Кушиљеву. Јован С. Јовановић, трговац. Јован Костић, учитељ. Јован Мићић, учитељ у Миријеву. Коста Панчић, општински председник у Вл. Долу. Лазар Николић, општински писар у Вл. Долу. Љубица Марковићева, учитељица у Породину. Љубица Филиповићка, учитељица у Ливадици. Љубомир Токић, трговац у Ореовици. Љубомир Поповић, свештеник у Ракињу. Љубомир Радивојевић, свештеник у Кушиљеву. Љубомир Степановић, трговац у Кушиљеву. Максим Станојевић, општински писар у Породину. Марко С. Радојковић, општински председник у Ракињу. Мата Марковић, општ. писар у Миријеву. Милан Димитријевић, кавецџија. Милан Миловановић, трговац у Ореовици. Милорад Николић, окружни марвени лекар. Милосав Драгомировић, кмет у Брзоходама. Милош Микуљевић, општински председник у Породину. Милош Миленковић, кмет у Александровцу. Мита Радовановић, општ.

писар у Ракинцу. Михаило Игњатовић, свештеник. Михаило О. Јовић, општински писар у Брзоходама. Михаило Станковић, учитељ у Кушиљеву. Младен Протић, срески економ. Никодије Милорадовић, учитељ у Кушиљеву. Новак Левић, учитељ у пензији. Обрен Бојић, општински писар. Петар Живковић, општински председник у Брзоходама. Петар Лукић, учитељ у Породину. Петар М. Станимировић, кмет у Кушиљеву. Петар Тодоровић, учитељ у Вл. Долу. Радивоје Богдановић, члан општинског суда у Кушиљеву. Радивоје Радивојевић, члан општинског суда у Кушиљеву. Ранко Момировић, кмет у Четережу. Ружица Нешићева, учитељица у Породину. Светислав Савић, срески писар. Светозар Павловић, срески писар. Сима Јанковић, члан општинског суда у Ракинцу. Стеван Илић, општински писар у Кушиљеву. Стеван Максимовић, општински председник у Кушиљеву. Стеван Павловић, општински писар у Породину. Стојан Вучковић. Тимотије Радивојевић, свештеник у Брзоходама (67). — 83 члана.

Повереник г. *Светислав Савић*, срески писар. — О с н и в а ч и: Основна школа: у Миријеву, у Ореовици, у Ракинцу, у Сибници (4). — У л а г а ч и: г. г. Антоније Кимпановић, порезник. Бока Станковић, практикант. Марија Кишпатићева, учитељица (3). — 7 чланова. Свега 90 чланова.

Жагубица. — Повереник г. *Јован А. Јовановић*, каведија. — О с н и в а ч и: г. г. Божа Жарковић, срески начелник. Јамандија Поповић, учитељ у Крепољину. Михаило Д. Павловић, порезник. Персида Лукићка, учитељица у пензији. Петар Крстић, порезник (5). — У л а г а ч и: г. г. Михаило Костић, трговац. Станоје Ђорђевић, трговац (2). Свега 7 чланова.

Бнежица. — Повереник г. *Живко Р. Живковић*, учитељ. — О с н и в а ч и: г. г. Др. Венцеслав Седлачек, срески лекар у Петровцу. Марко Московлић, трговац у Петровцу. Раде Богдановић, учитељ у Вел. Лаолу. Тома Ј. Сарић, трговац (4). — У л а г а ч и: г. г. Милисав Станојловић, трговац у Петровцу. Риста М. Тасић, учитељ у Трновчи. Сава З. Илић, трговац у Петровцу (3). Свега 7 чланова.

Костолац. — Повереник г. *Милорад А. Вујанац*, учитељ. — О с н и в а ч и: Основна школа: у Клењу, у Костоцу (2). — У л а г а ч и: г. г. Антон Маха, руков. рудника. Благоје Радојковић, учитељ. Влад. Стевановић, свештеник. Мил. Богдановић, надзорник. Петар Миливојевић, цариник. Рудолф Пилц, књиговођа (6). Свега 8 чланова.

Кучево. — Повереник г. *Иван Алексијевић*, учитељ. — О с н и в а ч и: г. Др. Фердинанд Хаусман, лекар (1). — У л а г а ч и: г. г. Бождар Петрански општински председник у Дубокој. Драга Савићка, учитељица. Бока Драгутиновић, управник пореског одељка. Иван Алексијевић, учитељ. Милева Пантићка, учитељица. Милун Рајић, општински писар. Милутин Милетић, општински писар. Цвета Топаловићева, учитељица (8).

Свега 9 чланова.

Лучица. — Повереник г. *Јован Л. Динић*, учитељ.
О с н и в а ч и: Основна школа. Пожаревачки Учитељски
Г. Тома П. Протић, свештеник у Пожаревцу. Црква у По
(4). — У л а г а ч и: г.г. Живко Јовановић, учитељ у Драг
Милица Стефановићева, учитељица у Пожаревцу. Мило
Јовић, тежак. Тодор Б. Динић, трговац у Пожаревцу (4).

Свега 8 чланова.

Петровац. — Повереник г. *Стеван П. Илић*, учитељ.
О с н и в а ч и: г. Лука Поповић, свештеник. Основна школа.
— У л а г а ч и: г.г. Велисав Илић, свештеник у Рашанцу.
митрије Ђуковић, практикант. Драгољуб Поробић, упра
пореског одељка. Драгољуб Стојановић, срески писар. Драг
Ковачић, порезник. Јован Грујић, свештеник у Добрњу.
лан Радисављевић, срески писар. Михаило Банковић, свешт
у Кобиљу. Радоња Радовић, ср. писар. Станојло Драгуљевић,
штеник у Вел. Поповцу. Тодор Г. Илић, учитељ (11). —
чланова.

Пожаревац. — Повереник г. *Васа Живковић*, протођак.
— О с н и в а ч и: г.г. Васа Ранковић, обућар. Велизар Цветко
писар. Војислав Протић, ђак. Грађанска Касина. Давид А
трговац. Борђе В. Димитријевић, трговац. Живан Н. Риси
економ. Живко Борђевић-Зоја, каведија. Живко Р. Иванов
прота. Јеврем С. Јовановић, Касидолац, трговац. Јован С.
вановић, економ. Јован С. Јовановић, трговац. Коста Вуком
вић, секретар општине. Милан Стојадиновић, адвокат. Мил
С. Несторовић, трговац у Мал. Црнићу. Милован К. Тривуно
трговац. Др. Мита Манојловић, лекар. Михаило Душманић,
текар. Миша Ж. Јовановић, адвокат. Отокар Бајлони, индуст
јалац у Мал. Црнићу. Петар Кириловић, општински писар.
тар Селић, пензионар. Светислав Живковић, трговац. Свето
Бранковић, свештеник у Вл. Долу. Станко Савић, тргов
Др. Станојло Вукчевић, окружни физик. Стеван Живковић,
говац. Стојан Д. Рибарац, адвокат. Тома Димитријевић, тр
вац (29). — У л а г а ч и: г.г. Алекса Анђелковић, благајник
даре. Арса Вељковић, пензионар. Богдан Богдановић, кро
Божидар Наодовић, трговац. Божидар Стокић, трговац. Браз
Ж. Живковић, чиновник соларе. Димитрије С. Марковић, п
дитер у Дубравици. Димитрије Протић, трговац. Драгутин Сми
ковић, трговац. Борђе Наумовић, штампар. Живка Ил. Бујдић
учитељица Девојачке Школе. Живота Живковић, окружни О
гајник. Коста Стојичевић, памуклијаш. Кузман Николић, тр
вац. Љубомир Радовановић, свештеник. Милан Марковић, уч
тељ у Барама. Миливоје Антић, винарски трговац. Милица
кулидес. Михаило Маринковић, трговац. Михаило Ранковић,
говац. Никола Златковић, трговац. Петар Петровић, тргов
(22). — 51 члан.

Повереник г. *Владимир М. Николић*, срески писар.
О с н и в а ч и: г. г. Антоније Јањић, трговац у Пољани. В
Стојадиновић, тежак у Божевцу. Драгутин Ивић, тежак у Ш
пини. Димитрије Радивојевић, тежак у Батуши. Димитрије Ст

тежак у Костоцу. Јован Пешић, тежак у Бубушинцу. Рајчић, тежак у Топоници. Јован Цветковић, трговац у Дрмну. Милован Пантић, тежак у Лучици. Миљко Адамовић, тежак у Брежану. Никола Илић, тежак у Живици. Никола Живић, тежак у Божевцу. Никола Милићевић, тежак у Смољинцу. Општина: у Барама, у Батуши, у Божевцу, у Бубушинцу, у Вел. Црнићу, у Дубравици, у Живици, у Костоцу, у Лучици, у Пољани, у Смољинцу, у Трњану, у Шапини. Стојан Милошевић, тежак у Барама (27). — Улагачи: г. г. Берјан Милошевић, тежак у Шапини. Благоје Рајчић, тежак у Дубравици. Вељко Рашић, тежак у Вел. Црнићу. Гаврило А. Стојановић, тежак у Дубравици. Драгутин Штуловић, општински писар у Живици. Борђе Будимировић, тежак у Лучици. Борђе Милошевић, тежак у Смољинцу. Живан Мариановић, тежак у Батуши. Јован Ј. Миљковић, тежак у Шапини. Живко Катић, тежак у Барама. Живојин Милошевић, тежак у Лучици. Живојин Мирковић, тежак у Батуши. Иван Константиновић, тежак у Трњану. Драгутин Стојићевић, тежак у Брадарицама. Иван Теодосијевић, тежак у Топоници. Јевта Цветковић, тежак у Костоцу. Јован Милошевић, тежак у Кленовнику. Јован Илић, општински писар у Божевцу. Јован Јордановић, тежак у Шљивовцу. Јован Павловић, тежак у Бубушинцу. Лазар Радојковић, трговац у Божевцу. Лазар Стефановић, тежак у Вел. Црнићу. Лука Матејић, тежак у Пољани. Лука Петровић, тежак у Лучици. Макса Каменковић, општински писар у Божевцу. Мијуца Борђевић, тежак у Живици. Милан Глигоријевић, практикант. Милан Марковић, тежак у Живици. Милан Павловић, општински писар у Пољани. Милош Ивковић, тежак у Драговцу. Милић Митић, тежак у Топоници. Милован Ж. Илић, тежак у Смољинцу. Милија Радојковић, тежак у Пољани. Милош Милићевић, тежак у Трњану. Драгутин Стојановић, тежак у Дрмну. Михаило Вучковић, тежак у Смољинцу. Никола Девић, тежак у Маруљевцима. Павле Павловић, тежак у Вел. Селу. Петар Петковић, општински писар у Лучици. Петар Томић, тежак у Лучици. Радован Јордановић, тежак у Братинцу. Радован Стојадиновић, тежак у Барама. Сава Аларгић, тежак у Бубушинцу. Светислав Милутић, општински писар у Барама. Светозар Стевановић, тежак у Костоцу. Спасоје Ивић, тежак у Живици. Станислав Радић, општински писар у Топоници. Стеван Божић, тежак у Шапини. Танасије Митић, тежак у Костоцу. Тодор Марјановић, тежак у Божевцу. Тома Митић, тежак у Пољани. Урош Стојадиновић, тежак у Барама (52). — 79 чланова.

Повереник г. Љуб. М. Стевановић, супленат. — О с н и ц и: г. г. Божа Борђевић, супленат. Вацлав Ведрал, учитељ у Барама. Војислав Филиповић, гимназист. Гимназија Кнеза Михаила. Драгољуб Вељковић, адвокат. Драгољуб Јаковљевић, гимназист. Драгутин Костић, чиновник Управе Фондова. Борђе Штуловић, правник. Борђе А. Симеоновић, учитељ. Др. Јован Милошевић, лекар. Коста Обрадовић и брат, трговци. Љуба Борђевић, адвокат. Милан В. Богдановић, ђак. Милан Марјановић,

судски писар. Милан Ценић, судски писар. Михаило Банић, директор. Михаило Крстић, порезник. Михаило С. Павловић, трговац. „Развитак“, дружина ђака гимназије (19). — Улагачи: г.г. Богомир Симић, гимназист. Бранко Луке Јевремовића, професора. Братислав Н. Јовановић, трговац. Владимир Гавриловић, инжињер. г-ца Воја Добрњчева. Даница Бајићева, гимназист. Димитрије Богојевић, судски писар. Душан Димитријевић, судија. Иван Чакра, књиговођа. Илија Ђорђевић, адвокат. Јован Јакубичка, апотекар. Јован Јеличић, адвокат. Калиопа Ђорђевићева. Ксенофон Мантић, кафеција. Лазар Атанацковић, судија. Лепосава Максимовићева, стална учитељица грађанске школе. Љуба Јовановић, супленат. Марија Ђурићева, учитељица девојачке грађанске школе. Милан П. Дескашев, судија. Милан Марковић, гимназист. Милан Миловановић, гимназист. Милош Бабић, трговац. Освалд Решић, окружни марвени лекар. Перка Пироћанац, учитељица грађанске школе. Персида Ојдановићева, учитељица девојачке грађанске школе. Рудолф Бикловић, професор. Света И. Живковић, трговац. Светислав Н. Аћимовић, гимназист. Светислав Илић, техничар. Стеван Јовановић, гимназист. Стеван Шапинац, поручник (31). — 50 чланова.

Повереник г. *Михаило С. Јовановић*, школски надзорник. — Оснивачи: Основна школа: у Барама, у Берању, у Брзходу, у Вел. Седу, у Влаолу, у Дрмну, у Живици, у Изварици, у Касидолу, у Крепољину, у Лазници, у Осаници, у Пољани, у Пругову, у Салаковцу, у Суводолу, у Трњану, у Ђириковцу, у Шапини (19). — 19 чланова. Свега 199 чланова.

Код повереника других округа.

Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Улагачи: г.г. Вићентије Матић, економ упр. држ. ергеле у Љубичеву. Драгутин Спремић, срески економ у Кучеву. Јован Павловић, помоћник среског економа у Кучеву. Љубомир Ковачевић, благајник управе држав. ергеле у Љубичеву. Миљко Јелић, шталмајстор у Љубичеву (5). — 5 чланова.

Повереник г. *Јован Димитријевић*, штампар фабрике дувана. — Улагач: г. Станојло Димитријевић, телеграфиста у Пожаревцу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Јоца Константиновић*, агенат. — Оснивачи: г. Јоца Миљчић, војни писар (1). — 1 члан. — Свега 7 чланова.

Добротвора	19
Оснивача	218
Улагача	245

Свега задругара 482

РУДНИЧКИ ОКРУГ

Непосредно. — Оснивачи: г. Коста Борисављевић, председник првостепеног суда у Гор. Милановцу (1). — Улагачи: г. г. Драгољуб М. Шибалић, учитељ у Сирчи. Исаило

Петровић, књиџар у Чачку. Јова Стефановић, капетан у Гор. Милановцу. Петар Перишић, војни чиновник у Чачку (4). — чланова.

Гор. Милановац. — Повереник г. *Тадија П. Костић*, свештеник. — **О с н и в а ч и:** г. г. Богољуб Милошевић, свештеник у Брђанима. Живко М. Поњавић, адвокат. Јован М. Поповић, учитељ. Милован Мирчетић, капетан. Милутин Мајданац, трговац. Милутин Марјановић, трговац. Основна школа у Јарменовцима. Петар Милановић, трговац. Рада кћи д-р Станојла Нешића. Радојица Јоксић, трговац (10). — **У л а г а ч и:** г. г. Божо Србовић, трговац. Владимир Лазић, поднадзорник. Гојко Бошковић, ђак. Жика Топаловић, судски писар. Јеврем Пејчиновић, трговац. Марко Ж. Димитријевић, трговац. Милан Андрић, трговац. Михаило П. Милошевић, учитељ. Младен Миловановић, пензионер. Никола Огњановић, потпоручник. Никола Ј. Сарачевић, економ у Љутовници. Петар Љутић, трговац. Радослав Ђукнић, учитељ у Гор. Милановцу. Светислав К. Матић, школски надзорник. Сретен Поповић, свештеник у Мајдану (15).

Свега 25 чланова.

Види округ ужички.

Гуча. — Повереник г. *Филип С. Мијатовић*, свештеник. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Вичи, у Горачићу, у Гучи, у Доњ. Краварици, у Каони, у Котражи, у Лукама, у Марковици, у Миросаљцима, у Прилици, у Тијању (11). — **У л а г а ч и:** г. г. Алекса Милосављевић, трговац у Котражи. Алекса Радичевић, општински писар у Каони. Андрија Броћић, општински писар. Андрија Протић, економ. Божа Глишић, контролор трошарине. Велимир Бабић, економ у Вичи. Вилиман Букић, тежак у Миросаљцима. Витомир Ђаловић, економ у Зеокама. Владимир Јанковић, општински писар у Котражи. Вучко Карић, економ у Крстацу. Гавриловић и Пренић, трговци. Димитрије К. Михаиловић, члан Духовнога Суда у Чачку. Димитар Танкосић, тежак. Добривоје Ј. Протић, свештеник у Негришору. Драгутин Ђирјак, економ у Видровцу. Драгутин Адемовић, свештеник у Драговцу. Живко Вукачић, срески писар. Живко Зимоња, тежак у Горачићу. Јаков Перишић, економ у Рогачи. Јанко Јовичић, председник општине у Доњ. Краварици. Јеврем Обреновић, економ. Јован Анђелковић, свештеник у Драгојевићу. Јован Пантелић, председник општине у Дљину. Јован В. Протић, економ. Јосиф Павловић, економ у Каони. Љуба Јоксимовић, општински председник у Горачићу. Љуба Ђаловић, председник општине у Зеокама. Љубомир М. Михаиловић, срески начелник. Миладин Мариновић, механџија у Грабу. Миленко Пејовић, трговац. Милета Јовановић, свештеник у Котражи. Милија Карић, економ у Крстацу. Милисав Р. Тајсић, економ у Пухову. Милић Стевановић у Драговићу. Милован Радовић, тежак у Каони. Милош Марковић, порезник. Младен Броћић, трговац. Младен Поповић, свештеник у Тијању. Михаило Драшковић, механџија у Горачићу. Никола Обрадовић, срески писар. Никола Чобановић, управник пореског одељка.

Обрен Гавриловић, званичник. Павле Павловић, председник општине у Прилипцу. Петар Станојевић, општински писар у Доњ. Краварици. Раде Плазина, економ у Губеревцу. Радич Пандуровић, председник општине у Лукама. Радомир Вујовић, учитељ у Горачићу. Сава Ј. Јовановић, срески писар. Светозар Бурић, порезнички помоћник. Стојан М. Васовић, тежак у Грабу. Годор М. Стојановић, економ у Драгојевцу. Тоша Драшковић, председник општине. Урош Оцокољић, свештеник у Каони (53).
Свега 64 члана.

Краљево. — Повереник г. *Драгољуб Д. Марковић*, срески писар. — **О с н и в а ч и:** г.г. Витомир Јестровић, управник пореског одељка. Глиша Радовић, благајник штедионице. Димитрије Димитријевић, трговац. Основна школа: у Адранима, у Врби, у Врдилима, у Грацу, у Жичи, у Каменци, у Краљеву, у Међуречу, у Мрсаћу. Ратарска школа. Серафим Балтић, игуман у Жичи. Црква у Грачацу (15). — **У л а г а ч и:** г.г. Алекса Јанић, тежак у Крушевици. Александар Мијоковић, управник Ратарске Школе. Александар Спасојевић, општински писар у Жичи. Богдан Миловановић, учитељ. Владимир Стевановић, капетан. Војислав Константиновић, капетан. Димитрије Ивковић, трговац. Драгољуб Марковић, срески писар. Драгољуб Спасојевић, трговац. Евгеније Маринковић, писар министарства народне привреде. Живко Симоновић, порезник. Јеврем Златић, трговац. Јевта Радовић, општински писар у Жичи. Јован Симоновић, шумарски инжињер. Јовица Стојковић, трговац. Коста Бунарцић, свештеник у Дедојевцима. Коста Мицић, бакалин. Милан Јовановић, обружни шумар. Милан Јовановић, рачуновођа општински. Миленко Митровић, књижар. Никола Загорац, учитељ у Адранима. Панта Симић, учитељ. Петар Протић, механџија. Сима Аћимовић, учитељ. Стеван Миличић, свештеник у Врдилима (25). — 40 чланова.

Види и округ крајински.

Повереник г. *Божа С. Ристић*, срески начелник. — **У л а г а ч и:** г.г. Александар Урдов, општински председник у Мрсаћу. Вићентије Вукосављевић, општински писар у Врби. Глиша Шљивић, општински председник у Адранима. Др. Димитрије Антић, срески лекар. Ђорђе Вучковић, општински писар у Врдилима. Марко Дукић, општински председник у Драгчићу. Милија Жарковић, општински председник у Крушевици. Милић Петрић, општински председник у Прогорелици. Милоје Петрушић, општински председник у Подунавцима. Милош Цветковић, општ. писар у Адранима. Милун Антонијевић, општински писар у Врби (11). — 11 чланова.
Свега 51 члан.

Миоковци. — Повереник г. *Савко Филиповић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** г.г. Др. Јарослав Кужељ, окружни физик. Милосав Никитовић, учитељ у Прељини. Михаило Радовић, свештеник у Вравићу. Основна школа: у Жежевици, у Прањанима, у Чачку. Христина А. Јовановића, апотекара (7). — **У л а г а ч и:** г.г. Аврам Поповић, свештеник у Бањици. Алекса В. Поповић, свештеник у Горњој Гаревици. Алекса Ђерамилац, учи-

тељ. Велимир Ј. Белопавлић, свештеник. Веселин И. Миликић, трговац. Владимир Виторовић, свештеник. Владимир С. Поповић, учитељ у Марковици. Вучко Башић, свештеник у Мојсињу. Даринка Љ. М. Игњатовићева. Димитрије Средојевић, економ у Атеници. Добрица Лазић, адвокат. Драгутин Васић, адвокат. Борђе Ковачевић, помоћник порезника у Прељини. Живка Протићева, учитељица у Трнави. Јован Аврамовић, инжињер. Мика Милошевић, економ у Мојсињу. Милан Гавриловић, свештеник. Милан Бурковић, управитељ пореског одељка у Прељини. Милена Мандићева. Милорад З. Протић, инжињер. Милош В. Поповић, учитељ у Жежевици. Михаило Стојадиновић, помоћник благајника. Нинко Цветојевић, учитељ. Петар Милојковић, инжињер. Петар М. Николић, трговац. Светозар Николић, књиговођа. Сима Јањушевић, учитељ у Трњанима. Софија Н. Бурђевићка. Софија Ст. Кренова, ученица. Сретен Јов. Михаиловић, протојереј. Сретен Петровић, учитељ у Заблаћу. Стеван К. Вучковић, учитељ у Марковици. Тихомир Давидовић, економ у Жежевици. Тихомир Драшковић, судија. Тихомир Константиновић, учитељ. Тихомир Панић, гимназист. Чедомир Мајсторовић, свештеник у Качулицама (37). — Свега 44 члана.

Прељина. — Повереник г. *Милан Н. Симић*, срески начелник. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Брђанима, у Бресници, у Лађевицима, у Мојсињу, у Мрчајевцима, у Остри, у Прељини, у Трпчи, у Цветкама (9). — **У л а г а ч и:** г. г. Влада Петровић, порезник. Љубисав Јаковљевић, писар. Милан Кнежевић, писар (3). Свега 12 чланова.

Рашка. — Повереник г. *Милутин Радоњић*, учитељ. — **О с н и в а ч и:** г. Михаило Ј. Бурић, трговац. Основна школа: у Јошаничкој Бањи, у Павлици, на Рашкој, у Рудници (5). — **У л а г а ч и:** г. г. Ананије Стевановић, трговачки помоћник. Венијамин Шајковић, трговац. Глигорије Мартић, свештеник. Милија Луковић, учитељ. Михаило Милићевић, свештеник. Михаило Петровић, свештеник. Тодор Максимовић, трговац (7). Свега 12 чланова.

Рудник. — Повереник г. *Милош М. Поповић*, управник пореског одељка. — **О с н и в а ч и:** г. Манојло Лазаревић, срески писар. Основна школа: у Бољковцу, у Драгољу, у Јарменовцима, у Калањевцима, у Моравцима, на Руднику (7). — **У л а г а ч и:** г. г. Алекса Милановић, ђакон у Моравцима. Алексије Рељић, трговац у Бољковцу. Васа Поповић, свештеник у Бољковцу. Витор Пантић, трговац у Бољковцу. Драгољуб Телебаковић, порезник. Драгомир Николић. Драгутин Поповић, практикант. Јован Војиновић, свештеник. Лепосава Јовановићка. Миладин Марјановић, општински председник у Шилопају. Миленко Марковић, општински писар у Бољковцу. Миливоје С. Ђирић, срески писар. Милија Бранковић, срески писар. Милија Петровић, учитељ у Драгољу. Милорад Младеновић, шумар. Милош М. Поповић, управник пореског одељка. Милутин Марић, учитељ у Бољковцу. Младен Павловић, трговац у Моравцима. Церка Јаковљевићева, учитељица у Гор. Милановцу.

Радован Ломић, трговац у Драгољу. Светозар Букнић, општински писар у Калањевцима. Сима Миливојевић, свештеник у Јарменовцима. Стеван Р. Николић, шеф Месне Контроле у Чачку (23).
Свега 30 чланова.

Чачак. — Повереник г. *Димитрије Ј. Тричковић*, професор. — Оснивачи: Бачка Књижница Гимназије Господара Јована Обреновића. г.г. Јован Шплихал, директор. Петар Добричић, управник пореског одељка (3). — Улагачи: г.г. др. Алекса Богдановић, општински лекар. Васа Драгићевић, окружни начелник. Д-р Венцеслав Стејскал, срески лекар. Димитрије Јосимовић, државни економ. Димитрије Милић, помоћник начелства. Исаило Петровић, књићар. Јован Томашевић, порезник у пензији. Крста Милутиновић, капетан. Лазар Акшамовић, учитељ у Бресници. Љуба Т. Миловановић, супленат. Љубомир Чоловић, благајник окружне команде. Милош Вулићевић, чиновник Управе Фондава. Михаило Протић, срески писар. Никола Живковић, мајор. Сретен Букнић, свештеник, секретар Духовног Суда (15). — 18 чланова.

Повереник г. *Љубисав Матић*, срески начелник. — Улагачи: г.г. Алекса Мајсторовић, земљоделац у Лишници. Алекса Ђосић, земљоделац у Паковраћи. Велимир Луковић, земљоделац у Рајцу. Вук Јовановић, земљоделац у Жежевици. Драгић Стефановић, земљоделац у Жежевици. Миладин Тутун, земљоделац у Рајцу. Миленко Јовановић, земљоделац у Придворици. Милорад М. Пузић, земљоделац у Петници. Милош Ђосић, земљоделац у Паковраћи. Обрад Планић, земљоделац у Ласцу (10). — 10 чланова.
Свега 28 чланова.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Свет. М. Вражалић*, рачуноиспитач министарства војног. — Оснивач: г. Стеван Миловановић, капетан у Гор. Милановцу (1). — 1 члан.

Јагодина. — Повереник г. *Веља Павловић*, виши учитељ. — Оснивач: Основна школа у Гор. Милановцу (1). — Улагачи: г.г. Јеремија Ристић, срески писар у Гор. Милановцу. Петар Марић, учитељ у Гор. Милановцу (2). — 3 члана.

Брагујевац. — Повереник г-ђа *Миленија Борђевић*, учитељица Више Женске Школе. — Улагач: г-ђа Драга Л. Папићка, пен. учитељица у Гор. Милановцу (1). — 1 члан.

Пирот. — Повереник г. *Љуб. Јојић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Живко Бранисављевић, рачуноиспитач у Чачку. Милан Анђелковић, цариник на Јавору (2). — 2 члана.

Рача. — Повереник г. *Ђура Димитријевић*, учитељ. — Улагач: г. Божа Миловановић, професорски приправник (1).
1 члан.
Свега 8 чланова.

Добротвора	12
Оснивача	70
Улагача	209

Свега задругара 291

СМЕДЕРЕВСКИ ОКРУГ

Непосредно. — **О с н и в а ч и:** г.г. Будимир Несторовић, шеф станице у Крњеву. Живојин Тајсић, апотекар у Смедереву. Живота Лукић, учитељ у Милошевцу. Опште радничко занатлиско удружење у Паланци. Филип Симић, трговац у Смедереву (5). — **У л а г а ч:** г. Душан Ракетић, учитељ у Кусатку (1). — 6 чланова.

Вел. Брна. — **Повереник** г. *Војислав Н. Крупежевић*, свештеник. — **О с н и в а ч и:** г.г. Арсеније Т. Гајић, економ. Војислав Н. Крупежевић, свештеник. Даринка Марковићка, учитељица. Коста Цветковић, свештеник у Селевцу. Љубомир М. Гајић, општински писар. Основна школа у Селевцу. Светозар Ј. Крупежевић, општински писар. Станислав Спасић, економ (8). — **У л а г а ч и:** г.г. Живојин Илић, општински писар. Радивоје Михаиловић, учитељ у Селевцу (2). Свега 10 чланова.

Види и округ крагујевачки.

Вел. Орашје. — **Повереник** г. *Васа Митић*, срески начелник. — **О с н и в а ч и:** г.г. Богдан Милановић, трговац у Сараорцима. Вилхелм Шумахер, индустријалц у В. Плани. Владимир Савић, општински председник у Сараорцима. Гаврило Адамовић, учитељ у Крњеву. Живко Јовановић, трговац. Коста Савић, општински председник у Нов. Адибеговцу. Марија Јандерова, учитељица у Вел. Плани. Марко Лукић, трговац у Милошевцу. Милић Јеремић, земљоделац у Вел. Плани. Михаило Трунић, трговац у Ракинцу. Никола Николић, општински председник у Лозовику. Општина: у Вел. Орашју, у Лозовику, у Милошевцу, у Ракинцу, у Сараорцима. Основна школа: у Мал. Плани, у Трновчи (уписао је г. Љуба Вујичић, трговац). Петар Јаковљевић, трговац у Лозовику. Риста Тодоровић, трговац у Нов. Адибеговцу. Цветко Лазаревић, берберин у Сараорцима (21). — **У л а г а ч и:** г. г. Влада Шулкић, општински писар у Вел. Плани. Игњат Миливојевић, свештеник у Милошевцу. Никола Живановић, трговац у Крњеву (3). — 24 члана.

Повереник г. *Петар Н. Антић*, поштар. — **О с н и в а ч:** г. др. Бока Видаковић, лекар (1). — **У л а г а ч и:** г. г. Ванђел Димић, трговац. Јелисавета Вучковићева, учитељица. Милица Видићева, учитељица. Михаило Тодоровић, порезник. Радосав Радојковић, општински писар (5). — 6 чланова.

Свега 30 чланова.

Болари. — **Повереник** г. *Милан Ј. Путниковић*, свештеник. — **У л а г а ч и:** г. г. Божа Вучковић, економ у Водњу. Живота Томић, економ у Водњу. Милан Љ. Поповић, свештеник. Петар Нешић, учитељ. Светозар Милосављевић, општински писар у Водњу (5). Свега 5 чланова.

Марковац. — **Повереник** г. *Владимир Пешић*, свештеник. — **О с н и в а ч и:** Г. Милан Милојевић правник. Основна школа: у Лапову, у Марковцу, у Нов. Адибеговцу. Црква: у Марковцу, у Нов. Адибеговцу (6). — **У л а г а ч и:** г.г. Даринка Протићка, учитељица. Живота Величковић, свештеник у Нов. Адибеговцу.

Ленка Шкеровићка, учитељица. Матеја Петровић, општински писар. Петар Баковић, учитељ. Сима Јовановић, трговац (6).
Свега 12 чланова.

Паланка. — Повереник г. *Б. С. Новаковић*, срески начелник. — О с н и в а ч и: г-ца Милева Антонијевићева, учитељица у Азањи. Општина: у Паланци, у Ратарима, у Селевцу. Основна школа: у Азањи, у Башину, у Водицама, у Глибовцу, у Голобоку, у Мраморцу, у Придворици, у Церовцу (12). — У л а г а ч и: г.г. Васа Дачић, учитељ у Азањи. Вељко Комадинић, трговац у Азањи. Витомир Јовановић, срески писар. Владимир Арсенијевић, трговац у Азањи. Драгомир Анастасијевић, учитељ у Азањи. Душан В. Борђевић, практикант. Јован Т. Јовановић, трговац. Љубисав Милојевић, учитељ. Марко Маринковић, трговац у Азањи. Миша Јакчић, поручник. Недељко Анђелковић, трговац у Азањи. Никола Петровић, срески писар. Обрад Коларевић, срески писар. Панта Мајсторовић, свештеник у Азањи. Петар Радојичић, општински председник у Голобоку. Стеван Марјановић, срески писар. Чедомир Алексић, срески писар (17). — 29 чланова.

Повереник г. *Васа А. Симић*, виши учитељ. — О с н и в а ч и: г.г. Васа Јовановић, апотекар. Панта Јанковић, трговац. Сава Арсенијевић, трговац. Учитељски Збор (4). — У л а г а ч и: г. г. Јосиф Урошевић, књиговођа. Милић Симић, трговац. Мика Митровић, седлар (3). — 7 чланова. Свега 36 чланова.

Види округ: ваљевски и крајински.

Смедерево. — Повереник г. *Владимир Ракић*, срески начелник. — О с н и в а ч и: г. г. Алекса Драмаковић, општински председник у Лугавчини. Ивко Николић, општински председник у Удовицама. Јован Ракић, општински председник у Вранову. Лазар Кандић, општински писар у Дубони. Михаило С. Марковић, срески писар. Мића Пантић, општински председник у Дубони. Настас К. Рајковић, општински писар у Скобаљу. Основна школа: у Друговцу, у Мал. Крсни, у Михаиловцу. Петар Буррић, општински председник у Скобаљу. Радисав Ковачевић, општински писар у Раљи. Спаса Миловановић, општински писар у Коларима. Станоје Недељковић, општински председник у Раљи. Стојић Петровић, општински писар у Скобаљу (16). — 16 чланова.

Повереник г. *Љубомир Мијушковић*, порезник. — О с н и в а ч и: г.г. Антоније Т. Штрбић, ђак. Васа Столић, агенат. Влада Љотић, управник задруге. Димитрије Делијанић, управник. Јанко Глишић, трговац у Добром Долу. Јован Огњановић, трговац. Косара Ерфи. Коста Тимотијевић, адвокат. Љуба Рајковић, трговац. Милица Марићева, учитељица. Милутин Петровић, адвокат. Михаило Величковић, трговац. Основна школа: у Водњу, у Вранову, у Врбовцу, у Добром Долу, у Дубони, у Коларима, у Лугавчини, у Мал. Орашју, у Радинцу, у Скобаљу, у Удовицама. Петар Магазиновић, свештеник у Вранову. Петар Максимовић, адвокат. Петар Ракић, инжињер. Смедеревска Задруга. Стеван Гитарић, трговац у Добром Долу (28). — У л а г а ч и: г.г. Александар Ђирић, ђак. Атанасије Николић, трго-

вац. Даринка Берићева, учитељица. Димитрије Пантић, општински писар у Вранову. Борђе Стојић, општински писар. Живан Сретеновић, трговац у Михаиловцу. Живко Гојчић, књиговођа Подунавске Задруге. Љуба Димитријевић, порезник. Милан Константиновић, судски писар. Милан Марковић, трговац. Милош Бојовић, шпедитер. Милутин Ковачић, економ. Мрата Цветковић, општински писар у Михаиловцу. Радован Ристић, адвокат. Радоје Бељић, општински председник у Михаиловцу. Стеван Јовановић, судски писар (16). — 44 члана.

Повереник г. *Сава Јокић*, срески писар. — **О с н и в а ч и:** Основна школа: у Липама, у Осипаоници, у Радинцу (3). — 3 члана.

Повереник г. *Тихомиљ А. Костић*, секретар начелства. — **О с н и в а ч и:** г.г. Аврам Петковић, окружни марвени лекар. Антоније Т. Штрбић, ђак. Димитрије Калајџић, општински председник. Јован Банић, окружни инжињер. Милан Стефановић, трговац. Милутин Адамовић, шеф филијала. Светозар Јањић, касациони судија. Сретен Н. Борђевић, окружни начелник (8). — **У л а г а ч к:** г.г. Вића Радовановић, окружни економ. Владислав Бошковић, капетан. Добросав Шишмановић, писар начелства. Јован Перуничкић, писар начелства. Лазар Стојковић, благајник Кредитне Банке. Милан Стојановић, ђакон. Милија Дикић, поручник. Милош Мутавџић, рачуноиспитач. Милутин Миловановић, књиговођа. Михаило Давидовић, мајор. Спасоје Вукојевић, војни писар. Сретен Бојовић, благајник. Трифун Трифуновић, трговац (14). — 22 члана. Свега 85 чланова.

Код повереника других округа.

Алексинач. — Повереник г. *Панта Ђукић*, потпоручник. — **У л а г а ч:** г. Сава Стевановић, капетан у Паланци (1). — 1 члан.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар министарства привреде — **У л а г а ч и:** г.г. Милен Миленковић, срески економ у Вел. Орашју. Милутин М. Илић, калемар лозног државног расадника у Смедереву. Тодор Николић, руковалац Краљева винограда. Цветан Гроздановић, руковалац лозног расадника (4). — 4 члана.

Повереник г. *Гаврило Р. Раденковић*, трговац. — **У л а г а ч:** г. Сретен М. Прокић, трговачки помоћник у Смедереву (1). — 1 члан.

Повереник г. *Љуба Јанковић*, поштар. — **О с н и в а ч:** г. Др. Милан Р. Дамјановић, срески лекар у Паланци (1). — **У л а г а ч:** г. Борђе Гргић, шеф станице у В. Плани (1). — 2 члана.

Повереник г. *Мил. Ст. Ристић*, пружни благајник. — **У л а г а ч и:** г.г. Владимир Радовић, надзорник пруге у Смедереву. Михаило Максимовић, шеф станице у Вел. Плани (2). — 2 члана.

Повереник г. *Милорад М. Полић*, философ. — Оснивач: г-ца *Иконија Кандићева*, учитељица у Радинцу (1). — 1 члан.

Повереник г-ца *Савка Радичевићева*, учитељица. — Улагач: г-ца *Славка Стојановићева*, учитељица у Вел. Орашју (1). — 1 члан.

Повереник г. *Ст. Ј. Гудовић*, члан кварта. — Улагач: г. *Живота Марић*, трговац у Смедереву (1). — 1 члан.

Повереник г. *Чед. Ј. Марковић*, мајор. — Улагач: г. *Владимир Крупежевић*, потпоручник у Смедереву (1). — 1 члан.

Ваљево. — Повереник г. *Јов. Молнар*, књижар. — Оснивач: г. др. *Мита Николић*, лекар у Смедереву (1). — 1 члан.

Вел. Градиште. — Повереник г. *Милош Ст. Живковић*, трговац. — Улагач: г. *Чед. М. Даничић*, виноградар у Смедереву (1). — 1 члан.

Пирот. — Повереник г. *Љуб. Јојић*, учитељ. — Улагач: г. *Михаило Ивковић*, школски надзорник у Смедереву (1). — 1 члан.

Свега 17 чланова.

Добротвора	26
Оснивача	115
Улагача	86

Свега задругара 227

ТИМОЧКИ ОКРУГ

Непосредно. — Оснивачи: г.г. *Атанасије Борђевић*, свештеник у Извору. *Манојло Радовановић*, окружни марвени лекар у Зајечару. *Милан С. Пантић*, свештеник у Зајечару (3). — Улагачи: г.г. *Драгутин М. Ристић*, потпоручник у Зајечару. *Маринко Станојевић*, професорски приправник у Зајечару. *Светислав Ракетић*, поручник у Књажевцу (3). — 6 чланова.

Бољевац. — Повереник г. *Васа П. Стојановић*, поштар. — Оснивачи: г.г. *Милорад Павловић*, учитељ у Јабланици. Основна школа: у Бачевици, у Боговини, у Бољевцу, у Валакоњу, у Кривом Виру, у Лукову, у Мал. Извору, у Подгорцу, у Шарбановцу (10). — Улагачи: г.г. *Васа Франичевић*, учитељ у Подгорцу. *Др. Власт. Јанковић*, срески лекар. *Добросав Петровић*, економ. *Драгољуб Стевановић*, порезник. *Драгутин Михаиловић*, учитељ у Валакоњу. *Љуба Нешић*, свештеник. *Милан Живановић*, учитељ у Подгорцу. *Милица Стојановић*, учитељица у Злоту. *Наум Јовановић*, механџија. *Никола Трифунац*, порезник. *Светозар Ристић*, трговац. *Таса Живковић*, економ у Кривом Виру (12). Свега 22 члана.

Зајечар. — Повереник г-ца *Анђелина Хермановићева*, учитељица. — Улагачи: г.г. *Анђелина Хермановићева*, учитељица. *Д-р Душан Петровић*, лекар. *Жика Пешић*. *Јелена Буловићева*. *Јован Наџић*. *Јулка Симића*. *Катарина Милетићева*. *Мирослава Димитријевићева*. *Никола Исајловић*. *Спира Димитријевић* (10). — 10 чланова.

Повереник г. *Борђе П. Ниџић*, школски надзорник. — Оснивачи: г.г. *Лука Бешић*, економ окружне болнице. *Еши-*

скоп Мелентије. Основна Школа: у Бору, у Бучју, у Гамзи-граду, у Доњ. Белој Реци, у Кривељу, у Николичеву. Тома У. Милошевић, марвени лекар (9). — У ла г а ч и: г. г. Гаврило Јовановић, трговац. Милисав Милојковић, члан Духовног Суда. Никола Поповић, свештеник у Рготини. Стефанија Варјачићка, учитељица у Кривељу (4). — 13 чланова.

Повереник г. *Милорад Бресјанац*, секретар начелства. — О с н и в а ч и: г. г. Петар Темељковић, члан суда. Стеван Валовић, трговац (2). — У ла г а ч и: г. г. Андра Миладиновић, трговац. Васа Ницић, механџија. Драгомир Матић, трговац. Живко Милошевић, поручник. Јован Ничић, срески писар. Јоца Марјановић. Коста Ристић, кавџија. Лазар Михаиловић, фотограф. Милан Крнетић, механџија. Милорад Матић, писар начелства. Михаило Нинић, трговац. Никола Борђевић, пекар. Радул Т. Радуловић, практикант. Станислав Ил. Темељковић, механџија. Станоје Станојевић, трговац (15). — 17 чланова.

Повереник г. *Милош М. Миленовић*, учитељ. — О с н и в а ч и: г. г. Велимир Антонијевић, свештеник. Димитрије М. Илић, учитељ у Слатини. Бока Стојановић, помоћник начелства. Иван Дамњановић, професор. Јован Л. Карабашевић, учитељ у Брестовцу. Јован Марковић, прота. Милан С. Смиљанић, учитељ у Гамзиграду. Милош М. Миленовић, учитељ. Милутин М. Станојевић, трговац. Михаило М. Јеврић, свештеник. Михаило А. Поповић, директор гимназије. Основна школа: у Брестовцу, у Вел. Извору, у Вражогрнцу, у Вратарници, у Горњој Белој Реци, у Грлишту, у Заграђу, у Зајечару, у Метовници, у Рготини, у Слатини, у Трнавцу (23). — У ла г а ч и: г. г. Август Валента, виши учитељ гимназије. Адам Ј. Пековић, трговац. Атанасије М. Урошевић, телеграфиста. Божидар М. Милановић, подблагајник. Борисав М. Зарић, гимназист. Владимир Пашић, помоћник лекарски. Владимир Ј. Рашић, практикант Духовнога Суда. Гаврило Милојковић, земљорадник. Данило Станојевић, свештеник у Вел. Извору. Димитрије Костић, поштар. Димитрије К. Славковић, рачуноиспитач дивизије. Борђе Петровић, ђакон. Живан Ж. Милосављевић, учитељ у Грлишту. Живко Качаревић, предузимач. Живојин Бурђевић, професор. Илија Благојевић, почасни мајор. Јеврем А. Илић, трговац. Јерођакон Јероним. Јован Бошковић, бравар. Јордан Х. Видојковић, члан Духовнога Суда. Лазар М. Јовић, учитељ у Звездану. Љуба М. Станојевић, трговац. Милан У. Гавриловић, гимназист. Милан Т. Грковић, окружни економ. Миленко М. Гојић, свештеник у Вел. Извору. Милија Бисић, практикант. Милисав Марковић, живописац. Милутин С. Поповић, гимназист. Станко Т. Станојевић, учитељ у Вражогрнцу. Стеван Валовић, трговац. Стојан С. Грујић, адвокат. Стојан Моцић, свештеник у Вражогрнцу. Томанија Стефановићева, учитељица у Вражогрнцу. Фемка Јовичићка, учитељица у Грљану (34). — 57 чланова.

Повереник г. *Стеван Јовановић*, мајор. — О с н и в а ч и: г. Душан Васић, капетан (1). — У ла г а ч и: г. г. Алекса Радо-

ваповић, капетан. Алемпије Сеничић, поручник. Андрија Шуш-каловић, капетан. Боривоје Поповић, потпоручник. Владимир Гон-зиоровски, мајор. Димитрије Кара-Лазич, потпоручник. Драгутин Стојановић, потпоручник. Борђе Јанковић, поднаредник. Борђе Петковић, капетан. Живојин Брзаковић, потпоручник. Живојин Васиљевић, наредник. Јован Пауновић, заставник. Коста Аћин, потпоручник. Крста Јовановић, наредник. Лазар Борђевић, пот-поручник. Лука Бојовић, потпуковник. Љубомир Арачић, потпо-ручник. Љубомир Јовановић, поручник. Милан Димитријевић, потпоручник. Милан Радаковић, поднаредник. Милан Радовано-вић, поручник. Милан Стојановић, поднаредник. Милета Савић, поручник. Миливоје Трифуновић, потпоручник. Милијан Недељ-ковић, капетан. Милић Пантелић, капетан. Милоје Јелисјевић, потпоручник. Милоје Крсмановић, наредник. Милосав Банковић, потпоручник. Милосав Петковић, потпоручник. Милутин Мило-шевић, капетан. Недељко Андрић, поручник. Никола Јовановић, поднаредник. Новак Пејић, капетан. Периша Перишић, капетан. Радован Обрадовић, потпоручник. Риста Бајић, писар. Сава Ву-кићевић, наредник. Сава Огњановић, поднаредник (39). — 40 чланова.

Повереник г. *Тома С. Игошанац*, срески начелник. — Улагачи: г.г. Видоје Спасојевић, економ у Метовници. Живан Голубовић, оп. председник у Грлишту. Живан Петковић, трговац у Вратарници. Жика Ивковић, трговац у Грлишту. Јон Јонович, оп. председник у Грљану. Милорад Тутунџић, срески писар. Ми-лосав Јовић, трговац у Слатини. Милутин Ранковић, оп. пред-седник у Рготини. Павле Радивојевић, оп. председник у Браљеву. Петар Мундрић, оп. председник у Слатини. Петар Павловић, оп. председник у Вражогрцу. Петар Н. оп. председник у Бре-стовцу. Прван С. Марковић, трговац у Вратарници. Радосав Ивановић, оп. председник у Леновцу. Ранко Минић, земљоделац у Доњ. Белој Реци. Сава Илић, земљоделац у Рготини. Сима Јовановић, трговац у Бору. Стеван Т. Игошанац, гимназист. Стеван Станојевић, оп. председник у Звездану. Стојан Станко-вић, трговац у Доњ. Белој Реци. Стојан Шајкавац, оп. пред-седник у Доњ. Белој Реци (21). Свега 158 чланова.

Књажевац. — Повереник г. *Здравко Милојковић*, раз-носач поште. — О с н и в а ч и: Грађанска школа. г. г. Др. За-рија Поповић, окр. физик. Љубомир Х. Илић, правник. Најдан Јовановић, председник суда у пензији. Окружна болница. Основна школа: у Бел. Потоку, у Боговини, у Бучју, у Зубетинцу, у Књажевцу, у Лукову. Црква у Књажевцу (12). — Улагачи: г. г. Боривоје Пујић, ђак. Властимир Ј. Продановић, ђак. Драг. А. Поповић, свештеник у Бучју. Драгољуб Стефановић, порез-ник. Душан Јовановић, трговац. Јеврем Илић, капетан. Јован Сопрониовић, судија у пензији. Лазар Петровић, свештеник. Љуба Нешић, свештеник у Бољевцу. Милан Јаношевић, књиговођа. Милан Филиповић, рачуновођа. Милева Борђевићева, учитељица. Милош Н. Милошевић, учитељ у Бучју. Наум Јовановић, механ-

пија у Бољевцу. Светозар Ристић, трговац у Бољевцу. Урош Гавриловић, адвокат (16). — 28 чланова.

Повереник г. *Васа Ј. Поповић*, срески писар. — Оснивачи: г. Милош Бранковић, оп. писар у Бучју. Општина: у Алдинцу, у Белом Потоку, у Бучју, у Валеvcу, у Васиљу, у Винама, у Гор. Зуничу, у Гор. Каменици, у Жлнама, у Зубетинцу, у Крентини, у Потркању, у Радичевцу, у Трговишту, у Штрпцу. Основна школа: у Балинцу, у Валеvcу, у Васиљу, у Винама (20). — Улагачи: г. г. Алекса Милосављевић, оп. писар у Гор. Зуничу. Аћим Николић, оп. писар у Штрпцу. Богдан Милетић, оп. писар у Зубетинцу. Виден Радовановић, оп. писар у Алдинцу. Влад. Живановић, оп. писар у Бел. Потоку. Војислав Игњатовић, практикант. Драгић Миливојевић, оп. писар у Жлнама. Драгутин Виторовић, учитељ. Борђе Раденковић, оп. писар у Трговишту. Јован Живановић, оп. писар у Васиљу. Јован Крстић, оп. писар у Кренти. Јован Радосављевић, оп. писар у Вини. Јован Трифуновић, оп. писар у Жлнама. Марко Томић, оп. писар у Радичевцу. Милан Марковић, оп. писар у Гор. Каменици. Милан Милошевић, оп. писар у Потркању. Миленко Јовановић, оп. писар у Трговишту. Миленко Милосављевић, оп. писар у Гор. Зуничу. Миливоје Црноглавац, оп. писар у Трговишту. Миљко Живадиновић, оп. писар у Бучју. Никодије Марковић, оп. писар у Валеvcу. Петар Матић, срески економ. Радоје Петровић, оп. писар у Бел. Потоку. Риста Кузмановић, практикант (24). — 44 члана.

Повереник г. *Љубомир С. Јанковић*, трговац. — Оснивачи: г. г. Драгомир Митровић, учитељ у Кориту. Др. Недо Нешковић, срески лекар. Основна школа: у Вини, у Жунама, у Кориту (5). — Улагачи: г. г. Војислав А. Милошевић, трговац. Живојин Тасић, свештеник у Краљеву Селу. Илија С. Николић, трговац. Михаило Николић, свештеник у Кориту. Михаило Профировић, учитељ у Вини. Сава Т. Миловановић, судија. Светислав Марковић, учитељ. Чеда Трифунац, књиговођа. Цветко Цветковић, учитељ (9). — 14 чланова.

Види округе: крајински и нишки.

Свега 86 чланова.

Краљево Село. — Повереник г. *Дим. М. Павловић*, срески начелник. — Оснивачи: Општина: у Врбици, у Дебелици, у Кожељу, у Краљевом Севу, у Мариновцу. Основна школа: у Боровцу, у Врбици, у Кожељу, у Мал. Извору, у Новом Кориту. Црква у Врбици (11). — Улагачи: г. г. Андрија Милојковић, телеграфиста. Веља Протић, срески писар. Војислав Михаиловић, учитељ у Врбици. Димитрије Павловић, срески начелник. Дина Милић, оп. председник у Кожељу. Драгољуб Новаковић, срески писар. Никодије Миленковић, оп. председник. Никола Милићевић, учитељ. Риста Максимовић, оп. писар. Стеван Пушкаретић, цариник на Балтабериловцу (10). — Свега 21 члан.

Планиница. — Повереник г. *Марко М. Матејић*, учитељ. — Оснивачи: г. Љубомир К. Милетић, свештеник у Леновцу. Основна школа: у Врбовцу, у Ласову, у Леновцу, у

Оснићу (5). — Улагачи: г. г. Жика Милијић, оп. писар. Љубомир Павловић, учитељ у Лукову. Милан Цветковић. Михаило Илић, свештеник. Никола Живковић, учитељ у Леновцу (5). —
Свега 10 чланова.

Код повереника других округа.

Алексинач. — Повереник г. *Панта Ђукић*, потпоручник. — Улагачи: г. г. Лазар Ракић, капетан у Зајечару. Милан С. Глишић, поручник (2). — 2 члана.

Београд. — Повереник г. *Михаило Грујишић*, учитељ. — Улагач: г. Трифун Ђујић, рачуноиспитач у Зајечару (1). — 1 члан.

Повереник г. *Свет. Томић*, чиновник жел. дирекције. — Оснивач: г. Алекса Радовановић, капетан (1). — 1 члан.

Повереник г. *Чед. Јов. Марковић*, мајор. — Улагач: г. др. Благоје Николић, санитарски капетан у Зајечару (1). — 1 члан.

Крушевац. — Повереник г. *Коста Поповић-Андробашић*, средњи писар. — Улагач: г. Иван Комболи, грађевинар у Књажевцу (1). — 1 члан.

Пирот. — Повереник г. *Љубомир Јојић*, учитељ. — Оснивач: г. Милутин Старчевић, војни благајник у Зајечару (1). — Улагач: г. Драгутин Виторовић, учитељ у Књажевцу (1). — 2 члана. Свега 8 чланова.

Добротвора	10
Оснивача	103
Улагача	208

Свега задругара 321

ТОПЛИЧКИ ОКРУГ

Непосредно. — Оснивачи: г. др. Бока Петровић окружни физик у Прокупљу. Основна школа: у Петровцу, у Прокупљу, у Шуковцу (4). — 4 члана.

Прокупље. — Повереник г. *Рајко Мићић*, учитељ. — Оснивачи: Грађанска школа. г. г. Илија Р. Михаиловић, прота. Јован Шаранац, трговац. Милан С. Данчевић, трговац. Милосав Симић, потпуковник. Основна школа: у Гор. Топоници, у Дубову, у Житном Потоку, у Житорађи, у Концељу, у Прокупљу, у Црнатовици. Прока К. Поповић, свештеник. Сибин Максимовић, трговац (14). — Улагачи: г. г. Аритон Пантацијевић, књиговођа задруге. Василије Мандић, надзорник монопола дувана. Илија Илић, адвокат. Илија Јовановић, учитељ у Драгуши. Јевта Милошевић, учитељ. Јевстратије Аранђеловић, оп. писар у Топоници. Јевтимир Радосављевић, свештеник у Драгуши. Јован Милојковић, ђак. Лазар Стојановић, телеграфиста. Леонтије Гонзиоровски, општ. рачуновођа. Михаило Марковић. Михаило Миладиновић, в. учитељ. Михаило Стојиљковић, б. чиновник. Младен Динић, свештеник у Плани. Момир Кова-

чевић, свештеник у Блацу. Момчило Здравковић, судски писар. Никола Гвозденовић, телеграфиста. Радивоје Вучинић, свештеник у Туларима. Сава Камперић, свештеник. Сава Пауновић, пуковник. Стеван Мишић, оп. деловођа. Стојан Поповић, свештеник. Тома Ј. Стојановић, учитељ (23). — Свега 37 чланова.
Види и округ подрински.

Код повереника других округа.

Београд. — Повереник г. *Благ. Д. Тодоровић*, секретар мин. нар. привреде. — Оснивач: г. Милоје Вучковић, срески економ у Прокупљу (1). — Улагачи: г. г. Гвозден Ђирић, помоћник држ. економа у Прокупљу. Петар Х. Малтић, помоћник држ. економа у Прокупљу (2). — 3 члана.

Ваљево. — Повереник г. *Јов. Молнар*, књижар. — Улагач: г. Љуба Поповић, секретар судски у Прокупљу (1). — 1 члан.

Пирот. — Повереник г. *Љуб. Јојић*, учитељ. — Улагач: г. Петроније Ивановић, срески писар у Прокупљу (1). — 1 члан.

Свилајнац. — Повереник г. *Пера Живковић*, учитељ. — Оснивач: г. Димитрије Мелентијевић, в. учитељ (1). — 1 члан. Свега 6 чланова.

Добротвора	1
Оснивача	20
Улагача	27
Свега задругара	48

УЖИЧКИ ОКРУГ

Непосредно. — Оснивачи: Основна школа: у Миланци, у Шљивовцу (2). — Улагачи: г. г. Божидар Нешковић, учитељ у Миланци. Владимир Поповић, економ у Кућанима. Михаило Поповић, свештеник у Јованчевићима (3). — 5 чланова.

Бајина Башта. — Повереник г. *Јован Леовац*, срески начелник. — Оснивачи: Општина. Основна школа: у Бајиној Башти, у Дубљу, у Костојевићима, у Пилици (5). — Улагачи: г. г. Алемпије Благојевић, оп. писар у Заглавку. Антоније Вујичић, свештеник. Бранко Дакић, оп. писар. Војислав Радојевић, земљодеац у Заглавку. Дамњан Пејић, оп. председник у Дубу. Драгомир Новаковић, економ у Костојевићима. Живко Тодоровић, оп. председник у Овчини. Зарија Матић, оп. председник у Рогачици. Лазар Дабић, порезник. Љубомир Јеремић, оп. писар у Костојевићима. Манастир Рача. Миладин Ђокић, оп. писар у Оклетцу. Милан Симеуновић, економ у Заглавку. Милоје Гагић, оп. писар у Пилици. Недељко Филимановић, учитељ у Костојевићима. Никола Митровић, оп. председник у Растишту. Новак Марковић, срески писар. Петар Станковић, срески писар. Петко Петковић, оп. писар у Растишту. Радисав Митровић, трговац. Радован Чолић, оп. председник у Костоје-

вићима. Радомир Крстић, оп. писар у Овчини. Сретен Марковић, механика у Дубу. Тодор Павићевић, оп. председник (24). — 29 чланова.

Повереник г. *Петар Аћимовић*, надзорник монопола. —
— О с н и в а ч и: г. г. Емило Краловец, инжињер у Ужицу. Миле Петровић, трговац у Пожези (2). — У л а г а ч и: г. г. Антон Сунарић, писар. Васа Томић, поднадзорник. Влада Марковић, телеграфиста у Ариљу. Вучко Гојковић, поднадзорник у Ужицу. Дим. М. Јовичић, трговац у Пожези. Ђока Јевтовић, подинжињер у Ужицу. Никола Бојановић, поднадзорник у Ариљу. Обрен Бошковић, поднадзорник у Чајетини. Паун Петровић, трговац у Пожези. Петар Аћимовић, надзорник (10). — 12 чланова.

Свега 41 члан.

Баран. — Повереник г. *Јевта П. Радовић*, учитељ. —
О с н и в а ч и: Основна школа. Црква (2). — У л а г а ч и: г. г. Јевта П. Радовић, учитељ. Новица П. Костић, свештеник. Сретен Лазаревић, учитељ. Стеван Поповић, свештеник (4). —

Свега 6 чланова.

Косјерић. — Повереник г. *Анта Петронијевић*, срески начелник. — О с н и в а ч и: Основна школа у Радановцу. г. д-р Тодор Јанковић, срески лекар (2). — У л а г а ч и: г. г. Авакум Поповић, у Субјелу. Лука Милошевић, земљоделац у Маковишту. Маринко Тривуновић, у Таору. Миле Перишић, у Годечеву. Милисав Вићентијевић, кмет у Тубићу. Митар Јовичић, учитељ у Сечој Реци. Обрен Бељић, у Годечеву. Радован Вујић, председник општине. Светозар Ђипоровић, председник општине у Радановцу (9). — 11 чланова.

Повереник — г. *Милан Јаковљевић*, управник пореског одељка. — О с н и в а ч и: г. г. Богдан Караклајић, свештеник. Војислав Радојевић, земљоделац у Дреновцу. Лазар Ј. Поповић, свештеник у Субјелу. Лазар Т. Чолић, свештеник у Дреновцу. Милан Митровић, учитељ у Субјелу. Новак Милошевић, свештеник у Сечој Реци. Основна школа: у Косјерићу, у Сечој Реци, у Скакавцима, у Субјелу. Стаменко Марић, учитељ у Скакавцима (11). — У л а г а ч и: г. г. Драгољуб Миленковић, срески писар. Јаков Томић, трговац у Сечој Реци. Сима Ђурић, свештеник у Сечој Реци (3). — 14 чланова.

Свега 25 чланова.

Пожега. — Повереник г. *Драгиша Лаичевић*, књижар. — О с н и в а ч и: г. д-р Милутин Живковић, срески лекар. Основна школа у Годовику (2). — У л а г а ч и: г. г. Владимир Т. Вељашевић, учитељ у Годовику. Љуба Гмизовић, заставник. Миливоје Филиповић, учитељ у Добрињу. Михаило Јовановић, порезник. Новица Стефановић, капетан (5). — 7 чланова.

Повереник г. *Сима Илић*, срески писар. — У л а г а ч и: г. г. Владимир Павловић, оп. председник у Табановићу. Милан Илић, оп. писар. Никола Караџић, порезник. Петар Марковић, срески начелник. Риста Угриновић, порезник. Савко Јездић, поручник. Сима Илић, срески писар. Сима Миленковић, срески писар (8) — 8 чланова.

Свега 15 чланова.

Рогачица. — Повереник г. *Стеван П. Јовановић*, учитељ. — Оснивачи: Основна школа: у Бачевцима, у Рогачици (2). — Улагачи: г. г. Андрија Лојаница, учитељ у Бачевцима. Антоније Обрадовић, свештеник у Бачевцима. Велимир Поповић, свештеник. Драга Илићева, учитељица. Јелисавета Марковићева, учитељица. Ранко Павловић, трговац (6). —
Свега 8 чланова.

Ужице. — Повереник г. *Драгољуб Ђ. Остојић*, поштар. — Оснивачи: г. г. Алекса Ђ. Поповић, адвокат. Занатлијско-Трговачка Омладина. Милош Јовановић, управник поште. Основна школа. Црква (5). — Улагачи: г. г. Димитрије Карић, адвокат. Живан Станковић, судски писар. Јован К. Милојевић, окр. благајник. Јулија Гмизовићева, учитељица. Јулија Шајковићка. Милан Игрошанац, судија. Свет. Анђелић, рачуновођа (7). — 12 чланова.

Повереник г. *Мирко Поповић*, наставник гимназије. — Оснивачи: Књижница Гимназије Војводе Милана Обреновића. „Напредак“, дружина ђака гимназијских. Г. Светозар Мојковић, школски надзорник (3). — 3 члана.

Повереник г. *Павле Вујић*, супленат. — Оснивачи: г. г. д-р Алекса Стојковић, окр. физик. Лаза Секулић, апотекар. Основна школа у Севојну (3). — Улагачи: г. г. Драгољуб Поповић, наставник гимназије. Јања Поповић, професор. Љубо Смиљанић, учитељ. Милош Трифуновић, наст. гимназије (4). — 7 чланова.

Повереник г. *Станоје Р. Бељић*, срески начелник. — Оснивачи: г. г. Љуба Берасимовић, адвокат. Младен Грашић, секретар суда. Обрад Благојевић, адвокат. Основна школа: у Биосци, у Равнима, у Севојну, у Стапарима. Г. Страхинца Ђ. Поповић, адвокат (8). — Улагачи: г. г. Вук М. Остојић, обућар. Драгомир Смиљанић, свештеник у Равнима. Љуба Мићић, порезник. Михаило Поповић, свештеник. Риста Радуловић, оп. писар у Рибашевини. Стеван Стојковић, порезник. Тома Наумовић, кавецџа (7). — 15 чланова. Свега 37 чланова.

Чајетина. — Повереник г. *Цветко Јањић*, срески начелник. — Оснивачи: Основна школа: у Мачкату, у Чајетини (2). —
Свега 2 члана.

Код повереника других округа.

Алексинач. — Повереник г. *Панта В. Букић*, потпоручник. — Улагачи: г. г. Алекса Станковић, поручник у Пожези. Др. Атанасије Цветковић, санитетски поручник у Пожези. Бошко С. Зотовић, поднаредник у Ужицу. Владимир С. Јовановић, поднаредник. Голуб Цонић, капетан у Ужицу. Драгољуб Х. Станковић, потпоручник у Пожези. Жарко Др. Кулић, поднаредник у Ужицу. Илија Крунић, потпоручник. Јован Оцокољић, подпоручник у Ужицу. Јулија Таковићева, учитељица у Ужицу. Милан Ускоковић, потпоручник у Ужицу. Милош В. Павловић, потпоручник у Пожези. Миодраг Илије Грбића, хотелијера у Ужицу. Периша Лечић, потпоручник у Ужицу. Све-

томир Ђукић, потпоручник у Пожези. Софија Ил. Бошковићева, учитељица у Ужицу. Тихомир М. Жуњић, шеф поште у Пожези. Чедомир Обрадиновић, каплар у Ужицу (18). — 18 чланова.

Београд. — Повереник г. *Благоје Д. Тодоровић*, секретар мин. привреде. — Оснивач: г. Савко Кучпарић, окр. економ у Ужицу (1). — Улагач: г. Драгутин Пурић, држ. економ у Бајиној Башти (1). — 2 члана.

Повереник г. *Јосиф Цвијовић*, богослов. — Улагач: г. Велимир Чекеревац, потпоручник у Ужицу (1). — 1 члан.

Повереник г. *Чед. Ј. Марковић*, мајор. — Улагачи: г.г. Петар Бајаловић, мајор у Пожези. Димитрије Милутиновић, поручник у Ужицу (2). — 2 члана.

Горњи Милановац. — Повереник г. *Тадија Костић*, свештеник. — Улагач: г-ца Даница Душмановићева, учитељица у Карану (1). — 1 члан.

Пирот. — Повереник г. *Љуб. Јојић*, учитељ. — Улагачи: г.г. Алекса Николић, потпоручник у Пожези. Светозар Динић, војни благајник у Пожези (2). — 2 члана.

Свега 26 чланова.

Добротвора	6
Оснивача	50
Улагача	115
Свега задругара	171

СВЕГА У СРБИЈИ:

Добротвора	301
Оснивача	1810
Улагача	3255
Задругара	5366

Ц Р Н А Г О Р А

Непосредно. — Улагачи: г. г. Јевта Поповић, учитељ у Високој. Лука Поповић, професор на Цетињу. Петар Мајић, учитељ у Бару. Читаоница у Колашину (4). — 4 члана.

Цетиње. — Повереник г. *Мирко Мијушковић*, професор. — О с н и в а ч и: г. г. Андрија Радовић, маршал књаж. Двора. Анђа Милуновићева, учитељица. Библиотека гимн. богос. и учит. школе. Библиотека института Царице Марије. Блажо Бошковић, коман. перјанички у Орјој Луци. Војвода Божо Петровић, предсј. Држ. Савета и мин. Унут. Дела. Др. Божидар Перазић, шеф санитета. Васо Пипер, трговац. Видо Мартиновић, благај. мин. правде. Војвода Гавро Вуковић, министар Иностр. Дела. Глигорије Јововић, писар кат. окр. суда. Др. Бока Петковић, окружни лекар у Улцињу. Буро Поповић, главни надз. осн. школа. Иво Буровић, капетан. Илија Вулетић, секрет. мин. Иностр. Дела. Илија Мартиновић, секр. окр. кат. суда. Илија Хајдуковић, управ. војн. лабораторије. Јевто Петковић, секр. мин. унутр. дела. Јован Љепава, управит. богосл. учит. школе. Сердар Јоко Јовићевић, у Црн. Ријеци. Др. Лазар Мијушковић. Лазар Перовић, професор. Др. Лазар Томановић, уредник „Гласа Црногорца“. Марко Газивода, ађутант мин. војног. Марко Гвозденовић, гостионичар. Мило Дожић, шеф секр. у Вел. Суду. Милош Радовић, вој. кап. Миња Радоњић, трговац у Андријевици. Митар Мартиновић, ком. артиљерије. Нико Матановић, мин. финансија. Никола Митровић, поручник. Његово Преосв. митрополит Митрофан Бан. Обрен Николић, окр. кап. нишке нахије у Никшићу. Павле Вујичић, командант Гарде. Павле Пламенац, поручник. Петар Марковић, чин. поште. Петар Поповић, благајник мин. финансија. Радомир Вешовић, поручник. Ристо Биљановић, гостионичар. Саво Вулетић, учитељ. Саво Радуловић, секр. управе вар. Цетиња. Војвода Симо Поповић, министар просвете. Стево Вујановић, шеф пошт. телегр. штације у Подгорици. Шако Филиповић, шеф телегр. станице (44). — Улагачи: г. г. Агица Лакић, командир у Жребанић-Данилов Граду. Андрија Вукотић, начелник мин. унутр. дела. Андрија Јовановић, учитељ у Грађанима. Андрија Јовићевић, управ. учит. у Ријеци. Блажо Калуђеровић, богослов. Владимир Лазовић, гимназист. Владимир Лекић, гимназист. Вуко Вулетић, трговац. Гаврило Поповић,

гимназист. Буро Андрић, адм. књ. Двора. Зеко Перишић, секретар гл. упр. поште. Јанко Пајевић, секр. управе вароши Цетиња. Јанко Тошковић, богослов. Јанош Поповић, богослов. Јован Боновић, богослов. Јован Бурашковић, полуводник. Јован Калуђеровић, професор. Јово Д. Мартиновић, послужитељ. Кићун Мијушковић, чиновник грађевина. Косто Пејовић, гимназист. Крсто Мартиновић, благајн. глав. упр. пошта. Крсто Перовић, богослов. Лабуд Гојинић, предсј. окр. суда у Вирпазару. Лазар Јововић, чиновник поште. Лазар Матијевић, богослов. Др. Кнез Лујо Војновић, начелник мин. правде. Лука Јововић, учитељ. Марко Иванишевић, управитељ цетињске царинарнице. Милан Контић, секретар В. Суда. Мираш Вукић, свештеник у Доб. Селу. Миро Гломазић, богослов. Милета Поповић, богослов. Милета Стојановић, богослов. Мих. Вукчевић, писар мин. просвете. Мићо Вукчевић, богослов. Мићо Бурашковић, чин. поште. Никола Булатовић, гимназист. Никола Јовановић, богослов. Никола Стојевић, богослов. Нико Новаковић, богослов. Нико Татар, погранични полит. комесар у Грахову. Обрен Стевановић, економ болнице. Перо Мартиновић, секр. глав. надзорника. Петар Грујовић, гимназист. Петар Шекић, богослов. Петар Церовић, гимназист. Петар Шоћ, практ. поште. Радоје Поповић, учитељ. Стеван Рајичковић, капетан у Подгорици. Томо Поповић, богослов. Филип Јерговић, професор. Филип Пејовић, учитељ у Чеву. Ђетко Вукчевић, чинов. поште (53). —

Свега 97 чланова.

СВЕГА У ЦРНОЈ ГОРИ

Добротвора	10
Оснивача	44
Улагача	57
	<hr/>
Задругара	111

У Г А Р С К А

БАНАТ

Непосредно. — Оснивачи: г. г. Миливоје Јовановић, парох у Карлову. Младен Наранџић, тргов. путник у Турском Бечеју (2). — Улагачи: г. г. Владимир Ничић, у Вел. Кикинди. Јован Стојаковић, парох у Двору. Милош Милошев, парох у Чакову. Омер Поповић, у Карлову. Тоша Михаиловић, кројач у Чакову (5). — 7 чланова.

Арач (Врањево). — Повереник г. *Сава Рајковић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Др. Богдан Давидовић, адвокат у Турском Бечеју. Јелена Јовановић, учитељица. Милан Нићин, трговац. Миша Ранковић, књиговођа у Турском Бечеју. Светолик Радивојевић, трговац (5). Свега 5 чланова.

Ботош. — Повереник г. *Александар Каменковић*, парох, уписао је 4 члана улагача. Свега 4 члана.

Вел. Бечкерек. — Повереник г. *Петар Вуков*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Др. Емил Гаврила, одветник. Јован Крстић, одветник. Павле Поповић, учитељ. Софија Пешић, удова. Школска књижница (5). — Улагачи: г. г. Васа Секулић, житарски трговац. Војислав Алмажон, гимназист. Драга Смедеревац, учитељица. Душан Грујичић, учитељ. Живко Терзин, трговац. Јован Глигоријевић, угоститељ. Јован Петанек, свештеник у Неузини. Милан Матејић, мерник. Павле Милићев, свештеник. Радивој Икић, црквењак. Радивој Ристић, гимназист. Др. Светозар Петровић, одветник. Српска Читаоница. Тодор Турински, трговац (14). Свега 19 чланова.

Вел. Кикинда. — Повереник г. *М. Косић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Др. Живко Богдан, градски начелник. Коста Радовић, трговац. Марко Богдан, трговац. Федор Сремац, ликвидатор (4). — Улагачи: г. г. Др. Арсен Видак, вар. лечник. Велико Кикиндски срп. учитељ. збор. Емилија Рајкова, забаваља. Др. Иван Веселиновић, адвокат. Илија Кирић, трговац. Др. Бура Ружић, адвокат. Књижара Јована Радака. Лаза Николић, поседник. Љубомир Лотић, учитељ. Миливој Лотић, трговац. Миливој Радовић, свештеник. Милош Бандић, учитељ. Милош Стојковић, чиновник. Мита Терзин, учитељ. Ника Милић, месар. Ника Николић, благајник. Нина удова дра Петро-

вића. Пера Прекајски, поседник. Петар Михаиловић, учитељ. Др. Сава Путник, адвокат. Сергије Којић, дрворезац. Сида удова Пачу. Славко Лаковић, учитељ. Српска Читаоница. Теофан Петровић, књиговођа (25). Свега 29 чланова.

Вршац. — Повереник г. *Светозар Брашован*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Њ. Пр. епископ, Гаврило Змејановић. Коста Маринковић, трговац. Српска Женска Задруга. Српска Занатлиска Читаоница. Српско Црквено Певачко Друштво (5). — Улагачи: г. г. Александар Стојадиновић, прота. Андреја Владисављевић, економ. Арон Јовановић, трговац. Аца Гергеч, трговац. Бранко Драгић, трговац. Васа Драгић, трговац. Вељко Борђевић, трговац. Владан Костић, трговац. Др. Војин Монашевић, лечник. Бока Андрејевић, сапунар. Бока Гергеч, месар. Бока Деметровић, чиновник. Бура Богдановић, поседник. Бура Цвејић, трговац. Ета Михаиловић, директор банке. Жива Поповић, кабаничар. Јован Јорговић, чиновник. Јован Чудомировић, конз. бележник. Јоца Димитријевић, трговац. Јоца Недељковић, трговац. Јоца Недељковић-Пантић, трговац. Јоца Токић, трговац. Коста Деметер, адвокат. Коста Бонин, учитељ у Рудни. Коста Миленковић, крзнар. Др. Коста Хаџи, адвокат. Милан Борђевић, трговац. Милан Јовановић, чиновник. Милан Петко-Павловић, бојадисар. Мита Матејић, творничар саламе. Миша Бошњачки, трг. помоћник. Миша Јорговић, трговац. Наум Апостоловић, пекар. Ника Остојић, дрвар. Пера Врговић, чиновник. Пера Милић, свештеник. Др. Славко Милетић, лечник. Стеван Петровић, трговац (38). Свега 43 чланова.

Долово. — Повереник г. *Миле Новаковић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Лазар Фука, трговац. Пера Вуковић, економ (2). — Улагачи: г.г. Богољуб Ракић, учитељ. Васа Поповић, трговац. Душан Стакић, управ. учитељ. Бура Манојловић, надбележник. Коста Лукић, учитељ. Михаило Петровић, општински кнез. Михаило Ракић, парох. Павле Недељковић, адм. парох. Светозар Станисављевић, трговац. Стеван Болгарић, трговац (10). Свега 12 чланова.

Брушчица. — Повереник г. *Петар Максин*, свештеник. — Оснивач: Српска Занатлијска Читаоница у Белој Цркви (1) — Улагачи: г. г. Анка Анастасијевић, у Мичевићу. Браћа Борђевић-Нанчић, поседници у Белој Цркви. Владимир Павловић, трговац у Кусићу. Даринка Томић. Димитрије Јовановић, трговац у Белој Цркви. Јоца Богдановић, трговац у Срп. Пожежени. Коста Токин, трговац у Белој Цркви. Михаило Нешић, бележник у Белој Цркви. Н. Н. Сава Влаховић, управитељ ман. Златице (10). Свега 11 чланова.

Меленце. — Повереник г. *Коста Ристић*. — Оснивач: г. Светозар Николић (1). — Улагач: г. Коста Ристић (1). Свега 2 члана.

Ново Село. — Повереник г. *Стеван Атанацковић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Богдан Стојановић, трговац у Баваништу. Божидар Милосављевић, трговац у Баваништу. Влајко Атанацковић, школ. управитељ у Баваништу. Владимир Ристић,

парох у Баваништу. Драгутин Стојковић, општ. подбележник у Баваништу. Живан Маринковић, учитељ у Баваништу. Бура Надашки, општ. подбележник у Баваништу. Јован Миљковић, сврш. правник у Баваништу. Коста Петровић, учитељ у Баваништу. Српска Читаоница у Баваништу. Чедомир Удицки, парох (11).
Свега 11 чланова.

Орловат. — Повереник г. *Васа Дрндарски*, учитељ. — Улагачи: г. г. Васа Брашанов, парох. Душан Радојчевић, подбележник. Љуба Вуков, гостионичар. Марко Маркуц, бележник. Младен Стојковић, учитељ. Риста Вуков, економ. Стеван Борин, столар. Др. Стеван Крсталић, лечник у Томашевцу (8).
Свега 8 чланова.

Панчево. — Повереник г. *Велько Костантиновић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Александар пл. Јагодић, спахија. Библиотека православне црквене општине. Др. Бранислав Станојевић, адвокат. Бранко Крчединац, трговац. Васа Срдановић, трговац. Велизар Боборан, велепоседник. Властимир Богосављевић, чиновник. Војислав Павловић, трг. помоћник. Бура Јаношевић, трговац. Бура Кристић-Стојковић, занатлија. Др. Коста Алексић, лекар. Коста А. Бошковић, трговац. Коста Милутиновић, трговац. Мита Бељин, трговац. Мита Костић, трговац. Мита П. Ранисављевић, трговац. Мита Топаловић, коровођа. Миша Живановић, трговац. Никола Николић, трговац. Никола Бурчин, трговац. Обрад Давидовић, капелан. Др. Паја Марјановић, адвокат. Др. Панта Тодоровић, лечник. Сава Стојшић, прота. Светозар Драгомировић, трговац. Сима Д. Милутиновић, трговац. Др. Стеван А. Јовановић, лечник (27). — Улагачи: г. г. Велизар Барић, практикант. Др. Влада Алексић, лечник. Влада Каракашевић, управ. учитељ. Давица П. Николић. Даница Чакловић, учитељица. Драгомир Мандршевић, трговац. Душан Радивојевић, докторанд. Душан Томић, учитељ. Иван Бранковић, апотекар у Нов. Селу. Иван Мартиновић, учитељ. Јован Богдановић, чиновник. Јован Стојшић, трговац. Катица Мандрино. Коста Таназевић, учитељ у Нов. Селу. Лазар Николић, књиговођа. Макса Вујић, свештеник. Милутин Алексић, трговац. Мита Стефановић, трговац. Миша Раданов, учитељ. Паја Ранисављевић, трговац. Пера Милорадовић, занатлија. Светозар Вујковић, инспектор. Светозар Јагеровић, трговац. Стеван А. Поповић, трговац. Урош Теодоровић, ђак (25).
Свега 52 члана.

Перлез. — Повереник г. *Стојан Стакић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Александра Драгичевић, учитељица. Витомир Максимчев, учитељ. Жарко Стакић, свештеник у Вел. Бечкереку. Коста Ракић, трговац. Коча Поповић, трговац. Лазар Нешковић, свештеник. Милан Георгијевић, поседник. Мита Илић, трговац. Петар Јовичић, трговац. Тима Јовановић, трговац у Чен-ти (10).
Свега 10 чланова.

Темишвар. — Повереник г. *Душан Берић*, учитељ. — Оснивач: Српска православна црквена општина (1). — Улагачи: г. г. Душан Берић, учитељ. Борђе Поповић, школски ре-

ферент. Евгеније Летица, протосинђел. Живојин Јанковић, чиновник. Исак Дашен, архимандрит манастира Бездина. Јован Новаковић, прота. Милан Андрић, епархијски бележник. Милета Јакшић, књижевник (8). Свега 9 чланова.

Уљма. — Повереник г. *Светислав Јовановић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Арса Ђурић, земљоделац у Избишту. Василије Бранков, учитељ у Избишту. Велимир Сперњак, парох. Витомир Михаиловић, трговац. Владимир Бошковић, трговац у Избишту. Владимир Стефановић, учитељ. Јован Оморац трговац. Шанта Бељин, земљоделац. Прока Вишацки, колар. Светислав Јовановић, учитељ. Светозар Пауновић, учитељ. Стеван Јовановић, поручник (12). Свега 12 чланова.

Чаково. — Повереник г. *Нико Јовановић*, уписао је 15 чланова улагача. — Свега 15 чланова.

Добротвора	8
Оснивача	48
Улагача	201
<hr/>	
Свега задругара .	257

БАЧКА

Непосредно. — Оснивачи: г.г. Андра Лукић, глумец у Новом Саду. Јован Радивојчев, свештеник у Гложњу. г-ца Катица Фрушић, учитељица у Ченти. Српска Читаоница у Сенти (4). — Улагачи: г.г. Емил Локић. Коста Кирјаковић, у Врбасу. Н. Ј. Балубић, у Петрову Селу. Паја Војиновић, у Фелдвару. Оберст Кнежевић, у Суботици (5). Свега 9 чланова.

Баја. — Повереник г. *Милутин Григоријевић*, парох. — Оснивач: г. Милутин Григоријевић, парох (1). — Улагачи: г.г. Каменко Чура, учитељ у Локу. Милан Маширевић, трговачки помоћник (2). Свега 3 члана.

Ђурђево. — Повереник г. *Тодор Јозанов*, свештеник. — Улагачи: г.г. Радосав Николић, учитељ. Тодор Јозанов, свештеник (2). Свега 2 члана.

Ковиљ. — Повереник г. *Ђорђе Михаиловић*, парох. — Улагачи: г.г. Аксентије Мародић, академски скикар. Горњо-Ковиљска црквена књижница. Др. Душан Шпирта. Ђорђе Буља, подбележник. Ђорђе Михаиловић, парох. Емил Чавић, учитељ. Живко Бајазетов, опћински бележник. Катица Станојевић, поседница. Ковиљска Читаоница. Коста Веселиновић, кр. поштар. Коста Петровић, велепоседник. Кузман Стефановић, учитељ. Павле Гавриловић, свршени богослов. Павле Урошевић, велепоседник. Сидра Деспотовић, учитељица. Стеван Гавриловић, свршени правник (16). Свега 16 чланова.

Мартонош. — Повереник г. *Тоша Петаковић*, учитељ. — Оснивачи: Српска Школа. Српска Читаоница (2). — Улагачи: г.г. Влада Јеремић, поштар. Марко Јеремић, ратар. Милош Баћанов, ратар. Младен Јосић, парох. Шандор Јеремић, трговац. Тоша Петаковић, учитељ (6). — Свега 8 чланова.

Мохол. — Повереник г. *Слободан Матић*, књиговођа. — Улагачи: г.г. Душан Јосимовић парох. Јоца Ковачевић, велепоседник. Слободан Матић, књиговођа (3). — Свега 3 члана.

Нови Сад. — Повереник г. *Божидар Поповић*, парох. — Оснивач: г. Петар Попадић, трговац (1). — Улагачи: г.г. Вељко Миросављевић, парох. Гавра Нецков, ћурчија. Душан Крстић, књиговођа. Ђорђе Велић, парох. Ђорђе Влаховић, економ. Ђорђе Милић, учитељ. Јаша Томић, новинар. Јован Вујин, капелан. Коста Лера књиговођа. Милан Поповић, благајник. Школска Књижница (11). — 12 чланова.

Повереник г. *Јован Живојиновић*, професор. — Оснивачи: г.г. Антоније Хаџић, председник Матице Српске. Ар-

кадије Варађанин, управитељ Више Девојачке Школе. Арса Пајевић, књиџар. Димитрије Кода, трговац. Душан Матић, гл. књиговођа Централ. Кредитнога Завода. Др. Душан Милић, економ. Борђе Вукичевић, адвокат. Др. Борђе Дера, професор. Борђе Радовановић, адвокат. г-ђа Зорка д-ра А. Коде. Јован Грчић, професор. Лаза Милошев, директор Централ. Кредитног Завода. Љуба Стефановић, трговац. Др. Милан Давидовац, адвокат. Милан А. Јовановић, професор. Др. Милан Савић, секретар Матице Српске. Др. Милан А. Ђирић, адвокат. Милева Ст. Милованова, учитељица. Милева Симићева, учитељица Више Девојачке Школе. Др. Милош Крно, адвокат. Др. Михаило Полит-Десанчић, адвокат. Митрофан Шевић, Епископ Бачки. Др. Младен Јојкић, главни физик. Паја Георгијевић, апотекар. Паја Гостовић, адвокат. Петар Матић, трговац. Српска Читаоница. Стеван Лекић, професор. Стеван Славнић, инжињер. Хаџи Гавра Плавшић, апотекар (30). — Улагачи: г.г. Александар Коновић, трговац. Александар Михаиловић, чиновник Кредитног Завода. Арон Пешић, гимназист. Вељко Роксандић, чиновник Кредитног Завода. Георгије Видицки, управитељ манастира Ковиља. Даве Владетић, капетан. Душан Јелесић, ђак. Борђе Вујаклија, професор. Жарко Огњановић, ђак. Илија Вујић, ђак. Исидор Дебељачки, економ. Др. Јован Велимировић, гимн. лекар. Јован Димић, трговац. Јован Михаиловић, ђак. Јован Хаџић, учитељ. Јоца Сремчевић, гостионичар. Књиџница Више Девојачке Школе. Књиџница Српске Велике Гимназије. Љубомир Ђ. Поповић, гимназист. Милан Винокић, ђурчија. Милан Радонић, шавац. Миленко Јосимовић, окружни судија у Тителу. Милош Бокшан, докторанд права. Милош Мијатовић, економ. Милош Станковић, гимназист. Милутин Тешић, чиновник Кредитног Завода. Михаило Миловановић, катихета. »Наша Књиџница« (ђака VII разреда). Никанор Чобановић, ђакон. Никола Илић, чиновник Кредитног Завода. Никола Кривокућин, ђак. Никола Поповић, ђак. Олга Ђ. Славнића. Паја-Пеци Поповић ђак. Пера Марковић, супленат. Пера Ракић, економ. Прва Српска Ципеларска Задруга. Сава Жакић, ђак. Светозар Савковић, професор. Српска Занатлијска Задруга. Стеван Ђирић, ђак. Стеван Шилић, ђак. Тоша Николић-Црногорац, дрвар. Филип Михаиловић, месар (44). — 74 члана. Свега 86 чланова.

Сомбор. — Повереник г. *Миливоје Каракашевић*, књиџар. — Оснивач: Српска Читаоница (1). — Улагачи: г. г. Влада Грујић, трговац. Данило Гргуров, трговац. Душан Радић, професор. Иван Рајков, учитељски приправник. Др. Јоца Лалошевић, адвокат. Др. Коста Бугарски, адвокат. Коста Георгијевић, велепоседник. Миленко Петровић, гимназист. Паја М. Бикар, трговац. Рада Бикар, професор. Др. Радивоје Симоновић, лечник. Стева Теодоровић, трговац (13). Свега 14 чланова.

Србобран. — Повереник г. *Миливоје Сивачки*, парох. — Оснивачи: г. г. Божа Продановић, књиговођа. Васа Нићин, економ. Вељко Загорица, кр. поштар. Гавра Каћански, економ. Добротворна Задруга Српкиња. Јеврем Пивнички, економ. Јо-

ван Теофановић, трговац. Лазар Каћански, парох. Лазар К. Манојловић, књиговођа. Милева Дунђерска, велепоседница. Др. Момир Павловић, адвокат. Нестор Белић, економ. Нестор Дунђерски, економ. Прва Сентомашка Задруга — Штедионица. Симеун Мајински, парох. Српска православна црквена општина (16). — Улагачи: г. г. Аркадије Р. Павловић, учитељ. Вељко Каћански, економ. Витомир Рунић, учитељ. Милан Д. Манојловић, трговац. Стеван Стевановић, трговац (5). Свега 21 члан.

Стари Бечеј. — Повереник г. *Стеван Жеквић*, учитељ. — Оснивачи: г. Др. Милан Поповић, лекар. Српска Читаоница (2). — Улагачи: г. г. Адам Чишлић, учитељ. Др. Арон пл. Војновић, адвокат. Велимир Грегоровић, парох у Ст. Кањижи. Војин Поповић, апотекар. Глиша Миковић, исп. бележник. Данило Живковић, благајник. Бока Богдановић, штедионички књиговођа. Др. Иван Влаховић, адвокат. Иван Јелчић, парох. Јелена удова Тајсић. Јован Борота, окружни прота. Јован Поповић, учитељ. Јован Степанов, парох. Коста Дражић, учитељ. Марија Јанковић, из Винковаца. Милош Гавански, општински бележник. Михаило Д. Сомборски, мерник. Др. Паја Мартиновић, адвокат. Светозар Соколовић, штедионички благајник. Стеван Врбашки, мерник. Стеван Живковић, колачар (21). Свега 23 члана.

Стари Кер. — Повереник г. *Драгутин Чолаковић*, српски православни парох. — Улагачи: г. г. Драгутин Чолаковић, парох. Миливоје Ђосић, учитељ (2). — Свега 2 члана.

Стари Сивац. — Повереник г. *Милош Рајић*, парох. — Улагачи: г. г. Душан Пејић, учитељ. Душан Теодоровић, трговац. Јелица Мајски, учитељица. Милан Веселиновић, општински писар. Миливоје Лесковац, учитељ. Милош Рајић, парох (6). Свега 6 чланова.

Стари Футог. — Повереник г. *Коста Шијачки*, учитељ. — Улагачи: г. г. Висарион Стакић, јеромонах у манастиру Беочину. Даница Црнојачка, учитељица у Петроварадину. Бура Ковачевић, гимназист. Бура Симоновић, трговац. Жарко Алексић, учитељ. Јован Петровић, трговац. Коста Шијачки, учитељ. Лазар Вукотић, учитељ. Леонтије Бугарски, намесник манастира Беочина. Милан Бабић, искушеник манастира Беочина. Милан Николић, касир. Милош Гавриловић, богослов. Милош Марковић, оврховодитељ. Светозар Босић, трговачки помоћник. Стеван Илић, трговац. Стеван Николић, парох (16). Свега 16 чланова.

Суботица. — Повереник г. *Богдан Свирчевић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Богдан Свирчевић, учитељ. Милан Огњановић, чиновник у пор. звању. Стеван Белеснић. Христифор Свирчевић професор Више Девојачке Школе (4). — 4 члана.

Повереник г. *Др. Јован Манојловић*. — Оснивачи: г. г. Душан Радић, велепоседник. Милан Милосављевић, адвокат. Миланка Манојловићка. Тоша Сегединчев, ратар (4). — Улагачи: г. г. Даница Коњовића. Драгутин Добројевић, сврш. богослов. Јевта Арадски. Јован Петровић. Миладин Недељковић, чиновник. Н. Н. (6). — 10 чланова. Свега 14 чланова.

Чуруг. — Повереник г. *Васа Теофановић*, парох. —
 Улагачи: г. г. *Васа Стојадиновић*, свештеник. *Васа Теофановић*,
 свештеник. *Д. Велц*, рођена *Јоцић*, учитељица. *Душан Берић*,
 учитељ. *Др. Јован Илић*, лечник. *Милан Буричић*, учитељ. *Ни-*
кола Каленић, канцелиста. *Паја Гавриловић*, трговац. *Софија*
Апић, учитељица (9). Свега 9 чланова.

Добротвора	9
Оснивача	61
Улагача	172
	<hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/>
	Свега задругара . 242

ОСТАЛА УГАРСКА

Непосредно. — Улагачи: г.г. Борислав Фиригихацки, контролор Српске Штедионице. Др. Веселин Ђисаловић. Питомци Хрватско-Славенског интерната у Пешти (3). — 3 члана.

Будим-Пешта. — Повереник г. *Жарко Јакшић*, правник. — Улагачи: г.г. Александар Замуровић, правник. Александар Секулић, академски сликар. Арон Ковачевић, лекар. Богосав Николић, правник. Борислав Увалић, медицинар. Васа Стајић, професорски кандидат. Гојко Дамјанов, техничар. Др. Лаза Марковић, лечник. Др. Лаза Ненадовић, лечник. Књижница Текелијина Завода. Лаза Поповић Чика-Стевин, правник. Никола Табаковић, министарски секретар. Стева Јовановић, зем. посланик. Стеван Смедеревац, медицинар. Теофил Кордасевић, руски прота. Др. Тима Замуровић, лечник (16). — 16 чланова.

Повереник г. *Миљивоје Костић*. — Оснивачи: г.г. Димитрије Д. Николић, трговац. Н. Н. Стојан Лилић, трговац (3). — Улагачи: г.г. Борислав Радојчовић, слушалац вет. мед. Владислав Живковић, слушалац вет. мед. Драгослав Цветковић, слушалац вет. мед. Јоца Ђ. Петровић, трговац. Милош Николић, слушалац ветер. мед. Петар Ринић, чиновник агенције. Цветко Рајчовић, трговац (7). — 10 чланова. Свега 26 чланова.

Качфала. — Повереник г. *Лазар Плавшић*, учитељ. — Улагачи: г.г. Јосиф Грујић, свештеник. Лазар Плавшић, учитељ. Панта Хорват, свештеник у Болману. Сава Гојковић, адвокат у Шиклушу (4). Свега 4 члана.

Св. Андреја. — Повереник г. *Ника Игњатовић*, докторанд. — Оснивачи: г.г. Бура Малаћ, званичник. Лукијан Богдановић, епископ будимски (2). — Улагачи: г.г. Андријан Станишић, настојник у Грабовцу. Доситеј Поповић, јерођакон. Бура Бешлић, техничар. Бура Голуб, парох у Помазу. Бурђе Зубковић, богослов. Лаза Хужвик, гостионичар. Никола Кречаревић, књиговођа. Стева Максимовић, градски капетан. Стеван Чампраг, конзисториски бележник (9). Свега 11 чланова.

Сегедин. — Повереник г. *Др. Ст. Николајевић*, кр. судбени бележник. — Улагачи: г.г. Душан Грујић, чиновник. Лазар Шевић, парох. Милан Недељковић, трговац. Рувим Крстеканић, трговац. Светозар Панајотовић, трговачки помоћник. Софроније Рамадановић, трговац. Шандор Бугарски, трговац (7). Свега 7 чланова.

Код повереника других покрајина.

Сомбор. — Повереник г. *Мих. Каракашевић*, књиџар.
 — Улагач: г. Др. Петар Татић, судија у Будим-Пешти (I).
 — 1 члан. Свега 1 члан.

Добротвора	3
Оснивача	5
Улагача	47
<hr/>	
Свега задругара .	55

СВЕТА У УГАРСКОЈ

Добротвора	20
Оснивача	114
Улагача	420
<hr/>	
Задругара .	554

ХРВАТСКА И СЛАВОНИЈА

СРЕМ

Непосредно. — Оснивач: г. Спиридон Илић, игуман манастира Раковца (1). — Улагачи: г.г. Војислав Никола-Паланчин, лицитер. Димитрије Гаковић, гимназист у Карловцима. Борђе пл. Бота, парох у Јарковцу. Борђе Максимовић, гимназист у Карловцима. Јован Илић, из Жабља. Коста Јовановић, гимназист у Карловцима. Максим Живковић, парох у Н. Карловцу. Стеван Бећаревић, парох у Ердевику (8). — 9 чланова.

Босут. — Повереник г. *Миливоје Чудомировић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Васа Мавреновић, управитељ уставе. Никола Максић, парох у Рачи. Милан Ђерамић, учитељ у Рачи. Миливоје Чудомировић, учитељ. Радивоје Љубинковић, шумар (6).
Свега 6 чланова.

Брестач. — Повереник г. *Јова Гр. Бандур*, учитељ. — Улагачи: г. г. Жарко Јеврић, парох у Суботишту. Јова Гр. Бандур, учитељ. Лазар Сабовљевић, свештеник (3).

Свега 3 члана.

Доњи Товарник. — Повереник г. *Милош С. Познић*, учитељ. — Улагачи: г.г. Јелка Бошковићева, учитељица. Милош С. Познић, учитељ. Српска народна школа: у Градовцима, у Доњ. Товарнику, у Огару (5).
Свега 5 чланова.

Ердевик. — Повереник г. *Петар Аранички*, свештеник. — Оснивач: г. Стеван Мојић, начелник (1). — Улагачи: г. г. Александар Мариновић, поседник. Васа Стојнић, књиговођа. Марија Поповић, учитељица. Никола Савић, благајник. Петар Мијатовић, трговац (5).
Свега 6 чланова.

Земун. — Повереник г. *Душан Летић*, учитељ. — Оснивачи: г.г. Богдан Ж. Бурђев, философ. Душан Димовић, поседник (2). — Улагачи: г. г. Александар Панић, кројач. Антоније Димитријевић, управитељ штедионице. Видосава Радојичић. Војислав Вујчић, трговац. Вукашин Муњас, капетан пароброда. Др. Гига Авакумовић, адвокат. Драгутин Томић, технички цртач. Душан Поповић, надшумар у Сурчину. Борђе Гавриловић, гимназист. Борђе Скиндерац, чиновник. Бура Цветковић, грађевничар. Жарко Букић, парох у Батајници. Зорка Јанковићева, учитељица. Илија Максимовић, књиговођа. Јефимије Вукадиновић, прота. Др. Јован Радивојевић, адвокат. Јо-

ван Радивојевић, гимназист. Јован Савић, царински чиновник. Јован Тривуновић, царински контролор. Јохан Бингас, гостионичар. Каменко Папрић, књиговођа. Корнелије Зубовић, управитељ манастира Фенека. Коста Атанацковић, техничар. Коста Карамата, професор. Др. Коста Радојичић, лечвик. Милан Шкорић, надшумар у Кушинову. Милева Новак, учитељица. Милорад Јовановић, кројач. Мита Јовановић, царински чиновник. Миша Барковић, трговац. Н. Микашиновић, домобрански капетан. Никола Павловић, сенатор. Општа народна школа у Сурдуку. Др. Пера Марковић, адвокат. Петар Јеловац трговац. Радослав Грујић, свештеник. Сава Теодоровић, катихета. Стеван Андрејевић. Тодор Љубиша, трговац. Филип Николић, трговац (40). — 42 члана.

Повереник г. *Јован Пуља*, књиџар. — Оснивач: Краљевска Реалка (1). — 1 члан. Свега 43 члана.

Илок. — Повереник г. *Јован Козобарић*, парох. — Оснивачи: г.г. Богомил Ивошевић, кот. управитељ. Јован Козобарић, парох. Српска основна школа (3). — Улагачи: г.г. Бока Борђевић, опћ. бележник у Немештину. Живко Јекић. Лукијан Бранковић, кр. порезник. Милан Протић, администратор парохије у Немештину. Милисав Плавшић. Михаило Мицић, канцелиста (6). Свега 9 чланова.

Инђија. — Повереник г. *Радослав Марковић*, свештеник. — Оснивачи: г. Младен Петковић, трговац. Српска школа (2). — Улагачи: г. г. Десанка Николић, учитељица. Др. Борђе Живковић, лекар. Никола Јовановић, учитељ равнајући. Милева Контић. Радослав Марковић, парох (5).

Свега 7 чланова.

Ириг. — Повереник г. *Васа Николајевић*, прота. — Оснивач: г. Др. Младен Лисавац, адвокат (1). — Улагачи: г. г. Атанасије Вујичић, јеромонах у манастиру Гргетегу. Аца Дамјановић, трговац. Васа Беочанин, колар. Гаврило Ковачевић, јеромонах у манастиру Хопову. Григорије А. Николић, свештеник. Дамјан Марковић, трговац. Дане Мишић, свештеник. Данило Брзаковић, јеромонах у манастиру Бешенову. Душан Миличевић, писар. Борђе Борђевић, учитељ. Бура Самарџија, благајник. Илија Чаралић, књиговођа. Јован Грујић, ћурчија. Јосиф Јовичић, намесник у манастиру Гргетегу. Коста Матић, трговац. Милан Петровић, трговац. Милка Вујића, учитељица. Милош Пајић, писар. Мита Атанацковић, месар. Михаило М. Бреберина, књиговођа. Др. Ненад Ненадовић, опћ. лечник. Нестор Симоновић, трговац. Никола Барковић, књиговођа. Др. Сава Мирковић, котарски лечник. Светислав С. Николајевић, трг. у Голубинцима. Стеван Дамјановић, економ. Стеван Радић, равн. учитељ. Тодор Јојкић, опћ. бележник (28).

Свега 29 чланова.

Јазак. — Повереник г. *Васа Латинкић*, парох, уписао три члана улагача (3). Свега 3 члана.

Каменица. — Повереник г. *Јова Драговић*, учитељ. — Оснивач: г. Јова Драговић, учитељ (1). — Улагачи: г.г. Васа

Иконић, економ. Владимир Савић, економ. Гавра Костић, бележник у миру. Земљорад. Задруга. Јоца Марић, економ. Катица Дражић, трговкиња. Коста Берић, бачвар. Лазар Иконић, економ. Милан Симоновић, студент медицине. Стеван Малешевић, економ. Тодор Марић, економ. Школа (12). — Свега 13 чланова.

Барловци. — Повереник г. *Стеван Вујић*, правн. и г. *Павле Миљушевић*, учит. гимн. — Оснивачи: г.г. Богдан Пауковић, матурант. Бранко Марковић, гимн. Васа П. Тошић. Владимир Николић, архитекта. Др. Георгије Летић, професор богословије. Душан Чонић, гимназист. Ђорђе Јовановић, градски заступник. Јован Вучковић, ректор богословије. Јован Живковић, професор богословије. Лаза Обреновић, градски бележник. Марко Поповић, економ. Милутин Јакшић, професор богословије. Др. Миша Михаиловић, лекар. Обрад Максимовић, матурант. Др. Петар Станковић, адвокат. Радивоје Врховац, професор. Сава Орловић, игуман Српска Велика Гимназија. Српска Читаоница (19). — Улагачи: г.г. Алекса Марковић, ђак. Виден Шајковић, ђак. Владимир Јовановић, главни књиговођа. Гаврил Ананијев, професор богословије. Глиша Лазић, професор гимназије. Даница Бичански, учитељица у Чортановцима. Драга Драгојевић, свештеник у Нерадину. Драгутин Стојановић, богослов. Душан Отлакан, свештеник у Рајеву Селу. Душан Катур, професор. Ђорђе Бекић, архивар. Ђорђе Орлић, ђак. Ђорђе Поповић, бележник у Опову. Ђорђе Секулић, трговац. Ђорђе Сретић, ђак. Ђорђе Торер, хотелијер. Ђорђе Ђурчић, свештеник у Опову. Бура Јевтић, ђак. Бура Марковић, богослов. Иван Маширевић, катихета. Јован Бута, парох у Бачинцима. Јован Гајић, учитељ у Чортановцима. Јован Живановић, професор гимназије. Јовићи Браћа свештеници. Јован Јеремић, окружни прота. Јован Красојевић, економ у Чортановцима. Јован Матић, економ у Опову. Јован Симеоновић — Чокић, благајник фондова. Јован Стајић, столар. Лазар Гавриловић, ђак. Марко Јовановић, ђак. Милан Меандић, подбележник Саб. Одбора. Милан Милутиновић, трговац у Чортановцима. Милан пл. Младеновић, богослов. Милан Недељковић, професор гимназије. Милан Нинковић, ђак. Моја Клисарић, трговац. Никола Радојчић, ђак. Павле Лазић, агент пароброд. Петар Клисарић, ратар. Петар Павловић, ђак. Петар Рашић, воскар. Риста Ристић, ђак. Сава Иванишевић, ђак. Сава Петковић, свршени богослов. Св. Вуковић, свештеник у Чортановцима. Св. Јанковић, градски начелник. Св. Коларовић, професор гимназије. Серафим Винчић, игуман у Вел. Ремети. Станиша Михаиловић, богослов. Ст. Гргур, чиновник. Стеван Ненадовић, чиновник. Стеван Штрасер, апотекар (53). — 72 члана.

Повереник *Српска Манастирска Штампарија*. — Оснивачи: г. г. Иларион Зеремски, протосинђел у Опову. Иларион Руварац, архимандрит у Гргетегу. Ђорђе Теодосијевић, и супруга Корнелија. Управа манастира Крушедола (4). — Улагачи: г.г. Бошко Бошковић у Гргуревцима. Вељко Радојчев, парох у Препаји. Душан Марковић, парох у Ст. Врбасу. Драгутин Мојић, парох у Срп. Пардању. Душан Мушицки, учитељ у Жабљу.

Димитрије Руварац, прота. Димитрије Лазић, парох у Товаришеву. Драгиња Полак. Душан Гргин, правник у Идвору. Душан Кнежевић, парох. Ђорђе Вулко, апотекар у Ечкој. Исидор Новаковић, професор. Јанко Ђорђевић, у Ст. Бановцима. Јован С. Паешковић, бележник у Беркасову. Књижара Св. Ф. Огњановића. Коста Пешић, учитељ у Ст. Шови. Лазар Ранковић, парох у Манђелосу. Др. М. Шпилер, лекар у Черевцу. Миливој Чудомировић, учитељ у Босуту. Милутин Гавриловић, парох. Милутин Јанковић, фактор. Миша Станковић, чиновник у Меленцима. Михаило Бандур, учитељ у Ашању. Ненад Барачки, богослов. Никола Теодоровић, парох у Обровцу. Павле Зековић, парох у Карловчићу. Паја Вуковић, у Гргуревцима. Поглаварство општине Брестача. Софија Смиљкић, учитељица у Сусеку. Српска читаоница у Добановцима. Српска школа у Каменици. Стеван Мамузић у Кућанцима. Стеван Михалцић, парох у Кишфалуби (33). — 37 чланова.

Повереник г. *Стеван Стратимировић*, богослов. — Улагачи: г.г. Данило Пантелић, архиђакон. Милан Лесковац, богослов. Милан Спасојевић, економ у Крушедолу (3). — 3 члана.
Свега 112 чланова.

Брчедин. — Повереник г. *Ђока С. Сладојевић*, трговац. — Оснивач: г. Бени Фишер, путник (1). — Улагачи: г. г. Душан Јанковић, трговац. Ђока С. Сладојевић, трговац. Илија Радовац, учитељ. Јован Јаношевић, свештеник. Јован Моддован бележник. Катица Зековић, учитељица. Коста Столић, чиновник у Калочи. Петар Видаковић, трговац (8). — Свега 9 чланова.

Лединци. — Повереник г. *Јован Ластавица*, свештеник. — Улагачи: г. г. Браћа Врчинац. Браћа Прокић. Вељко Тешић, трговац. Гига Ликић, ратар у Раковцу. Добривоје Тешић, трговац. Драгутин Станковић, трговац. Илија Милетић, писар. Љубомир Николић, ратар. Милан Јевтић, економ. Милан Кузмановић, ратар. Основна школа у Лединци. Основна школа у Раковцу. Паја Петрић, ратар. Севастијан Перић, јеромонах манастира Раковца. Српска Земљорадничка Задруга. Стеван Бачић, ратар. Стеван Берманов, писар. Теодор Дунђеровић, опш. бележник (18).
Свега 18 чланова.

Манђелос. — Повереник г. *Влад. Михаиловић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Никола Јекић, бележник. Стеван Вукосављевић, трговац (2).
Свега 2 члана.

Митровица. — Повереник г. *Јован Вучанов*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Др. Александар пл. Рокнић, адвокат. Бранка удова Костић. Др. Владимир Чобанић, адвокат. Др. Ђорђе Ивковић, адвокат. Ђорђе Мркић, кр. порезник. Ђорђе Савић, трговац. Јован Адамовић, трговац. Јован Ивковић, инжињер. Јован С. Мијић, трговац. Маша Панајотовић, трговац. Милош Ланцош, инжињер. Милутин Савић, трговац. Никола Ј. Поповић, трговац. Панта Л. Јовановић, дрвар. Сава Крстоношић, трговац. Спаса Крстоношић, трговац. Српско Грађанско Есконтно Деоничко Друштво. Српска Грађанска Читаоница. Стеван Ковјанић, вежбеник (19). — Улагачи: г.г. Авакум Стајић, прота. Адам

Драгутиновић, трговац. Андрија Милић, суд. већник. Божа Милутиновић, економ. Велимир Станковић, протуставник. Вељко Летић, трговац. Гавра Ковачевић, пристав. Драгомир Радошевић, свештеник. Драгутин Мрђеновић, писар. Душан Радак, благајник. Борђе Давидовац, стаклар. Борђе Јовановић, инжињер. Борђе М. Крстић, фризер. Борђе Петровић, апотекар. Др. Илија пл. Бајић, градски подфизик. Јован Месаровић, трговац. Јован Секулић, трговац. Јован Шљивовачки, трговац. Катинка Богдановићева, учитељица. Коста пл. Новић, судб. већник. Коста Рајковић, благајник. Лаза Стојановић, трговац. Лазар Михаиловић, абаџија. Љубиша Михаиловић, књиговођа. Др. М. Мајић, градски физик. Манојло Дивјак, вежбеник. Мита Кошутећ, трговац. Др. Никола Вујић, лечник. Др. Никола Јовановић, сенатор. Његован Белановић, благајник. Павле Врзајко, писар. Павле Вујашковић, трговац. Павле Жегарац, вежбеник. Петар Бајкић, књиговођа. Петар Јеремић, председник имаовине. Петар Кулић, трговац. Петар Микић, свештеник. Сава Мијић, трговац. Стеван Ђукић, књиговођа. Стеван Марић, крзнар. Стеван Савић, економ. Стеван Његован, шеширџија. Танасије Стојановић, папуџија. Тома Василић, трговац. Ђира пл. Милетић, градоначелник (45).
Свега 64 члана.

Нови Сланкамен. — Повереник г. *Милан Црнојачки*, учитељ. — Улагачи: г. г. Богдан Чолић, ратар у Сурдуку. Борђе Перишић, трговац у Сурдуку. Милан Натошевић, трговац. Милорад Чолић, ратар у Сурдуку. Митар Селела, општ. писар. Светозар Боровац, капетан у миру (6). Свега 6 чланова.

Рума. — Повереник г. *Душан Поповић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Др. Антоније Богдановић, адвокат. Васа Максимовић, велепоседник и нар. заступник. Вељко Вилић, занатлија. Вића Грујић, трговац у Путинцима. Др. Жарко Миладиновић, адвокат. Јован Дожудић, трговац. Мита Јаковљевић, трговац. Др. Миша А. Поповић, адвокат. Никола Савковић, трговац у Путинцима. Панта Ђуричић, велепоседник. Румска Касина. Сава Вујић, чиновник. Српска Занатлијска Задруга. Тоша Богдановић, велепоседник (14). — Улагачи: г. г. Аца Циковац, опћ. благајник. Боривоје Путник, књиговођа. Браћа Дујићи, трговци. Виктор пл. Рогулић, велепоседник у Шатринцима. Владимир Кошутећ, економ. Драгутин Хекман, учитељ. Емил Кокић, занатлија. Јован Селенић, кр. порезник. Јован Татић, инжињер. Др. Јован Шевић, кр. јавни бележник. Лука Георгијевић, трговац. Љубомир Бикар, књиговођа. Милан Живановић, трговац. Милан Поповић, опћ. бележник. Миленко Николајевић, трговац. Милорад Димитријевић, опћ. бележник у Никинцима. Милош Кокић, трговац. Др. Милош Николајевић, адвокат. Никола Ђуричић, трговац. Никола Живковић, трговац. Петар Јовић, учитељ у Буђановцима. Петар Стефановић, учитељ. Рајко Крстић, велепоседник. Сава Кривовац, чиновник. Сава Ј. Крстић, трговац. Светислав Надбандић, занатлија. Стеван Николајевић, трговац у Стејановцима. Танасије Бировљев, трговац (28).

Свега 42 члана.

Ст. Пазова. — Повереник г. *Раде Мандић*, равнат
учитељ. — Оснивач: г. Никола Петровић, велепоседник (1).
— Улагачи: г. г. Др. Васа Милошевић, адвокат. Ђорђе Пре-
радовић, учитељ у Бешкој. Ђока Радовановић, бележник у Угри-
новцима. Жарко Љубиша, књиговођа. Јован Максимовић, котар-
ски пристав. Јован Стефановић, трговац у Ст. Бановцима. Мар-
тин Першић, грунтовничар. Милан Инђић, опанчар. Милан Ра-
пајић, ковач. Никола Јанковић, благајник. Никола Павловић, у
Велегишу. Др. Радивој Тешић, адвокат. Др. Светислав Медако-
вић, адвокат. Симо Араницки, парох. Симо Ивковић, трговац (15).
Свега 16 чланова.

Черевци. — Повереник г. *Јоца Р. Марковић*. — У ла-
гачи: г. г. Георгије Максимовић парох. Ђока Савић, земљо-
делац. Јован Михачиноввић, опћ. благајник. Коста Максимовић,
трговац. Опћа пучка школа: у Баноштару, у Черевцима. Српска
народна основна школа (7). Свега 7 чланова.

Код повереника других земаља.

Србија. — Повереник г. *Милош Кикић*, инжињер у Нишу.
— Улагач: г. Јован Димитријевић, богослов у Карловцима (1).
— 1 члан.

Повереник г. *Пера Живковић*, учитељ у Свилајнцу, —
Улагач: г. Јова Дреновчанин, учитељ у Бечмељу (1). — 1 члан.
Свега 2 члана.

Добротвора	16
Оснивача	70
Улагача	340
<hr/>	
Свега задругара .	426

СЛАВОНИЈА

Непосредно. — Оснивачи: Основна школа у Боботи. „Караџић“, дружина ђака учитељске школе у Пакрацу (2). — Улагачи: г. г. Васо Кондић, трговац у Слатини. Евг. Дамјановић, парох у Сурчину. Ј. Рајх, књиџар у Винковцима. Јаша Бошко Марић, парох у Добровићу. Коста Драгосавац, учитељ у Кусоњу. Лазо Чутурило, трговац у Белегишу. Мелентије Њер, игуман у Ораховици. Милош Жегарац, учитељ у Добровићу. Никола Војислав-Паланчан, лицитер у Вуковару. Никола Прокотић, свештеник у Бушевићу. Општинско поглаварство у Боботи. Пучка школа у Чешину. Раде М. Вуксан, учитељ у Воћину. Раде Ј. Гавриловић, учитељ у Вел. Набрђу (14). — 16 чланова.

Бобота. — Повереник г. *Драгутин Протић*, парох. — Улагачи: г. г. Драгутин Протић, учитељ. Душан Катић, учитељ. Лазар Мишић, парох у Пачетину (3). — Свега 3 чланова.

Брод на Сави. — Повереник г. *Симеон Пиља*, солици- татор. — Оснивач: г. Леонида Пахани, трговац (1). — Ула- гачи: г. г. Вилко Лорш, трговац. Душан Петронијевић, кр. пор. официјал. Душан Стојановић, кр. пор. протуставник у Па- крацу. Емилија Михаиловић, поседница. Еуген Шренл, апоте- кар. Иса Меркадић, солицитатор. Јелисавета Беловитић. Јован Лацковић, трговац. Љубица Јерић, супруга кр. пор. благајника. Др. Никола Бурђевић, адвокат. Рајко Тасовац, трговац (11).
Свега 12 чланова.

Винковци. — Повереник г. *Др. Борђе Милашиновић*, лечник. — Оснивачи: г. г. Александар Веселиновић, велепо- седник. Бока Стефановић, кр. котар. судец у Осеку. Др. Борђе Милашиновић, варошки лекар. Борђе Рајић, трговац. Коста Те- одоровић, трговац. Милан Стојковић, кр. порезник. Никола Јан- ковић, велепоседник. Др. Паја Ковачевић, адвокат. Срп. основна школа. Тоша Митровић, поседник (10). — Улагачи: г. г. Др. Бранислав Грчић, кр. котар. лечник. Васа Пауновић, гимназ. Васа Поповић, поседник. Димитрије Ивошевић, поседник. Бока Јанковић, поседник. Коста Стојановић, трговац. Љубомир Јан- ковић, трговац. Милан Кемпф, гимназист. Милан Трифковић, судски пристав. Миле Вулетић, кр. пошт. предстојник. Урош Бурић, прота и парох. Шандор Теодоровић, трговац (12).
Свега 22 члана.

Вуковар. — Повереник г. *Др. Лаза П. Николић*, одве- тник. — Оснивачи: Српска православна црквена општина. Г. Тоша Илић, трговац (2). — Улагачи: г. г. Васа Лукић, тр- говац. Велимир Михаиловић, чиновник штедионице. Глиша Вој- новић, надзорник школа. Буро Маширевић, економ. Јован Миш-

ковић, одветнички солицитатор. Максим Станишић, трговац. Мила Дробац, супруга трговца. Милан С. Радовић, трговац. Никола пл. Милекић, инжињер. Пајо Дамњановић, трговац. Петар Баћановић, трговац. Петар Станишић, трговац (12).

Свега 14 чланова.

Даљ. — Повереник г. *Спасоје Дедић*, равнат. учитељ. — Оснивачи: г. г. Др. Душан Миланковић, адвокат у Осеку. Јован Моровић, трговац (2). — Улагачи: г. г. А. Миланковић и Син, трговци. Др. Лазар Грујић, општ. лечник. Спасоје Дедић, равн. учитељ (3).

Свега 5 чланова.

Дарувар. — Повереник г. *Саво Секулић*, учитељ. — Оснивачи: г. г. Буро Марковић, парох у Клиссу. Марија Марковић, учитељица. Пајо Поповић, трговац (3). — Улагачи: г. г. Исидор Добровић, велепоседник. Коста Јовановић, велепоседник. Љубомир Јовановић, трговац. Миле Котарлић, учитељ у Дољанима. Милош Зец, парох у Брестовцу. Светозар Гвојић, учитељ у Катинцима. Симо Матијевић, трговац у Крњаку. Теофил Север, трговац (8).

Свега 11 чланова.

Окучани. — Повереник г. *Васо Вукдраговић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Амвросије Павловић, кацелан. Васо Јанковић, књиговођа. Душан Јакшић, трговачки помоћник. Јован Јовановић, пароху Рајићу. Максим Огорелица, учитељ у Трнави. Милош Милојевић, учитељ у Д. Богичевици. Никола Фусар, трговац у Медарима. Светозар Поповић, кр. поштар. Српска Читалица. Школа у Бенковцу. Шиме Вуди, учитељ у Решетарима (11).

Свега 11 чланова.

Ољасп. — Повереник г. *Саво Стојаковић*, парох. — Улагачи: г. г. Душан Кушевић, трговац у Пожези. Боко Јовановић, трговац у Пожези. Живан Лазић, чиновник у Пожези. Јован Грубцић, парох у Слобоштину. Коста Мештеровић, парох у Трештановцима. Матија Мијатовић, наддугар у Вилић-Селу. Михаило Сикирица, бележник у Вилић-Селу. Петар Трбојевић, судија у Пожези. Стево Турало, парох у Боломачу (9).

Свега 9 чланова.

Осек. — Повереник г. *Лазар Богдановић*, парох. — Улагачи: г. г. Буда Беговић, кр. грунтовночар у Прегради. Дамјан С. Слијепчевић, кр. фин. прегледник у Беловару. Душан Илић, гимназист. Јован Удицки, учитељ у Шиклушу. Лазар Кекић, учитељ. Др. Милан Мандић, адвокат у Пешти. Миленко Јуришић, учитељ у Вери. Петар Угарковић, кр. финанси. надстражар у Златару. Симо Шкрлић, подворник у Јаску (9). — 9 чланова.

Повереник г. *Стева Страјинић*, тајник цркв. општине. — Оснивачи: г. г. Алекса Будисављевић, пуковник у миру. Анто Јоановић, град. вел. бележник. Браћа Радановићи, трговци. Васа Муачевић, економ. Бура Баћанин, судб. већник. Јован Јаношевић, свештеник. Др. Јован Моачанин, лечник. Јован Муачевић, адвокат. Никола Ат. Плавшић, тајник трг. обрт. коморе. Никола Ат. Плавшић, за Српску школу у Бршадину. Паја Муачевић, трговац. Петар Јоановић, судија у миру. Српска Занатлиска Задруга. Урош Поповић, професор (14). — Ула-

гачи: г.г. Алекса Живановић, проф. Александар Поповић, економ. Андра Бонлић, званичник. Др. Анто витез Тајчевић — Балкански, кр. судб. већник. Бранко Муачевић, лекар. Данило Бук, кр. финанц. повереник. Душан Бурић, срп. нар. учитељ у Иванци. Бена Кротин, срп. нар. учитељ. Бура Петковић, књиговођа српске штедионице. Бура Савић, град. официјал. Илија Стојшић, општ. бележник у Ердуту. Јован Димитријевић, заменик кр. држав. одветника. Катица Божић. Коста Бошковић, кр. судб. већник. Коста Јосифовић, трговачки помоћник. Милан Вакоњац, гимназист. Миливоје Месаровић, правник. Младен Белајчић, чиновник поште и брзојава. Младен Станојевић, кр. рач. официјал. Никола Вировац, град. сенатор. Никола Дивјак, управитељ грунтовојнице. Сава Јовановић, тргов. помоћник. Сава Рашковић, трговац. Срби ђаци. Тоша Мирковић, краљ. финан. саветник. Урош Бошњак, кројач и абаџија. Ученичка књижница реалне гимназије. Чедомир Лујановић, трговачки помоћник (28). — 42 члана. Свега 51 члан.

Пакрац. — Повереник г. *Јевто Петровић*, трговац. — Улагачи: г.г. Алекса Марковић, трговац. Атанасије Зорчић, прота. Велимир Бузацић, парох у Бучју, Велимир Вуксан, приватије. Владимир Бузацић, пристав. Јован Константиновић, катихета. Јован Марковић, трговац. Милорад Узелац, судија. Митрофан Рајић, протођакон. Михаило Богдановић, одветник. Никола Максимовић, општ. бележник у Кукуњевцу. Симо Вуксан, учитељ. Српска грађан. Читаоница. Српска Учитељска Школа. Станко Пиштелић, трговац. Стева Поповић, парох у Кукуњевцу (16). — 16 чланова.

Повереник г. *Др. Петар Јовановић*, котарски лекар. — Улагачи: г.г. Бањанин у Бучју. Миливоје Млађан, учитељ у Торању. Симо Љубичић, у Бадњевини (3). — 3 члана.

Повереник г. *Совра Татомировић*, уписао је 7 чланова улагача. Свега 26 чланова.

Шид. — Повереник г. *Стеван Благојевић*, књиговођа штедионице. — Оснивачи: г.г. Др. Драгутин Грчић, кр. јавни бележник. Јоца Поповић, економ у Товарнику (2). — Улагачи: г.г. Влада Станић, трговац. Владимир Обрадовић, парох у Адашевцима. Гавра Летић, трговац. Борђе Иванић, парох у Велинцима. Др. Емил Костић, лекар. Јелка Грчић. Др. Јован Стајић, адвокат. Кузман Недељковић, ћурчија. Др. Лаза Кораћ, лекар. Љубица Јосић, у Беркасову. Марко Суботић, учитељ. Милан Костић, пристав. Милица Стефановић. Никола Крсмановић. Павле Мишић, писар. Пера Михаиловић, трговац. Радослав Симуновић, трговац. Светозар Шумановић, економ. Сима Радујковић, писар. Софија Марић. Др. Стева Стојковић, адвокат. Чедомир Цвејић, баждар (22). Свега 24 члана.

Добротвора	7
Оснивача	36
Улагача	168
<hr/>	
Свега задругара	211

ХРВАТСКА

Непосредно. — Оснивачи: г. г. Др. Емил Јовановић, пуковнички лекар у Загребу. Јован Штековић, прото у Беловару. Милорад Чопорда, адм. парохије у Бел. Поганцу. Мита Нешковић, кр. жуп. шк. надзорник (4). — Улагачи: г. г. Анђелина Секулић, учитељица у Гомирју. Бранко Живковић, професор научичке школе у Бакру. Васо Есаповић, шеф постаје у Бедековини. Васа Терзић, кот. судца у Дугоселу. Лазар Савић, председ. суда у Двору. Љубомир Иванковић, професор у Беловару. М. Г. Обрадовић, учитељ у Г. Косињу. М. Шеца, предстој. поште у Беловару. Мијо Бућин, надповереник у Беловару. Миша Дмитријевић, глумац у Загребу. Мих. Грубор, парох у Двору. Мих. Илибашић, рач. наредник у Карловцу. Младен Остојић, адм. парох у Г. Љубини. Никола Богдановић, пристав у Удбини. Нинко Седлар, парох у Слабињи. Петар Босанац, парох у Граборју. Томо Богојевић, контролор у Беловару (17).

Свега 21 члан.

Беловар. — Повереник г. *Борђе Петровић*, учитељ. — Улагач: г. Илија Шупут (1). — 1 члан.

Повереник г. *Томо Богојевић*, контролор. — Улагач: г. Никола Марич, трговац (1). — Свега 2 члана.

Вараждин. — Повереник г. *Велимир Јанковић*, парох. — Улагачи: г. г. Гавро Гојковић, кр. пристав. Гавро Лазић, кр. поручник. Драгутин Матић, кр. надповереник. Др. Буро Грубор, адвокат. Душан Гершић, кр. фин. перовођа. Иван Милчећ, професор. Јосиф Зец, судца у Иванцу. Милан Мандић, трговац. Миливоје Јосиповић, трговац. Пајо Којић. Саво Борђевић, велепоседник у Ореховици. Станко Радомевић, кр. прегледник. Цветко Цветковић, кр. суд. пристав (13).

Свега 13 чланова.

Вел. Грјевац. — Повереник г. *Данило М. Илић*, бележник. — Оснивач: г. Данило М. Илић, бележник (1). — Улагач: г. Анастас А. Добровић, поседник (1).

Свега 2 члана.

Вел. Зденци. — Повереник г. *Мане Момчиловић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Игњатије Додиг, поштар. Љубомир Капетановић, судца у Гарешници. Никола Протић, кр. кот. пристав у Беловару (3).

Свега 3 члана.

Вел. Писаница. — Повереник г. *Милош Муждека*, учитељ. — Оснивач: Нижа пучка школа (1). — Улагачи: г. г.

Анка Смолковић, учитељица. Владимир Херак, учитељ. Милан Деметровић, трговац (3). Свега 4 члана.

Вуковље. — Повереник г. *Антоније И. Тица*, учитељ. — Улагачи: г. г. Антоније И. Тица, учитељ. Томо Савић, парох (2). Свега 2 члана.

Глина. — Повереник г. *Никола Ерцеговац*, катихета. — Улагачи: г. г. Алекса Остојић, парох у Брезовопољу. Анастасија Петковићева, учитељица. Гедеон Огризовић, шумар. Драгица Давидовићева. Др. Владимир Врапчевић, кот. лечник. Илија Остојић, капетан у Равном Рашћу. Јанко Бурић, бележник у М. Градцу. Јоцо Остојић, учитељ у Класнићу. Лука Сужневић, учитељ у Драготињи. Љубица Хиршнова. Љубомир Вилић, кројач. Марко Орешчанин, реалац. Милан Шкандалски, трговац. Милан Мркшић, кот. предстојник. Милка Ковачић, учитељица. Мито Грујић, трговац. Мито Пејиновић, контролор. Никола Ребрача, трговац. Олга Катићева, учитељица. Светозар Вукојевић, учитељ у Влаховићу. Станко Јакшић, учитељ. Стево Иванчевић, директор. Теодор Басара, надшумар (23). Свега 23 члана.

Госпић. — Повереник г. *Мито Вуковојац*, учитељ. — Улагачи: г. г. Буде пл. Будисављевић, вел. жупан. Гено Илић, парох. Глигорије Буздумовић, кр. порезни протуставник. Др. Данило Трбојевић, професор. Буро Медаковић, поседник. Буро Пањковић. Коста Кангрга, трговац. Коста Ристовић. Милан Будисављевић. Милан Добровић. Милан Тркуља, трговац. Миланко Борић, парох у Плочи. Милка Мишчевић у Ловинцу. Миле Саџак. Милош Вуксан. Мито Вуковојац, учитељ. Мито Орлић, кр. школски надзорник. Мита Шобат, кр. суд. пристав. Никола Мајсторовић. Никола Станић, поштански чиновник. Петар Савић. Пеко Јерковић, трговац. Радивоје Нарапчић. Софија Петричевић. Српска Нар. Читаоница. Станко Кекић, поштански чиновник (26). Свега 26 чланова.

Грачац (Лика). — Повереник г. *Јован Лабус*, бележник. — Оснивач: г. Милан Дрча, грунтолни мерник (1). — Улагачи: г. г. Гено Кончар, грунтолни мерник. Димитрије Познанић, учитељ. Боко Шпировић, трговац. Нижа Пучка Школа. Нижа Пучка Школа у Томингају. Светозар Зорић, капелан. Српска Читаоница (7). Свега 7 чланова.

Доњи Лапац. — Повереник г. *Милан А. Милићевић*, равн. учитељ. — Оснивачи: г. г. Вељко М. Милићевић, гимназист у Загребу. Миша Мркшић, трг. путник. Никола Поповић, опћ. благајник. Симо С. Торбица, трговац. Школа (5). — Улагачи: г. г. Василије Кангрга, управитељ кр. кот. области. Данило Шорак, трговац. Милан Пејић, учитељ у Дољанима. Милка Кордић, учитељица. Милош Божић, учитељ. Никола Илић, управитељ кр. кот. суда. Симо Влатковић, трговац (7).

Свега 12 чланова.

Дрљаче. — Повереник г. *Родољуб Пајић*, парох. — Оснивач: Српска прквена општина (1). — Улагачи: г. г. Богдан Пајић, трговац у Суњу. Др. Владимир Варићак, професор универзитета у Загребу. Јоцо Алексић, кр. домобр. сатник

у Сиску. Коста Обрадовић, трговац у Суњи. Миле Дерета, учитељ. Нико Живковић, парох у Меминској. Пајо Пајић, парох у Брђанима. Стојан Дукић, трговац (8). Свега 9 чланова.

Загреб. — Повереник г. *Никола Ст. Кукић*, гл. комисионар Срп. Књиж. Задруге. — Оснивачи: Горњо градска гимназија. Г.г. Др. Илија Прица, адвокат. Светозар Максимовић трговац. Српска Читаоница (4). — Улагачи: г. г. Адам Дурман, чиновник. Алекса Шкорић. Аћим Бермановић. Богдан Стојановић. Бранко Лазић, трговац. Васо Сујић, бријач. Дане Дробац, официјал. Дејан Коларовић, тргов. путник. Димитрије Витковић, ђакон-катихета. Др. Драгутин Чуповић, свеучил. професор. Др. Јован Јованић. Бачка Библиотека. Живковић и Јовичић, трговци. Јелена Г. Поповић. Јован Петровић, професор и катихета. Јово Врховац, канцелиста. Лав Хартман, књижар. Лазар Руварац. Лаза Николић. Љубомир Мартиновић, пошт. офиц. Милан Милојевић, пекар. Милан Николајевић, савјетник зем. владе. Милан Хајдин, правник. Миле Благојевић, пошт. официјал. Миливој Шићаревић, чин. Срп. Банке. Милош П. Жетарац, учитељ. Милош Томашевић, пошт. чиновник. Младен Живојновић, рач. ревидент. Мојо Медић, професор. Никола Ђук, трговац. Павле Теодоровић, правник. Др. Паја Теодоровић, одветник. Петар Ненин професор. Рад. Ковачевић, чиновник. Светозар Милинов, трговац. Свеучилиште. Синиша Богдановић, пуковник. Софија Перенчевић, учитељица. Станко Кватерник, правник. Стеван Бешевић, књижевник. Стеван Димић, већник бањ. стола. Стево Бреберина, правник. Тадија Смичклас, председник Академије. Тодор Ведендерић, већн. бан. стола. Тодор Живановић. Тодор Узелац, пошт. чиновник. Ф. Ауер, књижар (47).

Свега 51 члан.

Јасеновац. — Повереник г. *Др. Буро Димовић*, лекар. — Оснивач: г. Лазар Бачић, трговац (1). — Улагачи: г. г. В. Јовичић. Ј. Јаношевић (2). Свега 3 члана.

Барловац. — Повереник г. *Никола Прица*, професор. — Улагачи: г. г. Адам Муждека, професор. Божо Борђошки, професор. Васо Бањанин, професор. Гашо Девић, трговац. Душан Миљушевић, адв. перовођа. Јанко Његован, мајор. Максим Свицар, трговац. Марко Огњеновић, сатник. Маца Н. Прица. Милан Манојловић, професор. Милан Милићевић, трговац. Миле Куга, трговац. Никола Дубајић, трговац. Никола Петровић, трговац. Општина срп. црквена. Петар Влатковић, трговац. Петар Ратковић, професор. Чеда Милићевић, трговац (18).

Свега 18 чланова.

Коларић. — Повереник г. *Душан Малобабић*, парох. — Улагачи: г. г. Вајо Клипа, кр. финанси. преглед. Гајо Летица, учитељ у Дуњаку. Душан Малобабић, парох. Емил Гредел, трговац у Војнићу. Игњатије Малобабић, прота у Војнићу (5).

Свега 5 чланова.

Кореница. — Повереник г. *Стеван С. Калембер*, трговац. — Оснивачи: Основна школа: у Бјелопољу, у Кореници. Српска народна читаоница (3). — Улагачи: г. г. Буда Пузић,

оврховодитељ. Данило Луџајић, равн. учитељ. Данило Хинић, учитељ у Дебелу Брду. Буро Рашета, управитељ кот. области. Јово Наранчић, учитељ у Петрову Селу. Манојло Жигић, трговац. Манојло пл. Оклобџија, парох у Врелу. Милан Дракулић, управитељ. Милан Машић, парох у Бунићу. Милан Накарада, трговац у Петрову Селу. Миле Жигић, благајник. Миливоје Ст. Ђурчић, учитељ. Михаило Стакић, окружни прота. Основна школа: у Крбавици, у Петрову Селу. Пајо Тишма, трговац. Петар Каруга, инжињер. Петар Милеуснић, равн. учитељ у Бунићу. Петар Орлић, трговац у Петрову Селу. Петар Прица, бележник у Бунићу. Раде Жигић, опћ. бележник у Подлачачи. Спасоје Алексић, трговац у Жегару. Стеван Р. Дракулић, трговац. Стево Косановић, парох у Јошани. Др. Теодор Чуповић, управитељ кот. суда. Школа Крбавица (25).

Свега 28 чланова.

Бостајница. — Повереник г. *Милан Скенџић*, срп. учит. — Улагачи: г. г. Драгутин Г. Фабић, трговац. Душан Кеџмановић, свештеник. Милан Кукић, фин. надглед. Никола П. Живковић, трговац. Перо Трифић, трговац (5).

Свега 5 чланова.

Нарта. — Повереник г. *Марко Шарчевић*, равн. учитељ. — Улагачи: г. г. Дионисије Север, кот. шумар у Ив. клоштару. Лазар Воркапић, шум. пристав у Чазми. Милан Бакић, трговац. Милан Димић, сврш. богослов. Миле П. Соларић, парох у Н. Пављанима. Милутин Булић, прота у Новосељанима. Мита Мапгуловић, порез. официјал. Никола Балота, трговац. Никола Томић, престојник у Гудовцу. Светозар Раданчевић, учитељ у В. Поганцу (10).

Свега 10 чланова.

Нова Градишка. — Повереник г. *Др. Александар Николајевић*, лечник. — Улагачи: г. г. Др. Александар Николајевић, лечник. Александар Фусар, трговац. Данило Влатковић, грађ. управ. Јевта Антоновић, трговац. Јово Метлаш, таксатор. Јосип Шултајс, инжињер. Др. Коста Младеновић, управ. болнице. Миле Ковачић, срп. учитељ. Никола Вилић, занатлија. Никола Вуксановић, кот. ветеринар. Општа виша пучка школа. Перо Вукелић, бележник. Перо Грубеша, поседник и месар. Српска грађанска Читаоница. Читаоница у Новској (15).

Свега 15 чланова.

Огулин. — Повереник г. *Милутин Вукелић*, парох. — Улагачи: г. г. Дане Крга, кр. фин. перовођа. Ђ. Цветићанин, кр. фин. официјал. Илија Вурдеља, трговац. Илија Кумадина, парох у Муњави. Лука Шкрбић, трговац. М. Косановић, учитељ у Отоку. Милан Докмановић, у Босиљеву. Никола Мрвош, велепоседник у Гомирју. Петронела Грба, учитељица. Симо Гомирац, трговац. Фрањо Пишкур, писар (11).

Свега 11 чланова.

Оточац. — Повереник г. *Симеон Кончар*, учитељ. — Оснивач: г. г. Видоје Михалџић, ђак (1). — Улагачи: г. г. Васо Грујић, учитељ. Душан Вуксан, ђак. Миле Хинић, учитељ. Миливоје Гроздановић, учитељ у Залужници. Михаило Шумоња,

парох. Српска народна Читаоница. Стојан Савић, парох у Швици (7). — 8 чланова. Свега 8 чланова.

Пашијан. — Повереник г. *Александар Трбојевић*, парох. — Улагачи: г. г. *Александар Трбојевић*, парох. *Стево Поповић*, општ. бележник (2). Свега 2 члана.

Петриња. — Повереник г. *Јован Воркапић*, проф. катихета. — Оснивач: г. Др. *Душан Пелеш*, кр. јавни бележник (1). — Улагачи: г. г. *Анко Славнић*, трговац. *Вајун Живковић*, парох у Бачузи. *Васо Петровић*, правник у Загребу. *Драга Сланкаменац*, супруга судб. већника. *Драг. Прибичевић*, учит. приправник. *Душан Војводић*, учитељски приправник. *Емилијан Дујић*, капетан у Жупцима. *Јефто Пијевац*, учит. приправник. *Јово Гламочлија*, парох у Јабуквцу. *Јов. Орешчанин*, учит. приправник. *Јосиф Тамхина*, професор. *Јоцо Живковић*, учитељ у Краљевчанима. *Мане Борчић*, поседник у Будичини. *Матија Ковачевић*, професор. *Миле Поповић*, парох у Топуском. *Милош Рајшић*, учит. приправник. *Милутин Решковић*, учитељ у Кирињу. *Миховио Плеше*, професор. *Никола Добрић*, учит. приправник. *Пајо Драгић*, парох у Блињи. *Петар Велебит*, парох у Хајтићу. *Проко Адамовић*, инжињер у Сиску. *Саво Војводић*, парох у Свиници. *Свет. Вукашиновић*, ср. учитељ. *Свет. Нехрони*, свештеник. *Стево Милић*, пор. официјал. *Станко Јањатовић*, учит. приправник. *Теодор Милакара*, парох у Драготињи и 11 улагача (39). — 40 чланова.

Повереник г. *Манојло Шумоња*, учитељ. — Улагачи: г. г. *Алберт Вучак*, управ. преперандије. *Дане Ристовић*, трговац. *Буро Лишчић*, бравитељ. *Иван Зох*, равн. реал. гимн. *Перо Бројевић*, трговац (5). Свега 45 чланова.

Плашки. — Повереник г. *Милета Скенцић*, учитељ. — Оснивач: г. *Михаило Грујић*, епископ (1). — Улагачи: г. г. *Гено Вурдеља*, конзист. бележник. *Гецо Кокотовић*, управитељ основне школе. *Јово Петричић*, учитељ. *Јово Рајачић*, админ. парохије. *Мане Буњевац*, општ. благајник. *Мишо Гроздановић*, шум. пристав. *Мојо Косановић*, учитељ у Кунићу. *Радош Крагуљац*, начелник (8). Свега 9 чланова.

Раковица. — Повереник г. *Урош Пејић*, бележник. — Улагачи: г. г. *Геден Мамула*, адм. парох у Мочилима. *Драгутин Шарац*, парох у Машвини. *Др. Венцеслав Мауфка*, лекар. *Јово Котур*, начелник. *Никола Косановић*, фин. преглед. у Просеченом Камену. *Никола Мусулин*, трговац (6). Свега 6 чланова.

Рогоље. — Повереник г. *Сима Д. Милеуснић*, учитељ. — Улагачи: г. г. *Васо Лазић*, благајник у Лицику. *Вељко Лукић*, парох у Ловској. *Душан Божић*, учитељ у Бенковцу. *Јован Косановић*, бележник у Чаглићу. *Милан Мајсторовић*, трговац у Окучанима. *Милан Д. Милеуснић*, грунтозни мерник. *Мирко Продановић*, парох у Чаглићу (7). Свега 7 чланова.

Слушница. — Повереник г. *Никола Радмановић*, парох. — Улагачи: г. г. *Лаза Митров*, кр. ветеринар у Слуњу. *Милан*

Букић, трговац у Слуњу. Мита Јурас, кр. надцестар у Слуњу. Никола Мајсторовић, парох у Вељуну. Никола Радмановић, парох (5). Свега 5 чланова.

Срп. Моравице. — Повереник г. *Ђуро Докмановић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Владимир Дујић, свештеник. Владимир Петровић, начелник. Ђуро Докмановић, учитељ. (3).

Свега 3 члана.

Суваја. — Повереник г. *Стеван Дрча*, учитељ. — Улагачи: г. г. Светозар Омчикус, трговац у Србу. Стево Дрча, учитељ (2).

Свега 2 члана.

Сушак. — Повереник г. *Божидар Вучинић*, матурант. — Улагачи: г. г. Алекс. Милутиновић, берберин у Ријеци. Бранко Живојиновић, трг. помоћник у Ријеци. Димитрије Узелац, гимназист. Борђе Трошић, гимназист. Борђе Целић, фин. надгледн. Ђуро Грубор, професор. Манојло Крњић, гимназист. Манојло Радојчић, гимназист. Марко Радмановић, трговац у Ријеци. Милан Бањанин, одв. писар. Милан Јакшић, гимназист. Милица Видовић, порезниковица. Прокопије Узелац, гимназист. Радивој Вучинић, гимназист. Радивој Маријан, ципелар у Ријеци. Сава Косановић, прото у Ријеци. Симо Грковић, акцесиста. Станко Видаковић, ципелар у Ријеци. Стеван Жакула, фин. стражар у Ријеци. Тривун Аћимов, гимназист (20).

Свега 20 чланова.

Шегестин. — Повереник г. *Михаило Медаковић*, парох. — Улагачи: г. г. Алекса Поповић, свештеник у Добрлину. Михаило Медаковић, свештеник (2).

Свега 2 члана.

Добротвора	19
Оснивача	24
Улагача	356
Свега задругара .	399

ДАЛМАЦИЈА СА ДУБРОВНИКОМ И БОКОМ

Непосредно. — Улагачи: г. г. Душан Витаљ, учитељ у Крстању. Буро Бабић, у Будви. Лука Колунџић, свештеник у Задру. Мило Јовановић, свештеник у Бијелом (4). — 4 члана.

Бенковац. — Повереник г. *Јово Димитријевић*, трговац. — Улагачи: г. г. Браћа Јавор, трговци. Браћа Миовићи, трговци. Душан Брчић, чиновник. Е. М. Стојисављевић, трговац. Нико Малешевић, трговац. Љубо Жежељ, парох. Петар Маричић, парох у Церању. Симо Петрановић, парох у Кули. Стево Стојисављевић, трговац (9). Свега 9 чланова.

Будва. — Повереник г. *Силвестар Поповић*. — Оснивачи: г. г. Давид Љубиша, трговац. Буро Савов Зеновић, председник. Јован Вучковић, трговац (3). — Улагачи: г. г. Амвросије Рађеновић, јеромонах у Режевићу. Божо Б. Бујковић, председник у Грбљу. Браћа Рађеновићи, трговци. Данил Угриновић, игуман. Иво Кажанегра, трговац. Иво Поповић, учитељ у Режевићу. Јово Митровић, учитељ. Прото Лазар Давидовић, парох. Манастир Прасквица. Митрофан Поповић, калуђер у Поборима. Никола Марић, учитељ у Грбљу. Поп Иво Микаљ у Грбљу. Саво Вукчевић, трговац. Стеван Лукетић, трговац. Стеван Срзентић, начелник. Томо Кажанегра, трговац. Читаоница у Кастиластви (17). Свега 20 чланова.

Дидмо. — Повереник г. *Лука Стојанац*, трговац. — Оснивач: г. Др. Лујо Маци, лечник у Сињу (1). — Улагачи: г. г. Др. Иван Маровић, адвокат у Сињу. Др. Никола Деполо, судија. Лука Стојанац, трговац. О. Дионисије Вуковић, парох. Петар С. Трипало, у Сињу. Стјепан Драгани, опћ. тајник у Сињу. Фрања Дамбело, трговац (7). Свега 8 чланова.

Дубровник. — Повереник г. *Рафо М. Марић*, правник. — Оснивачи: г. г. Др. Влахо Матијевић, адвокат. Дубровачко Радн. Друштво. Никола Бабић, трг. Српска мушка школа. Српско певачко друштво »Слога« (5). — Улагачи: г. г. А. Зувитео, проф. Александра Иванишевић, председник. Антон Шулић, гимназист. Антун Барић, учитељ. Антун Бранђолица, правник. Антун Вучетић, професор. Антун Јакшић, агент. Антун Крекић, чиновник. Антун Крочи, чиновник. Балдо Батинић, кочијаш. Бенуси, ђак. Бибица Франић, златар. Богдан Берберовић, трговац. Божо Јелић, златар. Божо Пилато, председник. Божо Хопе, поштански чи-

новник. Божо Цвјетковић, гимназист. Братољуб Ракић, трговачки помоћник. Васо Бирилиша, гимназист. Вид Вулетић-Вукасовић, професор. Винко Свилокос, јавни бележник. Вицко Адамовић, професор. Вицко Свилокос, трговац. Влахо Гуина, агент. Влахо Лонза, бријач. Вуле Бојанић, трговац. Гавро Тошовић, књијар. Димитрије Бубало, трговац. Др. Балдо пл. Гради, адвокат. Др. Матија Грацић, велепоседник. Др. Јеро Пуљези, лечник. Др. Михо Папи, лечник. Др. Стјепо Кнежевић, адвокат. Дубровачка Народна Штионица. Душан Башић, судија. Борђе Јелић, кројач. Буро Иванишевић, трговац. Ерментолд Јоб, грађ. подузетник. Занки Вицко, професор. Иво Ђивановић, велепоседник. Иво Кнего, опћински комесар. Иво Л. Пеш, председник. Иво Мишковић, грађ. подузетник. Јањи Радео, професор. Јово Берберовић, трговац. Јово Бердовић, трговац. Коста Греговић, чиновник у Корчули. Кристо Милић, чиновник. Лазар Б. Вукасовић, трговац. Лујо Гаљуф председник. Марин Папи, председник. Марко Кастрепели, судб. саветник. Марко Томашевић, управник болнице. Матеј Шарић, апотекар. Мато Враголов, правник. Мато Харловић, суд. аскулт. Милан Урошев, берберин. Миле уд. Перовић, трговац. Милица Михаиловићева, председница. Милка уд. Бубало, председник. Мирко Кастрепели, правник. Мирко Поточњак, финанс. чиновник. Михаило Милишић, трговац. Михаило Бјеладиновић, судија. Михаило Праменко, трговац. Михо Ђуковић, трговац. Миће Медар, трговац. Мишо Вакети, администр. Муки Рубриције, председник. Нико Ђивановић, механичар. Нико Марић, чиновник. Нико Њирић, дрводеља. Нико Шутић, папуција. Нико Сулић, поштански чиновник. Никола Бабић, трговац. Никола Буквић, трговац. Никша гроф Гоце, поморски капетан. Никша вл. Сараба, правник. Н. Јанковић, приватије. Петар Банац, трговац. Ристо Вукановић, гимназист. Сава Барбић, парох. Сава Вулетић, председник. Сава Миљановић, трговац. Стево Брборић, председник. Стево Љубибратић, трговачки помоћник. Стјепо Бравачић, трговац. Стјепо Луцијановић, професор. Томо Медар, економ. Урош Буронић, трговачки помоћник (91).

Свега 96 чланова.

Беврске. — Повереник г. *Спасоје Кнежевић*, учитељ. — Оснивач: г. Др. Јово Таузовић, лекар у Кистању (1). — Улагачи: г. г. Анто Накић-Војновић, чиновник у Мостинама. Богдан Доброта, парох у Братишковцима. Васо Дробац, чиновник у Скрадину. Дамјан Доброта, учитељ у Добропољцима. Др. Душан Баљак, одветник у Задру. Борђе Кнежевић, трговац у Скрадину. Кирил Мартић, ц. кр. војник у Дубровнику. Михаило Јелача, прото-парох. Никола Бркић, учитељ у Братишковцима. Обрад Кнежевић, учитељ у Оћестиви. Сава Бијелић, парох у Брибиру. Сава Драгишић, трговац у Скрадину. Симо Кнежевић, парох у Скрадину. Спасоје Кнежевић, учитељ. Филип Сипобад, трговац у Скрадину (15).

Свега 16 чланова.

Задар. — Повереник г. *Михаил Драголовић*, прото-парох. — Оснивачи: г. г. Владимир Симић, заступник. Доситеј Јовић, архимандрит. Јеротеј Цвијетић, професор. Серафим

Калик, професор. Српска Читаоница (5). — Улагачи: г. г. Антун Врбан, чиновник. Антун Сулар, чиновник. Винко Јакша, ц. кр. саветник. Буро Обрадовић, трговац. Буро Поповић, свештеник. Јосо Михаљевић, чиновник. Књижар Шенфелд (2 комплета). Милош Кнежевић, трговац. Михаил Катурсић, професор. Михаил Кнежевић, трговац. Н. Н. Никанор Ракетић, професор. Петар Петрановић, чиновник. Симо Миљуш, трговац. Спиридон Вујиновић, прота. Стеван Јавор, професор. Стеван Маргетић, професор (18).
Свега 23 члана.

Имоцџи. — Повереник г. Душан Матијашевић, трговачки помоћник. — Улагачи: г. г. Душан Матијашевић, трговачки помоћник. Иван Булић, опћ. тајник. Иван Ј. Коломбали, трговац. Јанко Тепшић, дијурниста. Јова А. Билић, трговац. Н. Н. Петар Тришић, свештеник (7).
Свега 7 чланова.

Крстање. — Повереник г. Нико К. Малешевић, трговац. — Уписао 8 чланова улагача.
Свега 8 чланова.

Книн. — Повереник г. Сава Ђ. Омчикус, трговац. — Оснивачи: г. г. Владимир Јовић, трговац и поседник. Др. Лујо Бакотић, одветник у Сињу. Душан Амановић, трговац и поседник. Н. Н. (4). — Улагачи: г. г. Анте Монти, велепоседник. Божидар Олујић, парох у Голубићу. Васо Олујић, парох у Гађању. Венедикт Кукољ, калуђер у Дрнишу. Глишо Јовичић, трговац и поседник. Дамјан Јокић, трговачки помоћник. Даринка Комненовић. Др. Алекса Митровић, одветник. Др. Владимир Подградски, лекар. Душан Новаковић, учитељ у Жагровићу. Душан Ширко, трговачки помоћник у Стрмици. Буро Војводић, трговац и поседник. Ерме Билић, опћ. благајник. Илија Мирковић-Припуз, трговац и поседник. Јово Берић, трговац и поседник. Јово Покрајац, трговац и поседник. Јово Синобад, трговац и поседник. Јосиф Ловрић, трговац и поседник. Котарска учитељска књижница. Лука Дукић, трговачки помоћник. Љубо Росић, учитељ послов. у Бенковцу. Милан Војводић, гимназист у Задру. Никола Мандић, учитељ. Никола Олујић, учитељ у Ервенику. Оскар Хубер, оберлајтант у Радацу. Павао Зарач, парох у Мокропољу. Петар Маричевић, парох у Церању. Ранко Т. Вагић, трговац и поседник. Симо Симић, учитељ у Книнском Пољу. Симо Синобад, трговац и поседник. Др. Стипе Боровић, одветник. Тоде Баровић, трговац и поседник. Тоде Новаковић, учитељ у Радучићу и још 6 чланова улагача (40).
Свега 44 члана.

Котор. — Повереник г. Душан Вукасовић, књижар. — Оснивач: г. Др. Јово Стефановић (1). — Улагачи: г. г. Б. Јововић. Богдан Калуђеровић. Владимир П. Поповић. Др. Буро Негрици. Душан Васиљевић. Буро Вукотић. Ј. Кадија. Кирил Митровић. Лазар Протић. М. Милановић. Марко Балабушић. Н. С. Бјеладиновић. Нестор Сеферовић. Никола Ђирковић. Њ. Пр. Епископ Герасим Петрановић. П. Рамадановић. Радован Суботић. Радосав Жуткић. Стево Радивовић. Стефан Миџор (20).
Свега 21 члан.

Обровац. — Повереник г. *Симо Миљуш*, трговац. — Улагачи: г. г. Андрија Кнежевић, поштар. Владимир витез Десница, начелник. Данило Десница, гимназист. О. Корнелије Павасовић, парох у Жегару. Опћина. О. Симеон Опачић, парох. Основна школа: у Жегару, у Карину, у Обровцу. Стефан Бркић, трговац (10). Свега 10 чланова.

Рисан. — Повереник г. *Славомир Радовић*, трговац. — Улагачи: г. г. Божо Батовић. Браћа Балабан. Буро Нико-вић. Јово Перовић. Лазо Ковачевић. Марко Ковачевић. Мило Ђурчић. Михаил Ковачић. Никола Мирковић. Петар Јовановић. Широ Ј. Милиновић (11). Свега 11 чланова.

Сплет. — Повереник г. *Дамјан Ђ. Омчикус*, професор. — Оснивач: г. Дујан Микачић (1). — Улагачи: г. г. Алекса Дуцић. Андрија Бербер, порески чиновник. Анте Безић, професор. Викентије Бутијер, опћ. тајник. Викентије Ђипико, поседник у Каштелу Новом. Вицко Трипковић, професор. Владимир Самарцић. Димитрије Поповић, трговац. Дон Јаков Грубковић. Драгутин Косанчић, гимназист. Др. Игњат Бакотић, одветник. Др. Јерко Карловац, одветник. Др. Јосип Дранца, професор. Др. Јосип Саво, одветник. Др. Јосо Арамбашин, лечник. Др. Мато Шкарица. Душан Мавђер, супленат. Ђино дељи Алберти, кадет у Пуљу. Буро Цукела, трговац. Иво Ђипико, књижевник. Јерко Мошковита, судб. чиновник. Јово Матачић, апотекар. Јосип Вулетић, трговачки агент. Јурај Капић, књижевник. Јуро Покрајац, поседник. Конте А. Павловић, судб. пристав. Косто Кулишић, професор. Лаврентије Билишков, поседник у Каст. Лукшићу. Мате Брагадин. Мато Симианати. Мелко Луцијановић, професор. Милан Беговић. Михо Јурас. Ст. Гојковић, судб. чиновник. Стефан Перовић, банкар. Ц. кр. велика реалка. Широ Марић, трговац (37). Свега 38 чланова.

Суторина. — Повереник г. *Атанасије Трифковић*, учитељ. — Улагачи: г. г. Атанасије Трифковић, учитељ. Мића Дерић. Стево Правица, учитељ. Широ Лучић, парох (4). — Свега 4 члана.

Херцег Нови. — Повереник г. *Урош Мандић*, трговац. — Оснивачи: Српска поморска школа. Српска читаоница (2). — Улагачи: г. г. Андрија Лазаревић, котарски школски надзорник. Андрија Ожеговић, учитељ. Божо Радовић, трговац. Васо Ђурић, зидар. Васо Новаковић, свештеник. Вељко Васиљевић, трговац. Вељко Ростовић, зидар. Душан Перчиновић, трговац. Душан Прњат, трговац. Буро Раповац, трговац. Јеротеј Бордан, игуман манастира Савине. Јован Секуловић, трговац. Лабуд Врбица, приватије. Лазар Бронзић, учитељ. Лазар Доклестић, трговац. Марко Поповић, свештеник. Марко Станишић, свештеник. Мато Бурановић, општ. председник. Милош Поповић, ц. кр. главни накладник дувана. Милутин Радуловић, јеромонах. Мирко Бакочевић, чиновник. Мирко Комненовић, приватије. Митар Чуквас, учитељ. Нико Ђоновић, апотекар. Нико Доклестић, концелиста. Никола Злоковић, учитељ. Обрен Лаза-

ревић, парох. Петар Аврамовић, прота. Петар Бубало, трговац. Петар Поповић, свештеник. Радослав Павковић, трговац. Саво Манојловић, зидар. Славомир Рајовић, апотекар. Стево Петричић, поднаредник. Томо Вујичић, зидар. Томо Поповић, учитељ. Урош Ломбардић, трговац. Урош Милашиновић, трговац. Шпиро Гојковић. Шпиро Јанковић, трговачки помоћник. Шпиро Калуђеровић, општ. председник. Шпиро Коњовић, трговац. Шпиро Тушут, занатлија (43). Свега 45 чланова.

Шибеник. — Повереник г. *Данило Петрановић*, наставник грађанске школе. — Оснивачи: г. г. др. Божо Курајица, лечник. Буро Јовић, трговац. Буро Матавуљ, вел. трговац (3). — Улагачи: г. г. Анте Адум, поседник у Зларину. Библиотека срп. прав. општества. Глигорије Стојисављевић, парох. Др. Борђо Берош, лечник. Др. Јулије Газари, адвокат. Др. Крсте Ковачевић, лечник. Иван Беламаарић. Јаков Вуковић, окружни прота у Кањану. Јефто Марић, судбени пристав. Јован Цанић, судбени чиновник. Јосиф Билић, вел. трговац. Марко Мирковић, поседник. Никола Милић, трговац. Никола Скочић, трговац. О. Јоаким Кукољ, парох у Дрниву. О. Ник. Вукадиновић, учит. катихета. Светозар Вишић, судбени саветник. Станко Марлетић, учитељ (18). Свега 21 члан.

Добротвора	8
Оснивача	26
Улагача	359
<hr/>	
Свега задругара	393

ОСТАЛЕ ЗЕМЉЕ

Непосредно. — Оснивачи: г. Милош П. Ђирковић, студент у Таранту. Петар Иведић, пом. капет. у Трсту. Богдан Јанковић, професор у Солуну. (3), — Улагачи: г. г. Будимир Николајевић, лекар у Цириху. Др. Будислав пл. Дрндарски, у Бечу. Георг пл. Стратимировић, надинжињер у Бечу. И. Шобајић, у Бечу. Јанићије Славковић, свештеник. Коста Ф. Ковачевић, професор у Битољу. Др. Милан Решетар (2 примерка) у Бечу. Миодраг Ристић, студент у Риму. П. Карел Степан библиотекар у Круману. Симо Мишчевић, у Tulln-у. Стеван Анђус у Цариграду. Стеван Јовановић, у Deutschlandsberg-у (13).
Свега 16 чланова.

Беч. — Повереник г. *Герасим П. Ивезић*, лекар. — Оснивачи: г. г. Александар Филиповић, лекар. Анђелија Хаџи-Ристићева. Васа Антонић, срп. војни аташе. Др. Димитрије Мицић, лекар. Катинка уд. И. Јосифовића. Теодора Борђевић. Цветко Хаџи-Ристић, поседник (6). — Улагачи: г. г. Александар Бабић, лекар. Александар Јовановић, агроном. Александар Протић, лекар. Атанасије Поповић, техничар. Васа Царичевић, лекар. Војислав Марковић, агроном. Густав Рајхарт, кавецџија. Димитрије Петровић, техничар. Др. Светислав Николајевић, лекар. Душан Матановић, правник. Борђе Дада, лекар. Еуген Шеатовић, лекар. Јован Крајинчанић, лекар. Др. Јован Ненадовић, лекар. Јосиф Костић, лекар. Костантин Перић, техничар. Др. Максим Арер, писар срп. посланства. Манојло Трбојевић, лекар. Марко Исаковић, лекар. Милан Ђурић, агроном. Милан Занковић, лекар. Милан Мазнић, лекар. Милан Стајић, лекар. Милен Деспотовић, лекар. Милош Поповић, лекар. Милутин Кошче, лекар. Михаило Георгијевић, техничар. Михаило Мишић, свештеник. Наум Димитријевић, техничар. Никола Соларић, правник. Павле Хорват, техничар. Петар Кочић, философ. Радомир Миладиновић, лекар. Радослав Гавриловић, лекар. Ранко Воркапић, правник. Светислав Поповић, правник. Спира Николић, лекар. Стеван Добричић, правник. Станиша Симић, лекар. Хранислав Јоксимовић, лекар (40).
Свега 46 чланова.

Грац. — Повереник г. *Жарко Рувидић*, лекар, уписао је 1 оснивача и 4 улагача. — 5 чланова.

Повереник *Сри. акад. књиж. друштво „Србадија“*. — Улагачи: г. г. Браћа Петровић, бријачи. Илија Зарић, пуковник у миру (2). Свега 7 чланова.

Инсбрук. — Повереник: г. *Симеон Бабић*, лекар. Улагачи: г. г. Јован Бараћ, лекар. Рајко Марковић, лекар, Симеон Бабић, лекар. Стеван Тишма, лекар (4). Свега 4 члана.

Праг. — Повереник г. *Јов. Ж. Милосављевић*, лекар. — Улагачи: Друштво „Шумадија“. г. Јов. Ж. Милосављевић, лекар (2). Свега 2 чланова.

Призрен. — Повереник г. *Стева Димитријевић*, ректор Богословије. — Оснивачи: г. г. Андра Гроздановић, учитељ. Андра Кујунџић, учитељ у Пећи. Анђелко Н. Топличанин, свештеник у В. Хочи. Антоније Љамић, свештеник у Средској. Апостол Филиповић, наставник Богословије. Арсеније Секулић, учитељ у Таковици. Васа Поповић, свештеник. Васа С. Чемериџић, књиџар. Владета П. Радивојевић, ђак. Дамаскин П. Бошковић, јеромонах. Дамњан Псаиловић, настав. Богословије. Душан А. Поповић, учитељ у Гор. Селу. Душан Ф. Поповић, учитељ у Локвици. Јанићије Миленковић, јеромонах. Јанко Ђорђевић, учитељ у Севцима. Јован Јанићевић, механџија у Гор. Селу. Јосиф Савић, свештеник у Пећи. Крста Которчевић, учитељ у Пећи. Манојло Лазаревић, учитељ у Куманову. Миладин Симић, учитељ у Средској. Милан Шиљак, наставник Богословије. Милија Миловановић, учитељ у Гораждевцу. Милутин Вукићевић, учитељ у Муштушту. Митар Вучковић, учитељ. Митар Триповић, наст. Богословије. Никола Тодоровић, учитељ. Основна школа у Гор. Селу. Павле Чемериџић, учитељ у Мушникову. Петар Миловановић, учитељ у Ораховцу. Риста С. Димитријевић, трговац. Сава Ђурић, учитељ у В. Хочи. Сава Никшић, учитељ у Драјчићу. Сава Рабреновић, наст. Богословије. Сава Чичкарић, трговац. Сава Шуклетовић, трговац. Сима Угаревић, ђакон. Стеван Деспотовић, учитељ. Стеван Дрваревић, трговац. Стеван Јанићевић, трговац. Стеван Секулић, трговац. Стојан Ђорђевић, учитељ у Љубижду. Танасије Комарчић, учитељ. Тодор Росић, учитељ. Цветко Стаменковић, учитељ у Пећи (44). — Улагач: г. Слободан Шиљак, болослов (1). Свега 45 чланова.

Скопље. — Повереник г. *Светозар Томић*, наставник гимназије, уписао је 30 чланова. Свега 30 чланова.

Трст. — Повереник г. *Љубо Чуљевић*, црквењак. — Улагачи: г. г. Алекс. Кнежић, трговац. Алекса Мичић, трговац. Андрија Систорео, апотекар. Васо Васиљевић, трговац. Буро Злоковић, капетан поморски. Илија Р. Дракулић, трг. помоћник. Стева Рајчевић, чиновник (7). Свега 7 чланова.

Код повереника других земаља

Београд. — Повереник г. *Борђе Тирић*, питомец Војне Академије. — Улагач г. *Братислав Стојановић*, правник у Берлину (1). — 1 члан.

Повереник г. *Милан Ристић*, пружни благајник. — Улагачи: г. г. *Михаило Радовић*, желез. чиновник у Цариброду. *Светислав Лукић*, заступник срп. железница у Цариброду (2). — 2 члана.

Повереник г. *Милорад Полић*, философ. — Оснивачи: г. г. *Јанићије Гугушевић*, архимандрит у Солуну. *Јован Ђорђевић*, економ у Солуну. *Сима Буквић*, свештеник у Солуну (3). — 3 члана.

Повереник г. *Чед. Јов. Марковић*, мајор. — Оснивачи: г. *Др. Мих. Милићевић*, пређ. посланик у Букурешту. *Тодор Станковић*, пређ. консул у Солуну (2). — Улагачи: г. г. *Васа Божидаревић*, капетан у Турину. *Влад. Бешевић*, поручник у Турину. *Љуба Лешјанин*, потпуковник и војни изасланик Србије у Цариграду (3). — 5 чланова.

Панчево. — Повереник г. *Вељко Константиновић*, учитељ. — Улагач: *Сабит ефендија Аличехић* у Цариграду (1). — 1 члан. Свега 12 чланова.

Добротвора	39
Оснивача	63
Улагача	100
Свега задругара .	202

ПРЕГЛЕД ЗАДРУГАРА
ДЕВЕТОГА КЛА
I. У СРБИЈИ

О К Р У Г	ПОВЕ- РИЧКИХ МЕСТА	ДОВО- ТВОРА	ОСНИВАЧА	УЛАГАЧА	СВЕГА
Београд	1	144	304	700	1148
Београдски	3	2	35	41	78
Ваљевски	6	11	87	115	213
Врањски	4	4	107	206	317
Крагујевачки	8	11	134	144	289
Крајински	3	2	66	103	171
Крушевачки	8	5	61	203	269
Моравски	7	17	112	221	350
Нишки	4	10	123	269	402
Широтски	4	5	64	118	187
Подрински	10	16	141	245	402
Пожаревачки	12	19	218	245	482
Руднички	8	12	70	209	291
Смедеревски	6	26	115	86	227
Тимочки	5	10	103	208	321
Топлички	1	1	20	27	48
Ужички	7	6	50	115	171
Свега у Србији	97	301	1810	3255	5366

II. У ИНОСТРАНСТВУ

ПОКРАЈИНА	ПОВЕРЕ- НИЧКИХ МЕСТА	ДОВО- ТВОРА	ОСНИВАЧА	УЛАГАЧА	СВЕГА ЗАДРУГАРА	
Црна Гора	1	10	44	57	111	
Угарска {	Банат	15	8	48	201	257
	Бачка	14	9	61	172	242
	Остала Угарска .	4	3	5	47	55
Хрватска и Славонија {	Срем	19	16	70	340	426
	Славонија	11	7	36	168	211
	Хрватска	31	19	24	356	399
Далмација са Дубровником и Бокром	16	8	26	359	393	
Босна и Херцеговина	30	34	22	479	535	
Остале земље	7	33	69	100	202	
Свега у иностранству	148	147	405	2279	2831	

III. ОПШТИ ПРЕГЛЕД

Свега у Србији и у иностранству	245	448	2215	5534	8197
---------------------------------	-----	-----	------	------	------

ПРЕГЛЕД ПОВЕРЕНИЧКИХ МЕСТА

ПО БРОЈУ ЗАДРУГАРА ДЕВЕТОГА КОЛА

ПОКРАЈИНА	ПОВЕРЕНИЧКИХ МЕСТА СА												УКУПНО МЕСТА		
	ЗАДРУГАРА ДЕВЕТОГА КОЛА ИМА:														
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101 до 150	151 до 200		201 до 250	преко 250
Србија	34	11	18	5	4	2	4	3	4	4	2	4	1	1	97
Црна Гора	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Угарска { Банат	6	6	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Бачка	7	4	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	14
Остал. Угар.	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Хрватска { Срем	11	3	1	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	19
и Славонија	3	4	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Славонија { Хрватска	20	6	3	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	31
Далмација са Дубров- ником и Боком	8	2	2	1	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	16
Босна и Херцеговина	18	7	2	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	30
Остале земље	4	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Укупно	113	44	34	7	12	5	5	5	6	3	4	4	1	1	245

РЕГИСТАР*

Аврам С. Коеп VI (27)	Александар Борисављевић IX (25)
Аврам Миловановић IX (60)	Александар Љ. Васић IV (54)
Аврам Петковић I (85)	Александар Веселиновић IX (113)
Адам Јоновић IX (48)	Александар Глишић V (21)
Адам Пауновић I (47)	Александар пл. Јагодић III (99)
Алберт Губица I (62)	Александар М. Јовановић I (56)
Алекса Анђелковић II (49)	Александар Машин IX (33)
Алекса Ђ. Биба IX (21)	Александар Николић I (67)
Алекса Будисављевић IX (114)	Александар Николајевић I (119)
Алекса Дрмаковић I (84)	Александар Рибарац VI (73)
Алекса Жарковић III (59)	Др. Александар пл. Рокнић IX (110)
Алекса М. Живановић IX (23)	Александар Секулић IX (23)
Алекса Малаћевић IX (52)	Александар Стаменковић IX (21)
Алекса Маслеша III (126)	Александар Стојићевић I (30)
Алекса Ј. Милутиновић III (21)	Александар Филиповић I (134)
Алекса С. Новаковић IX (21)	Александар Р. Христић IX (40)
Алекса Ђ. Поповић IX (93)	Андра Аголић V (23)
Алекса Љ. Поповић VI (29)	Андра Гроздановић II (135)
Алекса Радовановић IX (90)	
Алекса Станојевић III (21)	
Др. Алекса Стојковић IX (93)	

* **Напомена.** У овај су регистар унети:

1. *Оснивачи* са назначењем броја година (римским бројевима) колико имају година непрекиднога оснивачкога улагања. Године пре каквога прекида у улагању нису урачунате.

2. *Повереници* са назначењем броја година (римским бројевима) колико раде непрекидно као повереници. Унесени су само они повереници који ове године имају бар најмањи број задругара (7), колико скупљач мора да упише, па да се зове повереник.

Пошто двадесетогодишње непрекидно оснивачко улагање или повереништво даје право на почасно добротворство (чл. 9. правила), моле се заинтересовани који би спазили какву грешку, да то одмах написмено јаве Задрузи, која ће са захвалношћу примити сваку разложну исправку.

- Андра Борђевић IX (26)
 Андра С. Здравковић V (48)
 Андра Кујунџић I (135)
 Андра Лукић IX (101)
 Андра Љубичић IX (73)
 Андра Миленковић V (28)
 Андра Миливојевић I (47)
 Андра Рашковић IX (67)
 Андра Стевановић IX (21)
 Андра Стошић IX (40)
 Андра Ј. Цветковић IX (58)
 Андрија Перић VIII (30)
 Андрија Радовић I (95)
 Андрија Савић IX (43)
 Анђа Милуновићева I (95)
 Анђелина Хаџи-Ристићева VIII (135)
 Анђелина Хермановићева III (86)
 Анђелко Н. Топличанин I (135)
 Анка Бугарски I (130)
 Анка Данићева II (48)
 Анка Паранос VII (71)
 Анка К. Приклмајер IX (36)
 Анта Боди IX (23)
 Анта Петронијевић II (92)
 Анта Поповић IX (51)
 Анто Јоановић IX (114)
 Антоније Апостоловић VI (129)
 Др. Антоније Богдановић IX (111)
 Антоније Борђевић I (33)
 Антоније Јањић I (76)
 Антоније Љамић II (135)
 Антоније Станишић I (52)
 Антоније Хаџић IX (101)
 Антоније Цврковић II (37)
 Антоније Штрбић IX (84 и 85)
 Апостол Филиповић II (135)
 Аркадије Варађанин IX (101)
 Арса Пајевећ IX (102)
 Арса В. Поповић II (58)
 Арсеније Т. Гајић VII (83)
 Арсеније Секулић I (135)
 Арсеније Тапавички II (50)
 Атанасије Георгијевић IX (21)
 Атанасије Борђевић IX (86)
 Атанасије Пешић III (42)
 Атанасије Д. Поповић VII (65)
 Аћим Илић IX (58)
 Аца Фотић IX (71)
 Бени Фишер I (110)
 Библиотека Гимн. и Богосл. Учит. Школе на Цетињу IX (95)
 Библиотека Института царице Марије на Цетињу IX (95)
 Библиотека српске црквене општине у Панчеву IX (99)
 Благоје М. Илић IX (60)
 Благоје Д. Тодоровић VII (23)
 Благоје Чоловић II (43)
 Блажо Бошковић I (95)
 Бога Стојадиновић I (76)
 Богдан Ж. Бурђев I (107)
 Богдан Јанковић IX (127)
 Богдан Караклајић VI (92)
 Богдан Милановић I (83)
 Богдан Пауковић II (109)
 Богољуб Ковачевић IX (37)
 Богољуб Л. Матић VI (63)
 Богољуб Милошевић I (79)
 Богољуб Росулек VI (21)
 Богољуб Тирић IX (26)
 Богомил Ивошевић III (108)
 Др. Божа Банковић IX (21)
 Божа Видаковић I (58)
 Божа А. Вуковић VI (21)
 Божа М. Борђевић I (77)
 Божа Јанковић IX (31)
 Божа Милановић VI (71)
 Божа Продановић IX (102)
 Божидар Божићевић I (24)
 Божидар Вучинић I (121)
 Божидар Глумац II (48)
 Божидар Борђевић III (33)
 Божидар Жарковић VII (75)
 Божидар Јанковић I (32)
 Божидар Маршићанин VII (21)
 Божидар Поповић IX (101)
 Божидар Р. Прокић III (34)
 Божидар С. Ристић II (80)
 Др. Божо Курајица IX (126)
 Др. Божо Перaziћ III (95)
 Војвода Божо Петровић VI (95)
 Божо Поповић III (127)
 Боривоје Тошић I (24)
 Борисав Јовановић IV (64)
 Борисав Б. Тодоровић IX (30)
 Боса Матковићева III (23)
 Бошко Новаковић II (84)
 Бранислав Борђевић IX (35)

- Др. Бранислав Станојевић II (99)
 Бранка Костић IX (110)
 Бранко Крчединац IX (99)
 Бранко П. Марковић IX (109)
 Браћа С. Јанковићи VIII (21)
 Браћа Радановићи VII (114)
 Браћа Самуровићи VII (71)
 Браћа Ђ. Стевановићи IX (73)
 Браћа Д. Стојадиновићи VII (33)
 Будимир Маршићанин V (40)
 Будимир Несторовић II (83)
 Будимир Чолић II (36)
- Др. В. С. Петровић I (59)
 Васа Вукдраговић VI (114)
 Др. Васа Димитријевић VI (43)
 Васа Дрндарски I (99)
 Васа Јовановић IX (84)
 Васа Крстић VI (21)
 Васа Максимовић IX (111)
 Васа Митић I (83)
 Васа Муачевић IX (114)
 Васа Нићин IX (102)
 Васа Н. Петровић IX (18)
 Васа Поповић IX (58)
 Васа Поповић II (135)
 Васа Ј. Поповић I (89)
 Васа Т. Поповић I (47)
 Васа Ранковић III (76)
 Васа Срдановић VII (99)
 Васа П. Стојановић IX (86)
 Васа Столић IX (84)
 Васа Теофановић VIII (104)
 Васа П. Тошић II (109)
 Василије Антонић I (134)
 Василије М. Петровић I (25)
 Василије Ц. Стаменковић I (42)
 Василије Чемерићи II (135)
 Васиљко Коцић I (42)
 Васо Пипер IX (95)
 Вацлав Ведрал I (77)
 Велизар Боборон IX (99)
 Велизар Цветковић VIII (76)
 Велимир Антонијевић IX (87)
 Велимир Јанковић IV (116)
 Велимир Карић IX (40)
 Велимир Марковић IX (21)
 Велисав Ранковић I (38)
 Веља Црноглавац I (52)
 Вељко Вилић IX (111)
- Вељко Загорица IX (102)
 Вељко М. Милићевић IX (117)
 Др. Венцеслав Седлачек VI (75)
 Видо Мартиновић I (95)
 Видоје Михалцић VIII (119)
 Вилхелм Шумахер I (83)
 Витомир Л. Желина I (62)
 Витомир Јестровић IX (80)
 Витомир Матић I (45)
 Вића Грујић I (111)
 Влада Д. Илић VI (70)
 Влада Јелић I (56)
 Влада Љотић IX (84)
 Влада Милићевић IX (71)
 Др. Влада А. Поповић II (58)
 Владета П. Радивојевић I (135)
 Владимир Гођевац I (21)
 Владимир Ђорђевић II (73)
 Владимир Јовић VII (124)
 Владимир Малина IX (25)
 Владимир Милорадовић IX (58)
 Владимир Недељковић I (45)
 Владимир М. Николић I (76)
 Владимир Николић VIII (109)
 Владимир Ј. Петровић II (37)
 Владимир Б. Поповић IV (68)
 Владимир Пешић III (83)
 Владимир Радојевић VII (60)
 Владимир Радојковић I (24)
 Владимир Ракић IV (84)
 Владимир Савић II (83)
 Владимир Симић IX (123)
 Владимир Сретеновић I (35)
 Владимир Тодоровић III (21)
 Др. Владимир Чобанић IX (110)
 Владимир Шишмановић IX (25)
 Владислав М. Бошковић VII (21)
 Владислав Кнежевић IX (47)
 Владислав Чортановић IX (21)
 Властимир Богосављевић IX (99)
 Др. Влахо Матијевић III (122)
 Воја Блазнавац I (33)
 Воја Манојловић VIII (71)
 Војин С. Мутавцић IX (52)
 Војислав М. Андрић IX (36)
 Др. Војислав Бакић IX (21)
 Војислав Видојковић I (34)
 Војислав Н. Кружевић IX (83)
 Војислав Павловић II (99)
 Војислав Протић I (76)

- Војислав Радојевић VI (92)
 Др. Војислав Стојановић V (40)
 Војислав Филиповић I (77)
 Војно-занатлишка школа у Крагујевцу II (45)
 Вукадин С. Урошевић I (56)
 Вукашин Жижич IX (51)
 Вукашин П. Петровић II (59)
 Вукоман Арачић I (27)
 Вуле Симић I (52)
 Вучета Поповић IX (57)
 Вучета Стојановић VIII (57)
 Вучко Ђорђевић IX (21)
- Гавра Каћански IX (102)
 Хаџи-Гавра Плавшић IX (102)
 Гаврило Адамовић I (83)
 Гаврило Змејановић I (98)
 Гаврило Илић IX (63)
 Гаврило Јовановић IX (24)
 Гаврило Д. Леви VI (24)
 Гаврило Поповић I (45)
 Гаврило Р. Раденковић IX (25)
 Гаврило Швабић IV (46)
 Војвода Гавро Вуковић IX (95)
 Гаја Гашић IX (72)
 Гедеон Глишић I (45)
 Др. Георгије Летић V (109)
 Герасим Ивезић II (127)
 Гимназија Господара Јеврема Обреновића VI (71)
 Гимназија Кнеза Михаила VI (77)
 Глигорије-Горча Јовановић I (42)
 Глигорије Јововић I (95)
 Глигорије Станојевић I (41)
 Глиша Јеличић I (51)
 Глиша Радовић IX (80)
 Горњо-градска гимназија у Загребу I (118)
 Грађанска школа у Јагодини I (56)
 Грађанска школа у Кнажевцу II (88)
 Грађанска школа у Лозници I (69)
 Грађанска Касина у Пожаревцу I (76)
 Грађанска школа у Прокуљу I (90)
- Гргур Ј. Вујић IX (44)
 Гргур Митровић I (2)
- Др. Давид Алкалај IV (23)
 Давид Анаф IX (76)¹
 Давид Љубиша IX (122)
 Дамаскин I (30)
 Дамаскин П. Бошковић I (135)
 Дамњан Исајиловић II (135)
 Дамњан Ђ. Омчикус I (125)
 Данило М. Илић IX (116)
 Данило Петрановић IX (126)
 Данило У. Романовић VI (25)
 Даница Душановићева I (94)
 Даница Недељковићка I (74)
 »Даничић«, ђачка дружина на Великој Школи IX (30)
 Даринка Марковићка VI (83)
 Девојачка Школа у Ваљеву I (36)
 Девојачка Школа у Нишу I (63)
 Димитрије Алексић I (62)
 Др. Димитрије Ј. Антула III (31)
 Димитрије Бошковић I (30)
 Димитрије Гановић IX (72)
 Др. Димитрије Герасимовић IX (21)
 Димитрије А. Голубовић VI (26)
 Димитрије Делијанић I (84)
 Димитрије Димитријевић IX (80)
 Димитрије Димић I (72)
 Димитрије Довијанић VII (21)
 Димитрије Ђорђевић I (54)
 Димитрије Ј. Ђорђевић I (42)
 Димитрије Ц. Здравковић III (39)
 Димитрије М. Илић VII (87)
 Димитрије Калајдић I (85)
 Димитрије Клидис IX (21)
 Димитрије Кода IX (102)
 Димитрије Мелентијевић IX (91)
 Димитрије Ј. Милојевић VI (24)
 Др. Димитрије Мицић VI (134)
 Димитрије Николић IX (21)
 Димитрије Д. Николић II (105)
 Димитрије Х. Павловић IX (63)
 Димитрије М. Павловић II (89)
 Димитрије М. Парезановић II (44)
 Димитрије Петровић V (25)
 Димитрије Поповић VII (52)

- Димитрије Радивојевић I (76)
 Димитрије Стаменковић I (56)
 Димитрије Стојковић I (76)
 Димитрије Трандафиловић VII (42)
 Димитрије А. Христић IX (50)
 Димитрије Штерић IV (40)
 Добра Ружић IX (29)
 Др. Добривоје И. Арнаутовић IX (63)
 Добротворна Задруга Српкиња у Србобрану I (102)
 Доситеј Јовић IX (123)
 Драг. Д. Ружић I (67)
 Драга С. Павловићева VI (44)
 Драгић Вићентић I (70)
 Драгић Солдатовић IX (21)
 Драгиша Лапчевић I (92)
 Драгиша Тимић II (55)
 Драгољуб Атанацковић III (48)
 Драгољуб Божић II (55)
 Драгољуб Вељковић V (77)
 Драгољуб Глишић I (55)
 Др. Драгољуб И. Ђорђевић VI (63)
 Драгољуб С. Илић IX (58)
 Драгољуб Јаковљевић I (77)
 Драгољуб К. Јовановић IX (21)
 Драгољуб Д. Марковић IV (80)
 Драгољуб Ђ. Остојић III (93)
 Драгољуб Трифуновић I (24)
 Драгомир Р. Бошковић VII (37)
 Драгомир Брзак III (25)
 Драгомир Ковановић I (70)
 Драгомир Митровић IX (89)
 Драгомир В. Остојић VI (127)
 Драгослав Кедровић IX (51)
 Драгутин Блашковић I (24)
 Др. Драгутин Грчић IX (114)
 Драгутин Дулић IX (24)
 Драгутин Ј. Живадиновић II (25)
 Драгутин Ивић I (76)
 Драгутин Игњатовић I (68)
 Драгутин Костић I (77)
 Драгутин Лазаревић I (43)
 Драгутин С. Нешковић I (74)
 Драгутин Новаковић IX (58)
 Драгутин Павловић VII (69)
 Драгутин Проковић I (45)
 Драгутин Тодорић IX (32)
 Драгутин Франасовић IX (27)
 Драгутин Цонић IX (63)
 Дубровачко Радничко Друштво III (122)
 Дујан Микачић III (125)
 Душан Амановић VII (124)
 Душан Берић IX (99)
 Душан Бркановић I (54)
 Душан Васић III (87)
 Душан Ј. Вукајловић II (38)
 Душан Вукасовић I (124)
 Душан Димовић IX (107)
 Душан П. Ђорић I (59)
 Душан Ђурић I (47)
 Душан Летић I (107)
 Душан Матијашевић II (124)
 Душан Матић IX (102)
 Др. Душан Миланковић IX (114)
 Др. Душан Милић IX (102)
 Душан Недић IV (23)
 Душан Г. Николић IX (52)
 Др. Душан Пелеш VII (123)
 Душан А. Поповић II (135)
 Душан Ф. Поповић I (135)
 Душан Радић VIII (103)
 Душан И. Рајковић VI (48)
 Др. Душан И. Станојевић IX (54)
 Др. Душан Стојимировић V (35)
 Душан С. Тошковић V (71 и 72)
 Душан Цветковић IX (63)
 Душан Чонић II (109)
 Бачка гимназијска књижница у Крагујевцу I (44)
 Бачка књижница Гимназије Господара Јована Обреновића III (82)
 Бока Анђелковић V (29)
 Бока Богдановић III (25)
 Др. Бока Видаковић IX (83)
 Др. Бока Владисављевић IX (43)
 Бока Јовановић IX (109)
 Бока М. Лазић VIII (58)
 Бока Ж. Нешић IX (34)
 Др. Бока Николић IX (21)
 Бока Павловић I (61)
 Др. Бока Петковић I (95)
 Др. Бока Петровић VI (90)
 Бока Рајић IX (113)
 Бока С. Сладојевић II (110)

- Бока Стефановић VI (113)
 Бока Стојковић I (48)
 Бока Чутуковић VI (49)
 Борђе Алексић III (39)
 Борђе X. Антић IX (40)
 Борђе Атанасијевић V (43)
 Борђе Вукићевић IX (102)
 Др. Борђе Дера IX (102)
 Борђе Димитријевић VI (54)
 Борђе В. Димитријевић VI (76)
 Борђе Димић III (64)
 Борђе Бекић I (42)
 Др. Борђе Ивковић IX (110)
 Борђе Јанковић VI (63)
 Др. Борђе Јовановић IX (40)
 Борђе З. Јовановић IX (60)
 Борђе Д. Кока VI (71)
 Борђе Крахтис I (43)
 Борђе Куртовић IX (71)
 Борђе Кучобоја I (43)
 Др. Борђе Милашиновић IX (113)
 Борђе П. Миросављевић II (44)
 Борђе Михаиловић VI (101)
 Борђе Мркић I (110)
 Борђе Б. Несторовић II (29)
 Борђе И. Ничић IX (86)
 Борђе Павловић I (42)
 Др. Борђе М. Петковић IX (26)
 Борђе Петковић II (41)
 Др. Борђе Поповић IX (63)
 Борђе Поповић II (58)
 Борђе Радовановић VIII (102)
 Борђе А. Радудовић III (77)
 Борђе Ристић I (47)
 Борђе Савић IX (110)
 Борђе А. Симеоновић I (77)
 Борђе К. Стајић IX (40)
 Борђе Стаменковић II (32)
 Борђе Станковић IX (48)
 Борђе Стојановић IX (87)
 Борђе Стојановић VIII (59)
 Борђе и Корнелија Теодосијевић IX (109)
 Борђе Тодоровић I (45)
 Борђе Ђирић II (26)
 Борђе П. Цветковић III (73)
 Борђо Бјелановић IX (129)
 Борђо Ступар I (130)
 Бура Бањанин IX (114)
 Бура Гавриловић VI (28)
 Др. Бура Гаврић III (63)
 Бура Димитријевић IX (46)
 Бура Јаношевић IX (99)
 Бура Малаћ IX (105)
 Бура Кристић-Стојковић IX (99)
 Бурица Борђевић II (73)
 Буро С. Зеновић IX (122)
 Буро Јовић II (126)
 Буро Марковић III (114)
 Буро Матавуљ IX (126)
 Буро Поповић IX (95)
 Евгеније Гајиновић V (25)
 Др. Емил Гаврила IX (97)
 Др. Емил Јовановић III (116)
 Емилија Поповићева III (21)
 Емило Краловец II (92)
 Епископ Никанор IV (63)
 Ж. Дринчић I (40)
 Жарко Јакшић I (105)
 Др. Жарко Миладиновић II (111)
 Жарко Рувидић II (135)
 Жив. Павловић I (55)
 Живадин Лукић I (54)
 Живан Л. Ивковић VII (65)
 Др. Живан Јашић VII (68)
 Живан Кнежевић III (37)
 Живан Н. Ристић VI (76)
 Живана Бујдићка III (28)
 Живка Ст. Поповића I (29)
 Др. Живко Богдан IX (97)
 Живко С. Богдановић IX (25)
 Живко Борђевић-Зоја VIII (76)
 Живко Ђ. Борђевић I (21)
 Живко Р. Живковић VII (75)
 Живко Р. Ивановић IX (73 и 76)
 Живко Јовановић I (83)
 Живко Јуришић VIII (71)
 Живко Леоновић VI (23)
 Живко Матић VI (25)
 Живко Недић I (70)
 Живко М. Поњавић IX (79)
 Живко Ј. Стојановић VIII (27)
 Живојин Васић IX (74)
 Живојин Вујовић I (45)
 Живојин Глишовић I (45)
 Живојин О. џачић III (26)
 Живојин Ј. Јуришић IX (26)
 Живојин О. Крстић IX (68)

- Живојин Матић I (33)
 Живојин А. Пандуровић IX (58)
 Живојин Рајковић VI (28)
 Живојин М. Симић IX (21)
 Живојин Ранковић I (45)
 Живојин С. Тајсић IX (83)
 Живота Лукић VIII (83)
- Занатлиско-Трговачка Омладина
 у Ужицу IX (93)
 Др. Зарија Поповић IX (88)
 Зарија В. Протић V (37)
 Зарија Угреновић VI (28)
 Захарија А. Петковић IX (57)
 „Заштита“ — гимназиска дру-
 жина у Враћи III (40)
 Здравко Милојковић II (88)
 Здравко Пауновић VIII (67)
 Зорка А. Васиљевићева VI (27)
 Зорка Ј. Видаковићева VI (58)
 Зорка д-ра А. Коде VI (102)
- Иван Алексијевић II (75)
 Иван Ј. Дамњановић IX (87)
 Иван Ст. Лукић II (55)
 Иван С. Павловић VIII (28)
 Ивко Ивковић II (25)
 Ивко Николић I (84)
 Ивко Плећовић IX (43)
 Ивко Ђуровић IV (95)
 Игњат Гудурић IX (37)
 Игњат Даничић I (29)
 Др. Игњат Феликс II (54)
 Иконија Кандићева VIII (86)
 Иларијон Зеремски IX (109)
 Иларијон Радоњић I (127)
 Иларијон Руварац I (109)
 Илија Анђелковић III (48)
 Илија Вудетић VI (95)
 Илија Гојковић IX (21)
 Илија Кремић VII (25)
 Илија Мартиновић II (95)
 Илија Р. Михаиловић VII (90)
 Илија Пантелић IV (70)
 Илија Н. Поповић III (133)
 Др. Илија Прица IX (118)
 † Илија Рајковић VIII (21)
 † Илија Стевановић IX (21)
 Илија М. Ђирић IX (33)
 Илија Хајдуковић IX (95)
- Ирена Д. Поповићка — Ерлих
 VI (23)
 Исак Адања V (33)
 Исаило Исаиловић I (62)
 Исаило Ранковић VI (55)
- Јавна Библиотека у Крагујевцу
 II (44)
 Јаков Алкалај I (27)
 Јаков Златичанин I (37)
 Јаков Јеушуа IX (71)
 Јаков А. Марковић IX (23)
 Јаков С. Меламед I (27)
 Јаков Челебоновић IV (23)
 Јамандије Поповић IX (75)
 Јанићије Гугушевић I (136)
 Јанићије Миленковић I (135)
 Јанко Глишић I (84)
 Јанко Ђорђевић II (135)
 Јарослав Антонијевић I (24)
 Др. Јарослав Кужељ VIII (80)
 Јаша Продановић I (21)
 Др. Јевђеније Брановачки III (63)
 Јеврем Ивановић VIII (40)
 Јеврем С. Јовановић — Касидо-
 лац IX (76)
 Др. Јеврем Кочовић IX (48)
 Јеврем Магацић I (63)
 Јеврем Марковић I (74)
 Јеврем Пивнички IV (102)
 Јеврем Радојевић I (45)
 Јеврем Рајевац V (28)
 Јеврем Станковић II (130)
 Јевта Анђелковић IX (51)
 Јевта Т. Стевановић IX (25)
 Јевто Дучић I (133)
 Јевто Петковић IX (95)
 Јевто Петровић I (115)
 Јевто Радумило III (127)
 Јелачић Павловић II (23)
 Јелена Вуковићка II (131)
 Јелена Јов. Димитријевићка IX
 (21)
 Јелена Маринковићка III (21)
 Јелена Петровићева III (62)
 Јеремија Томић IV (37)
 Јеротеј Цвијетић III (123)
 Јован Адамовић IX (110)
 Јован И. Алексић IX (69)
 Јован Антић IX (40)

- Јован Бадемлић IX (21)
 Јован Банић IX (85)
 Јован Буквић I (27)
 Јован Т. Ванлић VII (21)
 Јован Врањешевећ III (129)
 Јован Вучковић IX (109)
 Јован Вучковић IX (122)
 Јован Гаврић I (45)
 Јован Грчић IX (102)
 Јован Димитријевић VI (27)
 Јован Л. Динић II (76)
 Јован Дожудић IV (111)
 Др. Јован Ђокић I (76)
 Јован Ђокић I (127)
 Јован Ђорђевић I (136)
 Јован Живковић IX (109)
 Јован Живадиновић I (101)
 Јован Жујовић I (21)
 Јован Ивковић VII (110)
 Јован Исаиловић VI (25)
 Јован М. Исаковић IX (52)
 Јован Јанић I (30)
 Јован Јанићевић I (135)
 Јован Јаношевић IX (114)
 Јован Јовановић I (24)
 Јован Јовановић I (50)
 Јован А. Јовановић VIII (75)
 Јован К. Јовановић IX (25)
 Јован М. Јовановић IX (29)
 Јован П. Јовановић III (44)
 Јован С. Јовановић II (76)
 Јован С. Јовановић V (76)
 Јован Л. Карабашевић I (87)
 Јован Карановић IV (72)
 Јован Козобарић V (108)
 Јован Крстић IX (97)
 Јован Лабус VI (117)
 Јован Ластавица I (110)
 Јован Леовац I (91)
 Јован Манојловић VIII (102)
 Јован М. Марковић IX (55)
 Јован Марковић II (72)
 Јован Марковић IX (87)
 Јован Маровић III (114)
 Јован С. Мијић IX (110)
 Јован С. Милићевић IX (63)
 Јован Милосављевић I (43)
 Јован Миодраговић VI (28)
 Јован Митић I (42)
 Др. Јован Моачанин IX (114)
 Јован Ј. Молнар IX (36)
 Јован Муачевић IX (114)
 Јован Д. Николајевић IX (21)
 Јован Николић IX (21)
 Јован Огњановић IX (84)
 Јован П. Петровић IV (21)
 Јован Пешић I (77)
 Јован Б. Поповић IX (35)
 Јован Д. Поповић IX (52)
 Јован Поповић II (79)
 Јован Поповић I (114)
 Јован Поповић IX (58)
 Јован Д. Прапорчетовић VIII (21)
 Јован В. Премовић III (44)
 Јован Радивојчев (101)
 Јован П. Радовић V (68)
 Јован Рајчић I (77)
 Јован Ракић I (84)
 Јован Самокресовић IX (67)
 Јован Севдић I (32)
 Јован Д. Спасић I (70)
 Јован Л. Срећковић III (56)
 Јован Станковић II (41)
 Јован Ар. Станојевић I (65)
 Јован Станојевић I (48)
 Др. Јован Стевановић IX (124)
 Јован Д. Стевановић IX (21)
 Јован Тасуновић I (65)
 Јован Теофановић IX (103)
 Јован Н. Томић VIII (26)
 Јован Цветковић I (77)
 Јован Цветковић IX (21)
 Јован Шаранац IX (90)
 Јован Шплихал IX (82)
 Јован Штековић IX (116)
 Јово Андрић III (133)
 Јово Димитријевић I (122)
 Јово Драговић VII (108)
 Јово Љепава IX (95)
 Др. Јово Таузовић IX (123)
 Сердар Јоко Јовићевић I (95)
 Јосиф Гуелмино IX (63)
 Јосиф Х. Демајо I (27)
 Јосиф Савић II (135)
 Јосиф Симоновић I (32)
 Јосиф Стојановић III (55)
 Јосиф Цветић IV (48)
 Јосиф Цвијовић II (28)
 Јосиф Фрид I (30)
 Јоца Божић IX (46)

- Јоца Коларовић III (28)
 Јоца Константиновић VI (28)
 Јоца Р. Марковић IX (112)
 Јоца Милчић V (78)
 Јоца Михаиловић I (38)
 Јоца Поповић IX (115)
 Јулије Драшкоци IX (58)
- Калина Фаркићка II (47)
 »Карацић« дружина ћака српске
 учитељске школе у Пакрацу
 I (113)
- Катарина Милић IX (21)
 Катарина Миловук VI (28)
 Катарина Николић II (22)
 Катарина К. Николићева III (21)
 Катарина Рајковић IV (32)
 Катарина Фрушићева II (101)
 Катарина Холецова III (11)
 Катарина уд. Јосифовића I (134)
 Китан Јанковић II (41)
 Књижница Више Женске Школе
 у Крагујевцу V (45)
 Књижница ученица Више Жен-
 ске Школе у Крагујевцу IX
 (45)
 Књижница Гимназије Вука Стеф.
 Карацића II (26)
 Књижница Гимназије Св. Саве
 VI (65)
 Књижница Гимназије у Јагодини
 III (54)
 Књижница Гимназије Војводе
 Милана Обреновића у Ужицу
 VI (93)
 Књижница ћака Гимназије Св.
 Саве V (65)
 Косара Јерфи II (84)
 Др. Коста Алексић III (99)
 Др. Коста Андрејевић IX (65)
 Коста Арсенијевић VI (52)
 Коста З. Богдановић IX (41)
 Коста Борисављевић IX (78)
 Коста А. Бошковић I (99)
 Коста Вукомановић IX (76)
 Коста Гератовић I (44)
 Коста Д. Главинић IX (25)
 Коста Д. Јездић IX (21)
 Коста Д. Јовановић IX (43)
 Коста Костић IV (21)
- Коста Маринковић I (98)
 Коста Миленовић IX (24)
 Коста С. Милутиновић VIII (99)
 Коста Обрадовић и брат II (77)
 Коста Панчић IX (21)
 Коста Петковић II (44)
 Коста П. Петровић IX (73)
 Коста Поповић I (51)
 Коста Радовић IX (97)
 Коста Ј. Рашић I (29)
 Коста Др. Ризнић IX (27)
 Коста Савић II (83)
 Коста Савић I (42)
 Коста Стојановић IX (129)
 Коста Теодоровић VIII (113)
 Коста Тимотијевић II (84)
 Коста Н. Христић VI (21)
 Коста Цветковић IX (83)
 Коста Шијачки IX (103)
 Краљевска Реалка у Земуну II
 (108)
 Крста Котарчевић II (135)
 Крста Николић I (41)
 Крста Николић II (41)
 Крста Остојић VIII (67)
 Крста Н. Попадић VI (59)
- Лаза Милошев IX (102)
 Лаза П. Николић I (113)
 Лаза Обреновић IX (109)
 Лазар Бачић IX (118)
 Лазар Богдановић IX (114)
 Лазар Здравковић IX (59)
 Лазар Илић IX (73)
 Лазар Кандић I (84)
 Лазар Каћански IX (103)
 Лазар Кесић VI (128)
 Лазар Лазаревић VI (28)
 Лазар К. Манојловић IX (103)
 Лазар Мартиновић IX (59)
 Лазар Мијушковић I (95)
 Лазар Мишколци I (62)
 Лазар Нешић I (55)
 Лазар Николић III (25)
 Лазар С. Николић III (51)
 Лазар Ј. Обрадовић IX (21)
 Лазар Пантелић IX (69)
 Др. Лазар Пачу I (29)
 Лазар Т. Перовић VII (95)
 Лазар Т. Пољаковић IX (30)

- Лазар Поповић II (47)
 Лазар Ј. Поповић IX (92)
 Лазар Секулић II (93)
 Др. Лазар Томановић IX (95)
 Лазар Фука IX (98)
 Лазар Т. Чолић III (92)
 Лепосава Бошковићева VI (28)
 Лепосава Живковићева VI (28)
 Лепосава Милићка V (63)
 Лепосава Николићева VI (28)
 Леонида Пахани VIII (113)
 Др. Лујо Бакотић IX (124)
 Др. Лујо Маци I (122)
 Лука Бешић IX (86)
 Лука Гајић I (70)
 Лука Јакшевац VII (44)
 Лука Лазаревић IX (26)
 Лука Опачић II (130)
 Др. Лука Панић III
 Лука Поповић II (76)
 Лука Стојанац VI (122)
 Лукијан Богдановић IX (105)
- Љуба Божић IV (35)
 Љуба Борђевић VI (77)
 Љуба Новаковић III (26)
 Љуба Рајковић I (84)
 Љуба Ристовић II (36)
 Љуба Станишић IX (35)
 Љуба А. Станојевић III (71)
 Љуба Стевановић II (77)
 Љуба Стефановић IX (102)
 Љуба Трифуновић IV (50)
 Љубисав Матић II (82)
 Љубисав Пантић VII (55)
 Љубиша Перишић IX (27)
 Љубо Чуљевић I (128)
 Љубомир Божићевић I (43)
 Љубомир М. Гајић VII (83)
 Љубомир М. Гардић II (41)
 Љубомир М. Давидовић VI (21)
 Љубомир Денић IX (36)
 Љубомир В. Верасимовић VI (93)
 Љубомир Борић VI (56)
 Љубомир Х. Илић IX (88)
 Љубомир Јанковић V (29)
 Љубомир Јанковић VII (68)
 Љубомир С. Јанковић IX (89)
 Љубомир Марковић VI (21)
 Љубомир Марковић IX (72)
- Љубомир Мијусковић III (84)
 Љубомир К. Милетић IX (89)
 Љубомир М. Павловић II (36)
 Љубомир Ђ. Поповић IX (21)
 Љубомир Протић I (44)
 Љубомир Ј. Рајић IX (54)
 Љубомир Симоничић IV (73)
 Љубомир Станојевић IX (21)
 Љубомир Шопаловић III (68)
- М. Костић I (97)
 Др. Максим Ердељац III (48)
 Максим Р. Максимовић IX (36)
 Максим Прњатовић I (130)
 Максим Трпковић VII (24)
 Манастир Св. Романа II (54)
 Манојло Лазаревић III (81)
 Манојло Лазаревић I (135)
 Манојло Пађевић IX (36)
 Манојло Радовановић IV (86)
 Др. Манојло В. Смиљанић II (24)
 Марија Јандерова II (83)
 Марија Марковић III (114)
 Марко Богдан IX (97)
 Марко Вулетић IX (25)
 Марко Газивода I (95)
 Марко Гвозденовић I (95)
 Марко К. Борђевић V (28)
 Марко Борђевић I (55)
 Др. Марко Т. Леко IX (23)
 Марко Лукић I (83)
 Марко Матејић IV (89)
 Марко Митић II (68)
 Марко Московлић IX (75)
 Марко Поповић I (132)
 Марко Поповић IX (109)
 Марко Трифковић VIII (29)
 Марко Шарчевић V (119)
 Марко Швабић I (48)
 Мата Јовановић IX (29)
 Матеја С. Бошковић II (21)
 Маша Панајотовић IX (110)
 Меланија Манојловић IX (103)
 Мелентије Епископ IX (87)
 Др. Мика Марковић VIII (32)
 Мика Т. Трифунац VII (60)
 Мил. Влајковић I (68)
 Миладин Гагић IV (28)
 Миладин Симић II (135)
 Милан Балта IX (51)

- Милан Бањанин II (128)
 Милан Богдановић VI (33)
 Милан В. Богдановић II (77)
 Милан Буковала I (27)
 Милан Хаџи-Вуковић VI (131)
 Др. Милан Давидовац IX (102)
 Милан С. Данчевић IV (90)
 Др. Милан Дамњановић IX (85)
 Милан Ј. Димитријевић II (73)
 Милан Дрча IX (117)
 Милан Јаковљевић III (92)
 Милан Јанковић II (33)
 Др. Милан П. Јевремовић IX (29)
 Милан Јовановић VI (34)
 Милан А. Јовановић IX (102)
 Милан М. Јовановић VI (23)
 Милан Т. Јовановић VI (71)
 Милан Костић I (123)
 Др. Милан Крстић I (46)
 Милан Мајсторовић II (128)
 Милан Марјановић I (77)
 Милан Марковић I (52)
 Милан Марковић IX (58)
 Милан Милић I (127)
 Милан А. Милићевић IX (117)
 Милан Миловановић V (27)
 Милан Милојевић IX (83)
 Др. Милан Милосављевић V (103)
 Милан Митровић V (92)
 Милан Мишић V (54)
 Милан Мужа IX (52)
 Милан Настић IX (69)
 Милан Нешић I (52)
 Милан Обрадовић VI (23)
 Милан Павловић III (71)
 Милан А. Павловић IX (21)
 Милан Пантелић IX (86)
 Милан Петровић I (92)
 Милан О. Петровић IX (22)
 Милан Поповић I (24)
 Др. Милан Поповић IX (103)
 Милан Раденковић IX (55)
 Милан Ст. Ристић I (29)
 Др. Милан Савић IX (102)
 Милан Симић III (81)
 Милан С. Смиљанић IX (87)
 Милан Д. Сосић IX (22)
 Милан Стефановић I (85)
 Милан Стојадиновић IX (76)
 Милан Стојковић IX (113)
 Милан А. Стојковић VI (44)
 Милан Стојчевић V (58)
 Милан Туцаковић V (32)
 Милан Ђирић VI (63)
 Др. Милан А. Ђирић IX (102)
 Милан С. Убавкић IX (31)
 Милан М. Ценић IX (78)
 Др. Милан Шевић IX (30)
 Милан Шиљак II (135)
 Миле Новаковић VIII (98)
 Милева Антоновићева IX (84)
 Милева Дунђерска V (103)
 Милева Ст. Милованова IX (102)
 Милева Симићева IX (102)
 Миленија Ђорђевић I (45)
 Др. Миленко Веснић I (31)
 Миленко М. Вукићевић III (26)
 Миленко Вукосављевић II (44)
 Милета Скенџић VI (120)
 Милета Танкосић IX (32)
 Миливоје Алексић I (24)
 Миливоје Башић V (48)
 Миливоје К. Бранковић VIII (22)
 Миливоје Вићентијевић II (37)
 Миливоје Вукићевић I (24)
 Миливоје Ђурђевић IX (73)
 Миливоје И. Зечевић II (22)
 Миливоје Јовановић III (97)
 Др. Миливоје Н. Јовановић II (26)
 Миливоје А. Јоцић IX (22)
 Миливоје Каракашевић IV (102)
 Миливоје Костић III (105)
 Миливоје Николајевић IX (28 и 33)
 Миливоје Ј. Поцовић IX (24)
 Миливоје Прајзовић IX (22)
 Миливоје Сивачки II (102)
 Миливоје Симић VII (44)
 Милија Миловановић V (54)
 Милија Миловановић I (135)
 Милинко Драшковић VI (36)
 Милисав П. Никитовић I (80)
 Милисав Николић IX (63)
 Милисав Симић IX (90)
 Милић Јеремић I (83)
 Милић Милићевић III (36)
 Милица Б. Гавриловића I (44)
 Милица Марићева III (84)

- Милка Алексић-Гргурова V (22)
 Мило Дожић I (95)
 Милован Адамовић II (72)
 Милован Атанацковић IX (23)
 Милован Ђ. Глишић IV (22)
 Милован Илић II (36)
 Милован Р. Маринковић IX (29)
 Милован Миленковић IX (33)
 Милован Мирчетић I (79)
 Милован С. Несторовић VI (76)
 Милован Пантић I (77)
 Милован К. Трифуновић IX (76)
 Милоје Ж. Вучковић VII (91)
 Милоје Поповић I (45)
 Милорад Бресјанац IV (87)
 Милорад Вујанац II (75)
 Милорад Вујичић III (71)
 Милорад Букић VII (73)
 Милорад Куртовић II (22)
 Милорад Павловић IX (63 и 86)
 Милорад Петровић IX (30)
 Милорад Полић III (30)
 Милорад Д. Поповић III (69)
 Милорад Ив. Протић IX (37)
 Милорад Тадић IX (69)
 Милорад Ж. Тадић V (36)
 Милорад Тројановић I (58)
 Милорад Чопорда I (116)
 Милосав Ж. Петровић II (34)
 Милош Бранковић VI (89)
 Милош Д. Динић VIII (29)
 Милош С. Динић IX (26)
 Милош Ст. Живковић II (73)
 Милош Ж. Ивановић VII (38)
 Милош Р. Јовановић VI (93)
 Милош Кикић VIII (62)
 Др. Милош Крно II (102)
 Милош Ланцош V (110)
 Милош П. Марковић III (38)
 Милош М. Миленовић IX (87)
 Милош Милошевић VI (52)
 Милош М. Поповић III (81)
 Милош Радовић I (95)
 Милош М. Тодоровић IX (65)
 Милош Туровић I (41)
 Милош П. Ђирковић I (134)
 Милош Цветић IX (22)
 Милутин С. Адамовић II (85)
 Милутин Антонијевић II (60)
 Милутин Васиљевић I (45)
 Милутин Вукелић III (119)
 Милутин Вукићевић II (135)
 Милутин Григоријевић III (101)
 Милутин Живковић I (92)
 Милутин Јакшић IX (109)
 Милутин Мајданац I (79)
 Милутин Марјановић I (79)
 Милутин Марковић III (63)
 Милутин Мишковић IX (33)
 Милутин Петровић VII (84)
 Милутин Поповић IX (58) †
 Милутин Радоњић II (81)
 Милутин Радуловић IX (63)
 Милутин Савић IX (23)
 Милутин Савић IX (110)
 Милутин М. Станојевић VII (87)
 Милутин Старчевић IX (90)
 Милутин Р. Степановић II (29)
 Милутин С. Цакић IX (63)
 Миљко Адамовић I (77)
 Миња Радоњић VI (95)
 Миодраг Чолић V (38)
 Мирко Богдановић II (41)
 Мирко Мијушковић I (95)
 Мирко Миљковић IX (23)
 Мирко М. Поповић IX (26)
 Мирко Ротовић VI (22)
 Мита Бељин IX (99)
 Мита Јер. Богдановић II (73)
 Мита Вуковојац I (117)
 Мита Живковић VIII (65)
 Мита Исаковић IX (58)
 Мита Јаковљевић IX (111)
 Мита Костић IX (99)
 Др. Мита Манојловић IX (76)
 Мита Нешковић I (116)
 Др. Мита Николић VIII (86)
 Мита П. Ранисављевић IX (99)
 Мита Станковић I (40)
 Мита Топаловић VIII (99)
 Митар Вучковић I (135)
 Митар Мартиновић I (95)
 Митар Трицковић II (135)
 Митрофан Митрополит IX (95)
 Митрофан Шевић II (102)
 Мића Пантић I (84)
 Михаило Аврамовић IX (22)
 Михаило Банић IX (78)
 Михаило Благојевић II (57)
 Михаило Буђевац IX (50)

- Михаило Васић III (70)
 Михаило Ђ. Величковић IX (81)
 Михаило Гребенац IX (36)
 Михаило Грујић IX (120)
 Михаило Грујичић VIII (30)
 Михаило Драголовић VII (123)
 Михаило Душманић IX (76)
 Михаило Борић III (81)
 Михаило Л. Бурић IX (22)
 Михаило Буричић IX (67)
 Михаило М. Бурђевић VIII (67)
 Михаило К. Јанковић IX (44)
 Михаило Јеврић IX (87)
 Михаило С. Јовановић III (78)
 Михаило Катић II (51)
 Михаило Ковачевић IX (22)
 Михаило Косовац I (45)
 Михаило Косовљанин II (55)
 Михаило Крстић I (78)
 Михаило Лазаревић IX (47)
 Михаило Марковић IX (27)
 Михаило Марковић V (84)
 Михаило С. Марковић I (84)
 Михаило Мартинац IX (58)
 Михаило Матић VII (72)
 Михаило Миленковић VIII (30)
 Михаило М. Минић IX (52)
 Михаило Михаиловић-Тричко-
 вић IX (22)
 Михаило К. Михаиловић VII
 (42)
 Михаило Николић IX (49)
 Михаило Д. Павловић I (75)
 Михаило С. Павловић I (78)
 Михаило С. Петровић IX (65)
 Др. Михаило Петровић III (63)
 Др. Михаило Полит-Десанчић
 IX (102)
 Михаило С. Полићевић IX (72)
 Михаило А. Поповић IX (87)
 Др. Михаило Р. Поповић VI (31)
 Михаило Радовић IX (80)
 Михаило Радоњић VI (22)
 Михаило М. Рајковић VII (48)
 Михаило Рашић IV (64)
 Др. Михаило Спиридоновић IX
 (71)
 Михаило Станисављевић IX (55)
 Михаило Л. Стојадиновић IX
 (52)
- Михаило Стојиљковић I (42)
 Михаило Тодоровић II (38)
 Михаило Трунић I (83)
 Михаило Хајдуковић I (56)
 Миша С. Алкалај I (47)
 Миша Живановић IX (99)
 Миша Ж. Јовановић IX (76)
 Др. Миша Ђ. Милићевић VI
 (136)
 Др. Миша Михаиловић IX (109)
 Др. Миша К. Михаиловић IX
 (36)
 Миша Мркшић I (117)
 Др. Миша А. Поповић IX (111)
 Младен Балић I (65)
 Младен Вељковић VIII (25)
 Младен Грашић III (93)
 Др. Младен Јојкић VI (102)
 Др. Младен Лисавац IX (108)
 Младен Неранцић IX (97)
 Младен Николић VII (22)
 Младен Петковић IX (108)
 Младен Савић I (62)
 Др. Момир Павловић IX (103)
 Момир С. Поповић I (38)
 Момчило Иванић IX (31)
 Мориц Тилер и Комп. V (32)
 Моша Х. Габај VI (28)
- Н. Н. I (105)
 Н. Н. (124)
 Најдан Јовановић V (88)
 „Напредак“ дружина ђака гим-
 назијских у Ужицу II (93)
 Настас Антоновић I (33)
 † Настас Јовановић VII (22)
 Настас Поповић I (58)
 Настас Рајковић I (84)
 Настасија Видојковићева IX
 (56)
 Наталија Јоксимовићева I (46)
 Наум Димитријевић II (127)
 Недељко Вишњић I (41)
 Др. Недо Нешковић VI (89)
 Немањина Гимназија VI (40)
 Нестор Белић-млађи IX (103)
 Нестор Дунђерски IX (103)
 Нижа пучка школа у Вел. Пи-
 саници I (116)
 Ника Игњатовић II (105)

- Нико Јовановић I (100)
 Нико Малешевић III (124)
 Нико Матановић IX (95)
 Никодим Васић I (31)
 Ник. Јов. Антула VI (28)
 Никола Анастасијевић VIII (71)
 Никола Андробашић VI (52)
 Никола Бабић I (122)
 Др. Никола Вучетић IX (22)
 Никола Вучковић VII (127)
 Никола Дамњановић IV (33)
 Никола Дамњановић VI (71)
 Др. Никола Ђорић V (47)
 Никола Ерцеговац IV (117)
 Никола Живановић I (77)
 Никола Здравковић I (42)
 Никола Илић I (77)
 Никола Јанковић IX (113)
 Никола Јанковић IX (22)
 Никола Јовановић III (36)
 Никола В. Јојић III (22)
 Никола Јорговановић III (59)
 Никола Кукић I (118)
 Никола В. Лазић IX (27)
 Никола Лукић IX (29)
 Никола К. Микић I (56)
 Никола Милићевић I (77)
 Никола Митровић IX (95)
 Никола П. Николић II (29)
 Никола Николић I (83)
 Никола Николић IX (99)
 Никола Ђ. Нинић III (22)
 Никола Пејчић IV (65)
 Никола Петровић VII (111)
 Никола Ат. Плавшић IX (114)
 Никола Ат. Плавшић за српску школу у Бршадину (114)
 Никола Поповић I (117)
 Никола З. Поповић IX (33)
 Никола Ј. Поповић IX (110)
 Никола Прица I (115)
 Никола С. Радовановић VI (25)
 Никола Радојкић I (27)
 Никола Ристић VI (58)
 Никола М. Савић IX (72)
 Никола Савковић IX (111)
 Никола И. Стаменковић III (22 и 25)
 Никола Тодоровић I (135)
 Никола Ђурчин IX (99)
 Никола Т. Узуновић IX (63)
 Никола Христић IX (22)
 Нићифор Дучић III (130)
 Новак Милошевић VI (92)
 Новак Пауновић I (48)
 Новак Поповић I (45)
 Новица Павловић IX (45)
 Обрад Б. Благојевић II (93)
 Обрад Давидовић IX (99)
 Обрад Максимовић II (109)
 Обрен Лазаревић I (45)
 Обрен Николић IX (95)
 Озрен Ср. Ђурић VI (36)
 Окружна Болница у Књажевцу IV (88)
 Опште радничко занатлиско удружење у Паланци VI (83)
 Општина:
 у Алдинцу I (89)
 у Бабушници I (65)
 у Бајиној Башти I (91)
 у Барама I (77)
 у Барбешу II (61)
 у Барошевцу I (34)
 у Баточини I (45)
 у Батуши I (77)
 у Белој Паланци II (65)
 у Белом Потоку I (89)
 у Богдановцу I (65)
 у Божевцу I (77)
 у Борчу III (45)
 у Брзоходама I (74)
 у Броду I (39)
 у Бубушинцу I (77)
 у Бучју I (89)
 у Валевцу I (89)
 у Васиљу I (89)
 у Вел. Боњинцима I (65)
 у Вел. Вртоцу II
 у Вел. Орашју I (83)
 у Вел. Црнићу I (77)
 у Видровцу I (49)
 у Винама I (89)
 у Владимирцима I (68)
 у Власотинцу I (39)
 у Врбици I (89)
 у Врчину II (34)
 у Вукотићу I (68)
 у Габровцу II (61)

Општина:

- у Галибабинцу I (60)
- у Годачици I (45)
- у Гор. Зуничу I (89)
- у Гор. Каменици I (89)
- у Гор. Матејевцима I (61)
- у Грделици I (39)
- у Гркињи I (61)
- у Гушевцу I (60)
- у Дадинцу I (39)
- у Дебелици I (89)
- у Дебрцу I (68)
- у Дејану I (39)
- у Дервену I (60)
- у Доњ. Душнику II (61)
- у Доњ. Студени II (61)
- у Драгињу I (68)
- у Дубравици I (77)
- у Живици I (77)
- у Жлнама I (89)
- у Зубетинцу I (89)
- у Извору II (60)
- у Јаловику I (68)
- у Јелашници II (61)
- у Каменици II (68)
- у Книћу I (46)
- у Кожељу I (89)
- у Костоцу I (77)
- у Коцељеви (68)
- у Краљевом Селу I (89)
- у Кренти I (89)
- у Крушевици I (39)
- у Кушиљеву I (74)
- у Лазаревцу I (34)
- у Лалинцу I (60)
- у Ливадици I (74)
- у Личју I (61)
- у Лозовику I (83)
- у Лукову I (60)
- у Лучици II (77)
- у Љуберађи I (65)
- у Малчи I (61)
- у Мариновцу I (89)
- у Милошевцу I (83)
- у Миљковцу I (61)
- у Митровици I (68)
- у Нишевцу I (60)
- у Новом Селу II (61)
- у Опланићу II (46)
- у Павлици I (84)

Општина:

- у Петки I (34)
- у Пољани I (77)
- у Породину I (74)
- у Поткрању I (89)
- у Прахову I (49)
- у Првој Кутини II (61)
- у Прову I (68)
- у Прокоповој Кутини II (61)
- у Пударцима I (34)
- у Равној Дубрави I (39)
- у Радичевцу I (89)
- у Рајцу I (49)
- у Ракивцу I (83)
- у Рамаћи III (46)
- у Ратарима I (84)
- у Ритопеку I (34)
- у Рупљу I (39)
- у Сараорцима I (83)
- у Свилеуви I (68)
- у Селевцу I (84)
- у Сићеву II (61)
- у Смољинцу I (77)
- у Столу I (65)
- у Тамњаници II (65)
- у Теговишту I (39)
- у Трбушници I (34)
- у Трговишту I (89)
- у Трњану I (77)
- у Трупалу II (61)
- у Умчарима I (34)
- у Црвеној Јабуци I (65)
- у Црној Трави I (39)
- у Црниљеву I (68)
- у Црнољевици I (60)
- у Честину I (46)
- у Чумићу I (45)
- у Шапини I (77)
- у Шишави I (39)
- у Шпају II (65)
- у Штрпцу I (89)

Основна школа:

- у Адранима VII (80)
- у Азањи VI (84)
- у Александровцу (жуп.) III (50)
- у Александровцу (пожар.) VI (73)
- у Алексинцу III (60)
- у Америћу III (35)
- у Аранђеловцу IV (43)

Основна школа :

- у Бабушници V (65)
- у Бадовинцима VI (68)
- у Бајевцу III (38)
- у Бајиној Башти I (91)
- у Балинцу III (89)
- у Балтабсриловцу III (65)
- у Бањанима III (36)
- у Бањи (краг.) V (43)
- у Барама IX (78)
- у Баричу (ваљев.) I (38)
- у Баричу (пож.) II (73)
- у Барошевцу II (34)
- у Батинцу II (56)
- у Баточини IV (47)
- у Батуши IX (73)
- у Баћевцу III (93)
- у Бачевици I (86)
- у Бачини IX (55)
- у Башини I (84)
- у Бел. Паланци IX (65)
- у Бел. Потоку III (88)
- у Бел. Цркви V (68)
- у Белосавцима VI (43)
- у Белушићу II (55)
- у Берању I (78)
- у Бивољу I (51)
- у Биосци III (93)
- у Бискупљу II (73)
- у Бистрици IX (73)
- у Блазнави III (43)
- у Блендији I (63)
- у Бобови VI (58)
- у Бобовишту II (63)
- у Боботи VII (113)
- у Бовану I (63)
- у Богатићу I (68)
- у Боговађи II (37)
- у Боговини II (86 и 88)
- у Богојевцу III (42)
- у Божурњу III (46)
- у Бојнику II (41)
- у Бољевцу III (86)
- у Бољковцу III (81)
- у Бору II (87)
- у Боровцу III (89)
- у Борчу II (46)
- у Бошњанима (краг.) II (46)
- у Бошњанима (мор.) VI (55)
- у Бошњацима III (41 и 52)

Основна школа :

- у Браљини V (51)
- у Браничеву IX (73)
- у Бранковини III (36)
- у Брђанима III (81)
- у Брежђу II (37)
- у Брезовцу I (43)
- у Бресници III (81)
- у Брестовцу IX (87)
- у Брзану V (45)
- у Брзоходу I (78)
- у Брусу VII (51)
- у Буковској II (73)
- у Буљанима III (56)
- у Бунару III (55)
- у Бунуши III (42)
- у Буровцу IX (73)
- у Бусуру II (73)
- у Бучју (ср. зајеч.) IX (87)
- у Бучју (ср. заглав.) VII (88)
- у Валакоњу I (86)
- у Валеvcy V (89)
- у Ваљеву III (36)
- у Варварину VI (55)
- у Варпи II (70)
- у Васиљу III (89)
- у Велесници II (48)
- у Вел. Бечкереку II (97)
- у Вел. Боњинцима VI (65)
- у Вел. Врбици I (48)
- у Вел. Врбвици I (50)
- у Вел. Градишту VI (73)
- у Вел. Извору IX (87)
- у Вел. Крчимиру II (63)
- у Вел. Лаолу IX (73)
- у Вел. Поповцу IV (73)
- у Вел. Селу I (78)
- у Вел. Трњанима III (42)
- у Велућу I (52)
- у Вељкову I (48)
- у Вини IV (89)
- у Винчи (краг.) VI (46)
- у Винчи (беогр.) I (29)
- у Витежеву VI (58)
- у Вичи I (79)
- у Вишевцу III (47)
- у Влаолу I (78)
- у Власотинцу I (39)
- у Влашком Долу IX (74)
- у Водицама I (84)

Основна школа:

- у Водњу I (84)
- у Војилову II (74)
- у Војсци VI (58)
- у Водуји IX (73)
- у Вражогрнцу IX (87)
- у Вранову VI (84)
- у Врановцу III (55)
- у Вратарници VI (87)
- у Врби IX (80)
- у Врбици (краг.) II (43)
- у Врбици (тим.) IX (89)
- у Врбовцу (смед.) VI (84)
- у Врбовцу (тим.) IV (84 и 89)
- у Врдилима III (80)
- у Вреду I (38)
- у Вреоцима II (35)
- у Врњцима I (52)
- у Врчину I (34)
- у Вукони I (38)
- у Габровцу II (63)
- у Гамзиграду I (87)
- у Главинцима II (55)
- у Глибовцу I (84)
- у Глоговици V (48)
- у Гњилану III (65)
- у Годачици I (46)
- у Годовику II (92)
- у Голобоку I (84)
- у Голупцу IX (74)
- у Горачићу I (79)
- у Гор. Бадањи II (69)
- у Гор. Белој Реци IX (87)
- у Гор. Врањској II (70)
- у Гор. Матејевцима I (61)
- у Гор. Милановцу I (82)
- у Гор. Присјану I (39)
- у Гор. Селу I (135)
- у Гор. Топлици IV (37)
- у Гор. Топоници II (90)
- у Грабовици II (48)
- у Грацу I (80)
- у Грачацу IV (117)
- у Грбицама IV (44)
- у Грделици II (39)
- у Гривцу I (46)
- у Гркињи I (63)
- у Грљишту I (87)
- у Грнчарима VI (69)
- у Гроцкој II (34)

Основна школа:

- у Groшници II (46)
- у Губеревцима III (42)
- у Губеревцу I (46)
- у Гунцатима V (46)
- у Гучи V (79)
- у Даросави II (34)
- у Дворанима IV (51)
- у Деоници I (55)
- у Десимировцу V (45)
- у Десини I (73)
- у Десићу V (70)
- у Добри IX (74)
- у Добрићу VI (70)
- у Добрњу II (73)
- у Добром Долу (пир.) III (65)
- у Добром Долу (смед.) II (84)
- у Добрујевцу I (63)
- у Дојкинцима II (65)
- у Докмиру III (38)
- у Доњ. Бадањи I (69)
- у Доњ. Белој Реци II (87)
- у Доњ. Краварици V (79)
- у Доњ. Крушевици II (73)
- у Доњ. Крчину IV (55)
- у Доњ. Лапцу VII (117)
- у Доњ. Љубовићи II (69)
- у Доњ. Матејевцу II (63)
- у Доњ. Милановцима IX (48)
- у Доњ. Мутници IV (56)
- у Доњ. Сабанти VI (45)
- у Доњ. Стапањи I (42)
- у Доњ. Студени I (61)
- у Доњ. Топлици III (37)
- у Доњ. Трешњици I (68)
- у Доњ. Трнави II (63)
- у Домуз Потоку I (55)
- у Драгову I (55)
- у Драгољу III (81)
- у Дражњу III (34)
- у Дрену III (37)
- у Дрлупи IX (34)
- у Дрмну III (78)
- у Друговцу IX (84)
- у Дубу I (92)
- у Дубици I (73)
- у Дубљу VI (58)
- у Дубову II (90)
- у Дубокој I (55)
- у Дубони III (84)

Основна школа:

- у Дубочкој V (73)
- у Дудовици IX (35)
- у Дупљану III (48)
- у Дупцима III (51)
- у Душнику II (61)
- у Бурђевцу II (37)
- у Жабарима IX (74)
- у Живици IX (78)
- у Житном Потоку II (90)
- у Житорађи I (90)
- у Жичи VII (80)
- у Жунама IX (89)
- у Жуцањевцу II (55)
- у Забојници IV (46)
- у Забрђу V (73)
- у Забрежју II (37)
- у Завоју III (65)
- у Заграђу III (87)
- у Загорици III (43)
- у Зајечару VI (87)
- у Закути I (46)
- у Засавици II (68)
- у Затоњу VI (73)
- у Зеленику II (74)
- у Златову V (73)
- у Зубетинцу III (88)
- у Изварици II (78)
- у Извору III (65)
- у Јабучју III (38)
- у Јагличју II (63)
- у Јагодини VI (54)
- у Јадр. Љешници I (69)
- у Јаловик Извору V (65)
- у Јањи V (65)
- у Јаребицама IV (68 и 69)
- у Јарменовцима IV (79 и 81)
- у Јежевици V (80)
- у Јелашници (врањ.) IV (39)
- у Јелашници (ниш.) II (63)
- у Јошаничкој Бањи I (81)
- у Јошеви I (69)
- у Кадањевцима V (81)
- у Кални III (39)
- у Камбелевцу II (65)
- у Камендолу II (33)
- у Каменици (ваљ.) II (37)
- у Каменици (ниш.) II (63)
- у Каменици (рудн.) II (80)
- у Каменову V (73)

Основна школа:

- у Каони I (79)
- у Каонику I (51)
- у Карану VI (92)
- у Карбулову I (48)
- у Касидолу I (78)
- у Катуну IV (55)
- у Кисиљеву III (73)
- у Кладову IV (48)
- у Кладурову IX (73)
- у Кладушници IV (48)
- у Клењу (подр.) I (69)
- у Клењу (пож.) IX (74 и 75)
- у Клисури IX (65)
- у Кличевцу III (73)
- у Клоки IV (43)
- у Клокочевцу I (48)
- у Кнежици IX (73)
- у Кнез Селу I (63)
- у Книћу I (46)
- у Књажевцу VI (88)
- у Кобиљу V (73)
- у Кобишници III (48)
- у Кожељу VI (89)
- у Коларима VI (84)
- у Комирићу IX (68)
- у Конопници III (39)
- у Концељу I (90)
- у Копљарима III (43)
- у Корбевцу II (39)
- у Косанчићу III (42)
- у Косјерићу IX (92)
- у Костојевићу IX (91)
- у Костолу I (48)
- у Костоцу III (75)
- у Костуру III (65)
- у Котражи I (79)
- у Краљеву VIII (80)
- у Краљевцу I (47)
- у Крепољину II (78)
- у Криваји II (70)
- у Кривељу IX (87)
- у Кривом Виру I (86)
- у Крупњу VI (68)
- у Крупцу III (65)
- у Крушару II (56)
- у Крушевици (беогр.) I (34)
- у Крушевици (врањ.) IV (39)
- у Крушевцу I (51)
- у Крчмарима II (46)

Основна школа:

- у Кукљину I (51)
- у Кули V (73)
- у Кумодражу I (34)
- у Курјачи III (73)
- у Кучеву IX (73)
- у Кушиљеву II (74)
- у Лађевцу IV (81)
- у Лазаревцу II (34)
- у Лазници I (78)
- у Лалову II (83)
- у Ласову III (89)
- у Лебану V (41)
- у Леновцу IX (89)
- у Лесковцу I (42)
- у Ливадици II (74)
- у Липама III (85)
- у Липовцу I (63)
- у Липолисту I (69)
- у Личју II (63)
- у Лозници (мушка) II (69)
- у Лозници (женска) I (69)
- у Лоћици VI (55)
- у Лугавчини I (84)
- у Лужници V (45)
- у Лукама I (79)
- у Лукавици I (34)
- у Лукањи III (65)
- у Лукову I (86 и 88)
- у Лучини III (51)
- у Лучици IX (76)
- у Љуберађи IX (65)
- у Љубовији II (69)
- у Мајдеву II (51)
- у Макрешанима II (50)
- у Макцима III (73)
- у Мал. Врањској III (70)
- у Мал. Градишту I (73)
- у Мал. Извору III (86 и 89)
- у Мал. Крсни VII (84)
- у Мал. Орашју II (84)
- у Мал. Плани III (83)
- у Мал. Црнићу IX (73)
- у Малошишту I (63)
- у Малчи IX (63)
- у Марковици I (79)
- у Марковцу III (83)
- у Маскару III (43)
- у Маскару (мор.) VI (55)
- у Мачкату I (93)

Основна школа:

- у Медвеђи I (41)
- у Међуречју I (80)
- у Мелници V (73)
- у Метовници II (87)
- у Миланци IV (92)
- у Милошеву I (49)
- у Милутовцу I (57)
- у Миљевићу II (73)
- у Миљевцу I (74)
- у Миљковцу II (63)
- у Мионици IV (37)
- у Миравевцу VI (46)
- у Мирјеву II (74 и 75)
- у Миросаљцима II (79)
- у Митровици III (69)
- у Михаиловцу (смед.) VI (84)
- у Михаиловцу I (52)
- у Мишљеновцу IX (73)
- у Модрој Стени I (65)
- у Мозгову I (63)
- у Мојсињу III (81)
- у Моклишту IX (65)
- у Мокрој IX (65)
- у Моравцима IV (81)
- у Мраморцу I (84)
- у Мрсаћу I (80)
- у Мрчајевцима IV (81)
- у Мрштанима III (39)
- у Мусталићу IV (73)
- у Накучанима IV (70)
- у Неготину VIII (48)
- у Недељицама IX (91)
- у Нересници IX (73)
- у Николичеву VI (87)
- у Нишу II (63)
- у Нишевцима VI (63)
- у Новацима I (38)
- у Нов. Адибеговцу I (89)
- у Нов. Кориту I (89)
- у Нов. Селу I (52)
- у Обилићеву I (51)
- у Обрежу VI (55)
- у Опарићу III (55)
- у Оранима I (41)
- у Ораовици III (39 и 42)
- у Орашцу II (37)
- у Орашцу (краг.) III (43)
- у Ореовици II (74)
- у Орешковици V (73)

Основна школа:

- у Ориду II (70)
- у Оровици IV (69)
- у Осавици II (78)
- у Осечини VII (37)
- у Осипаоници II (85)
- у Оснићу IV (89)
- у Остри I (81)
- у Островици I (61)
- у Павлици IV (81)
- у Пајсијевићу I (46)
- у Памбуковици I (38)
- у Паунама VI (37)
- у Петци I (34)
- у Петковици I (68)
- у Петровцу II (76)
- у Петровцу II (90)
- у Печаници II (73)
- у Печењевцима I (42)
- у Пилици I (92)
- у Пироману I (38)
- у Пироту I (65)
- у Плавни I (48)
- у Пласковцу III (46)
- у Плешу II (50)
- у Подвршкој I (48)
- у Подгорцу I (86)
- у Пожежени III (73)
- у Пољани IX (78)
- у Поцовици V (48)
- у Породину II (74)
- у Поточцу IX (55)
- у Поћути III (36)
- у Прањанима IX (80)
- у Праћини II (55)
- у Прахову IV (49)
- у Првој Кутини III (63)
- у Првонеку II (39)
- у Превешту II (55)
- у Прељини III (81)
- у Придворици I (84)
- у Прилипцу VI (79)
- у Причиновићу I (67)
- у Прокупљу VI (90)
- у Пругову I (78)
- у Прџиловици I (63)
- у Пударцима II (34)
- у Пуковцу III (90)
- у Пчелици III (55)
- у Раброву III (73)

Основна школа:

- у Рабровици V (36)
- у Рабровцу I (43)
- у Равнима II (93)
- у Равњу VI (68)
- у Радановцу II (92)
- у Радинцу (смед.) III (84 и 85)
- у Радљеу III (38)
- у Радујевцу I (49)
- у Ражњу II (52)
- у Разгојни III (42)
- у Рајковићу II (37)
- у Ракинцу I (75)
- у Раковој Бари III (73)
- у Рановцу IX (73)
- у Расници III (65)
- у Ратковићу II (55)
- у Рачи VII (46)
- у Рашанцу II (73)
- у Рашкој II (81)
- у Рготини VI (87)
- у Реснику III (45)
- у Речици II (73)
- у Ржани I (65)
- у Рибници II (37)
- у Риљцу III (55)
- у Рогачици VI (93)
- у Рогљеу III (48)
- у Рсавцима III (65)
- у Рткову II (47)
- у Рудној Глави I (48)
- у Руднику III (81)
- у Рудници I (81)
- у Рудовцу I (34)
- у Рупљу I (39)
- у Салаковцу I (78)
- у Самариновцу I (49)
- у Саранову IV (46)
- у Свилајнцу VII (58)
- у Севојни II (93)
- у Седларима V (58)
- у Секуричу III (55)
- у Селевцу I (83)
- у Сењу II (56)
- у Сепцима III (43)
- у Сечој Реци V (92)
- у Сибници II (75)
- у Сикирици III (56)
- у Сиколу V (48)
- у Сипу II (48)

Основна школа :

- у Сиракову I (73)
- у Сићеву II (61)
- у Скававцима II (92)
- у Скобаљу VI (84)
- у Слатини IX (87)
- у Слеччевићу I (68)
- у Слишанима II (41)
- у Смрдану V (65)
- у Соко Бањи IX (63)
- у Сопоту III (65)
- у Србову I (49)
- у Средњеву VI (73)
- у Сремчици II (34)
- у Сталаћу IV (51)
- у граду Сталаћу II (51)
- у Стамници V (73)
- у Станичећу VI (65)
- у Стопањи I (52)
- у Стапарима III (93)
- у Старчеву IV (73)
- у Столу VI (65)
- у Стрелцу V (65)
- у Стрижевцу VI (65)
- у Студени V (65)
- у Субјелу VI (92)
- у Суводолу (пир.) III (65)
- у Суводолу (пож.) II (78)
- у Сукову III (65)
- у Сурдулици IV (43)
- у Табановцу II (73)
- у Тврдојевцу IV (38)
- у Текеришу IV (68)
- у Темској III (65)
- у Течићу II (55)
- у Тешици I (63)
- у Тијању I (79)
- у Топлом Долу II (65)
- у Тополи V (46)
- у Тополовнику III (73)
- у Топоници I (48)
- у Трбушници III (35)
- у Требешинју II (40)
- у Треччи I (81)
- у Триброду V (73)
- у Трнави III (46)
- у Трнавцу I (87)
- у Трновчи (смед.) III (83)
- у Трновчи (пож.) V (73)
- у Трњану II (78)

Основа школа :

- у Тропоњу VI (58)
- у Трстенику I (50)
- у Турековцу II (42)
- у Турији IX (73)
- у Ђириковцу IX (78)
- у Ђићевцу VI (54)
- у Ђовдину V (73)
- на Убу I (38)
- у Угљареву I (52)
- у Удорицама II (84)
- у Ужицу I (93)
- у Умчарима III (34)
- на Ушћу I (37)
- у Царевцу III (73)
- у Цветкама III (81)
- у Цветуљи II (68)
- у Церовцу I (84)
- у Црвеној Јабуци I (65)
- у Црљенцу IX (73)
- у Црнајци III (48)
- у Црнатовици II (90)
- у Црној Трави I (39)
- у Цуљковићу IX (70)
- у Чајетини VI (93)
- у Чачку VI (80)
- у Честину I (46)
- у Четережу IX (74)
- у Чиниглавцима III (65)
- у Читлуку I (63)
- у Чокешини I (69)
- у Чукљенику I (42)
- у Чумићу I (45)
- у Шапини IX (78)
- у Шарбановцу I (86)
- у Шаркамену VII (47)
- у Шаторњи V (43)
- у Шетоњи V (73)
- у Шљивовцу IX (92)
- у Шопићу I (35)
- у Шпају IX (65)
- у Штитару III (69)
- у Шумама IV (46)
- Отокар Бајлони VII (76)
- Официрска Читаоница и Касина
у Ваљеву III (36)
- Официрска Читаоница у Врањи
VI (35)

- Павле Бајић V (71)
 Павле Батавeљић I (46)
 Павле Вујић III (93)
 Павле Вујишић IX (95)
 Павле К. Живановић I (68)
 Павле Јанковић VIII (37)
 Др. Павле Јевтић VII (52)
 Павле Козељац IX (22)
 Павле Миљушевић и Стеван Ву-
 јић II (109);
 Павле С. Павловић IX (22)
 Павле Пламенац IX (95)
 Павле Поповић IV (27)
 Павле Ј. Поповић II (97)
 Павле Радовић I (37)
 Павле Радосављевић I (65)
 Др. Павле Стејић IX (23)
 Павле Тијанић I (46)
 Павле Т. Тодоровић IX (24)
 Павле Чемерикић II (135)
 Др. Паја Бота IX (52)
 Паја Булић IV (46)
 Паја Георгијевић III (102)
 Паја Гостовић IX (102)
 Др. Паја Ковачевић IX (113)
 Др. Паја Марјановић IX (99)
 Паја К. Михаиловић IX (22)
 Паја Муачевић IX (114)
 Паја Обрадовић IV (22)
 Др. Паја Поповић IX (29)
 Пајо Поповић II (114)
 Панта Буричић IX (111)
 Панта Јанковић IX (84)
 Панта Л. Јовановић IX (110)
 Панта Пејовић I (48)
 Др. Панта Тодоровић IX (99)
 Панта Туфегџић IX (70)
 Пантелије Раденковић I (62)
 Пера Х. Видановић I (65)
 Др. Пера Ђукић II (72)
 Др. Пера Јовановић I (48)
 Пера И. Јовановић VI (22)
 Пера Кики II (26)
 Пера Магазиновић IX (84)
 Пера Максимовић IX (84)
 Пера Недељковић VIII (36)
 Пера Петковић IX (55)
 Пера Смедеревац VI (30)
 Пера Стевановић - Талетов III
 (30)
- Персида Лукићка IX (75)
 Петар Аранђеловић III (63)
 Петар Аћимовић III (92)
 Петар Бане V (48)
 Петар Божиновић VI (65)
 Петар Бојић IX (72)
 Петар Векић I (130)
 Петар Ст. Вељковић IX (42)
 Петар Вуков II (97)
 Петар Ђ. Вуковић VII (98)
 Петар Ј. Деспотовић V (60)
 Петар Добричић II (82)
 Др. Петар Дојић VIII (60)
 Петар Ђурић I (84)
 Петар Живковић III (58)
 Петар Ст. Иванчевић III (129)
 Петар Ивелић IV (134)
 Др. Петар Ивановић II (129)
 Петар М. Илић VI (60)
 Петар Јаковљевић I (83)
 Петар Јоановић VIII (114)
 Петар Јовић I (38)
 Др. Петар Јовичић III (44)
 Петар Кириловић I (76)
 Петар Крстић III (75)
 Петар Максин II (98)
 Петар Матић IX (102)
 Петар Марковић I (95)
 Петар Милановић IX (79)
 Петар Милићевић IX (59)
 Петар Миловановић II (135)
 Петар О. Михаиловић VI (28)
 Петар М. Огњановић II (65)
 Петар С. Павловић IX (29)
 Петар С. Петковић VII (43)
 Петар Ј. Петровић II (22)
 Петар Попадић VII (101)
 Петар Поповић I (95)
 Петар Хаџи-Поповић II (71)
 Петар Ракић II (84)
 Петар Селић VI (76)
 Др. Петар Станковић IX (109)
 Петар Стокић I (72)
 Петар Суботић V (72)
 Петар Темељковић IX (87)
 Петар Д. Тирић VI (58)
 Петар Тошић I (42)
 Петар Трифунац VII (60)
 Петар К. Шрепловић VI (31)
 Петроније Шавић I (29)

- Др. Платон Папакостопулос IX (22)
 „Поука“, дружина ђака гимназије Господара Јеврема Обреновића II (71)
 Прва Српска Сентомашка занатлишка Задруга V (103)
 Прока Милошевић I (46)
 Прока К. Поповић VIII (90)
 Професорска књижница Гимназије Кнеза Милоша Великог III (44)
 Пучка школа у Бјелопољу II
 Пучка школа у Кореници VIII (111)
- Рад. М. Остојић I (37)
 Рада Ст. Нешићева III (79)
 Раде Богдановић IX (75)
 Раде Мандић VI (112)
 Раде Г. Петровић II (128)
 Радивоје Врховац IX (109)
 Радисав Ковачевић I (84)
 Радисав Лукић I (38)
 Радмила А. Милошевићева III (26)
 Радован Дрпић II (37)
 Радоје Петровић VIII (55)
 Радојица Јоксић I (79)
 Радојка Р. Ф. Радосављевићева III (36)
 Радомир Вешовић I (95)
 Радомир Комненовић II (65)
 Радомир Јов. Поповић IX (36)
 Радослав Марковић V (108)
 Радосав-Раја Поповић IX (31)
 Радосав Радојковић IV (46)
 Радослав Стевановић IV (41)
 Радосав Стојковић I (65)
 „Развитак“, ђачка дружина у Пожаревцу IX (78)
 Рајко Врачарић VII (71)
 Рајко Ст. Мићић VI (90)
 Рака С. Филиповић IX (45)
 Ранко Московљевић I (70)
 Ранко Петровић V (31)
 Ранко Спасојевић I (46)
 Ратарска школа у Краљеву II (80)
 Рафаело Финци IX (23)
- Рафо М. Марић II (122)
 Ресавска Читаоница VIII (58)
 Ресавска Штедионица IX (58)
 Риста С. Димитријевић II (135)
 Риста Ковачевић IV (71)
 Риста Одавић II (31)
 Риста Тодоровић I (83)
 Ристо Биљановић I (95)
 Ристо Диздаревић II (128)
 Родољуб Пајић IX (117)
 Розмир Шљивак I (38)
 Роланд Мургај I (62)
 Румска Касина VI (111)
- С. Угреновић III (127)
 Сава Арсенијевић VIII (84)
 Сава М. Браљинац IX (52)
 Сава Вујић VIII (111)
 Сава Бурић II (135)
 Сава Живадиновић I (54)
 Сава Илић VII (72)
 Сава М. Јанковић VI (70)
 Сава Крстоношић IX (110)
 Сава Максић III (40)
 Сава Мићић IV (37)
 Сава И. Николић VIII (36)
 Сава Никшић II (135)
 Сава М. Обрадовић VII (73)
 Сава Орловић IX (109)
 Сава Петровић IX (47)
 Др. Сава В. Поповић III (127)
 Сава Рабреновић II (135)
 Сава Стевановић II (50)
 Сава Стојшић IX (99)
 Сава Топић I (54)
 Сава Чичкарић I (135)
 Сава Шуклетовић II (135)
 Савка Панићка IX (22)
 Савка Радичевићева VI (31)
 Саво Вулетић I (95)
 Саво Радуловић IX (95)
 Саво Секулић V (114)
 Саво Стојаковић IX (114)
 Савко Кучпарић I (94)
 Самуило С. Бурлан V (33)
 Светислав Живковић IX (76)
 Светислав Жујевић I (60)
 Светислав Здравковић I (22)
 Светислав Јовановић II (100)
 Светислав Новаковић III (42)

- Светислав Огњановић IX (52)
Светислав Радаковић III (28)
Светислав Савић II (75)
Светислав Ст. Симић I (40)
Светислав А. Стевановић II (73)
Светислав Хајдуковић V (52)
Светозар Атанацковић VIII (71)
Др. Светозар Бељански IX (58)
Светозар Божовић I (46)
Светозар Боторић VII (22)
Светозар Бранковић IX (76)
Светозар Величковић I (52)
Светозар Вражалић VI (32)
Светозар Сп. Вујић VI (36)
Светозар М. Грковић VI (58)
Светозар Драгомировић VIII (99)
Светозар Драшковић IV (46)
Светозар Јањић II (85)
Светозар Ковачевић II (37)
Светозар Костић II (39)
Светозар Ј. Крупежевић VII (83)
Светозар Максимовић I (118)
Светозар Мојковић VIII (93)
Светозар Нешић VIII (22)
Светозар Николић IX (98)
Светозар М. Обрадовић III (63)
Светозар К. Поповић IX (36)
Светозар Савић I (48)
Светозар Стевановић IX (22)
Светозар Швабић VI (31)
Светозар Ј. Шурдиловић III (22)
Светолик Поповић IV (22)
Др. Светолик Радовановић IX (22)
Светомир Карамарковић I (73)
Серафим Балтић IV (80)
Серафим Калик IX (123)
Сибин Максимовић IX (90)
Сима Буквић I (136)
Сима А. Јовановић IV (22)
Сима Д. Катић VII (58)
Сима Ковачевић I (129)
Сима Костић IX (44)
Сима Д. Милеуснић VI (120)
Сима Д. Милутиновић I (99)
Сима Перић IX (58)
Сима Ђ. Поповић V (32)
Сима К. Поповић II (52)
Сима Рашић IX (65)
Сима Ј. Тогузовић V (71)
Сима Угаревић I (135)
Симо Миљун I (125)
Симеон Кончар VI (119)
Симеон Мајински IX (103)
Симеон Пиља I (113)
Војвода Симо Поповић IX (95)
Симо Ст. Торбица IX (117)
Славко Вучићевић I (46)
Славко Илић II (50)
Славомир Радовић II (125)
Слободан Јовановић IV (25)
Слободан В. Петровић VI (48)
Смедеревска Задруга III (84)
Софија Јовановићка IV (34)
Софија Пешић II (97)
Спаса Крстоношић IX (110)
Спаса Миловановић I (84)
Спасоје Алексић I (129)
Спасоје Кнежевић V (123)
Спира Јовановић VI (40)
Спира Калик IX (31)
Спира Милошевић III (23)
Спира Поповић II (72)
Спиридон Илић IX (107)
Срета Ј. Стојковић IX (27)
Сретен М. Аџић VI (56)
Сретен Н. Ђорђевић I (85)
Сретен Ж. Пашић V (28)
Сретен Радосављевић I (45)
Сретен Стевановић I (34)
Сретен Тијанић I (46)
Срећко Јовичић IX (71)
Срећко П. Стевановић IX (32)
Српска Вел. Гимназија у Карловцима I (109)
Српска Грађан. Читаоница у Митровици IX (110)
Српско Еск. Деоничко Друштво у Митровици VIII (110)
Српска Женска Задруга у Вршцу VI (98)
Српска Занатлиска Задруга у Осеку IX (114)
Српска Занатлиска Задруга у Румџ VIII (111)
Српска Занатлиска Читаоница у Белој Цркви II (98)
Српска Занатлиска Читаоница у Вршцу IX (98)

- Српска Краљевска Трговачка Академија VI (30)
- Српска Мушка Школа у Дубровнику III (122)
- Српска основна школа у Винковцима IX (113)
- Српска основна школа у Илоку I (108)
- Српска основна школа у Инђији VI (108)
- Српско певачко друштво „Слога“ у Дубровнику II (122)
- Српска поморска школа у Херцег-Новом VI (125)
- Српска православна црквена општина у Вуковару V (113)
- Српска православна црквена општина у Србобрану I (103)
- Српска православна црквена општина у Темишвару I (99)
- Српска Узданица IX (63)
- Српска црквена општина у Дрљачама VIII (117)
- Српско Црквено Певачко Друштво у Вршцу IX (98)
- Српска Читаоница у Бугојну I (127)
- Српска Читаоница у Загребу I (118)
- Српска Читаоница у Задру VI (123)
- Српска Читаоница у Карловцима I (109)
- Српска Читаоница у Кореници VIII (118)
- Српска Читаоница у Мартоношу VI (101)
- Српска Читаоница у Новом Саду IX (102)
- Српска Читаоница у Сенти III (101)
- Српска Читаоница у Сомбору II (102)
- Српска Читаоница у Ст. Бечеју I (103)
- Српска Читаоница у Херцег-Новом III (125)
- Српска школа у Кленку I (129)
- Српска школа у Мартоношу VI (101)
- Ставра Манчић I (63)
- Стаменко Марић II (92)
- Стана Сарићева II (33)
- Др. Станислав Новаковић IX (37)
- Станислав Спасић IX (83)
- Станиша Станишић VI (56)
- Станко М. Ивановић I (42)
- Станко Јовановић IX (71)
- Станко Крстић I (62)
- Станко Савић VI (76)
- Станоје Р. Бељић I (93)
- Станоје Недељковић I (84)
- Станоје М. Обрадовић V (28)
- Др. Станојло Вукчевић IX (76)
- Стева Димитријевић II (128)
- Стева Петрановић VII (65)
- Стеван Атавацковић V (98)
- Стеван Н. Бабић IX (22)
- Стеван Бинички VI (27)
- Стеван Валовић I (87)
- Стеван Гитарич I (84)
- Стеван Ј. Гудовић IV (32)
- Стеван Гужвић IV (46)
- Стеван Деспотовић I (135)
- Стеван Дрваревић I (135)
- Стеван У. Ђорђевић IX (32)
- Стеван Жекић IX (103)
- Стеван Живковић I (76)
- Стеван П. Илић III (76)
- Стеван Илић-Уровица VI (48)
- Стеван Јанићевић I (135)
- Стеван Т. Јанковић IX (36)
- Стеван Јовановић I (87)
- Стеван П. Јовановић VI (93)
- Др. Стеван А. Јовановић VII (99)
- Стеван Калембер IX (118)
- Стеван Ковјанић I (110)
- Стеван Којић VI (37)
- Стеван Комненовић IX (42)
- Стеван Лекић IX (102)
- Стеван Ловчевић IX (28)
- Стеван Марковић V (58)
- Стеван Миловановић I (82)
- Стеван Миросављевић VII (45)
- Стеван Мојић IX (107)
- Др. Стеван Николајевић II (105)
- Стеван Петковић IV (27)
- Стеван Писаревић IX (71)
- Стеван Поповић IX (47)
- Стеван Поповић III (58)

Стеван Предић IX (27)
 Стеван Рекалић VI (23)
 Стеван Секулић I (135)
 Стеван Славнић IX (102)
 Стеван Стевановић VIII (46)
 Стеван Ђ. Танасковић IX (25)
 Стеван Тасић II (45)
 Стеван Чутурило III (63)
 Стево Вујановић VI (95)
 Стево П. Ђоровић II (132)
 Степан Содановић V (68 и 71)
 Стојан Р. Антонић VI (38)
 Стојан Борђевић II (135)
 Стојан Живковић II (45)
 Стојан Лилић III (105)
 Стојан Протић IX (22)
 Стојан Д. Рибарац IX (76)
 Стојан Стакић VII (99)
 Стојан Трифуновић I (77)
 Стојан Тркуљић III (128)
 Стојиљко Милићевић IV (63)
 Стојић Алексић III (70)
 Стојић Петровић I (84)
 Стратимир Лазаревић II (74)
 Страхинџа Ђ. Поповић VI (93)
 Страшимир Гемовић VII (58)

Танасије А. Божић VI (42)
 Танасије Божичковић II
 Танасије Комарчић II (135)
 Танасије Митић I (42)
 Танасије Т. Стајић IX (40)
 Таса Костић I (42)
 Таса Ј. Миленковић IX (22)
 Таса Д. Обрадовић IX (73)
 Таса Радовановић I (56)
 Тодор Богдановић IX (111)
 Теодора уд. Борђевић I (134)
 Др. Теофило Мирковић VI (43)
 Тимотије Борђевић VII (55)
 Тихомир К. Денић II (39)
 Тихомир Р. Борђевић VI (60)
 Тихомиљ А. Костић II (85)
 Тихомиљ С. Милошевић I (70)
 Тихомиљ Николић VI (30)
 Тјешимир Старчевић II (27)
 Тодор Благојевић III (35)
 Тодор М. Бушетић IX (55)
 Др. Тодор Јанковић II (92)

Тодор М. Костић VI (26)
 Тодор Д. Мијалковић VI (33)
 Тодор Милетић V (33)
 Тодор Мраовић IX (22)
 Тодор Љ. Павловић IV (24)
 Тодор Пејчић II (33)
 Тодор Петковић I (62)
 Тодор А. Прокић IX (44)
 Тодор Радивојевић VII (33)
 Тодор Росић II (135)
 Тодор Станковић I (42)
 Тодор Станковић II (136)
 Тома Димитријевић II (76)
 Тома П. Бурђевић VI (35)
 Тома Игрошанац I (88)
 Тома Миладиновић I (70)
 Тома У. Милошевић IX (87)
 Тома З. Михаиловић VIII (40)
 Тома П. Протић II (76)
 Тома Ј. Сарић IX (75)
 Тоша Богдановић IX (111)
 Тоша Илић I (113)
 Тоша Митровић VIII (111)
 Тоша Петаковић IX (101)
 Тоша Сегединчев II (103)
 Тополска певачка дружина I (46)
 Трајко С. Мишић I (42)
 Трајко Поповић II (41)
 Трговачка Омладина у Аран-
 ђеловцу VII (43)
 Трговачка Омладина у Ваљеву
 IX (36)
 Трговачка Омладина у Јагодини
 II (55)
 Трговачка Омладина у Шап-
 цу V (72)
 Тривун Р. Матић I (38)

 Управа Манастира Крушедола I
 (109)
 Урош М. Грабовац II (69)
 Урош Мандић I (125)
 Урош Попадић I (46)
 Урош Поповић VII (111)
 Учитељска Школа у Алексинцу
 V (60)
 Учитељски Збор у Паланци IV
 (84)
 Учитељски Збор у Пожаревцу
 II (76)

Федор Сремац VII (97)
 Фердинанд Хаусман II (75)
 Филип Симић IX (83)

Христина А. Јовановића IX (80)

Цветко Лазаревић I (83)
 Цветко Љубић II (41)
 Цветко Стаменковић I (135)
 Цветко Хади-Ристић IX (134)

Црква:

у Александровцу I (73)
 у Аранђеловцу I (43)
 у Бањи I (43)
 у Бошњацима I (41)
 у Брезовцу I (43)
 у Брусу I (51)
 у Варварину I (54)
 у Врбици I (89)
 у Гор. Матајевцу I (61)
 у Грачацу I (80)
 у Гулијану II (60)
 у Дупцима II (51)
 у Засавици I (70)
 у Звечкој I (38)
 у Јелашници II (61)
 у Карану VI (92)
 у Клоки I (43)
 у Књажевцу IV (88)
 у Мајдан-Пеку II (48)

Црква:

у Макрешанима IX (52)
 у М. Црнићу III (73)
 у Марковцу III (83)
 у Н. Алибеговцу II (83)
 у Ображду I (41)
 у Ореовици I (73)
 у Осечини V (37)
 у Пољани II (76)
 у Породину I (74)
 у Радујевцу III (49)
 у Рачи I (46)
 у Тополи I (46)
 у Ђурлини I (61)
 у Ужицу II (93)
 у Уровици VI (50)
 у Чумићу I (45)

Чеда Гагић IX (36)
 Чеда Јов. Марковић IX (33)
 Чеда Р. Михаиловић IX (73)
 Чеда Тешић I (38)
 Чедомир Поповић VIII (38)
 Чедомир Љ. Радосављевић I (59)
 Чедомир М. Човић IX (52)
 Читаоница у Александровцу I (73)
 Читаоница у Рачи VI (46)
 Шако Филиповић IX (95)

УПРАВА СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Председник

П. П. Ђорђевић, државни саветник

Потпредседник

Живан Живановић, министар у пензији

Тајник

Љубомир Јовановић, академик

Чланови :

Андра Стевановић, проф. Велике Школе

Антоније Пантовић, члан Касационог Суда

Богдан Поповић, проф. Велике Школе

Др. В. Бакић, професор Велике Школе

Јанко Веселиновић, књижевник

Љубомир Стојановић, академик

Др. Светолик Радовановић, проф. Вел. Школе

Заменици :

Коста Др. Ризнић, трговац

Милутин Ј. Марковић, члан Касационог Суда

Михаило Ђ. Илић, трговац

Светислав Симић, професор

Слободан Јовановић, проф. Велике Школе

Администратор

Љуб. М. Давидовић, проф. у гимн. Краља Александра I

Благајник

Јован Д. Јовановић, књиговођа минист. нар. привреде

ПРАВИЛА

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

1.

У намери да потпомогне правилније ширење одабраних дела из лепе књижевности и из опште-корисне поуке и тако да ствара књижницу за све редове народа, оснива се друштво, које ће се звати: „Српска Књижевна Задруга“ са седиштем у Београду.

2.

Српска Књижевна Задруга стараће се:

да критички приређује издања старпјих и новијих књижевника српских;

да издаје одабранија дела из сувремене лепе и опште-корисне књижевности;

да предњачи избором у превођењу и позајмици из словенских, иностраних и класичких књижевности;

да уопште припомогне ширем развићу народне књижевности, олакшавајући издање и ширење књига свима средствима, која јој буду на расположењу.

3.

Српска Књижевна Задруга вршиће свој задатак издајући сваке године по једно коло књига према својим средствима. Једногодишње коло ипак не може обухватити мање од шест књига ни мање од шесет штампаних табака.

4.

Друштвена су средства: улози чланова оснивача и улагача, добит од проданих књига, поклони и завештања, на то одређени, и камата од сталнога капитала.

Али се од свега овога, одређенога за годишњи трошак, одбија 5 од сто и прилаже сталном капиталу.

5.

Стални друштвени капитал чине: улози чланова добротвора и поклони и завештања, на то одређени.

6.

Задруга ће примити и нарочита завештања, намењена на издање дела појединога српскога књижевника или на издавање какве засебне врсте корисних књига, које у њен задатак спадају.

7.

Друштвена су издања: *редовна*, по чл. 3., и *засебна*, по чл. 6. и по нарочитим одлукама управиним.

8.

Задруга има чланове:

почасне (чл. 17. ових правила);

добротворс, који плаћају најмање сто и педесет динара једном за свагда, или седамдесет и пет форината;

осниваче, који плаћају десет динара на годину, или пет форината;

улагаче, који дају годишњи улог од шест динара, или три форинте.

Правна тела (школе, општине, друштва итд.) могу бити само чланови добротвори или оснивачи без права у члану 9.

9.

Оснивачи, који за двадесет година без прекида на време буду полагали свој улог, преводе се у добротворе и престају даље улагати.

Чланови почасни, добротвори и они оснивачи, који су после двадесетогодишњег беспрекиднога улагања постали добротвори, добивају друштвену повељу, и њихова ће се имена објављивати на друштвеним издањима.

10.

Сви чланови добивају сва редовна друштвена издања.

Чланови, који дају годишњи улог, не могу добити књиге, за ту годину издане, ако своју обавезу не испуне до дана, који ће управа одређивати.

11.

У управу може бити изабран члан добротвор или оснивач.

Управу састављају десет чланова и пет њихових заменика.

Чланови бирају између себе: председника, потпредседника, књижничара, тајника и благајника.

Заменици се свагда позивају на управине састанке на којима имају право гласа.

За тајника и благајника може управа узети и задругаре, који нису чланови управе.

12.

Управа се, према књижевним и економним потребама Српске Књижевне Задруге, може делити на одсеке.

13.

Знатнија се питања расправљају у седници целокупне управе.

14.

Сваке године иступају из управе по реду избора два члана, а њихова се места попуњују скупштинским избором.

15.

Свако, у течају изборне периоде, упражњено место у управи попуњује сама управа.

16.

Управа бира у народу друштвене поверенике, преко којих стоји у вези са члановима, шаље књиге, прима улоге итд. Повереници не плаћају никакав улог, а добивају сва редовна друштвена издања и 2 од сто од новца који прикупе, у име трошкова преписке. Имена се повереника објављују преко новина и на друштвеним издањима.

Према нарочитим месним потребама може управа поставити на место повереника и нарочите продавце, који ће за свој труд имати проценат од наплаћеног новца.

17.

Управа може поједине поверенике, који се буду за дуже време живље заузимали за Задругу, предложити годишњој скупштини за одликовање особитим признањем или избором за чланове добротворе (без обавезе у чл. 8.).

Управа може поједине књижевнике, заслужне за напредак Српске Књижевне Задруге, одликовати избором за почасне чланове Задругине (чл. 8.).

18.

Управа одлучује о престанку права и дужности појединих повереника.

19.

Скупштина се Српске Књижевне Задруге састаје редовно сваке године о Бурђеву дне. На скупштине

долазе и одлучују чланови добротвори и оснивачи. Управа је дужна објавити сазив скупштине двадесет дана раније.

20.

На скупштини се врше ови послови: управа подноси извештај о свом књижевном раду и имовном друштвеном стању за минулу годину заједно са извештајем раније изабраних прегледача; бирају се два члана за преглед друштвених рачуна у текућој години; попуњује се управа; бирају се на предлог управе друштвени повереници за чланове добротворе; одлучује се о измени ових правила на предлог управе или педесет чланова добротвора и оснивача; одлучује се о поднесеним предлозима.

21.

Предлози за скупштину редовно се подносе управи тридесет дана пре скупштине, и управа их на дневни ред ставља. Преко овога правила на самој скупштини учињени предлози примиће се на претрес само онда, ако тако одлучи две трећине присутних чланова. Предлози за промену правила објављују се у дневном реду у целини.

22.

Друштвена је рачунска година од првога јануара до тридесет првога децембра.

Управа ће прописати за свој рад пословник и одредити пословне дужности својим члановима, одсецима и друштвеним повереницима, а тако исто и сталну или привремену годишњу награду тајнику, благајнику и њиховим помоћницима.

23.

Ако би се Српска Књижевна Задруга растурила, њено се имаће поверава на чување Српској Краљевској Академији, а она ће бити дужна предати га

оном друштву, које буде радило на задатку, на коме је Српска Књижевна Задруга радила.

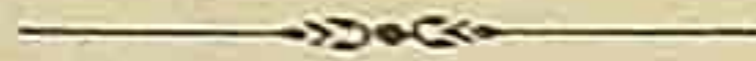
24.

Потписатих седамнаест основалаца објавиће ова правила по прописима чл. 37. закона о јавним зборовима и удружењима, и започеће купити Српску Књижевну Задругу по њеним правилима. Они ће, по истим правилима, вршити дужност управе до прве редовне скупштине.

У Београду, шеснаестог априла 1892. год.

Основаоци :

Андра Гавриловић, д-р В. Бакић, Дан. А. Живаљевић, Жив. Живановић, д-р Јован Јовановић-Змај, Јован Ђорђевић, Љ. Ковачевић, Љубомир Јовановић, Љуб. Стојановић, М. Ђ. Милићевић, д-р М. Јовановић-Батут, д-р Милан Јовановић, П. П. Ђорђевић, Свет. Вуловић, Свет. Николајевић, Стојан Новаковић, Урош Благојевић.

ИЗВОД

из

ПОСЛОВНИКА СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

О ПРАВИМА И ДУЖНОСТИМА ПОВЕРЕНИЧКИМ

Повереницима су дужности:

а) прикупљати, по позиву управину, улоге од задругара, старајући се увек да упишу што више добротвора и оснивача, и да увек очувају старе задругаре, а придобију и што више нових;

б) слати управи на крају свакога месеца све прикупљене улоге са два једнака азбучна списка задругара, који су те улоге положили, од којих један остаје Задрузи, а други потписан враћа благајник поверенику;

в) извештавати управу о кретању и пресељавању код њих уписаних задругара, како би се о експедицији књиге могле послати одсељеним задругарима у оно место, у које су се одселили;

г) извештавати управу куда су се одселили прошле године код њих уписани задругари, које за ту годину нису могли уписати;

д) старати се да ни једна школа у њиховој околини не остане неуписана ни на једно коло Задругиних књига (које морају набављати по распису г. министра просвете од 23. септембра 1895. године, ПБр. 16462);

ђ) по списку Задругине администрације, по коме приме књиге, одмах по пријему раздати књиге свима задругарима, за које се пошљу преко њих;

е) јављати управи све сметње, које у њиховој околини стоје на путу Задругину раду и чинити предлоге за уклањање њихово и за боље напредовање Задругино;

ж) извештавати где и ко би се у њиховој околини, ближој или даљој, могао још поставити за повереника;

з) известити Задругу кад се сами преместе у које друго место и предложити какво згодно и поуздано лице за свога заменика у повереничкој дужности.

Повереници за свој труд имају:

а) 2⁰/₀ од покупљених улога и претплате (чл. 16. Задругиних правила);

б) накнаду подвозних трошкова за књиге од станице до свога стана, ако их буде било;

в) по један примерак свих оних издања за се *бесплатно*, за које скупе и пошљу улог од 7—19 задругара, и бесплатно корице за ванредна издања;

г) по један примерак свих оних издања за се *бесплатно у лепом повезу*, за које скупе и пошљу улог од 20—40 задругара, или два обична примерка (по њихову избору);

д) по један примерак свих оних издања за се *бесплатно у елегантноме, златом шараном повезу*, за које скупе и пошљу улог за 40 задругара, или три обична примерка (по њихову избору);

ђ) јавно признање зборско, ако за три године узастопце скупе и пошљу улога за педесет чланова просечно годишње;

е) избор за *добротвора*, ако бар пет година узастопце скупе и пошљу улога за 50 чланова просечно годишње.

Управа може, уважавајући велики труд и узимљивост повереника у малим местима и мучним приликама, олакшати погодбе признања под в) и ђ).

ПОМЕНИ И ЗАПИСИ

О знаменитим личностима и догађајима

ПРИКУПИО И СРЕДИО

Ж. О. ДАЧИЋ

Јануар.

1. — 1798. године рођен је, у селу Сусеку, у Срему, *Василије Лазић*, књижевни радник: расправљао је питања из науке о српском језику. — 1806. год. рођен је, у Вршцу, у Банату, *Јован Стерија Поповић*, песник: писао је песме, приповетке („Роман без романа“) и драме („Милош Обилић“, „Стефан Дечански“, „Тврдица“, „Зла жена“ и многе друге); збирку његових песама „Даворје“ издала је Срп. Књижевна Задруга у првом редовном колу својих књига. — 1859. умро је владика горњокарловачки *Сергије Каћански*, одличан беседник: на познатој српској мајској скупштини у Сремским Карловцима, 1848. године, после одушевленог говора његова скупштина је тадашњег митрополита карловачкога Јосифа Рајачића извикала за патријарха. — 1888. године умро је, у Београду, *Борђе Малетић*, књижевни радник: писао је књижевне критике („Критички преглед наградом увенчаног дела „Краљ Дечански““), песме, драме („Смрт цара Михаила“, „Апотеоза Вуку Караџићу“) и др.

2. — 1811. рођен је *Фрањо Курелач*, хрватски књижевни радник. — 1878. отишли су Турци из Ниша, предавши и варош и град српској војсци. — 1892. умро је ђенерал *Фрањо Зах*: много је радио на уређењу и спреми војске у Србији.

3. — 1743. умро је, у Паризу, *Анселмо Бандури*, Србин Дубровчанин, велики научник, члан Француске Академије Наука: написао је одлично дело о цариградским старинама, превео је на латински многе византијске писце. — 1878. српски је владалац ушао први пут у ослобођени Ниш.

4. — 1485. зетски господар Иван Црнојевић основа на Цетињу манастир св. Богородице. — 1831. рођен је, у Крагујевцу, *Др. Јован Ристић*, државник и књижевни радник: био је кнежевски и краљевски намесник, више пута министар председник; радио је на најновијој српској историји („Спољашњи одношаји кнежевине Србије“ и „Дипломатска историја Србије“) и био је председник Српске Краљевске Академије. — 1848. рођен је, у селу Петници, у округу ваљевском, *Љубомир Ковачевић*, научник, прави члан Српске Краљевске Академије: ради поглавито на историји српскога народа; у I и III редовном колу књига Српске Књижевне Задруге изишле су I и II свеска „Историје српског народа,“ коју је Ковачевић написао с академиком Љуб. Јовановићем. — 1894. умро је *Прока Миладиновић*, просветни добротвор: оставио је 10.000 фор. Матици Српској, да се из дохотка школује по један ученик у гимназији и један у медицини.

5. — 1524. умро је *Марко Марулић*, Сплећанин, научник и песник: он је од далматинских песника први почео са успехом певати народним језиком; писао је поглавито побожне песме и приказања. — 1864. умро је *Коста Руварац*, књижевни критичар и приповедач: његова приповетка „Карловачки ђак“ штампана је у четвртом редовном колу књига Срп. Књижевне Задруге, у збирци „Низ старијих приповедака“. — 1873. умро је, у Шапцу, *Илија Марковић*, народни првак и борац у првом и другом устанку за ослобођење.

6. — 1488. умро је, у Бечу, војвода *Стеван Јакшић*, велики јунак у борбама, које је српски народ водио с Турцима, после пропасти српске деспотовине. — 1821. умро је, у Мледима, *Павле Соларић*, књижевни радник: био је најближи последник Доситија Обрадовића у нашој књижевности. — 1830. умро је, у Новоме Саду,

проф. *Борђе Магарашевић*, књижевни радник, оснивач и први уредник „Српског Летописа“ (сада „Летопис Матице Српске“). — 1848. рођен је, у Ваљеву, *Милован Глишић*, даровит приповедач и одличан преводилац из страних књижевности: написао је велики број приповедака, махом хумористичких, које су прикупљене у две књиге; написао је за позориште комаде из народног живота „Подвала“ и „Два цванцика“; превео је поред многих других ствари и за Забавник Српске Књижевне Задруге роман Л. Толстога „Рат и мир“ и И. Гончарова „Обломов“.

7. — 1794. рођен је, у селу Доњој Буковици, у ваљевском округу, *Димитрије Бурић*, просветни добротвор: све своје имање, у вредности до 25.000 фор., оставио је српској гимназији у Сремским Карловцима. — 1837. рођен је, у Јагодини, *Милан С. Пироћанин*, државник и књижевни радник. — 1894. умро је дугогодишњи руски консул у Ст. Србији, *Иван Јастребов*, књижевни радник: одлично је познавао народносне прилике у Маћедонији и својим књижевним радовима много је помогао, да се о народностима у Маћедонији правилније суди.

8. — 1878. био је крвав бој између Срба и Турака код Копашнице, близу Лесковца.

9. — 1849. Срби устаници отеше од Маџара Српски (Стари) Бечеј.

10. — 1597. оногошки војвода *Грдан*, који беше дигао устанак да ослободи свој крај од турске власти, потуче се с Турцима на Гацкоме. — 1848. умро је, у Београду, *Глиша Возаревић*, коричар и књиџар издавалац: био је велики пријатељ српским књижевним радницима и много је радио на ширењу ваљане српске књиге. — 1850. установљена је прва земљоделска школа у Србији.

11. — 1798. умро је, у Винковцима, у Славонији, *Матија Антун Релковић*: 1761. штампао је своју књигу „Сатир или дивји човјек“, која је постала врло омиљеном у народу, и до сада је прештампавана више пута и ћирилицом и латиницом. — 1815. Турци су на свиреп начин поубијали оне Србе, што их је Ђаја паша

био похватао, угушујући Хаџи-Проданову буну. — 1878. био је између Срба и Турака бој на Високој, у округу топличком.

12. — 1236. умро је, у Трнову, у Бугарској, најмлађи син Стевана Немање *Св. Сава*, први српски архиепископ и просветитељ. — 1788. рођен је, у селу Жежевици, у округу ужичкоме, владика жички *Нићифор Максимовић*, просветни добротвор. — 1849. војвода Стеван Книћанин, с добровољцима из Србије и српским устаницима из Војводине, уђе у Велики Бечкерек. — 1852. умро је *Јан Колар*, словачки песник и научник, врло одушевљен радник на духовном јединству свих Словена.

13. — 809. Которани пренеше у Котор мошти св. Трифуна, које беху откупили од млетачких трговаца: они узеше св. Трифуна за заштитника свога града, и његову слику метнуше на градску заставу, а лик на новце свога града. — 1398. провалише Турци први пут у Босну, земљу опустошише, многи народ поубијаше или одведоше у ропство. — 1804. кренуо се дахија Фочић Мехмед ага, да по дахијском договору отпочне убијати виђеније људе по Србији. — 1823. погинуо је, у Пожаревцу, *Марко Тодоровић Абдула*, борац у првом и другом устанку за ослобођење.

14. — 1804. дахијски пандури убише кнеза *Станоја* из Зеока, у београдском округу. — Истога дана рођен је, у селу Миланци, у округу ужичком, владика жички *Јанићије Нешиковић*, велики родољуб и пријатељ српске просвете. — 1814. умро је прота *Милутин Илић Гучанин*, војвода драгачевски. — 1815. београдски везир Сулејман паша каленићског игумана *Нићифора* и још тридесет и пет Срба, које похвата *Ћаја* паша, угушујући Хаџи-Проданову буну, и доведе у Београд, понабија на коље и постави их у београдском граду на бедеме према Дунаву. — 1840. рођен је, у Шапцу, *Др. Сава Петровић*, одличан ботаничар. — 1872. умро је, у Новом Саду, *Јосиф Матић*, просветни добротвор: оставио је српској гимназији у Сремским Карловцима 13.000 форината. — 1878. био је бој између српске и турске војске на Врањској Бањи.

15. — 1849. српски устаници, под мајором Митом Стејиним, узеше од Маџара Кулу у Бачкој. — 1869. умро је, у Београду, *Лазар Арсенијевић Баталака*, пређ. министар просвете, радник на новијој српској историји: Српска Краљевска Академија приредила је у две књиге Баталакину „Историју српског устанка“, у којој је опширно изложена историја нашега првог устанка за ослобођење. — 1886. умро је, у Земуну, *Др. Јован Суботић*, врло плодан књижевни радник: писао је песме („Стеван Дечански“, „Врдничка кула“), приповетке („Калуђер“) и драме; Књижевна Задруга издала је у седмом редовном колу својих књига његове краће „Епске песме“.

16. — 1699. потписан је у Сремским Карловцима мир између Аустрије и Турске („Карловачки мир“), после вишегодишњег рата, који је вођен махом у пределима данашње Краљевине Србије, и у коме су се Срби јуначки борили уз аустријску војску. — 1812. рођен је, у селу Гарашима, у крагујевачком округу; *Илија Гарашанин*, одличан државник.

17. — 1467. умро је, у Љешу, у Арбанији, *Бурађ Кастриотић Скендербег*, господар од Арбаније. — 1806. Срби су разбили Турке код Лознице. — 1826. рођен је у, селу Лешју, у моравском округу, *Рајко Лешјанин*, некад. министар правде, правни писац („Институције Јустинијанове“), — 1835. рођен је, у Великом Мушалуку, у Лици, српски ђенерал *Буро Хрватовић*. — 1876. умро је, у Новоме Саду, *Павле Симић*, сликар: више његових слика су литографијом умножене и растурене по народу („Мајска скупштина 1848.“ и др.).

18. — 1748. умро је *Арсеније IV Јовановић*, пећски патријарх: преварен аустријским обећањима, био је повео из данашње Старе Србије много народа у Угарску, али Турци то осетише, стигоше Србе и готово све поубијаше или одведоше у ропство; само се патријарх с врло малим бројем спасао бегством (1737.). — 1803. рођен је, у селу Брестовцу, у Бачкој, *Атанасије Николић*, просветни и књижевни радник; писао је са успехом и позоришне комаде, и неке од ових и данас

радо приказују. — 1878. био је бој између српске и турске војске на Врању.

19. — 1806. Француски ђенерал Мармон објави да више нема самосталне дубровачке државе. — 1878. српска војска узе од Турака Врање. — Истога дана умро је, од ране, добивене у боју на Девотину, код Врања, потпоручник *Ђорђе Стојићевић*, унук војводе Милоша Стојићевића Поцерца.

20. — 1458. умро је деспот *Лазар Бранковић*, син деспота *Ђурђа Бранковића Смедеревца*. — 1549. отпоче у Далмацији тако јака тродневна хладноћа да су људима од зиме отпадали нос, уши и прсти на рукама и ногама. — 1804. изабран је *Карађорђе* за вођа народном устанку за ослобођење од Турака. — 1889. умро је, у Београду, *др. Сава Петровић*, одличан ботаничар.

21. — 1894. умро је, у Београду, *Војислав Ј. Илић*, најдаровитији млађи српски лирски песник. — 1895. умро је, у Ваљеву, *Љубомир Ненадовић* — *чика Љуба*, песник и путописац. („Писма из Швајцарске“ „Писма из Немачке“, „Писма из Италије“, „Писма о Црногорцима“ и др.).

22. — 1807. српски устаници освојише од Турака београдски град; варош су били узели на два месеца пре тога (30. новембра). — 1848. рођен је, у селу Делиблату, у Банату, *Владан Арсенијевић*, школски и књижевни радник: писао је чланке из природних наука, преводио је на српски из страних лепих књижевности и прикупљао је грађу за речник српског језика, оставивши Српској Краљевској Академији око 50.000 српских речи којих нема у Вукову речнику. — 1850. умро је *Јован Обреновић*, млађи брат кнеза Милоша. — 1861. рођен је *Ђорђе Јовановић*, наш прослављени вајар („Косовски споменик“, „Јосиф Панчић“ и др.). — 1878. страдала је српска војска на Самокову, изнад Куршумлије.

23. — 1781. аустријски цар Јосиф II нареди српском темишварском епископу и администратору карловачке митрополије Мојсеју Путнику, да се у православној школи у Аустрији уведе латиница и народни језик, место ћирилице и руско-словенског језика; Срби се овоме успротивише, те опет оста по староме. —

1804. дахија Фочић Мехмед ага домами на превару и погуби, у Ваљеву, на мосту колубарском, српске кнезове *Илију Бирчанина* и *Алексу Ненадовића*. — 1820. умро је кнез *Аксентије Миладиновић*, из села Чибутковице, у београдском округу: за турскога управљања Србијом стојао је добро с Турцима, те је заклањао народ од њихових насиља. — 1901. умро је, у Вршцу, у Банату, др. *Светозар Милетић*, српски народни првак у Војводини.

24. — 850. кнез *Прибина* посвети богородичину цркву у граду Блатном; спомен о овоме Прибини сачуван је у српском православном манастиру Прибиној Глави, у Срему.

25. — 1766. рођен је, у Мџлу, у Бачкој, *Глигорије Терлајић*: био је врло учен човек и био је у Русији, у Петрограду, професор на свеучилишту; али је увек жудео за својом мајком и Србима. — 1807. Карађорђе је освојио поново Шабац од Турака.

26. — 1819. рођен је, у Зрмањи, у Лици, *Данило Медаковић*, књижевни радник и новинар: уређивао је листове „Напредак“, „Јужну Пчелу“, „Српски Дневник“ и „Седмицу“, написао је и штампао „Повесницу српског народа од најстаријих времена до године 1850.“ у четири књиге. — 1825. рођен је, у Пешти, *Милан Миловук*, књижевни радник: први је почео у нас крчити пут музичкој уметности. — 1837. умро је, у Јагодини, *Димитрије Борђевић* („писар Димитрије“), први секретар кнеза Милоша и његов ратни друг. — 1864. умро је, у Бечу, *Вук Стефановић Караџић*, отац наше новије књижевности.

27. — 1777. рођен је, у Темерину, у Бачкој, *Лукијан Мушички*, потоњи плашки владика, велики родољуб и песник: певао је оде — 1849. умро је *Фрањо Прешерн*, највећи словеначки песник. — 1885. умро је мајор *Миша Анастасијевић*, велики просветни добротвор: своју велику и скупоцену кућу у Београду поклонио је својој отаџбини, и ту је сада смештена Велика Школа и Народна Библиотека.

28. — 1845. рођен је, у Београду, *Димитрије Стаменковић*, велики просветни добротвор: поред многих мањих прилога разним просветним и другим устано-

вама и друштвима, оставио је Српској Краљевској Академији 300.000 динара у злату, да се дохотком од овога новца издају и поклањају народу корисне књиге. — 1857. умро је, у Новоме Саду, *Лука Миланковић*, просветни добротвор: оставио је $312\frac{1}{2}$ ланаца земље, да се из прихода издржавају три Србина, који уче реалне и техничке науке, или инжињерску академију; што преко овога претече, да се даје православним српским црквама у Новом Саду и тамошњој српској болници.

29. — 1804. дахије посекоше, у Београду, архи-мадрита манастира Боговађе *Хаци-Рувима*, народног првака. — 1837. умро је *Александар Пушкин*, највећи руски песник до данас. — 1857. умро је, у Варадину, адвокат *Павле Шероглић*, правни писац и просветни добротвор: писао је критику на грађански законик, који је био Јован Хацић спремио за Србију; све своје имање оставио је карловачкој гимназији. — 1901. умро је, у Бечу, *Милан М. Обреновић*, први српски краљ после Косова.

30. — 1804. рођен је, у Призрену, *Сима Андрејевић Игуманов*, велики просветни добротвор: основао је српску богословију у Призрену и оставио јој је све своје имање. — 1817. рођен је, у Добринцима, у Срему, *Др. Јован Суботић*, врло плодан књижевни радник. — 1841. рођен је *Јован Живановић*, књижевни радник и пчелар.

31. — 1806. био је крвав бој између српских устаника и турске војске на реци Добрави код Шапца. — 1819. рођен је, у Панчеву, потоњи панчевачки прота *Василије Живковић*, песник: његова је она лепа и свуда у Српству позната и врло омиљена песма „Радо иде Србин у војнике“. — 1870. умро је, у Орану, у Африци, артил. капетан *Никола Чушић*, просветни добротвор: све своје имање, које је износило преко 6.000 дуката, оставио је као задужбину („Чушићева задужбина“), из које ће се издавати научна и морална дела; до сада је, трошком ове задужбине, изишло двадесет књига „Годишњица“ и велики број других корисних књига. — 1898. умро је, у Минхену, *Велимир Мих. Теодоровић*, велики просветни добротвор: све своје

имаће, од преко 2,000.000 динара, оставио је Краљевини Србији на унапређење просвете.

Фебруар.

1. — 1813. рођен је, у Сентомашу, у Бачкој, *Сергије Каћански*, потоњи владика горњо-карловачки (плашки). — 1894. умро је, у Загребу, прослављени научник хрватски *Др. Фрањо Рачки*, одличан радник на историји Јужних Словена („Покрет на словенском југу“, „Богомили и патарени и др.).

2. — 1787. умро је, у Милану, у Италији, *Јосиф Руђер Бошковић*, Србин по народности, највећи математичар свога времена, слављен и у страном свету, члан лондонске, париске, берлинске и петроградске Академије Наука („Атомистика“ и др.). — 1865. рођен је, у Котору, у Далмацији, *Љубомир Јовановић*, научни и књижевни радник, прави члан Српске Краљевске Академије. — 1901. умро је *Стеван Лазић*, некадашњи професор српске гимназије у Сремским Карловцима, просветни и књижевни радник.

3. — 1160. заваде се которски капетан Петар Болица и пераштански поглавар Милош Шестокрилић око тога ко је од њих двојице био већи јунак у боју с босанским баном Борићем, кад су против њега помагали Дубровнику, који не хтеде издати Стевану Немањи и брату му Мирославу Радослава, доскорашњег зетскога господара; због ове заваде својих поглавица дуго су се после прели Которани и Пераштани.

4. — 1849. учење у правном факултету у београдској Великој Школи, која се тада звала Лицеј, подигнуто је од две на три године. — 1874. умро је, у Београду, *Стеван Магазиновић*, државник, просветни добротвор: све своје имање оставио је министарству просвете, да се из прихода издају корисне књиге, које ће се давати бесплатно сиромашним ученицима.

5. — 1827. кнез Милош је наредио, те су и Бугари, Цинцари и Грци у Београду отпочели празновати дан св. Саве, 14. јануара, који су дотле светковали само Срби. — 1831. рођен је *Матија Ваљавиц*, знатап словеначки песник и научник. — 1856. рођен је, у Гилану,

у Ст. Србији, *Зарија Поповић*, књижевни радник. — 1898. умро је, у Београду, архијепископ београдски и митрополит српски *Михаило (Јовановић)*, богословски писац и просветни добротвор. — 1896. умро је, у Београду, *Милош Зечевић*, просветни и књижевни радник и просветни добротвор; све своје имање оставио је, да се из прихода помажу ученици Вел. Школе у Београду, који уче историјске науке, и ученици крагујевачке гимназије.

6. — 1849. Срби Војвођани отеше од Маџара Сомбор.

7. — 1430. умро је *Никола Перов Пушић*, дубровачки кнез, одличан државник и дипломата. — 1871. умро је, у Београду, шабачки владика *Гаврило Поповић*, књижевни радник и одличан црквени беседник. — 1893. умро је, у Београду, *Тоша Јовановић*, до сада наш најбољи позоришни уметник.

8. — 1314. умрла је, у Брњацима, у дубокој старости, краљица *Јелена*, удовица српскога краља Уроша Великога, мати српских краљева Драгутина и Милутина, велика народна добротворка: она је сваке године имала у своме дому повише српских девојака, њих је гајила и васпитавала, па их после удомљавала. — 1896. умро је, у Сарајеву, сарајевски архијепископ и дабро-босански митрополит *Борђе Николијевић*, марљив радник на српској књизи, велики родољуб и просветни добротвор.

9. — 1788. аустријски цар Јосиф II објавио је Турцима рат, који је вођен поглавито у данашњој Србији, и у коме је учествовао велики број Срба фрајкорца (добровољаца), борећи се храбро уз аустријску војску; од српских војсковођа најчувенији је остао Коча Анђелковић (Петровић), из села Пањевца, близу Јагодине, те је овај рат и познат у Србији као „Кочин рат“ или „Кочина крајина“. — 1811. рођен је, у Загребу, *Димитрије Деметер*, одличан хрватски драмски песник. — 1849. рођен је, у Земуну, *Паја Јовановић*, новинар: покренуо је у Загребу и пуних четрнаест година уређивао и издавао лист „Србобран“.

10. — 1822. умро је, у Шапцу, *Цинцар-Марко Костић*, добар јунак и у првом и у другом устанку

нашем за ослобођење. — 1826. рођен је *Светозар Милетић*, књижевник и новинар, народан првак међу Србима у Угарској. — 1843. рођен је, у Београду, *Милутин Гарашанин*, државник и новинар, прави члан Српске Краљевске Академије. — 1872. умро је, у Београду, *Алекса Симић*, државник. — 1896. умро је *Јевта Павловић*, угледан београдски трговац, велики добротвор београдске трговачке омладине: оставио је имање од 300.000 динара, да се приходи употребљавају на умно усавршавање трговачке омладине.

11. — 1515. Турци су жива спалили у Софији, у осамнаестој му години, Србина *Борђа Кратовца*, што се није хтео потурчити; хришћанска православна црква Борђа је после признала за свеца. — 1804. Срби устаници ударише на Турке у селу Дрлупи, и тако отпоче први наш устанак за ослобођење.

12. — 1788. Турци запалише манастир Каленић. — 1860. умро је, у Шиду, у Бачкој *Петар Матић*, књижевни радник.

13. — 1199. умро је, у Хиландару, у Св. Гори, монах *Симеун* (св. Симеун Мироточиви), пређ. велики жупан српски *Стеван Немања*, велики радник на уједињењу нашега народа. — 1801. умро је, у Риму, прелат дома папина *Бенедикт Стојковић*, прослављени философ, Србин по рођењу: писао је на латинском језику. — 1863. рођен је, у Дунишићима, у новопазарском санџаку, у Старој Србији, др. *Миленко Веснић*, научни и књижевни радник — 1879. умро је, у Београду, др. *Стеван Милосављевић*, лекар: као начелник санитета у Србији и као лекар много је радио и урадио за народно здравље у Србији.

14. — 1814, рођен је, у Карлову, у Банату, *Тодор Павловић*, књижевни радник и новинар: уређивао је и издавао „Српски народни лист“ и „Српске народне новине“, много година је био секретар Матице Српске, уређујући „Летопис“. — 1832. Турци Ужичани убише у Ужицу Србина *Вучића Курлагу*, те се због овога диже тамо буна и кнез Милош исели Србе из Ужица у Пожегу („Курлагина крајина“). — 1895. умро је, у Београду, *Милорад П. Шапчанин*, плодан књижевни

и просветни радник: писао је песме („Жубори и вихори“, „Невеста Љутице Богдана“, „Монах“), приповетке („Хасан-ага“, „Сањало“), драме и др.

15. — 1804. прота Матија Ненадовић почео је у своме крају дизати устанак на Турке. — 1807. рођен је, у селу Книћу, у Гружи, *Стеван Петровић Книћанин*: био је војвода оним Србима, који 1848. године похиташе из Србије у Војводину, у помоћ својој браћи, која беху устала противу мађарске самовоље. — 1822. рођен је, у Крагујевцу, *Милован Гушић*, просветни добротвор: све своје имање оставио је за вишу девојачку школу крагујевачку, која је помоћу ове задужбине и подигнута. — 1830. рођен је *Милојко Лешјанин*, потоњи ђенерал, главни заповедник тимочке војске у српско-бугарском рату 1885. године. — 1832. основана је у Београду Народна Библиотека; покровитељ јој је био Јеврем Обреновић, прадед Краља Александра. — 1847. умро је, у Сплету, *Иван Каталинић*, књижевни радник: написао је на српском и талијанском језику историју Далмације. — 1895. умро је, у Сомбору, *Ника Михајловић*, народни добротвор: своју кућу је поклонио сомборској српској православној општини, а 170 лапаца земље оставио је, да се из прихода помаже сиротним Српкињама девојкама да се удоме. — 1896. умро је, у Београду, ђенерал *Милојко Лешјанин*.

16. — 1801. удавише београдски јаничари београдског везира Мустај-пашу („српска мајка“) и четворица њих, који беху најсилнији, узеше у своје руке Београд и завладаше Србијом, прозвавши се дахијама. — 1842. рођен је, у Београду, *Милан* (Јанићије) *Курјунџић Абердар*, песник и научник, прави члан Српске Краљевске Академије.

17. — 1591. умро је српски пећски патријарх *Јеротеј*. — 1833. рођен је, у Шумама, у крагујевачком округу, владика нишки *Нестор*, радник на богословској књижевности и добар црквени беседник; покренуо је и уређивао богословске листове „Пастир“, и „Сион“.

18. — 1800. рођен је, у Илоку, у Срему, *Павле Јовановић*, потоњи београдски митрополит *Петар*. — Истога дана рођен је *Адам Драгосављевић*, књижевни радник.

1808. рођен је, у селу Обрежи, у Срему, *Јаков Живановић*, потоњи директор канцеларије кнеза Милоша, књижевни радник. — 1809. рођен је, у Шибенику, у Далмацији, др. *Божидар Петрановић*, научни и књижевни радник („Богомили, црква босанска и крстјани“); основао је и почео издавати „Српско-далматински магазин.“

19. — 1834. рођен је, у Новом Саду, *Јован Бошковић*, научни и књижевни радник: предавао је много година словенску филологију у београдској Великој Школи, био је добар зналац српскога језика. — 1866. умро је, у Београду, *Дамјан Павловић*, књижевни радник (читај „Низ старијих приповедака“, у четвртом редовном колу књига Српске Књижевне Задруге). — 1875. умро је, у Новоме Саду, *Коста Трифковић*, врло даровит драмски писац: сви његови драматски списи прикупљени су и штампани у првом и трећем редовном колу књига Српске Књижевне Задруге.

20. — 1873. умро је, у Краљеву, владика жички *Јанићије Нешиковић*, просветни добротвор: оставио је 1.500 дуката као фонд за помагање богословске књижевности у нас и готово толико исто за помагање добрих ученика; за живота је настојавао, те је оправљен манастир Жича и подигао је цркве у селу Миланци и селу Прерадовцу. — 1891. умро је, у Београду, пуковник *Милија Катанић*, просветни добротвор: оставио је 10.000 динара фонду за потпомагање сиромашних великошколаца. — 1896. умро је *Милош Димитријевић*, дугогодишњи и заслужни председник Матице Српске.

21. — 1861. умро је *Милутин Петровић Хера*, рођени брат Хајдук-Вељков, добар јунак у борби за ослобођење. — 1898. умро је, у Паризу, *Милутин Гарашанин*, новинар и државник, прави члан Српске Краљевске Академије. — 1900. умро је, у Београду, архимандрит *Нићифор Дучић*, прави члан Српске Краљевске Академије, плодан радник на српској књизи, борац за слободу и независност свога народа, просветни добротвор („Задужбина архимандрита Нићифора Дучића“).

22. — 1804. српски устаници разбише Турке на Руднику. — 1882. обновљена Србија проглашена је за краљевину.

23. — 1857. умрла је, у Новоме Саду, *Марија Петровићка*, рођена *Миланковић*, просветна добротворка: српској новосадској гимназији поклонила је кућу, која вреди 5.000 форината, и 156 ланаца земље оставила је, да се од прихода школују Срби православне вере. — 1872. умро је, у Горњем Карловцу, *Никола Боројевић*, песник: певао је родољубиве песме. — 1891. умро је, у Бечу, др. *Фрањо Миклошић*, одличан зналац словенских језика, професор словенске филологије на бечкоме свеучилишту.

24. — 1803. рођен је, у Поречу, близу Доњег Милановца, мајор *Миша Анастасијевић*, велики просветни добротвор: своју велику кућу у Београду („Капетан-Мишино здање“), на коју је утрошио 100.000 дуката, поклонио је српској држави. — 1829. умро је грочански кнез, прота *Никола Станојевић*, борац у првом устанку за ослобођење. — 1849. умро је *Фрањо Прешерн*, до сада највећи словеначки песник. — 1847. рођен је, у Београду, *Сима М. Дозанић*, одличан хемичар, прави члан Српске Краљевске Академије.

25. — 1873. поново је признато право јавности српској гимназији у Сремским Карловцима. — 1888. умро је, у Београду, др. *Јосиф Панчић*, прослављени и у нас до сада највећи радник на природним наукама, нарочито на ботаници.

26. — 1395. умро је босански краљ *Стеван Дабинша*. — 1811. рођен је, у Рисну, у Боци Которској, *Вук Врчевић*, признати скупљач наших народних умотворина. — 1856. умро је, у Вршцу, у Банату, *Јован Стерија Поповић*, даровит песник и плодан књижевни радник: писао је песме, драме, историјске чланке и др. — 1875. умро је, у Трсту, *Светозар Марковић*, новинар и економски писац. — 1898. умрла је *Јулијана Јовановићка*, просветна добротворка: оставила је српској богословији у Сремским Карловцима 10.000 форината за школовање свршених карловачких богослова у Русији.

27. — 1890. умро је *Васо Јагазовић*, просветни добротвор.

28. — 1821. рођен је, у Дубровнику, *Медо Пуцић*, дубр. властелин, песник. — 1853. умро је, у Чачку, владика жички *Никифор Максимовић*, просветни добротвор: за живота је завештањем био оставио све своје имање манастиру Сретењу, али његови рођаци оборе то завештање, те по закону једна трећина његова имања припаде његовој родбини, трећина манастиру Сретењу, а једна трећина буде одређена на школе и цркве. — 1883. умро је, у Београду, *Милан Миловук*, просветни и књижевни радник: први је почео радити на ширењу музичке уметности у Србији.

29. — 1824. рођен је, у Будви, *Стјефан Митров Љубиша*, одличан приповедач: његова „Причања Вука Дојчевића“ штампа Српска Књижевна Задруга у десетом редовном колу својих књига.

Март.

1. — 1791. аустријски цар Леополд I потврди 27. члан мађарског сабора од 1790.—91. године, којим се и православнима (од којих је највише Срба) у Угарској признаје право грађанства. — 1806. рођен је, у Јасенову, у Срему, *Ђорђе Малетић*, књижевни радник. — 1897. умро је, у Београду, *Милан С. Пироћанац*, државник и књижевни радник („Кнез Михајло и заједничка радња балканских народа“).

2. — 1861. ударен је темељ српској православној цркви у Трсту, једној од најскупоценијих православних цркава у целој Српству. — 1872. умро је *Александар Максимовић-Књажевић*, руски министар финансија, Србин по народности. — 1895. умро је, у Београду, генерал *Ђура Хрватовић*. — 1897. умро је *Сава Бјелановић*, новинар и велики родољуб: основао је и више година уређивао и издавао у Задру „Српски глас.“

3. — 1857. умро је, у Београду, *Петар Радовановић*, просветни и књижевни радник, главни управитељ свих основних школа у Србији. — 1897. умро је *Матија Ваљавац*, словеначки песник и научник.

4. — 1804. српски устаници потукоше се с београдским Турцима на Врачару. — 1899. умро је, у Београду, даровити приповедач *Илија Вукићевић*: прва свеска његових одабраних приповедака изићи ће у десетом редовном колу књига Српске Књижевне Задруге.

5. — 1879. умро је, у Бечу, *Коста Цукић*, просветни и књижевни радник: много је радио и урадио за унапређење просвете у Србији. — 1890. умро је, у Београду, *Мита Ракић*, књижевни радник: највише је преводио са страних језика („Историја умног развића“, од Дрепера; „Јадници“, од В. Ига и др.).

6. — 1804. Карађорђе оте од Турака Рудник, прота Матија Ненадовић освоји Ваљево и спали га, а Јаков Ненадовић, Никола Грбовић, Јовица Милутиновић и Милић Кедић са устаницима разбише Турке на Свидеуви, и у боју погибе 250 Турака.

7. — 1780. рођен је, у селу Средњој Добрињи, у ужичком округу, *Милош Обреновић*, српски кнез, народни вођ у другоме устанку за ослобођење, оснивач династије Обреновића. — 1818. рођен је, у селу Грабовници, у ђурђевачкој регименти, ђенерал *Петар Прeradовић*, прослављени песник („Првенци“, „Нове Песме“ и др.). — 1851. потурица Омер паша разби код града Јајца Србе мусломане, који се беху подигли против ондашњих нових уредаба султанових. — 1880. умро је, у Београду, *Коста Хранисављевић*, дугогодишњи начелник редовне војске у Србији: много је урадио на уређењу српске војске.

8. — 1815. рођен је *Аћим Медовић*, лекар и књижевни радник. — 1833. умро је, у Крагујевцу, *Петар Тошаловић*, борац и народни првак у другом устанку за ослобођење. — 1849. умро је, у Београду, државни саветник *Петар (Лазаревић) Цукић*: по заповести кнеза Милоша 1830. године подигао је звона на београдској саборној цркви, те су после много година поново зазвонила у Београду.

9. — 1817. погубљен је, у Београду, кнез *Сима Марковић*, народни првак у првом устанку за ослобођење. — 1826. рођен је, у Срезоевцима, у округу рудничком, *Алекса Вукомановић*, научни и књижевни

радник. — Истога дана рођен је, у селу Накучанима, у Поцерини. *Ранко Алимшић*, пот. ђенерал, држ. саветник и министар. — 1835. Кењо Станков са 12 Црногораца удари на Жабљак, и оте га од Турака; око овога се после водио крвав бој између Црногораца и Турака, те је силна крв и српска и турска проливена, док Турци напоследку не повратише Жабљак.

10. — 1852. умро је, у Београду, *Стојан Симић*, државник.

11. — 1575. умро је, у Франкфурту на Мајни, у Немачкој, *Матија Франковић* (Матија Флак Илирик или Албонац), Србин Далматинац, у оно доба на гласу као одличан богослов: био је један од највећих радника на ширењу протестанског покрета, и имао је велики број својих присталица, створивши и нарочиту секту протестаната. — 1828. умро је, у селу Грцу, у смедеревском округу, *Вујица Вулићевић*, добар јунак и народни првак у првом и другом устанку за ослобођење. — 1900. умро је, у Спљету, *Јаков Будина*, књижевни радник: преводио је наше народне песме на талијански језик.

12. — 1495. довршено је у Млечима штампање јеванђеља и апостола на нашем језику; то је прва српска књига штампана латинским словима. — 1850. умро је *Павле Богдановић* — *Душманић*, народни првак у Млави у другоме устанку за ослобођење. — 1875. изишло је највише решење о грађењу железнице у Србији. — 1876. умро је, у Вршцу, адвокат *Сима Циук*, песник. — 1901. умро је, у Београду, *Јован Илић*, песник („Пастири,“ „Дахире“); Српска Књижевна Задруга штампала је збирку његових лирских песама у трећем редовном колу својих књига.

13. — 1898. умро је *д-р Петар Матковић*, хрватски научник: бавио се поглавито географијом и историјом.

14. — 1779. рођен је *Иван Каталенић*, књижевни радник: написао је на српском и талијанском језику историју Далмације. — 1788. Ибрахим бег Беширевић с Крајишницима удари на село Клокоч на Глини, у слуњској регименти, и опустоши га, и на чардаку

Црквеници посече 31 граничара. — 1897. умро је, у Београду, *Милорад Г. Медаковић*, књижевни радник и новинар.

15. — 1435. умро је *Сандаљ Хранић*, велики војвода босански. — 1690. капетан *Себигоса* са две стотине Срба продре чак у Пловдив, зароби тамошњег кадију са више Турака и одведе их у Далмацију. — 1815. рођен је, у Св. Ивану, у шајкашком батаљону, *Димитрије Аврамовић*, сликар и књижевни радник („Света Гора“). — 1824. рођен је, у Броду, у Славонији, *Бранко Радичевић*, најомпљенији песник српске омладине. — 1837. умро је, у Горњем Карловцу, владика *Лукијан Мушички*, родољуб и песник („Стихотворенија“). — 1858. рођен је, у Београду, *Лаза Димитријевић*, лекар и књижевни радник („Како живи наш народ“). — 1882. умро је, у Београду, жички владика *Вићентије Красојевић*, добротвор српске просвете: све своје имање оставио је, да се од прихода помаже сиромашним ученицима.

16. — 1769. јаничари отпочеше у Призрену покољ Срба, који је трајао пуних седам дана, и у коме Срби много пострадаше од јаничарскога беса. — 1852. умро је *Хаџи Јосиф Милошевић*, игуман манастира Вујна, добар јунак у првом и другом устанку за ослобођење и нар. добротвор.

17. — 1765. умрла је, у Дубровнику, *Марија Бара Бетера*, Српкиња, народна списатељка. — 1804. био је код Јагодине бој између Срба и Турака. — 1836. умро је, у Пожаревцу, *Коџа Марковић*, државник. — 1875. умрла је *Марија*, удовица признатога песника Симе Милутиновића Сарајлије („Пунктаторка“). — 1899. умро је, у Београду, *Васа Мијатовић*, добротвор сирочади: све своје имање оставио је Дому за сиротну и напуштену децу у Београду.

18. — 1598. Срби шајкаши ударише на град Бур и освојише га од Турака. — 1800. рођен је, у Бољевцима, у Срему, *Алекса Симић*, државник. — 1837. умро је, у Пожаревцу, велики срдар подунавски *Јокса Милосављевић*, угледни радник на стварању обновљене Србије. — 1855. умро је, у Београду, државни савет-

ник, *Вуле Глигоријевић* (Ага Вуле), велики пријатељ кнеза Милоша. — 1857. умро је, у Темишвару, *Димитрије Тирол*, књижевни радник („Банатски алманах“, „Уранија“). — 1898. умро је, у Београду, *Светолик П. Ранковић*, даровит приповедач: његове романе („Горски цар“ и „Порушени идеали“ штампала је Српска Књижевна Задруга у редовним колима својих књига.

19. — 1796. рођен је *Хрисантије Николајевић*, игуман манастира Бање у Боци, просветни добротвор. — 1884. умро је, у Зајечару, нишки владика *Нестор*, црквени беседник и радник на богословској књижевности. — 1876. педесет хришћанских породица, бежећи од Турака, хтедоше више Новог прећи у Хрватску, али их аустријска војска, која је чувала границу, не хтеде пустити, те их Турци стигоше и све исекоше; сем жена и деце погинуло је тада и 70 људи.

20. — 1727. рођен је *Њутн*, енглески научник, до сада најпризнатији астроном.

21. — 1804. била је скупштина српских устаника у Остружници. — 1811. умро је, у Београду, *Доситије Обрадовић*, велики просветни и књижевни радник: његове „Басне“, „Живот и прикљученија“ и „Домаћа писма“ штампала је и Српска Књижевна Задруга у редовним колима својих књига. — 1876. састаше се у Суторини далматински губернатор ђенерал Родић и руски консул у Дубровнику Јонин с вођама херцеговачкога устанка, да преговарају о измирењу устаника с Турцима; али од измирења не би ништа, јер турска влада не хтеде испунити праведне захтеве устаничке.

22. — 1849. Маџари ударише на утврђење српских устаника на Сентомашу и освојише, и спалише Сентомаш.

23. — 1699. рођен је, у Дубровнику, *Фрањо Севастијан Долчи*, пореклом Србин Херцеговац, песник и радник на историји. — 1762. умро је, у Риму, *Бернардо Зузорић*, Србин Дубровчанин, књижевни радник. — 1900. умро је, у Крагујевцу, *Светозар Андрејевић*, просветни добротвор: један део свога имања оставио је основним и грађанским школама у Крагујевцу, а други део на-

менио је оснивању дома за сиротну и напуштену децу у Крагујевцу.

24. — 1596. умро је *Синан паша*, српска потурица из Дукађина, велики непријатељ православних Срба : узео је кости Св. Саве из манастира Милешева, донео их у Београд и спалио на Врачару 1594. године. — 1873. умро је, у Београду, *Миливој Петровић Блазнаван*, државник.

25. — 1196. велики жупан српски *Стеван Немања* одрекао се великожупанскога престола у корист свога средњег сина Стевана, потоњег краља српскога. — 1734. српски оберкапетан *Станиша Млатишума* постави близу Крагујевца темељ манастиру Драчи. — 1797. рођен је, у Бољевцима, у Срему, *Стојан Симић*, државник. — 1838. умро је, у Смедереву, *Димитрије Давидовић*, књижевни радник и први прави новинар у Српству („Историја српског народа,“ „Српске новине,“ „Забавник“).

26. — 1790. српски добровољци у аустријској војсци, под заповедништвом пуковника Михаљевића, ударише на Турке код Алексинца и разбише их. — 1832. умро је, у Свилајнцу, *Милосив Борђевић*, борац и народни првак и војвода у Црној Реци, у првоме устанку за ослобођење. — 1849. био је крвав бој између српских устаника и Маџара на Јарку.

27 — 1660. умро је, у Палерму, у Сицилији, *Јован Батиста Одијерна*, Србин Дубровчанин, одличан научни и књижевни радник : усавршио је телескоп, одредио пут Јупитерових пратилаца, први је употребио стаклену призму ; писао је на талијанском и латинском језику. — 1690. аустријски цар Леополд позвао је пећског патријарха Арсенија III Црнојевића, да се с народом сели у Угарску, обећавајући српском народу многе повластице, које после није хтео дати, кад Срби оставише своја огњишта и населише пуне земље угарске. — 1824. умро је *Хаци Мелентије Стевановић*, народни првак у Подрињу у дахијско доба и борац за ослобођење Србије од Турака. — 1881. умро је *Александар Бачвански*, одличан глумац. — 1899. умро је *Никола*

Косановић, прота, песник: одлично је препевао Шилерову песму „Звоно.“

28. — 1483. умро је *Рафаело*, до сада највећи уметник у сликарству.

29. — 1439. турски султан Селим II удари с војском на Солун, и освоји га, починивши Солуњанима ужасна насиља. — 1818. умро је, у манастиру Фенеку, у Срему, *Вићентије Ракић*, песник („Жртва Аврамова“, „Песма историјска о животу Алексија човека Божјега“ и др.). — 1839. умро је шабачки владика *Берасим Борђевић*, књижевни радник („Знаменити догађаји нове српске историје“). — 1850. поштрена је ранија забрана Вукова правописа у Србији.

30. — 1825. рођен је, у Сремским Карловцима, *Стеван Анђелић*, прота, просветни добротвор: поред многих других ситнијих прилога и помоћи српској просвети, подигао је о своме трошку у Сремским Карловцима зграду за српску гимназију, утрошивши на то 170.000 форината. — 1885. умро је *Атанасије Герески*, добротвор просветни: оставио је 20.000 рубаља, да се оснује фонд, из кога ће се давати помоћ сиромашним ученицима новосадске гимназије.

31. — 1722. Млечићи протераше из Далмације православнога владика Стевана Љубибратића, бојећи се његова утицаја на православне Србе у Приморју. — 1826. рођен је *Новак Радоњић*, сликар и књижевни радник. — 1895. умро је, у Каменици, у Срему, др. *Љубомир Радивојевић*, књижевни радник и просветни добротвор („Задужбина др. Љубомира Радивојевића за просвету у Србији“ — износи сада преко 70.000 динара у злату).

Април.

1. — 1849. умро је, у Крагујевцу, *Хаџи Риста Пејовић*, просветни и народни добротвор: оставио је 28.000 гроша за манастире, цркве, школе и сиротињу. — 1855. умро је, у Новоме Саду, *Димитрије Аврамовић*, сликар и књижевни радник. — 1870. умрла је *Терезија Албертина Лујза фон Јакоб* („Талфи“), немачка списатељка, велики пријатељ нашега народа и

наших народних умотворина: преводила је на немачки језик наше народне песме. — 1876. устаници у Босни, после крвавога боја од пуних пет часова, савладаше Турке код Рисовца у Босанској Крајини.

2. — 1810. погибе, у Шапцу, војвода *Милоје Петровић*, народни првак у првом устанку за ослобођење. — 1854. умро је, у Неготину, *Доситије Новаковић*, први неготински владика: много је радио да се Тимочка Крајина придружи Србији. — 1900. умро је, у Београду, потпуковник *Паја Путник*, добар војник и велики родољуб.

3. — 1278. острво Хвар у српскоме Приморју покори се Млечићима, да би на тај начин добило одбране од омишких гусара.

4. — 1778. рођен је *Тома Костић* (Хећим Тома), видар: у устанку за ослобођење чинио је лепе услуге своме народу, издајући рањене и болесне устанике. — 1848. рођен је др. *Карло Заградник*, Чех по народности, знатан хрватски математичар.

5. — 1868. умро је, у манастиру св. Романа, од ране добивене у боју на Делиграду, *Жика Капетан*, основалац српскога шанца на Делиграду, добар јунак у првоме устанку за ослобођење. — 1814. рођен је, у Брибиру, у хрватском приморју, испод Велебита, др. *Јосиф Панчић*, прослављени научник и до сада у нас најбољи радник на природним наукама, прави члан Српске Краљевске Академије: са највећим успехом је радио на ботаници. — 1865. умро је, у Будиму, *Корнелије Станковић*, до сада први музичар у Српству.

6. — 1825. рођен је, у Новоме Саду, *Ђура Даничић*, одличан зналац српскога и словенских језика, прослављени наш научник и просветни и књижевни радник („Рат за српски језик и правопис“, „Српска синтакса“, „Облици језика српског“, „Рјечник из књижевних старина српских“, „Историја облика“, „Основе“, „Коријени“ и др.). — 1867. Турци предадоше кнезу Михаилу градове у Србији. — 1869. умро је, у Ужицу, *Илија Неранчић*, просветни добротвор: све своје имање оставио је школама у Ужицу, Требињу (у Херцеговини) и на Цетињу.

7. — 1685. босански паша Ибрахим дође с десет хиљада потурица у помоћ Сењу, који беху опсели Срби Далматинци с Млечићима, и у боју погибе две стотине Срба а скоро толико их допаде роштва.

8. — 1816. рођен је *Богосав Шулек*, знатан хрватски научник: радио је највише на природним наукама, а нарочито на ботаници. — 1820. умро је, у Дубровнику, *Бернардо Зимањи*, Србин Дубровчанин, песник и добар говорник: грчки и латински знао је потпуно; његове латинске елегије стављају напоредо са елегијама прослављенога латинскога песника Катула; превео је на латински Омирову Одисеју, и 1770. године увенчан је у Риму песничким лаворовим венцем. — 1849. рођен је, у Београду, *Милош Тенковић*, уметник у сликарству. — 1872. умро је, у Загребу, *Људевит Гај*, велики научни и књижевни радник хрватски, главни радник у илирском покрету: удесио је хрватски правопис и узео српски језик југозападнога изговора за хрватски књижевни језик. — 1887. умро је, у Пакрацу, владика *Никанор Грујић* (Срб - Милутин), добар беседник и књижевни радник (спев „Свети Сава“): на змаменитој скупштини српскога народа у Угарској, одржаној 1. маја 1848. године у Сремским Карловцима, после Грујићева говора извикан је пуковник Стеван Шупљикац за српског војводу. — 1896. умро је, у Београду, *Бура Козарац*, просветни и књижевни радник.

9. — 1867. умро је, у Новоме Саду, владика *Платон Атанашиковић*, књижевни радник и велики просветни добротвор: на заснивање правне академије у Новоме Саду оставио је 40.000 форината; у Сомбору је оставио задужбину „Платоновац“, у којој се уче и издржавају преко десет ученика; своју добро уређену штампарију поклонио је српској новосадској гимназији. — 1900. умро је, у Београду, *Јован Борђевић*, просветни и књижевни радник: има великих заслуга за српско позориште у Београду и Новом Саду. — Истога дана умро је, у Крагујевцу, *Сима Живковић*, заслужан школски радник.

10. — 1852. умро је, у Цариграду, *Аврам Петронијевић*, наш велики државник.

11. — 1691. *Јован Монастирлија* потврђен је за војводу Србима у Угарској. — 1805. рођен је, у Јакову, у Срему, прота *Павле Стаматовић*, књижевни радник и велики родољуб. — 1815. *Милош Обреновић*, онда војвода руднички, у Такову, под знаменитим таковским грмом, објави рат Турцима, и тако отпоче други устанак за ослобођење.

12. — 1425. умрла је *Мара*, удовица Вука Бранковића, кћи кнеза Лазара. — 1834. рођен је, у Јарковцу, у панчевачкој пуковнији некадашње српске војничке границе, *Милан Јовановић*, лекар, просветни и књижевни радник: писао је драме, приповетке, путописе, књижевне студије и оцене, чланке из науке о здрављу и др.; у редовном колу књига Српске Књижевне Задруге штампани су му списи „С мора и са сува“, „Тамо амо по Истоку“ и „Горе доле по Напуљу“.

13. — 1826. рођен је, у данашњем Краљеву, *Коста Цукић*, просветни и књижевни радник: много је урадио на уређењу и унапређењу просвете у Србији.

14. — 1396. зетски господар *Ђурађ II Срацимировић* уступи Млечићима градове Скадар и Дриваст, хотећи на тај начин да се обезбеди од Турака, али ово баш после убрза и увећа невоље нашега народа у Зети. — 1850. умро је *Јанићије Ђурић*, државни саветник, пређашњи секретар и лични саветник Карађорђевог.

15. — 1809. Хајдук Вељко пресрете код данашње Беле Паланке велики број Турака, који су бегали из Ниша, много их посече и уграби многу пљачку. — 1833. рођен је *Стеван Здравковић*, ђенерал, војни писац. — 1895. умро је *Коста Јовановић*, државник и књижевни радник.

16. — 1346. српски краљ *Стефан Душан* венчан је за српскога цара. — 1804. био је крвав бој између српских устаника и Турака, код манастира Чокешине близу Љешнице; било је 400 устаника и после боја једва их је неколико остало у животу, међу ко-

јима је био и војвода Јаков Ненадовић; сви остали изгибоше, и ту падоше и *Дамњан и Григорије, браћа Недићи*, који су се лавовски борили. — 1899. умро је прота *Манојло Грбић*, професор и књижевник.

17. — 1322. далматински градови Шибеник и Трогир потпадоше под млетачку власт.

18. — 1787. рођен је, у Смедереву, *Анта Протић*, државник и добротвор смедеревских основних школа; оставио је у рукопису драгоцених података за нашу новију историју („Повесница“). — 1788. аустријска војска, у којој су били поглавито Срби, узе од Турака град Шабац. — 1815. био је бој између српских устаника и Турака на Винцима, у пожаревачком округу; и у овом су боју Срби били победиоци.

19. — 1687. аустријски цар Леополд I позва на оружје противу Турака српске кнезове Рашковиће, у Староме Влаху; ови се одазваше цареву позиву и Јован, Мојо, Илија и Михаило, браћа Рашковићи, пређоше с многим народом у Срем. — 1807. рођен је, у Холмуцу, у Моравској, *Франо Зах*, српски ђенерал: много је радио на уређењу војске у Србији. — 1895. умро је, у Горњем Карловцу, *Никола Беговић*, прота, књижевни радник: писао је списе богословске садржине и прикупљао и објављивао грађу за познавање живота нашега народа („Живот и обичаји Срба граничара“).

20. — 1087. Хрвати убише свога крља Звонимира, на Петровом Пољу, што је за краљевску круну био готово сасвим предао папи и земљу и народ. — 1804. српски усаници узеше град Шабац од Турака. — 1807. рођен је, у селу Јаску, у Срему, *Борђе Николајевић*, дабробосански митрополит, књижевни радник, велики родољуб и просветни добротвор: све своје имање оставио је на просвету своме народу.

21. — 1694. аустријски цар Леополд I јави Србима, који повероваше његову позиву и преселише се у Угарску под патријархом Арсенијем III Црнојевићем, да ће им дати земље између Тисе и Дунава да се населе. — 1842. умро је, у Београду, *Илија Чарапић*, син знаменитога јунака Васе Чарапића, добар

јунак у првоме устанку за ослобођење. — 1900. умро је, у Загребу, *Хуго Бадалић*, хрватски песник.

22. — 1873. умро је, у Београду, *Цветко Рајовић*, државник: уредио је државну штампарију у Србији. — 1885. умро је, у Темишвару, у Банату, *Александар Карађорђевић*, син Карађорђевићев, некадашњи српски кнез, добротвор српске просвете: оставио је Матици Српској 38.000 форината као своју задужбину, из које ће се издржавати по три Србина ћака, који морају учити у Београду, и по један свршени медик, правник и техничар, који ће ради својег даљег школовања ићи у стране земље.

23. — 1696., после смрти владике Саве Очинића, Црногорци изабраше за свога владику *Данила Петровића*, из породице Његоша. — 1820. рођен је српски православни далматински владика *Герасим Петрановић*, књижевни радник: уређивао је „Српско-далматински магазин“. — 1824. рођен је, у Крагујевцу, *Владимир Јакшић*, научник: први је у Србији почео како ваља радити на статистици. — 1849. умро је, у Дубишту, у Банату, од ране добивене у боју с Маџарима код Војводинаца близу Вршца, *Јевта Барајић „Крилати“*, храбри капетан српских устаника у Угарској. — 1869. умро је, у Новоме Саду, *Јован Хаџић* (Милош Светић), песник и књижевни радник, оснивач Матице Српске: био је највећи и највиђенији противник Вукове реформе нашега правописа и књижевнога језика.

24. — 1813. умро је, у селу Рогачи, у београдском округу, војвода *Стеван Катић*, добар јунак у првом устанку за ослобођење. — 1822. рођен је *Симо Љубић*, одличан хрватски научник: радио је највише на историји јужних Словена („Огледало“, „Опис југославенских новаца“ и др.). — 1852. умро је, у Тополи, у крагујевачком округу, *Петар Јокић*, ратни друг Карађорђевићев, одушевљени борац у првом устанку за ослобођење: по његову казивању сачуван је помен о многим знаменитим догађајима и личностима из првога устанка. — 1868. рођен је, у Београду, др. *Михајло*

Петровић, научни радник, прави члан Српске Краљевске Академије.

25. — 1896. зетски господар Ђурађ II Срацимировић Баошић победи у боју одметника Радича Црнојевића. — 1809. умро је, у устаничком шанцу на Баурићу, од ране добивене у боју на Прибићевцу више Сребрнице, у Босни, *Милић Кедић*, добар јунак у првоме устанку за ослобођење. — 1815. био је бој на Љубићу између српских устаника и Турака. — 1841. Београд је утврђен за престоницу Србије, и тога је дана коначно премештена централна управа из Крагујевца у Београд. — 1849. био је на Томашевцу крвав бој између српских устаника и Маџара. — 1882. умро је, у Сомбору, проф. и свештеник *Димитрије Поповић*, просветни и књижевни радник.

26. — 1849. умро је, у Панчеву, од ране добивене у боју с Маџарима, мајор *Јанош*, заповедник српских устаника. — 1896. умро је Дубровчанин *Нико Бошковић*, просветни добротвор: оставио је 12.000 форината за помагање српских ђака, који уче у вишим школама. — 1898. умро је, у Бечу, проф. др. *Бока С. Борђевић*, врло марљив радник на српској књизи.

27. — 1277. умро је српски архијепископ *Јанићије*. — 1594. спаљено је на Врачару, код Београда, тело Св. Саве.

28. — 1813. рођен је *Антун Немчић*, знатан хрватски песник. — 1838. умро *Ђура Боровић*, просветни добротвор: своје две куће у Трсту, у вредности од преко 30.000 динара, оставио је да се из њихова прихода издржава српска школа у Херцег Новоме. — 1873. умро је, у Новоме Саду, *Лазар Телечки*, глумац и драмски писац („Последња деспотица смедеревска“). — 1887. умро је, у Београду, мајор *Михаило Катанић*, храбар јунак у српско-бугарском рату 1885. године: на Нешковом Вису, бранећи војничку заставу, допао је грдних рана и ропства; од тих рана, добивених у боју, и дошла му је рана смрт.

29. — 1816. Турци су, у београдском граду, удавили *Петра Молера*, и *Радича Петровића*, народне прваке и борце у првоме устанку за ослобођење. —

1842. умро је, у Шапцу, *иош Лука Лазаревић*, војвода, прослављени јунак у првome устанку за ослобођење. — 1876. био је бој између српских устаника и Турака код Тополе, на реци Уни, у Босни.

30. — 1203. босански свештеници, народни поглавари и бан Кулин заклеше се, на Болином Пољу код реке Босне, да ће се оставити богомилске вере. — 1827. рођен је, у Сремским Карловцима, *Илија Округић*, књижевни радник: познат је у Срба и у Хрвата својим позоришним комадима („Саћурица и шубара“, „Шокица“, „Мара Варадинка“).

М а ј.

1. — 1783. рођен је *Јерemiја Гагић*, прво секретар у „Правитељствујушчем Совјету“ у Србији а потом руски консул у Дубровнику. — 1829. рођен је, у селу Будиловини, под Копаоником, *Јосиф Пешић*, просветни и књижевни радник. — 1848. састала се у Срем. Карловцима знаменита скупштина српскога народа у Угарској, и на њој је митрополит карловачки Јосиф Рајачић изабран за патријарха српског, а пуковник Стеван Шупљикац за војводу српског народа у Угарској. — 1851. рођен је, у Шапцу, *Лаза К. Лазаревић*, врло даровит приповедач: све његове приповетке прикупљене су и штампане у седмом и осмом редовном колу књига Српске Књижевне Задруге. — 1874. умро је, у Флоренцији, у Италији, *Никола Томазо* (Томашић), Србин по народности, одличан талијански и наш књижевни радник: српским језиком написао је „Искрице,“ које је штампала Српска Књижевна Задруга у седмом редовном колу својих књига.

2. — 1795. рођен је *Павле Јосиф Шафарик*, одличан чешки и наш научни и књижевни радник. — 1859. рођена је мати српскога краља Александра, краљица *Наталија*. — 1898. умро је, у Београду, *Светислав Вуловић*, научник и књижевни радник, прави члан Српске Краљевске Академије: познат је нарочито по својим студијама о Ђури Јакшићу, Бранку Радичевићу, Сими Милутиновићу Сарајлији и П. П. Његушу. — 1876. почела је у Гусињу крвава битка између

српских устаника и Турака, и трајала је три дана; у тој битци изгинуло је и рањено на 400 Срба, али Турци бише побеђени, пошто оставише на бојишту 2.000 мртвих и рањених.

3. — 1457. умрла је, на Руднику, по свој прилици отрована, деспотица *Јерина* („проклета“), удовица деспота *Ђурђа Бранковића Смедеревца*.

4. — 1815. кнез *Милош* са устаницима разби Турке на *Љубићу*; заповедник турске војске, *Ћаја паша*, погибе на *Морави*, према *Љубићу*. — 1824. рођен је, у селу *Блазнави*, у крагујевачком округу, *Миливој Петровић Блазнавац*, први ђеверал у Србији.

5. — 1890. умро је, у Београду, *Стеван Владислав Каћански* (Стари Бард). песник и новинар, велики родољуб (новине „Велика Србија,“ спев „Грахов Лаз“ и др.).

6. — 1237. донесено је тело св. Саве из Трнова у манастир *Милешево*.

7. — 1743. аустријска царица *Марија Терезија* потврдила је, у Прагу, све повластице, раније признате Србима у Угарској, признајући у овој потврди, како се Срби о своме круху и руху врло храбро боре у Баварској, Чешкој и Италији противу непријатеља царева аустријских. — 1711. рођен је Србин *Дубровчанин Јосиф Руђер Бошковић*, прослављени математичар и астроном. — 1894. умро је д-р *Ђура Шилар*, одличан хрватски научник: радио је поглавито на природним наукама.

8. — 1815. рођен је, у Темишвару, *Данило Стефановић* (чича *Данило*), државник. — 1847. Друштво Српске Словесности у Београду, потоње Српско Учено Друштво, добило је ново уређење. — 1849. рођен је, у *Рохичу*, *Велимир Мих. Тодоровић*, велики добротвор српске просвете: за живота много је помагао српским ђацима, који су учили у Минхену, а по смрти оставио је све своје имање, од 2,000.000 динара, српској држави на унапређење просвете. — 1857. умро је, у Бечу, *Фрања Јукић*, књижевни радник и велики родољуб („Босански пријатељ,“ „Земљопис и повјесница Босне“).

9. — 1804. јуначки погине, у боју на Топчидерском Брду, *Стојко Батинић*, добар јунак у борби за српску слободу. — 1876., и ако је Турска била још у пријатељству са Србијом, Турци ударише на српску границу код Тисовице, у ужичком округу, али бише одбијени.

10. — 1335. Обнародован је дубровачки законик *Liber Reformationum*.

11. — 1737. аустријски цар Карло VI забрани спахијама у Славонији да дирају у повластице православних Срба, али спахије не поступише по овој забрани. — 1842. умро је, у селу Луњевици, у рудничком округу, *Никола Луњевица*, народни првак у другоме устанку за ослобођење, дед српске краљице Драге. — 1849. био је бој између српских устаника и Маџара код Титела. — 1876. у кланцу Црници близу Корита, у Херцеговини, дочекаше српски устаници четири хиљаде Турака и разбише их. — 1886. умро је *Леополд Ранке*, одличан немачки историк, први странац који је опширно и непристрасно обрадио нашу најновију историју, описавши верно и потпуно српску борбу за ослобођење („Србија и Турска у деветнаестом веку“, превео Стојан Новаковић). — 1893. умро је *д-р Аћим Медовић*, лекар и књижевни радник.

12. — 1848. главни одбор Срба устаника у Угарској издао је проглас свима Србима у Војводини, да устану у одбрану српских народних права од маџарске насртљивости. — 1851. умро је, у Загребу, *Станко Враз*, Словенац рођењем, одличан хрватски („илирски“) песник: („Булабије,“ „Гласи дубраве жеравинске“, „Гусле и тамбуре“): после Људевита Гаја највише је радио на илиризму. — 1876. српски устаници, под вођством Голуба Бабића, Аце Радосављевића и Мике Корице, ударише на турско село Бјелај, у Босанској Крајини, и освојише га, добивши велики плен; у боју погине 500 Турака.

13. — 1899. умро је *Василије Григорјевић Васиљевски*, руски научник, један од најбољих познавалаца византијске историје, те и историје нашега народа у ранијим вековима.

14. — 1843. умрла је, у Новоме Саду, кнегиња *Љубица*, жена кнеза Милоша Обреновића, мајка кнеза Михаила. — 1851. рођен је, у Новоме Саду, др. *Стеван Недељковић*, књижевни радник: писао је по српским и немачким листовима чланке из природних наука. — 1861. умро је *Павле Ј. Шафарик*, прослављени српски и чешки научник. — 1894. умрла је *Катарина Митровићка*, просв. добротворка: оставила је имање од 12.000 динара сиромашним ученицима у чачанској гимназији.

15. — 1391. поче у Дубровнику морити куга, и морила је непрестано пуних шест месеца; за то време помрло је у Дубровнику и околини небројено српских душа.

16. — 1587. ускок Буро Даничић са 600 сењских ускока удари на млетачке галије у Неретви, које беху послали Млечићи противу српских ускока у приморју; једна галија би потопљена, а остале разбијене и отеране. — 1876. 150 српских устаника, под Трипуном Бандулом и Фрањом Валентовићем, сударише се са 2.000 Турака, у Грмечу, у Босанској Крајини; бој је трајао шест часова, и Турци бише разбијени. — 1891. умро је, у Крагујевцу, *Милован Гушић*, просветни добротвор: све своје имање оставио је за оснивање и издржавање Више Девојачке Школе у Крагујевцу.

17. — 1520. био је у Дубровнику велики трус: куће попадале, људи изгибоше, а многи помреше од страха. — 1855. умро је, у Београду, војвода *Стеван Книћанин*. — 1875. основано је у Београду Женско Друштво.

18. — 1897. умро је, у Петроварадину, *Илија Округић*, књижевни радник: познат је и у Срба и у Хрвата по својим позоришним комадима („Шокица“, „Саћурица и шубара“, „Мара Варадинка“).

19. — 1809. славно је погинуо на Чегру, више Ниша, *Стеван Синђелић*, ресавски војвода у првом устанку за ослобођење („Беле кула“). — 1882. умро је *Петар Спасојевић*, пар. добротвор: све своје имање оставио је општини града Смедерева на добротворне и просветне сврхе.

20. — 1814. рођен је, у Новоме Саду, *Коста Бранковић*, просветни и књижевни радник („Мислословље“, „Физика“).

21. — 1341. на сабору српске властеле у Скопљу српски цар Стеван Душан обнародовао је свој знаменити законик („Душанов законик“). — 1822. умро је, у Рековцу, у моравском округу, *Милисав Дробњак*, добар јунак у првом устанку за ослобођење. — 1845. рођен је *Тоша Јовановић*, глумац, у целој Српству познат и слављен као одличан позоришни уметник. — 1865. прослављена је, у Топчидеру код Београда, педесетогодишњица другог устанка за ослобођење. — 1898. умро је, у Книну, у Далмацији, *Александар Катич*, велики родољуб: јуначки се борио у босанско-херцеговачком устанку 1875. и 1876. године.

22. — 1015. погинуо је српски краљ *Јован Владимир*. — 1466. умро је херцег *Стјепан Вукчић Косача*, господар Херцеговине. — 1848. српски народни главни одбор у Војводини позвао је Србе у Шајкашкој да устану противу маџарских обести. — 1897. умро је, у Загребу, *Паја Јовановић*, новинар („Србобран“).

23. — 1806. прота *Никола Смиљанић*, прослављени јунак у првом устанку за ослобођење, разби у Мачви Дервиш бега из Градачца и доби многи плен. — 1814. умро је, у Петрограду, *Тодор Јанковић Мирчијевски*, први и прави реформатор српских школа у Аустроугарској; на позив руске владе отишао је после у Русију, и тамо је уредио основне школе, и добио руско племство, постао државним саветником и чланом руске Царске Академије Наука.

24. — 1848. српски карловачки патријарх *Јосиф Рајачић*, у знак братске слоге између Срба и Хрвата, врло свечано је инсталисао у Загребу хрватскога бана *Јосипа Јелачића*.

25. — 1808. јуначки је погинуо, у боју с Турцима, код Лознице *Живко Дабић*, добар јунак у првом устанку за ослобођење. — 1821. рођен је, у Слапкмену, у Срему, др. *Борђе Натошевић*, књижевни и просветни радник („Буквар“, „Читанчица“). — 1882. умро је, у Пешти, др. *Константин Пејић*, књижевни

радник („Младен и Драгољуб“, „Житије Теодора Павловића“). — 1896. умро је, у Београду, *др. Милан Јовановић*, песник и књижевни радник: писао је драме, приповетке, путописе, чланке из естетике, хигијене и природних наука; Српска Књижевна Задруга штампала је у редовним колима својих књига његове путописе и приповетке. — 1897. умро је, у Београду, *Емилијан Јосимовић*, дугогодишњи професор математичких наука у београдској Великој Школи, просветни и књижевни радник.

26. — 1799. рођен је *Александар Пушкин*, до сада највећи руски песник.

27. — 1815. био је крвав бој између Срба и Турака код села Рановца, у пожаревачком округу; Срби су однели победу; у боју се нарочито одликоваше личним јунаштвом *Павле Цукић* и *лесковачки војвода Стреља*. — 1847. умрла је *Јевросима Лакетић*, просветна добротворка: своју кућу и баштину око куће оставила је школи за Бокеље мрнаре, коју су у оно доба помишљали отворити „на српском дијалекту словима кирилскијем, ради ползе наше младежи“, а која је касније и отворена.

28. — 1697. аустријски цар *Леополд I* издао је повељу српском војводи *Јовану Монастирлији*, којом ослобођава Србе у Аустрији свих дажбина, за време док ратују уз аустријску војску. — 1806. био је бој између српских устаника и Турака на Салашу, у Подрињу; Турци су били потучени. — 1872. укинута је српска војничка граница у Угарској. — 1875. умро је, у *Череву*, *Јован Грчић Миленко*, даровити лирски песник. — 1882. умро је *Димитрије Манчић*, просветни добротвор: све своје имање оставио је општини града *Смедерева*, на просвету. — 1876. српски устаници дочекаше код манастира *Моштанице*, у *Босанској Крајини*, 6.000 Турака; бој је трајао пуних десет часова; устаници су имали 60 мртвих и рањених, а Турци преко 600.

29. — 1453. Турци освојише од Грка *Цариград*; у одбрани града погибе и *Константин Драгаш Палеолог*, последњи грчки цар, унук српскога цара *Стевана*

Душана. — 1853. умро је *Димитрије Исајловић*, просветни и књижевни радник („Немачко-српски речник“, „Латинско-српски речник“). — 1869. погинуо је, у Кошутњаку, код Београда, *Михајло Обреновић*, српски кнез. — 1875. рођен је, у Мостару, *Светозар Ђоровић*, приповедач („Из Мостара“, „Из Херцеговине“, „Марков гријех“, „Мркоњић“, „Записци из моје касабе“).

30. — 1819. рођен је *Илија Николић*, нар. добротвор: са својим братом Милијом оставише сву своју многогодишњу штеђевину Дому за сиротну и напуштену децу у Београду. — 1876. српски устаници, под Паном Николићем, Пером Ђурчудом и Марком Бабићем, дочекаше на Церовој Коси, у Босанској Крајини, Турке који су бежали са разбојишта код манастира Моштанице, и страшно их потукоше. — 1889. умро је *Димитрије Лазић*, просветни добротвор.

31. — 1793. рођен је, у Чакову, у Банату, *Димитрије Тирол*, књижевни радник. — 1841. Турци су, угушујући у нишком округу народни покрет за присаједињење онога краја Србији, попалили и поробили Топоницу и остала села на ондашњој граници према Србији. — 1848. Маџари ударише на Сремске Карловце и попалише нешто кућа, али их Срби одбише. — 1891. установљена је виноделско-воћарска школа у Букову, код Неготина. — 1894. умрла је, у Бечу, *Мина А. Вукомановића*, кћи оца наше новије књижевности Вука и наследница његова: уступила је српској држави право издавања списа свога оца.

Јуни.

1. — 1455. Турци су узели од Срба град Врање. — 1839. Кнез Милош Обреновић је оставио Србију, после двадесетчетворогодишњег управљања и владања њом. — 1851. побуњени народ у видинском, белорачичком, берковачком и ломском округу, у дан. Бугарској, удари на Турке у Белорачику, али би одбијен.

2. — 1358. српски цар Урош уступи дубровачки данак, у 1000 перпера годишње, који су Дубровчани плаћали српском цару за слободно трговање по Србији,

манастиру св. Архангела Михаила и Гаврила у Јерусалиму, задужбини Немањића. — 1832. умро је, у Харкову, у Русији, *Атанасије Стојковић*, књижевни и научни радник: био је професор физике на руском свеучилишту у Харкову; први је на српском језику написао физику. — 1861. умро је, у Београду, архимандрит манастира св. Романа, *Сава*, борац у првоме устанку за ослобођење, марљив радник на истеривању Турака из старог алексиначког округа.

3. — 1798. рођен је *Фрањо Палауки*, знатан чешки историк и велики родољуб: много је радио на духовноме јединству свих Словена. — 1859. рођен је *Паја Јовановић*, до сада највећи српски уметник у сликарству, прави члан Српске Краљевске Академије: израдио је до сада велики број слика из прошлости и садашњости нашега народа („Таковски устанак“, „Сеоба српскога народа у Угарску, под патријархом Арсенијем III Црнојевићем“, „Крунисање цара Душана у Скопљу“ и др.). — 1862. Турци намерно заподенуше са Србима бој на Чукур-чесми, у Београду, те тада због овога у мало не дође до рата између Србије и Турске („Бомбардовање Београда“).

4. — 1812. рођен је *Вјекослав (Алојз) Бабукић*, хрватски књижевни радник. — 1821. Хусеин паша у Нишу обеси, на нишавском мосту, према граду: нишкога владика Мелентија, проту Стојана, попа Ђорђа, Младена Овчаревића, Голуба Мутавџију и Радосава Екмегџибашу („нишки мученици“); сва им је кривица била што су веровали да ће се Срби и у осталим српским земљама, којима су још Турци господарили, ослободити Турака. — 1831. рођен је, у селу Рипњу, у београдском округу, *Милан Ђ. Милићевић*, научни, просветни и књижевни радник, прави члан и пређашњи председник Српске Краљевске Академије („Кнежевина Србија“, „Краљевина Србија“, „Поменик“ и др.). — 1876. пуномоћници Србије и Црне Горе потписаше, у Мледима, уговор, по коме се Србија и Црна Гора удружују, да заједнички поведу рат с Турском за ослобођење Срба који су још били под Турцима. — 1892. умро је, у Брестовачкој Бањи, у тимочком округу, же-

нерал *Коста Протић*, књижевни радник („Историја Београда“).

5. — 1689. преотеше Турци од Немаца Ново Брдо, и исекоше у њему шест хиљада хришћана, међу којима је било највише Срба.

6. — 1410. Турци су погубили *Вука Лазаревића*, сина кнеза Лазара. — 1698. аустријски цар Леополд I објавио је повластице, које је био обећао Србима у дан. Аустроугарској, ослободивши их давања десетка и осталих данака. — 1707. умро је *Ђурађ Баљиви*, Србин Дубровчанин, знатан научник свога времена: нарочито су га славили као одличнога znalца медицинских наука. — 1874. умро је *Фрањо Курелац*, хрватски књижевни радник.

7. — 632. рођен је *Мухамед*, оснивач мусломанске вере („Коран“). — 1602. Срби из Коморана и Ђура пресретну будимскога Али-пашу, на Дунаву, испод Будима; пратњу му потуку, а њега заробе и одведу у Беч.

8. — 1737. православни Срби ударе на манастир Марчу, у Хрватској, који је био њихов, па им га је аустријски цар био узео и дао унијатима; манастир присвоје, али га после неколико година аустријска војска, по заповести царице Марије Терезије, преоте и уступи опет унијатима. — 1888. умро је, у Пешти, *Мита Поповић*, песник („Пред Васкрс српски“ и др.).

9. — 1828. рођен је, у селу Пашину, у Црној Гори, *Милован Рашковић*, војни капетан: погинуо је, храбро борећи се с Турцима, у боју на Калипољу, пред Сјеницом, 24. јуна 1876. године. — 1865. установљена је реалка у Србији.

10. — 1869. умро је, у Ивањици, у ужичком округу, поп *Илија Церовић*, народни првак у Старој Србији и Херцеговини, одушевљени борац за српску слободу и велики родољуб. — Истога дана умро је, у Београду, *Алекса Јанковић*, државник. — 1871. умро је, у Крагујевцу, *Петар Карић*, просветни радник, први управитељ прве учитељске школе у Србији. — 1876. Сулејман паша удари на српске устанике код Кукоља, у Босанској Крајини; борба је била крвава и трајала

је цели дан; устаници су били побеђени. — 1894. умро је, у Линцу, владика нишки *Јероним*, просветни добротвор: своје кућу у Нишу оставио је за народну библиотеку у Нишу, и преко десет хиљада динара поделио је појединим школама и хуманим установама.

11. — 1752. рођен је, у селу Жегару, на тремеђи, у Далмацији, архимандрит *Герасим Зелић*, књижевни радник и просветни добротвор, велики родољуб: много је радио на штићењу православља у Далмацији; оставио је фонд, који сада износи преко шездесет хиљада динара, „на васпитање православних младића из Далмације за свештенике православне цркве у Далмацији“; написао је и штампао своју автобиографију („Житије Герасима Зелића“), коју је издала и Српска Књижевна Задруга у редовним колима својих књига. — 1823. рођен је *Иван Филиповић*, хрватски школски и књижевни радник. — 1833. умро је, у Београду, архијепископ београдски и митрополит српски *Мелентије Павловић*, први Србин митрополит у обновљеној Србији, прослављени јунак у другоме устанку за ослобођење: у знаменитој боју на Љубићу, кад су Срби већ били почели малаксавати, докопао је добош и у њ ударао, те позивао Србе да се врате и продуже бој с Турцима. — 1849. умро је, у Београду, *Исидор Стојановић*, један од првих професора у Лицеју (дан. Вел. Школи) у Србији, књижевни радник. — 1888. умро је, у Горњем Карловцу, *д-р Борђе Натошевић*, просветни и књижевни радник.

12. — 1556. будимски Али-паша удари с великом војском на град Сигет, али га посада градска, којој је заповедао Србин Марко Станишић, јуначки одби од града. — 1849. умро је, у Београду, *Павле Арсенијевић Поповић*, новинар и књижевни радник. — 1850. рођен је, у селу Горњој Црнући, у рудничком округу, *Милан Петровић*, официр, храбар борац у рату Србије с Турском 1876.; — 7. јуна те године погинуо је на Пандиралу, јуначки одбијајући Турке од српских утврђења. — 1872. умро је, у Загребу, *Димитрије Деметар*, хрватски драмски писац, одушевљени радник на препорођају књижевности у Хрвата.

13. — 1782. рођен је, у Пељешцу у Приморју, *Јован Бизаро*, знатан талијански песник, Србин по народности. — 1865. умро је, у Смедереву, *Паун Јанковић Баћа*, државник: као министар просвете издао је, 1842. године, „Устројеније јавног училишног наставленија,“ и то је био први школски закон у Србији, који је обухватио основне, средње и више школе. — 1884. умро је *Јован Ернест Смолар*, отац новије књижевности лужичких Срба.

14. — 1832. умро је, у Ваљеву, *Јован Симић Бобовац*, народни старешина у другоме устанку за ослобођење. — 1872. умро је, у Бечу, *Димитрије Црнобарац*, државник: као министар просвете уништио је забрану Вукова правописа у Србији, и повисио је и уредио плату наставницима средњих школа. — 1877. умро је *Франо Палацки*, знатан чешки историк и велики родољуб: много је радио на духовноме јединству свих Словена. — Истога дана умро је, у Рисну, у Боци, *Јоко Гаврилов Суботић*, Србин Бокељ, добар јунак у првоме и другоме устанку за ослобођење Србије.

15. — 1389. био је између Срба и Турака на Косову крвав бој, у коме погибе српски кнез Лазар и изгибе многобројна српска војска (Видов дан). — 1400. умро је српски пећски патријарх *Јеврем* (постао је патријархом у Пећи пре косовскога боја, за живота Лазарева, — 1376. године). — Истога дана умро је захумски војвода *Радич Санковић*. — 1784. аустријски цар Јосиф II обнови наредбу, да се у српске православне школе у дан. Аустроугарској уведе народни језик и — латиница; али на молбу српскога народа и митрополита српскога Мојсеја Путника латиница не би уведена у српске школе. — 1836. рођен је, у селу Бечњу, у рудничком округу, *Милија Катанић*, пуковник, просветни добротвор: оставо је фонду за потпомагање сиромашних великошколаца десет хиљада динара. — 1847. ученици онд. београдског лицеја основаше „Друштво српске младежи“, прво ђачко удружење у Србији.

16. — 1816. погинуо је, у Шапцу, шабачки владика *Мелентије Никшић*, виђен радник у првом и дру-

гом устанку за ослобођење. — 1862. умро је *Адам Драгосављевић*, књижевни радник.

17. — 1737. умро је *Вићентије Јовановић*, митрополит београдски. — 1876. српски посланик у Цариграду предао је турској влади захтев српске владе, да се умирење Босне преда Србији а Херцеговине Црној Гори; турска је влада ово одбила, те Србија сутра дан објави рат Турској.

18. — 1527. угарски краљ Јован Запоља српскоме деспоту Стевану Бериславићу одузе деспотску титулу и за српскога деспота наименова Радича Божића, капетана дунавских шајкаша. — 1830. рођен је *др. Петар Матковић*, хрватски научник: радио је највише на географији и историји. — 1853. умро је, у Бечу, *Бранко Радичевић*, најомиљенији песник српске омладине („Бачки растанак“, „Пут“, „Хајдуков гроб“, „Гојко“ и др.) — 1876. прочитана је у српској војсци прокламација кнеза Милана, којом објављује Турској рат за ослобођење још неослобођених Срба испод турскога господарства. — 1882. умро је, у Дубровнику, *Медо Пуцић*, дубровачки властелин, песник српски: својим певањем стоји на размеђи романтике и народне појезије, нагињући више народноме правцу, те је у неколико претходник Бранку и Његошу, у њиховој појезији народнога правца („Цвијета“).

19. — 1807. били су бојеви између српских устаника и Турака на Штубику и Малајници. — 1875. потурице у Невесињу поубијаше неколико болесника Срба, али им се хришћани осветише већ после два дана. — 1876. отпоче рат између Србије и Турске; српска војска пређе границу: на Пандиралу, према Бабиној Глави, под Буром Хрватовићем; код Великог Извора, под Милојком Лешјанином; код Грамаде, под Љубомиром Узун-Мирковићем; код Катуне, под Павлом Борђевићем; код Суповца и Сечанице, под Милутином Јовановићем; код Вукане, под Костом Бучовићем, и код Чучала, под Стеваном Биничким. — Истога дана на Цетињу је, после свечане службе у цркви, прочитана прокламација кнеза Николе, којом објављује да

Црна Гора, у братскоме савезу са Србијом, отпочиње рат с Турском.

20. — 1459. Турци узеше Смедерево и сасвим обладаше српском деспотовином. — 1878. прокламована је независност онд. кнежевине Србије. — 1899. умро је, у Дубровнику, *Фрањо Геталди Гондола (Гундулић)*, властелин дубровачки, последњи потомак знаменитог српског песника Ивана Гундулића.

21. — 1499. босански Скендер паша с две хиљаде људи удари на српско приморје и пороби и опустоши задарски и нински крај. — 1855. рођен је, у Крагујевцу, *Петар Борђевић*, научни радник, прави члан Српске Краљевске Академије. — 1876. видински паша Осман пређе, с десет табора војске и осам топова, преко Тимока у Србију и заузео село Велики Извор.

22. — 1698. аустријски цар Леополд I ослободи Србе у Угарској спахијских судова, давања десетка католичким свештеницима и осталих данака, само да чувају и бране царевину од Турака. — 1876. био је бој између Срба и Турака на Тимоку, код села Вражогрнаца, близу Зајечара. — 1879. умро је, у Београду, *Јеврем Гавриловић*, просветни добротвор: све своје имање, у вредности од преко 60.000 динара, оставио је ваљевској општини, на просветне сврхе.

23. — 1810. био је бој између српских устаника и Турака на Брзој Паланци. — 1849. био је бој између Срба и Маџара код Перлеза. — 1889. умро је, у Новоме Саду, *Јаков Игњатовић*, приповедач („Милан Наранџић“ — штампан и у деветом редовном колу књигâ Српске Књижевне Задруге, „Ђурађ Бранковић“, „Васа Решпект“, „Крв за род“ и др.).

24. — 1597. Срби из Коморана дођоше до Стојнога Београда, попалише многа турска села и разбише Турке. — 1790. био је бој између Срба добровољаца у аустријској војсци и Турака код Брегова, на Тимоку; после жестокога окршаја Срби морадоше одступити. — 1825. рођен је *Јован Сундечић*, песник („Вршидба“, „Крвава кошуља“). — 1838. рођен је *Ватрослав Јагић*, Хрват по народности, данас у Срба и Хрвата најбољи познавалац словенских језика. — 1876.

били су крвави бојеви између Срба и Турака: код Вратарнице, у тимочком округу; код Буровца, испред Јанкове Клисуре; на Калипољу, пред Сјеницом, и пред Новом Вароши; у боју на Калипољу јуначки погине капетан *Милован Рашковић*. — 1891. умро је, у Панчеву, прота *Васа Живковић*, песник. — 1897. умро је, у Београду, *Милош С. Милојевић*, просветни и књижевни радник, велики родољуб.

25. — 1804. српски војвода Миленко Стојковић посекао је београдске дахије, у Адакалима. — 1876. били су крвави бојеви између Срба и Турака; тога дана: српска војска пређе Тимок код Брегова и заузе све до села Раковице; на југозападnome бојишту три батаљона српске војске отеше од Турака положаје на Цоковићу, на Рашкој; два батаљона српске војске, с једним одељењем коњице и једним топом, допреше до Бурђевих Стубова у дан. Старој Србији и ту се потукоше с Турцима; архимандрит Дучић удари с добровољцима на турске опкопе испред Нове Вароши и освоји од Турака њихово јако утврђење на Вранешима; капетан Михаило Илић освоји и спали арнаутска села Церане и Кошутово, под Јавором.

26. — 1809. рођен је, у Крапини, у Хрватској, *Људевит Гај*, хрватски књижевни радник и творац илирскога покрета: његовим настојавањем Хрвати су удесили латинску буквицу према српској ћирилици за своју потребу, и за свој књижевни језик узели наш југозападни („ијекавски“) говор. — 1839. умро је, у Београду, *Милан Обреновић*, српски кнез, најстарији син кнеза Милоша Обреновића, други владалац српски из династије Обреновића. — 1854. рођен је *Никола Мариновић*, књижевни радник и просветни добротвор („Задужбина Николе Мариновића“, на руковању код Српске Краљевске Академије). — 1876. били су бојеви између Срба и Турака на Грамади и Рашкој. — 1885. умро је, у Крагујевцу, *Михајло Крстић*, просветни добротвор: оставио је 60.000 динара гимназији у Крагујевцу, као задужбину из које ће се давати помоћ сиромашним ученицима те школе.

27. — 1441. освојише Турци град Ново Брдо, после трогодишњега опсађивања, и тако први пут обладаше српском деспотовином. — 1797. рођен је, у Лежмиру, у Срему, *Петар Матић*, књижевни радник („Српска граматика“, „Српска историја“). — 1876. били су крвави бојеви између Срба и Турака: капетан Михајло Илић сукоби се на Кадијачи, под Јавором, с табором низама и 800 Арнаута и потуче их; на Аништу, на левој обали дође Дрине, био је бој између српских добровољаца и турских башибозлука; у Херцеговини Турци низами, после узалуднога опирања, морадоше напустити градић Кључ, испод Бањана, и повући се испред Црногораца.

28. — 1848. био је крвав бој између Срба и Маџара код Ичке, близу Великог Бечкерека. — 1876. био је бој између Срба и Турака код Малог Зворника, и Срби отеше од Турака Мали Зворник. — Истога дана капетан Михајло Илић оте турско утврђење „Свети Никола“, под Јавором. — 1882. умро је, у Београду, *Атанасије Николић*, просветни и књижевни радник: писао је са успехом и позоришне комаде („Краљевић Марко и Арапин“, „Краљевић Марко и Вуча Џенерал“) и ове и сада радо приказују.

29. — 1787. рођен је, у Сомбору, у Бачкој, *Платон Атанацковић*, потоњи владика бачки, књижевни радник и велики просветни добротвор. — 1805. српски устаници освојише од Турака Карановац (дан. Краљево). — 1813. отпоче на Делиграду између српских устаника и Турака знаменити бој, који је готово непрекидно трајао све до шестог октобра те године. — 1844. рођен је, у Пешти, *Љубомир Клерић*, научни радник, прави члан Српске Краљевске Академије. — 1849. био је бој између Срба и Маџара на Вршцу. — Истога дана домамише Маџари на превару и убише 69 Срба у Молу, у Бачкој. — 1875. на састанку код бањанског војводе Бачовића, Срби у Херцеговини углавише да устају на Турке. — 1876. војвода устанички Пеко Павловић удари са устаницима на Турке код Клека и отера их у град. — Истога дана Срби Црногорци

освојише од Турака Столац и Кључ. — 1899. умро је, у Смедереву, др. *Лаза Димитријевић*, књижевни радник.

30. — 1601. умро је, у Земуну, велики везир турски *Ибрахим*, по народности Србин: био је човечан према Србима, те су са свих страна Срби хитали њему и под њим се борили противу непријатеља турскога царства. — 1876. били су бојеви између Срба и Турака: код Брегова, на Тимоку; на Великом Извору, и на Кључеву Долу, на Нишави.

Јули.

1. — 1718. потписан је у Пожаревцу мир између Аустрије и Турске, по коме је северна половина данашње Србије припала Аустрији („Пожаревачки мир“). — 1849. Маџари запалише велико српско село Станар, код Сомбора. — 1855. умро је, у Београду, *Стеван Стевановић*, дугогодишњи народни старешина у Тимочној Крајини: био је врло оштар али и врло правичан старешина, те је био врло уважен и омиљен у народу. — 1859. умро је, у Београду, *Тома Вучић Першић*, државник, борац у другоме устанку за ослобођење. — 1876. војвода Пеко Павловић са устаницима разби Турке код Клека. — Истога дана били су бојеви између Срба и Турака код Зајечара и код села Вукане, у крушевачком округу.

2. — 1848. био је бој између Срба и Маџара на Сентомашу („Србобрану“) — 1849. 22.000 Маџара ударише се с хрватским баном Јосипом Јелачићем, који је имао само 8.000 људи, код Хеџеша, у Бачкој, и разбише га; Срби Кикинђани избавише бана, који је већ био са свих страна непријатељима ошкољен. — 1892. умро је, у Пожаревцу, *Илија Томић Босанац*, просветни добротвор: оставио је преко 30.000 динара за српску просвету.

3. — 1797. Црногорци заузеле Будву, и држаше је шест недеља. — 1875. Срби Херцеговци ударише на Турке код села Дабра, код Невесиња, и тиме отпоче знаменити српски босанско-херцеговачки устанак. — 1876. били су бојеви између Срба и Турака: код Бабине Главе; на реци Увцу; пред Невесињем, у Хер-

цеговини; код Кутлова, близу Бијељине, у Босни, и између Подновља и Буковице, у Босни.

4. — 1876. био је бој између Срба Црногораца и Турака између Подгорице и Модуна.

5. — 1876. Срби Црногорци разбише Селим пашу и његову војску код Благаја, у Херцеговини.

6. — 1415. спаљен је *Јован Хус*, верски реформатор у Чешкој („Хусити“). — 1824. умро је, у Бечу, *Јован Стајић*, даровит сликар, родом из Сремске Митровице. — 1844. рођен је, у Неготину, ђенерал *Јован Мишковић*, књижевни радник, прави члан и председник Српске Краљевске Академије Наука. — 1873. умро је, у Београду, *Матија Миљковић*, добротвор београдске сиротиње: оставио је 25.000 динара, да се принос од интереса сваке године о Божићу подели београдској сиротињи. — 1875. Турци разбише српске устанике у дабарској долини, у Невесињу. — 1876. умро је, у Смедереву, прота *Милутин Банић*, просветни добротвор: оставио је смедеревској општини 12.000 динара на просветне и добротворне сврхе. — Истога дана били су многи бојеви између Срба и Турака: Черњајев с великом војском удари код Великог Извора на видинскога пашу Османа, али је у Турака била већа сила, те се Срби пометоше и изгубише битку, после врло великих губитака у мртвима и рањенима; седам српских батаљона, под заповедништвом Кирјејева, ударише на Турке код села Раковице, на Тимоку, и после крвавога и дугога успешнога боја морадоше опет одступити због неуспеха српске војске на Великом Извору; архимандрит Нићифор Дучић удари с добровољцима на Турке код Нове Вароши и потуче их; Груја Мишковић дочека на Дрини Турке, који с великом силом беху навалили од Бијељине преко Дрине у Србију, и одби их. — 1900. умро је, у Котору, *Јован Сундечић*, песник.

7. — 1515. био је крвав бој, код града Жрнова (дан. Авала), близу Београда, између Турака и ердељскога војводе Јована Запоље; у Запољиној војсци био је и велики број Срба. — 1841. рођен је, у Шапцу, *Милорад П. Шапчанин*, просветни и књижевни ра-

дник. — 1848. Маџари обесилише, у Темнишвару, мајора *Којића* и *Димитрија Станимировића*, угледног београдског трговца, пословођу Главног Народног Одбора Срба Војвођана. — 1876. умро је, у Београду, др. *Јанко Шафарик*, научни и књижевни радник: уредио је Народну Библиотеку и Народни Музеј у Београду. — Истога дана били су крвави бојеви између Срба и Турака на Пандиралу и Грамади, и код Благаја, у Херцеговини; на Пандиралу је јуначки пао, одбијајући Турке, *Милан Петровић*, официр.

8. — 1167. био је код Земуна, према Београду, бој између Маџара и Грка; Грцима је био послао помоћ и српски велики жупан *Стеван Немања*, и ова српска војска поможе Грцима, те разбише Маџаре. — 1840. рођен је *Јован Лескин*, одличан зналац словенских језика. — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака пред Бујуклића Адом, код Бијељине, у Босни; бој је трајао пуних шест часова; Турци изгубише преко 1.000 људи, и повукоше се испред српске војске у Бијељину; у овоме је боју био тешко рањен и заповедник српске војске *Груја Мишковић*, и од те је ране касније и умро.

9. — 1561. умро је турски велики везир *Рустем*, рођењем Србин, из Босне, зет султанов. — 1809. Хајдук Вељко с муком се избави Турака у Бањи, код Алексинца. — 1876. Турци навалише с великом војском преко Дрине и ударише на српску војску код Малог Зворника: приметну се крвав бој, који је трајао шест часова; Срби су се јуначки борили, те се Турци повукоше натраг у Босну, оставивши на бојном пољу многе мртве и рањене. — 1896. умро је, у Крагујевцу, *Тодор Туцаковић*, дугогодишњи народни посланик.

10. — 1423. Млечићи купише од Грка, за 50.000 дуката, град Солун. — 1826. рођен је, у Баји, у Бачкој, *Богобој Атанаковић*, даровити приповедач, почетник народнога правца у српској приповетци („Два идола“, „Дарак Српкињи“, „Буњевка“); његов роман „Два идола“, међу најбољима у нашој књижевности, штампан је у другој редовној колу књига Српске Књижевне

Задруге. — 1857. рођен је *Петар Коњевих*, просветни добротвор: оставио је Матици Српској велику суму новаца, да се из приноса издају „Књиге за народ“. — 1876. Арнаути у великоме броју навалише на српске положаје испред Јанкове Клисуре, али их Срби, после жестокога боја, одбише.

11. — 1699. аустријски цар Леополд I даде нарочите повластице Србима у Срему, Банату и Бачкој. — 1739. био је страшан бој између аустријске и турске војске код Гроцке, испод Београда; Аустрија беше врло омрзнута код Срба, због своје политике према њима, те Срби помогоше турској војсци, и аустријска војска би потучена, изгубивши 5.700 мртвих и преко 4.500 рањених. — 1796. црногорски владика Петар I, са својима, страшно разби на Височици, код Служа, скадарскога пашу Кармахмута Бушатлију. — 1837. умро је, у Земуну, *Јован Петрових*, ковач: у првome устанку за ослобођење много је помагао српским устаницима, окивајући им трешњеве топове. — 1876. Муктар паша удари с великом војском на Србе Црногорце и Херцеговце на Велешу, испред Невесиња; бој је био жесток и трајао је седам часова, и Срби после јуначкога отпора морадоше одступити, те Муктар паша уђе у Невесиње. — 1897. умро је *Никола Манојловић-Рајко*, песник и преводилац из словенских књижевности: роман „Девајтис“ у петоме редовномe колу књига Српске Књижевне Задруге његов је превод.

12. — 1834. рођен је, у Јагодини, *Сима Живковић*, заслужан просветни радник. — 1854. рођен је *Константин Јуречек*, научник, знатан радник на српској историји. — 1876. Срби разбише Турке на Дугој Пољани, пред Јавором. — Истога дана био је жесток бој између Срба и Турака, у Кучима, у Црној Гори; Турака је било преко 2.000, али их Срби разбише.

13. — 1817. погинуо је *Карађорђе Петрових*, народни вођ у првome устанку за ослобођење. — 1876. био је између Срба и Турака бој код Зајечара.

14. — 1815. био је крвав бој између Срба и Турака на Дубљу; Срби заробише заповедника турске

војске Ибрахим пашу Мараша; од српских старешина у боју јуначки погибоше *Милић Дринчић* и *Сима Ненадовић*, најмлађи син кнеза Алексе Ненадовића. Ово је, у другоме устанку за ослобођење, био последњи бој између Срба и Турака. — 1876. био је бој између Срба и Турака код Вражогрнаца; Турци су хтели прећи Тимок, али их Срби дочекаше јаком ватром, те се ови, после боја који је трајао пет часова, повукоше, имајући велике губитке у људима.

15. — 1876. Срби разбише Турке код Клека, у Приморју. — 1889. умро је *Никола Мариновић*, књижевни радник и просветни добротвор („Задужбина Николе Маринсвића“).

16. — 1544. аустријски цар Фердинанд I даде нарочите повластице српским ускоцима, који се беху настанили у Жумберку, у Крањској: ослободио их је свих пореза и царина, само да бране крањску границу од Турака. — 1861. отпочела је радити Југославенска Академија Знаности и Умјетности у Загребу. — 1876. био је знаменити бој између Срба Црногораца и Турака на Вучјем Долу, код Милатовице; Срби страшно разбише Турке и задобише велики плен. — Истога дана били су бојеви између Срба и Турака: код Великога Извора, и у Кучима, у Црној Гори.

17. — 1876. били су крвави бојеви између Срба и Турака на Пандиралу и Грамади; Турци су имали много већу војску, те Срби морадоше одступити.

18. — 1793. рођен је *Јан Колар*, словачки научни и књижевни радник и велики родољуб: много је радио на духовном јединству свих Словена. — 1849. био је бој између Срба и Маџара код Мошорина. — 1876. био је бој између Срба и Турака на Дервену. — Истога дана турски башибозлуци ударише на село Подић, у Босанској Крајини, и посекоше преко двадесет радника Срба; али их стигоше српски устаници и страшно их потукоше.

19. — 1427. умро је српски деспот *Стеван Лазаревић*, син кнеза Лазара. — 1849. погинуо је *Александар Петефи (Петровић)*, велики маџарски песник, Србин по рођењу. — 1876. био је крвав бој између

Срба и Турака на Тресиваби: Срби се, после упорне борбе од седам часова, морадоше повући испред веће турске силе, изгубивши 124 мртва и 376 рањених.

20. — 1785. рођен је, у селу Лучанима, у огулинској регименти, *Јосиф Рајачић*, потоњи митрополит, а после 1. маја 1848. и патријарх српски у Сремским Карловцима. — 1804. рођен је, у селу Грбешима, близу Требиња, у Херцеговини, *Илија Неранџић*, просветни добротвор: све своје имање оставио је основној школи у Ужицу, у Требињу (у Херцеговини) и на Цетињу. — 1806. погинуо је, на Дугим Њивама, у селу Крњићу, у Подрињу, војвода *Јанко Катић*, народни првак и одушевљени јунак у првome устанку за ослобођење. — 1846. умро је, у Руми, у Срему, *Јовица Милутиновић*, добар јунак у првом и у другом устанку за ослобођење. — 1876. умро је, у манастиру Бањи, код Рисна, игуман *Хрисантије Николајевић*, просветни добротвор: оставио је 12.000 форината, као задужбину, из које ће се давати помоћ двојици ученика у гимназији и једnome који учи на свеучилишту, само да морају бити Срби православне вере, из Рисна и Цераста. — Истога дана Турци ударише на Мали Зворник, али их Срби одбише.

22. — 1808. црногорски владика Петар I Петровић углави мир са скадарским пашом. — 1876. Турци ударише с великом силом на Књажевац, али се Срби јуначки одупреше.

22. — 1876. Турци запалише српску школу у Прокупљу. — Истога дана био је крвав бој између Срба и Турака испред Књажевца; Турака је било много више, али их Срби, после очајне борбе, одбише; у боју су се нарочито одликовали Лепеничани и Грузјани. — Истога дана Турци ударише на српска утврђења на Јавору, али их Срби, после крвавога боја, који је трајао пуних пет часова, одбише.

23. — 1189. српски велики жупан Стеван Немања дочека у Нишу немачкога цара Фридриха I Барбаросу, који је ишао у Палестину, да ослободи Христов гроб од неверника; Немања лепо угости и обдари Барбаросу. — 1833. рођен је *Фрањо Геталди*

Гондола (Гундулић), властелин дубровачки, последњи потомак прослављенога песника Ивана Гундулића. — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака на Тресибаби и пред Књажевцем; Турака је било осам пута више од Срба, те се Срби после очајнога боја и силних губитака морадоше повући ка Соко-Бањи. — Истога дана био је бој између Срба и Турака на Сечаници и Голешници. — Истога дана Турци оставише Клек и Утово и побегоше у Албанију. — 1890. умро је *Иван Мажуранић*, велики хрватски песник („Смрт Смаил-аге Ченгића“).

24. — 1876. Срби се повукоше испред многобројне турске војске, и оставише Турцима Зајечар. — Истога дана били су крвави бојеви између Срба и Турака на Мрамору и на Јавору; Турци су имали много већу војску, те су и на једном и на другом месту Срби морали одступити.

25. — 1876. Турци уђоше у Зајечар и Књажевац и спалише их. — Истога дана српски устаници разбише Турке код Дебретина близу Брезоваче, у Босанској Крајини. — 1878. умрла је, у Београду, *Милица Стојадиновићева* „Српкиња“, песник. („Песме М. С. Српкиње“, „У Фрушкој Гори“).

26. — 1315. умро је српски архијепископ *Сава III*. — 1871. умрла је *Драга Дејановић*, песник. — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака на Јавору; Срби су према Турцима били врло малобројни, те су били побеђени.

27. — 1521. Турци освојише Сланкамен у Срему. — 1832. рођен је, у селу Црњи, у Банату, *Бура Јакшић*, песник, приповедач и сликар („На липару“, „Пут у Горњак“, „Чича Тима“, „Јелисавета“, „Сеоба Србања“, „Станоје Главаш“ и др.). — 1876. био је бој између Срба и Турака у Црмници, у Црној Гори. — 1879. умро је, у Београду, *Милош Поповић*, новинар, дугогодишњи уредник Српских Новина („Видов дан“, „Подунавка“).

28. — 1330. био је бој на Велбужду између Срба и Бугара; Срби сасвим разбише Бугаре, који и свога цара изгубише у боју. — 1805. погибе од Турака, у

Смедереву, смедеревски војвода *Буша Вулићевић*. — 1876. мајор Михајло Илић с Рудничанима потуче Турке на Јавору. — 1886. умро је *Борђе Рајковић*, новинар и књижевни радник.

29. — 1502. српски деспот Јован Бранковић удари на Турке код Зворника, са 10.000 Срба, и страшно их потуче. — 1848. био је бој између Срба и Маџара код Беле Цркве. — 1864. обновљено је Српско Учено Друштво у Београду. — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака више Јање, у Босни. — 1877. умро је, у Београду, *Јован Гавриловић*, књижевни радник и велики пријатељ просвете и просветних радника у нас, до сада највећи добротвор наставника основних школа и њихове сирочади у Србији: своју кућу у Београду и око 250.000 динара оставио је као фонд за пензије учитељским удовицама и сирочади. — 1901. умро је, у селу Кусатку, у смедеревском округу, *Аћим Чумић*, државник.

30. — 1454. Турци освојише град Островицу, на Руднику. — 1844. умро је *Јернеј Коштар*, одличан зналац словенских језика, велики пријатељ и учитељ оцу наше новије књижевности, Вуку. — 1893. умро је, у Француској, *Јован Мариновић*, државник и пријатељ књижевнога напретка у нас: Српској Краљевској Академији дао је 12.000 динара, као задужбину под именом свога сина Николе, из које ће се сваке године награђивати какав одабран песнички спис моралне и патриотске тенденције. — 1895. умро је *Александар Теофановић*, просветни добротвор: оставио је 20.000 форината, да се из приноса овога новца даје помоћ сиромашним ђацима Србима православне вере, који буду учили у сомборској учитељској школи.

31. — 1897. умро је, у купатилу Аусеју, близу Беча, *Милош Бајић*, унук кнеза Милоша по кћери му Церки, велики просветни добротвор: дао је сто хиљада форината за зидање српске гимназије у Новоме Саду.

АВГУСТ.

1. — 1380. довршен је манастир Горњак, у браничевском Ждрелу, задужбина кнеза Лазара. — 1806. био је између српских устаника и Турака бој на Мишару, у коме Срби разбише Турке. — 1840. рођен је, у Шапцу, *Инокентије (Јаков) Павловић*, архијепископ београдски и митрополит српски. — 1849. Маџари се предадоше код Вилагоша руској војсци, и тако би завршена „Маџарска буна“, у којој је проливена многа српска крв. — 1875. код манастира Моштанице, у Босанској Крајини, плану устанак противу Турака. — 1899. умро је, у Београду, *Владимир М. Јовановић*, даровит и плодан песник („Из варошког живота“, „Из брачнога живота“, „Лепе туђинке“ и др.): Српска Књижевна Задруга штампала је, у редовноме колу својих књига, збирку његових препева француских песника, „С француског Парнаса“.

2. — 1876. рођен је, у Београду, *Александар М. Обреновић*, краљ српски, миропомазани. — Истога дана био је крвав бој између Срба Црногораца и Турака на Фундини, у Кучима: 3.000 Црногораца разби 30.000 Турака; у боју погибе 9.734 низама и око 6.000 башибозлука. — Истога дана пуковник Деспотовић са устаницима разби Турке под Петровцем, у Босанској Крајини, и оте Петровац.

3. — 1701. православни Срби убише у Бакову католичкога владикау Николу Ограшића, што је на силу католичко православне Србе у Славонији. — 1791. установљена је српска гимназија у Сремским Карловцима. — 1804. дахије побегоше испред српских устаника из Београда. — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака на Чучалима пред Јанковом Клисуром; Турака је било преко 30.000, а Срба само два и по батаљона, али се Срби опет одупреше турској сили. — Истога дана Срби Црногорци разбише Турке у Кучима. — 1866. рођен је, у Београду, *Илија Вукићевић*, даровити приповедач: прва збирка одабраних приповедака његових биће штампана у десетоме редовном колу књига Српске Књижевне Задруге.

4. — 1826. у Србији је заведена редовна војска. — 1854. умро је, у Неготину, *Марко Петровић*, (мајор Марко), радник на присаједињењу Тимочке Крајине Србији. — 1875. плану устанак противу Турака у Бања-Луци и околини. — Истога дана херцеговачки устаници узеше од Турака Крстац и Дугу и свих тринаест кула од Никшића до Гацка. — 1898. умро је ђенерал *Михајло Григоријевић Черњајев*, заповедник српске војске у првome рату Србије с Турском, 1876. године. — 1900. умро је, у Београду, ђенерал *Стеван Здравковић*, књижевни радник.

5. — 1582. умро је, у Риму, архиђакон *Марије Кабожић (Кабога)*, Србин Дубровчанин, знатан песник. — 1823. рођен је, у Бакову, у Славонији, *Јосип Веселић*, школски и књижевни радник. — 1836. умро је, у Крагујевцу, *Сима Милосављевић Пашић*, барјактар и добар јунак у другоме устанку за ослобођење. — 1876. био је бој између Срба и Турака код Борја, према Рашкој. — Истога дана био је бој између Срба и Турака на Попову код Бијељине, у Босни.

6. — 1753. рођен је *Јосип Добровски*, чешки научник: први је почео проучавати како ваља стари словенски језик. — 1813. Турци ударише с великом силом на српски шанац у Мозгову (код Делиграда), који је бранио *Димитрије Парезан*, народни првак и добар јунак у првome устанку за ослобођење; Срби буду побеђени, и Парезан погибе у боју. — 1860. рођен је, у Ужицу, *Љубомир Стојановић*, научни и књижевни радник, прави члан Српске Краљевске Академије. — 1872. умро је, у Фарафелду код Беча, ђенерал *Петар Прерадовић*, песник („Првенци“, „Нове песме“, „Први људи“ и др.). — 1875. српски устаници узеше од Турака Беч и Љубовиће, у Херцеговини.

7. — 1402. Срби се борите у Малој Азији, код Ангоре, с Татарима, помажући Турцима. — 1580. умро је *Мустафа* паша, Србин потурчењак, из Сокола у Босни, велики турски државник и војсковођа. — 1730. умро је *Мојсије Петровић*, београдски митрополит. — 1859. умро је, у Београду, др. *Вук Маринковић*, просветни и књижевни радник: радио је са успехом на

природним наукама. — 1875. српски устаници освојише од Турака Фојницу и запалише је. — Истог дана српски устаници разбише Турке код Јабланице, у Босанској Крајини. — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака код Суповца и Тешице. — Истог дана војвода Марко Миљанов разби Турке у Селишту, у Црној Гори.

8. — 1817. умро је, у Београду, *Борђе Симић*, добар јунак у првome устанку за ослобођење. — 1875. Шефкет паша разби српске устанике код Требиња, у Херцеговини. — 1876. били су крвави бојеви између Срба и Турака код Оризишта, Тешице и Катуна, на Морави. — 1900. умро је, у Будимпешти, *Илија Огњановић Абуказем*, књижевни радник.

9. — 1857. умро је *Петар Туцаковић*, грузански старешина, добар јунак у првом и другом устанку за ослобођење. — 1861. умро је, у Београду, *Јаков Живановић*, књижевни радник, велики противник Вукове реформе нашега правописа и књижевнога језика. — 1875. српски устаници у Херцеговини узеше од Турака Корита, која вежу све путове од Никшића у Столац и од Билећа у Невесиње. — 1876. био је бој између Срба и Турака на положијима испред Алексинца.

10. — 1854. рођен је *Милан М. Обреновић*, први српски краљ после Косова. — 1868. рођен је *Стеван Петров Бешевић*, песник. — 1875. био је крвав бој између српских устаника и Турака на Дубичком Мосту, у Босни. — 1876. био је крвав и очајан бој између Срба и Турака на Мрсељу, код Алексинца.

11. — 1810. погинуо је, код Прахова, у Тимочкој Крајини, борећи се јуначки с Турцима, *Танасије Чарашић*, добар јунак у првome устанку за ослобођење. — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака на Шуматовцу, код Алексинца; Срби су имали 9 мртвих и 235 рањених, а Турци изгубише на 3500 људи.

12. — 1690. Срби у вараждинској војничкој граници побунише се противу насиља аустријских власти. — 1780. рођен је *Јернеј Коштар*, одличан зналац словенских језика, велики пријатељ и учитељ оцу наше новије књижевности, Вуку. — 1810. био је између Срба

и Турака бој на Јасици, на западној Морави. — 1854. умро је, у селу Карлову, у Банату, *Теодор Павловић*, новинар („Српски народни лист“, „Српске народне новине“), одушевљени просветни и књижевни радник. — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака код Алексинца. — Истога дана Турци ударише с великом силом на српске устанике у Попову, у Херцеговини, и потискоше их.

13. — 1778. рођен је *Михајло Витковић*, књижевни радник. — 1797. Срби Бокељи потпадоше под власт аустријску. — 1806. српски устаници разбише Турке у Китогу. — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака на Рсавцима и Бармешу, код Алексинца. — 1882. умро је, у Дубровнику, *Вук Врчевић*, признати скупљач наших народних умотворина.

14. — 1378. Млечићи са својом флотом дођоше под Котор и узеше га. — 1824. умро је, у цариградском затвору, изасланик српског народа, архимандрит *Самуило Јаковљевић*, добар јунак у првом и другом устанку за ослобођење. — 1840. умро је *Јован Скерла*, добар јунак у првом и другом устанку за ослобођење. — 1876. били су крвави бојеви између Срба и Турака у моравској долини код Алексинца.

15. — 1296. изгоре велики део Дубровника, те се многи Дубровчани иселише у околину; неки се одселише у Пуљу. — 1805. на скупштини у селу Борку, у београдском округу, устаници установише „Правитељствујушчи Совјет.“ — 1858. умро је, у Дрезди, у Саксонској, *Димитрије Милаковић*, књижевни радник (алманах „Грлица“, „Историја Црне Горе“). — 1876. били су између Срба и Турака бојеви код Пруговца, према Алексинцу, и код Малога Зворника, на Дрини.

16. — 1801. јаничари убише београдскога везира Мустај пашу, што је био правичан према Србима. — 1813. умро је, у селу Цветкама, у рудничкоме округу, од рана добивених у боју с Турцима на Делиграду, *Јован Курсула*, прослављени јунак у првome устанку за ослобођење. — 1876. били су крвави бојеви између Срба и Турака: код Пруговца и Станаца, близу Алексинца; на Погледу, на Јавору; код Црљенсва, у Босни,

и код Подгорице, у Црној Гори. — 1899. умро је, у Београду, *Владимир Јакшић*, радник на статистици.

17. — 1761. рођен је, у Араду, у Банату, *Сава Текелија*, велики родољуб и просветни добротвор: оставио је 100.000 форината, као задужбину, из које ће се помагати у школовању Срби, који уче војничке науке, и 150.000 форината, две куће у Пешти, девет кућа у Араду и многе њиве, ливаде и винограде, да се из прихода помажу у школовању ученици српске народности, православне вере, који се школују у Аустроугарској („Текелијанум“). — 1876. умро је, у Београду, *Василије Лазич*, књижевни радник. — Истога дана били су бојеви између Срба и Турака код Попова, у Босни, и код Буча, у Васојевићима, у Црној Гори. — 1901. умро је, Никшићу, *Јова Мрав*, угледан Србин Херцеговац.

18. — 946. умро је *Јован Рилски*, пустињик (свети Јован Рилски). — 1450. рођен је, у Спљету, у Далмацији, *Марко Марулић*, песник: први је од далматинских песника почео певати народним језиком. — 1821. рођен је, у Руми, у Срему, *Димитрије Матић*, просветни и књижевни радник, — 1831. рођен је у Будиму, *Корнелије Станковић*, до сада у нас највећи радник на музичкој уметности. — 1875. били су крвави бојеви између српских устаника и Турака код Невесиња и у манастиру Дужима, у Херцеговини. — 1876. Срби потискоше Турке на Морави.

19. — 1689. аустријски војвода Лудвик Баденски страшно разби Турке код Баточине, у окр. крагујевачкоме; у боју су се нарочито одликовали јунаштвом Срби, борећи се уз аустријску војску против Турака; Турци изгубише у овоме боју преко 3.000 људи, 200 топова, 1.000 камила и много хране и цебане. — 1826. рођен је, у Соко-Бањи, *Михајло (Милоје) Јовановић*, архијепископ београдски и митрополит српски. — 1876. био је бој између Срба и Турака на Батковићу, у Босни.

20. — 1842. погинуо је *Милутин Савић Гарашанин*, борац и народни првак у првом и другом устанку за ослобођење. — 1851. на скупштини Ма-

тице Српске би одлучено, да се се Матица пресели из Пеште у Нови Сад, да буде ближа средишту српскога народа. — 1873. умро је, у Крагујевцу, *Јосиф Веселић*, просветни и књижевни радник. — 1876. био је бој између Срба и Турака код Црћиловице, испод Алексинца. — Истога дана погине, у боју с Турцима, код Адровца, руски пуковник *Рајевски*, заповедник српске војске.

21. — 1697. Срби одбише од Варадина турске лађе, које беху удариле на град. — 1739. закључен је, у Београду, мир између Аустрије и Турске („београдски мир“), по коме Аустрија поврати Турској Србију и Босну, које је последњих двадесет година држала. — 1817. рођен је *Огњеслав Утјешеновић Острожински*, песник („Вила острожинска“, „Недјељко“). — 1820. рођен је *Милија Николић*, народни добротвор: са својим братом Илијом оставио је сву своју штеђевину Дому за сиротну и напуштену децу у Београду. — 1876. били су крвави бојеви између Срба и Турака код Тешице; на Пардуну, испод Копаоника; на Јавору; код Зворника, и код Заслапа, у Црној Гори. — 1896. умро је, у Загребу, *Бранко Јовановић*, нар. добротвор: своју кућу у Загребу, у вредности од 30.000 форината, оставио је српској православској општини загребачкој, да се из прихода подмирују потребе српске православне цркве и школе у Загребу.

22. — 1806. био је на Алексинцу бој између Срба и Турака. — 1876. турски коњаници пређоше преко Мораве код Бобовишта, и код Нерићева Хана нападоше на одељење Српског Црвеног Крста, и исекоше рањенике и болничаре. — Истога дана српски устаници разбише Турке код Влашке Равни, под Копаоником.

23. — 1876. погинуо је на Чемерници, борећи се с Турцима, војни капетан *Јеврем Вукосављевић*. — Истога дана био је бој између Срба и Турака код Малог Зворника. — 1899. умро је, у Београду, др. *Јован Ристић*, државник и књижевни радник („Спољашњи одношаји Србије“, „Дипломатска историја“); био је прави члан и председник Српске Краљевске Академије.

24. — 1833. умро је, у Ћуприји, *Цинцар Јанко Поповић*, добар јунак у првome устанку за ослобођење. — 1851. потврђен је одбор, који је био састављен у београдској читаоници, са задатком да ради на оснивању српског народног позоришта у Београду. — 1849. умро је *Антун Немчић*, знатан хрватски песник. — 1875. били су бојеви између српских устаника и Турака код Добра, Билећа и Никшића, у Херцеговини. — 1876. погинуо је под Јавором, храбро се борећи с Турцима, мајор *Михајло Илић*, храбар војник и добар војни писац. — Истога дана био је крвав бој између Срба и Турака на положајима између Кормана и Гредетина.

25. — 1876. били су крвави бојеви између Срба и Турака: код Кормана и Адровца, на Морави; на потоку Бистрику, на доњој Дрини, и на Рогамима, у Кучима; у овом последњом боју Турци изгубише на 8.000 људи.

26. — 1810. био је између српских устаника и Турака бој на Јасици, на зап. Морави; Србима су и Руси помагали. — 1876. Турци ударе с великом војском на Попово и Бобане, у Херцеговини, растерају српске устанике и попале и опљачкају седамнаест села. — Истога дана били су бојеви између Срба и Турака код Лубнице, у Црној Реци, и на Батковићу, у Босни.

27. — 1688. Аустријанци отеше на јуриш Београд од Турака. — 1875. српски устаници разбише Турке у планини Козари, у Босни. — 1876. пуковник Деспотовић са српским устаницима оте од Турака град Гламоч, у Босни. — Истога дана били су бојеви између Срба и Турака у Колашину и на Заслапу, у Црној Гори.

28. — 1858. умро је, у Баји, у Бачкој, *Богобој Атанацковић*, приповедач, заснивач народнога правца у српској приповетци („Два идола“, „Буњевка“). — 1875. Хусеин паша удари на српске устанике у Зупцима, али овима притекоше у помоћ Срби Црногорци и сузбише Турке. — Истога дана био је крвав бој између српских устаника и Турака код Великог Струга, у Босанској Крајини; устаници су се храбро и очајно

борили, али изгубише у боју војводу Остоју и Петра Пецију и морадоше подлећи већој сили турској. — 1876. били су бојеви између Срба и Турака код Кормана и Адровца, на Морави.

29. — 1521. Турци освојише први пут Београд. — 1690. Турци преотеше од Аустријанаца Ниш. — 1822. рођен је, у Сремским Карловцима, *Герман Анђелић*, српски карловачки патријарх, велики просветни добротвор: дао је 30.000 форината да се заснује фонд за пенсије професора српске гимназије у Сремским Карловцима, а оставио је и 20.000 форината фонду свештеника у карловачкој архидијезези. — 1851. *Павле Јовановић*, из Арада, остави завештањем Матици Српској око 24.000 форината, као своју задужбину, из које ће Матица помагати Србе православне вере, који уче политехничке науке у Бечу или Прагу.

30. — 1597. аустријски војници ударише на Слатину и одведоше 1.700 српских душа. — 1752. умро је српски патријарх *Атанасије II*. — 1875. био је жесток бој између српских устаника и Турака под Билећем, у Херцеговини. — 1876. били су крвави бојеви између Срба и Турака на Бобовишту и Радевцу, на Морави, и на Малом Зворнику, на Дрини.

31. — 1789. турска посада у Смедереву предаде град аустријској војсци. — 1851. умро је, у Риму, *Јосип Мариновић*, Србин из Цераста, научни радник и песник талијански. — 1874. умро је, у Млецима, др. *Божидар Петрановић*, научни и књижевни радник, оснивач Матице Далматинске.

Септембар.

1. — 1397. Турци збацише последњег бугарског владатеља Јована Срацимира. — 1790. рођен је у Лежимиру, у Срему, *Глиша Возаровић*, коричар и књижар издавалац, велики пријатељ српске просвете и књижевних радника. — 1832. рођен је *Иларион Руварац*, архимандрит, научни радник, члан Српске Краљевске Академије: ради поглавито на српској историји. — 1836. отворена је богословија у Београду. — 1876. били су

бојеви између Срба и Турака: код Тешице, на Морави, и код Диноша, у Црној Гори.

2. — 1791. рођен је, у Текији, на Дунаву, *Аврам Петронијевић*, државник. — 1865. умро је, у Београду, *Стеван Стевановић—Тенка*, државник. — 1876. српска војска повуче се испред Турака на десну обалу Дрине.

3. — 1872. умро је *Јован Балугџић*, књижевни радник: купио је и објављивао народне умотворине. — 1876. Срби растераше турски логор код Доњег Адровца. — Истога дана васојевићски војвода Миљан Вуковић задоби од Турака куле Сутјеску и Превију, у Херцеговини. — Истога дана био је крвав бој између српских устаника код Пенлије, у Босанској Крајини.

4. — 1823. рођен је, у Крагујевцу, *Михаило М. Обреновић*, кнез српски, млађи син кнеза Милоша Обреновића. — 1876. проглашен је на Делиграду ондашњи српски кнез Милан за српскога краља.

5. — 1876., и ако је било примирје између Србије и Турске, Турци ударише на Србију: на Корито, код Књежевца; код Бобовишта, на Морави, и код Батата, десно од Јанкове Клисуре; али их Срби одбише.

6. — 1597. Срби војници у аустријској војсци разорише турски мост испод града Буре. — 1688. Аустријанци узеше Београд од Турака; у овоме су им Срби помогли. — 1739. Аустријанци уступише Београд Турцима. — 1810. био је бој између српских устаника и Турака на Варварину, на западној Морави. — 1872. српски кнез Милан, потоњи краљ, одреди из своје цивилисте по 120 дуката годишње као награду ученицима београдске Велике Школе, који обраде најбоље одређене им теме из области наука које у школи уче (Светосавски темати). — 1875. у крвавој боју код Главскога Дола, у Херцеговини, војвода Пеко Павловић са устаницима разби Хусеин пашу и његова 4 табора низама, 3 табора башибозука и 150 добровољаца. — 1900. умро је, у Дубровнику, каноник *Иван Стојановић*, велики родољуб и књижевни радник („Историја дубровачке књижевности“).

7. — 1806. војвода Стојан Чупић разбио је Турке код Богатића, у Мачви. — 1846. умрла је *Мара Стојана*

Поповиќа, просветна добротворка: оставила је српској гимназији у Новоме Саду виноград од 85 мотика. — 1875. српски устаници разбише Турке код Жабице, близу Требиња. — Истога дана Мехмед Али-паша разби код Сјединце српске устанике. — 1876. Турци повредише примирје, закључено између Србије и Турске, и ударише на Србију на Дрини; али их Срби одбише.

8. — 1799. рођен је, у Сомбору, у Бачкој, *Јован Хаџић* (Милош Светић), песник, књижевни и просветни радник, оснивач Матице Српске, највећи противник Вукове реформе правописа и књижевног језика нашег. — 1817. рођен је, у селу Лопижама, близу Сјенице, у Старој Србији, поп *Илија Церовић*, народни првак у оном крају, велики родољуб и просветни добротвор. — 1854. умро је владика горњокарловачки *Јевђењије*, књижевни радник. — 1856. умро је, у Влашкој, *Јеврем Обреновић*, отац Милоша Обреновића, прадед српскога краља Александра, државник. — 1876. Турци опет нарушише примирје, закључено између Србије и Турске, и ударише на српске положаје на Јавору, али бише одбијени. — 1899. умро је, у Београду, *Димитрије Стаменковић*, велики просветни добротвор: оставио је Српској Краљевској Академији три стотине хиљада динара у злату, да се од дохотка штампају за народ корисне књиге и бесплатно дају народу.

9. — 1772. рођен је, у Баји, у Бачкој, *Јоаким Вујић*, књижевни и просветни радник: много је радио да се у Срба одомаћи позоришна уметност; његово „Путовање по Србији“ штампаће Српска Књижевна Задруга у десетом редовном колу својих књига. — 1844. умро је, у Београду, *Ђура Милутиновић*, гуслар: у првоме устанку за ослобођење чинио је устаницима велике услуге, носећи тајно писма војводама. — 1870. умро је, у Мостару, архимандрит *Јанићије Памучина*, књижевни радник и просветни добротвор: оставио је српској школи у Мостару осам стотина дуката, да се од дохотка набављају школске потребе. — 1875. војвода Лазар Сочица с 400 српских устаника удари на Дер-

виша пашу на Равну; бој је трајао од рана јутра до мрклог мрака; у боју паде 78 устаника и 200 Турака.

10. — 1793. рођен је, у селу Адашевцима, у Срему, *Борђе Магарашевић*, књижевни радник, оснивач и први уредник „Српског Летописа“. — 1872. отворена је у Пожаревцу прва земљоделско-шумарска школа у Србији. — 1875. био је крвав бој између српских устаника и Турака код Костајнице у Босни.

11. — 1868. рођена је, у Горњем Милановцу, српска Краљица *Драга*, унука војводе Николе Луњевице.

12. — 1862. умро је *Антоније Сломшек*, словеначки родољуб и књижевни радник. — 1876. био је бој између Срба и Турака на Голици, под Копаоником.

13. — 1876. при разоравању моста на Морави код Кормана, који беху подигли Турци за време десетодневнога примирја, лагуми пре времена упалише и погубе један српски официр и један официр и тринаест војника би рањено. — 1882. умрла је *Катарина Ивановић*, призната уметница у сликарству.

14. — 1826, рођен је, у селу Бранковини, близу Ваљева, *Љубомир Пенадовић*—*Чика Љуба*, песник и књижевни радник, прави члан Српске Краљевске Академије. — 1860. умро је, у Топчидеру, *Милош Обреновић*, српски кнез, народни вођ у другоме устанку за ослобођење, оснивач династије Обреновића. — 1876. био је бој између Срба и Турака на Копривници, код Зајечара.

15. — 1895. умро је, у Београду, *Јеврем Грујић*, државник.

16. — 1875. били су кржави бојеви између српских устаника и Турака код Клепавице и Папратника код Клека, у Приморју. — 1876. отвори се, после десетодневнога примирја, жестог бој између Срба и Турака, на целој бојној линији; бој трајао пуних дванаест часова, и у њему Срби изгубише 1.250 а Турци преко 2.250 људи.

17. — 1830. умро је, у селу Варној, у Подрињу, *Марко Штитарац*, добар јунак у првоме устанку за ослобођење. — 1839. рођен је, у Београду, *Михаило*

Валтровић, научни радник, прави члан Српске Краљевске Академије. — 1875. војвода Пеко Павловић, Лука Петровић и Мића Љубибратић ударише са устаницима на Турке код Габеле, и разбише их.

18. — 887. Срби Неретљани разбише Млечиће у Приморју. — 1793. рођен је, у Трсту, *Јован Ризнић*, просветни добротвор: помагао је српске књижевне раднике (његовом помоћу штампана је „Србијанка“ Симе Милутиновића Сарајлије); пред смрт је завештао своју велику книжницу, у којој је било преко 4.000 разних књига, Народној Библиотеци у Београду. — 1876. био је очајан бој између Срба и Турака на Кревету и Пешчаници; бој је трајао цели дан; Срби су имали 62 мртва и 438 рањених, а Турци преко 200 мртвих и 1.200 рањених.

19. — 1850. заузимањем хрватског научника Ивана Кукуљевића Сакцинског основано је у Загребу „Друштво за југославенску повјесницу“. — 1876. био је бој између Срба и Турака код Гредетина, на Морави. — 1888. умро је, у Београду, *Стевча Михајловић*, државник и просветни добротвор: своју велику кућу у Београду оставио је српској држави за смештај Српског Етнографског Музеја.

20. — 1773. рођен је, у Руми, у Срему, *Атанасије Стојковић*, научни и књижевни радник: први је написао физику на српском језику.

21. — 1813. Карађорђе остави Србију и пређе преко Саве у Аустрију. — 1814. Срби потукоше Турке у манастиру Трнави, у рудничкоме округу, и отпоче устанак противу Турака (Хаџи-Проданова буна). — 1842. умро је *Сава Текелија*, велики добротвор српске просвете и српске омладине („Текелијанум“). — 1900. умро је, у Београду, *Живко Поповић*, просветни и књижевни радник.

22. — 597. Словени са Обрима ударише на град Солун. — 1796. Срби Црногорци страшно разбише скадарскога пашу Карамахмута Бушатлију, код Круса и Бусовника. — 1853. рођен је, у Београду, *Андра Николић*, књижевни радник, прави члан Српске Краљевске Академије. — 1875. Турци исекоше српске бе-

гунце из Попова Поља, који им се беху предали на веру. — 1876. војвода Пеко Павловић оте Муктар паши, који је био на Грахову, у Херцеговини, сву храну за војску и прекиде му везу с Требињем и Клобуком. — 1880. умро је *Милан Костић*, просветни радник: уредио је школе у Црној Гори.

23. — 1762. рођен је *Бернолак*, заслужан књижевни радник словачки: први је у Словака почео писати народним језиком. — 1836. умро је, у Сремским Карловцима, карловачки митрополит *Стеван Стратимировић*, велики родољуб и пријатељ српске просвете: много је радио да се оснује српска гимназија и богословија у Сремским Карловцима и гимназија у Новом Саду. — 1829. рођен је др. *Никола Крстић*, научни радник: ради поглавито на нашој народној историји. — 1876. српски устаници освојише од Турака на јуриш Бушно Блато, између Ливна и Дувна у Босни.

24. — 1227. умро је *Стеван Немањић*, првовенчани српски краљ. — 1454. Никола Скобаљић сачекао је код данашње Врањске Бање велику турску војску, која је била пошла да осваја по Србији, и страшно је разбије. — 1846. рођен је, у Београду, др. *Радмилу Лазаревић*, књижевни радник. — 1875. српски устаници ударише на Турке у Зупцима, и разбише их.

25. — 1689. Аустријска је војска, помоћу Срба, освојила Ниш од Турака. — 1841. рођен је *Никола Петровић*, *Његош*, црногорски кнез, песник („Балканска царица“, „Песник и вила“). — 1844. катане, које беху прешле у Србију, да дигну устанак у корист кнеза Милоша, беху разбијене, и погибе њихов вођ Стеван Јовановић („Катанска буна“).

26. — 1371. Турци на превару разбише Србе на Марици. — 1852. умро је, у Јагодини, *Милета Радојковић*, борац у првome и другоме устанку за ослобођење, народни првак у Белици, Левчу и Темнићу. — 1876. били су бојеви између Срба и Турака: код Лукова, близу Зајечара, и код Љубиња, у Херцеговини. — Истога дана српски устаници отеше на јуриш турска утврђења у селу Лисканима, у Босанској Крајини.

27. — 1701. српском патријарху Арсенију III Црнојевићу наредише из Беча да своју патријаршијску столицу премести у Сентандрију, код Будима, како би православни Срби у Аустрији, остављени без свога црквенога поглавице, били лакше наморани да промене вером. — 1793. рођен је, у Бранковини, у округу ваљевском, *Јеврем Ненадовић*, борац у првом устанку за ослобођење. — 1802. рођен је, у Шибенику, у Далмацији, *Никола Томазео* (Томашић), српски и талијански књижевни радник: његове „Искрице“ штампала је Српска Књижевна Задруга у седмом редовном колу својих књига. — 1847. изливен је први топ у крагујевачкој тополиници. — 1849. рођен је, у Панчеву, *Мита Топаловић*, композитор. — 1865. рођен је, у Лозници, др. *Јован Цвијић*, научни радник, прави члан Српске Краљевске Академије: ради поглавито на географији Балканског Полуострва. — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака на Маљату, испред Спужа, у Црној Гори. — Истога дана био је крвав бој између Срба и Турака на Заслапу, на Грахову; Срби су однели победу: у боју је погинуло 115 Срба и 859 Турака.

28. — 1812. умро је *Глигорије Терлајић*, научни и књижевни радник, признат и код Руса са свога научнога рада. — 1838. рођен је *Димитрије Бурић*, ђенерал, војни писац.

29. — 1806. рођен је, у Тополи, у крагујевачком округу, *Александар Карађорђевић*, некад. српски кнез, просветни добротвор: оставио је око 100.000 фор. на разне просветне и добротворне сврхе. — 1817. рођен је, у селу Павловцу, у крагујевачком округу, прота *Милутин Банић*, просветни добротвор: оставио је 12.000 динара смедеревској општини на просветне и добротворне цељи. — 1831. рођен је, у Пожаревцу, *Коста Протић*, ђенерал, књижевни радник („Историја Београда“). — 1850. рођен је *Петар Убавкић*, вајар. — 1876. Срби Црногорци страшно потукоше Турке, који беху пошли од Спужа ка Данилову Граду, тако да Турци изгубише преко 2.500 људи.

30. — 1698. серашћер Мустафа паша Далтабан, Србин потурчењак, удари на Цетиње с 30.000 људи, и

одведе много робље. — 1859. рођен је *Алфред Јенсен*, шведски књижевни радник, велики пријатељ нашега народа и одличан познавалац наше књижевности: превео је до сада на шведски језик све наше боље песнике и приповедаче; написао је и одличну и исцрпну студију о нашем песнику Ивану Гундулићу. — 1876. српски устаници, под пуковником Милорадовићем, разбише Турке под Крупом, у Босни, и задобише много оружја и џебане. — 1893. умро је, у Београду, *Сава Сретеновић*, просветни радник.

Октобар.

1. — 1842. рођен је, у Шапцу, *Стојан Новаковић*, државник, просветни, научни и књижевни радник, прави члан Српске Краљевске Академије: поглавито ради на српској историји и науци о српском језику („Српска граматика“, „Историја српске књижевности“, „Срби и Турци XIV и XV века“ и др.) — 1875. Шефкет паша удари с великом војском од Требиња на Зупце, у Херцеговини, али га српски устаници дочекаше и сузбише натраг. — Истога дана био је крвав бој између српских устаника и Турака код Буча, близу Берана; Турци бише надбијени. — 1876. био је бој између Срба и Турака на целој бојној линији од Алексинца до Кревета. — Истога дана српски устаници разбише Турке између Вакупа и Травника, у Босни, и задобише доста оружја и џебане. — 1877. умро је, у селу Боксеку, у Угарској, *Коста Николајевић*, државник и научни радник: радио је с великим успехом на српској историји.

2. — 1598. Срби шајкаши уништише под Будимом турску флоту. — 1876. Дервиш паша попали српска села пред Служем, али га Срби Црногорци дочекаше и после дужега пушкарања одбише натраг. — Истога дана српски устаници разбише Турке код Старога Мајдана, у Босни, и задобише оружја и хране. — 1893. умро је *Коста Вучковић*, велики просветни добротвор: оставио је 60.000 форината да се оснује српска гимназија у Сарајеву и 160.000 форината да

се оснује у Дубровнику књижевно друштво као што је Матица Српска.

3. — 1791. рођен је, у Сарајеву, *Сима Милутиновић Сарајлија*, песник и радник на српској историји („Србијанка“, „Трсјебратство“, „Тројесестарство“, „Зорица“, „Милош Обилић“, „Дика црногорска“, „Историја Црне Горе“, „Трогодишња историја Србије“ и др.). — 1876. био је бој између Срба и Турака на реци Увцу.

4. — 1515. умро је *Стеван Штиљановић*, народни првак српски у Аустроугарској. — 1801. рођен је, у Варадину, у Срему, *Јосип Јелачић*, потоњи хрватски и славонски бан. — 1876. био је бој између Срба и Турака код Цоковића на Рашкој.

5. — 1849. наредбом аустријскога цара Фрање Јосифа српска је Војводина проглашена независном од Угарске. — 1870. издан је закон о уређењу прве учитељске школе у Србији. — 1876. били су бојеви између Срба и Турака: код Лукова, близу Зајечара; на Тимоку; на Равној Гори, на Јавору, и на Рашкој.

6. — 1398. умро је, по свој прилици отрован од Турака, *Вук Бранковић*, зет кнеза Лазара, отац српскога деспота Ђурђа Смедеревца. — 1810. био је жестоко бој између Срба и Турака на пољу Тичару, код Лознице. — 1831. умро је *Петар Добрњац*, борац и народни првак у првоме устанку за ослобођење: особито се одликовао у боју на Иванковцу, код Ђуприје, 1805. године. — 1842. рођен је, у Београду, *Чедомиљ Мијатовић*, научни и књижевни радник, прави члан и пређ. председник Српске Краљевске Академије: ради на српској историји („Ђурађ Бранковић“) и пише приповетке и романе („Зека капетан“, „Иконија везирова мајка“, „Рајко од Расине“ и др.). — 1851. рођен је, у Броду, у Славонији, *Хуго Бадалић*, хрватски песник. — 1876. био је бој између Срба и Турака код Великог Шиљеговца, у крушевачком округу. — 1878. умро је, у Београду, *Илија Милосављевић Коларац*, велики просветни добротвор: све своје велико имање оставио је да се заснује „Фонд за помагање српске

књижевности“ (Коларчева задужбина) и „Фонд за универзитет српски у Београду“. — 1896. умро је *Симо Љубић*, хрватски научник: радио је поглавито на историји јужних Словена.

7. — 1819. рођен је, у Крагујевцу, *Милан М. Обреновић*, српски кнез, старији син кнеза Милоша Обреновића: владао је Србијом само 26 дана, од 1. до 26. јуна 1839. године. — 1874. отворено је свеучилиште у Загребу. — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака на Великом Шиљеговцу и Кревету, у крушевачком округу. — Истога дана предадоше Турци Србима Црногорцима град Медун, око кога су трајали бојеви пуна четири месеца, а у којима је изгинуло од српскога оружја преко 10.000 Турака.

8. — 1197. српски велики жупан Стеван Немања, тада већ монах Симеун, остави манастир Студеницу и крете се своме сину Сави у Свету Гору. — 1836. рођен је *Димитрије Нешић*, научни радник и прави члан Српске Краљевске Академије: био је и председник Академије. — 1864. рођен је *Бранислав Нушић*, приповедач и драмски писац („Рамазанске вечери“, „Капларске приче“, „Тако је морало бити“, „Протекција“). — 1876. био је крвав бој између Срба и Турака на Гредетину, Грејевцу, Великом Шиљеговцу и Кревету, у крушевачком округу. — Истога дана Срби Црногорци задобише од Турака Височицу и Малаћат, изнад Спужа, и доста оружја и стоке. — 1899. умро је, у Београду, *Милован Јанковић*, секретар познате свето-андрејске скупштине (1858. године), одушевљен јавни радник.

9. — 1475. умро је *Стеван Бранковић*, српски деспот, син деспота Ђурђа Бранковића Смедеревца. — 1848. умро је *Тома Костић* (Хећим Тома), видар српских устаника у устанку за ослобођење.

10. — 1875. хиљаду српских устаника, под војводама Пеком Павловићем, Мићом Љубибратићем и Луком Петковићем, ударише на Турке код Граба, у Зупцима, у Херцеговини, и разбише их.

11. — 1424. умро је *Јан Жишка*, велики чешки јунак и родољуб. — 1811. рођен је у Баји, у Бачкој, *Гаврило Поповић*, потоњи владика шабачки, књижевни радник и велики црквени беседник. — 1847. хрватско-славонски сабор једногласно је одлучио, да се у школе у Хрватској и Славонији уведе народни језик. — 1851. рођен је *Јосиф Маринковић*, даровити наш композитор.

12. — 1789. рођен је, у Земуну, *Димитрије Давидовић*, књижевни радник и први прави српски новинар („Српске новине“, „Забавник“); радио је и на српској историји („Историја српског народа“). — 1883. умро је, у Београду, *др. Емерих Линдермајер*, лекар, заслужни радник на побољшању народног здравља у Србији.

13. — 1800. рођен је *Маколеј*, највећи енглески историк и естетичар.

14. — 1848. рођен је, у Панчеву, *Мита Петровић*, просветни и књижевни радник. — 1883. умрла је, у Новоме Саду, *Марија Трандафиловица*, велика просветна и народна добротворка: све своје велико имање, у вредности од 1,400.000 динара, оставила је за помагање добрих и сиромашних ученика новосадске гимназије, за болнице у Новоме Саду и Осеку, за цркве, за сирочад и за удају сиромашних девојака.

15. — 1846. рођен је, у Мионици, у ваљевској Колубари, *Мита Ракић*, књижевни радник: много је преводио одабрене списе из страних књижевности. — 1850. рођен је, у селу Ђеврскама, у Далмацији, *Сава Бјелановић*, родољуб и новинар: покренуо је и уређивао у Задру, у Далмацији, ваљан српски лист „Српски глас“.

16. — 1840. рођен је, у селу Црној Бари, у Мачви, *Милош С. Милојевић*, просветни и књижевни радник: радио је на испитивању српских земаља које су под Турцима.

17. — 1833. умро је *Рака Левајац*, добар јунак у првome и другоме устанку за ослобођење. — 1884. умро је, у Београду, *Димитраје Матић*, просветни и књижевни радник.

18. — 1830. умро је, на Цетињу, заслужни владика црногорски *Петар I Петровић* (Свети Петар). — 1856. рођен је у Брусници, у округу рудничком *Јован М. Жујовић*, научни радник, прави члан Српске Краљевске Академије: ради поглавито на геологији српских земаља. — 1875 српски устаници, под војводом Лазаром Сочицом, узеше, после жестокога боја, од Турака кулу Печуј, код Никшића, у Херцеговини.

19. — 1851. умро је, на Цетињу, *Петар II Петровић Његош*, владика црногорски, прослављени песник („Горски вијенац“, „Луча микрокозма“, „Лажни цар Шћепан мали“, „Слободијада“ и др.): драмат „Лажни цар Шћепан мали“ биће штампан у десетоме редовном колу књига Српске Књижевне Задруге. — 1872. умро је, у Бечу, *Рајко Лешијанин*, правни писац („Институције Јустинијанове“). — 1893. умро је, у Београду, *Димитрије Бурић*, ђенерал, војни писац.

20. — 1843. рођен је, у Новоме Саду, *Коста Трифковић*, даровит драмски писац („Школски надзорник“, „Љубавно писмо“, „На бадњи дан“, „Пола вина пола воде“, и др.): сви његови драматски списи прикупљени су и штампани у првом и трећем редовном колу књига Српске Књижевне Задруге.

21. — 1757. рођен је *Канова*, прослављени уметник у вајарству.

22. — 1774. рођен је, у селу Угриновцима, у Срему, *Јаков Јакшић*, борац у првом и другом устанку за ослобођење, доцније управник државне штампарије у Београду.

23. — 1848. аустријски цар Фердинанд позвао је Србе у Аустрији да устану на оружје противу бунтовних Маџара.

24. — 1875. били су крвави бојеви између српских устаника и Турака на реци Тари, у Херцеговини.

25. — 1859. умро је, у Београду, *Алекса Вукмановић*, научни и књижевни радник. — 1875. био је крвав бој између српских устаника и Турака на реци Тари, у Херцеговини; у боју погибе устанички војвода Драшковић.

26. — 1744. рођен је, у Чакову, у Банату, *Доситије Обрадовић*, наш врло заслужни књижевни радник: први је почео писати народним језиком; Српска Књижевна Задруга штампала је до сада, у редовним колима својих књига, његове списе „Живот и прокљученија“, „Басне“ и „Домаћа писма“ — 1783. рођен је, у Даљу, у Славонији, *Димитрије Исаиловић*, књижевни и просветни радник: много је радио на томе да се у Србији отвори учитељска школа. — 1787. рођен је, у селу Тршићу, у Подрињу, *Вук Стефановић Караџић*, отац наше новије књижевности, реформатор нашега правописа и књижевнога језика (у државном издању штампани су у нас: „Српски Рјечник“, „Скупљени граматички и полемични списи“, „Историјски и етнографски списи“, „Народне пјесме“, I—VIII, „Народно приповијетке“, и др.). — 1846. рођен је, у Новоме Саду, *Мита Нешиковић*, школски и педагошки писац.

27. — 1706. умро је *Арсеније III. Црнојевић*, српски патријарх: поверовао је празним обећањима аустријскога цара и превео многи народ из Србије у Аустрију.

28. — 1818. рођен је *Иван Сергијевић Тургенев* прослављени руски приповедач („Дим“, „Новина“, „Ловчеви записници“, „Племићско гнездо“ и др.). — 1895. умро је *Иван Филиповић*, хрватски педагошки и књижевни радник.

29. — 1321. умро је српски краљ *Милутин Немањић*. — 1735. рођен је, у Дубровнику, *Бернардо Замани*, песник.

30. — 1500. око две хиљаде босанских потурица ударише на град Задар, у Приморју, и страшно опустошише задарску и вранску околину. — 1873. умро је, у Тителу, трговац *Михаило Крстић*, добар Србин и народни добротвор. — 1869. свечано је отворено, у новоме позоришном дому, Народно Позориште у Београду.

Новембар.

1. — 1812. рођен је, у селу Његушима, у Црној Гори, *Петар II Петровић Његуш*, владика и вла-

далац црногорски (владика Раде), песник („Горски вијенац“, „Лажни цар Шћепан мали“ „Луча микрокозма“ и др.): у десетоме редовноме колу књига Српске Књижевне Задруге изићи ће његов драмат „Лажни цар Шћепан мали“. — 1828. рођен је, у селу Влашкој, у београдском округу, *Милован Јанковић*, заслужни и одушевљени јавни радник. — 1886. установљена је Српска Краљевска Академија Наука у Београду.

2. — 1402. српски деспот Стеван Лазаревић потукао је Турке код Грачанице, на Косову. — 1812. рођен је, у Киш-Керешу, у Угарској, др. *Јанко Шафарик*, научни и књижевни радник: много је радио на уређењу Народне Библиотеке и Народног Музеја у Београду. — 1848. рођен је, у селу Светлићу, у крагујевачком округу, *Владимир Карић*, просветни и књижевни радник („Србија“).

3. — 1796. рођен је, у Вуковару, у Срему, *Јован Гавриловић*, књижевни радник, велики добротвор учитељских удовица и сирочади у Србији: све своје имање, у вредности од преко 250.000 динара, оставио је као фонд за пензије учитељским удовицама и сирочади. — 1867. рођен је, у Београду, др. *Ђока С. Борђевић*, врло марљив радник на српској књизи („Матија Дивковић“, „Сима Милутиновић Сарајлија“).

4. — 1828. рођен је, у Вуковару, *Бранко Јовановић*, просветни и нар. добротвор: своју кућу у Загребу, у вредности од преко 30.000 форината, оставио је српској православној загребачкој општини, да се од дохотка подмирују потребе там. српске школе и православне цркве. — 1882. умро је, у Загребу, др. *Ђура Даничић*, прослављени научни радник: највише је радио на науци о српском језику („Рат за српски језик и правопис“, „Српска синтакса“, „Рјечник из књижевних старина српских“, „Акценти“, „Историја облика“, „Основе“, „Коријени“ и др.).

5. — 1885. умро је, у Загребу, *Данило Медакловић*, новинар и књижевни радник („Повесница српског народа“).

6. — 1817. на скупштини народних првака, скупљеној у Београду, кнез Милош Обреновић је про-

глашен за наследнога кнеза у Србији. — 1849. аустријски цар Фрања Јосиф одвоји српску Војводину од Угарске и себе прогласи српским војводом. — 1850. умро је, у Бечу, пуковник *Зарија Јовановић* („Чича“), народни пуковник у покрету Срба у Угарској 1848. — 49. године, српски заповедник у боју на Јарку.

7. — 1882. умро је, у Београду, *Ранко Алимпић*, ђенерал.

8. — 1803. виђенији Срби из Шумадије уговорише, у орашачкој планини, устанак против београдских дахија. — 1813. рођен је *Фрања Миклошић*, научни радник, прослављени зналац словенских језика. — 1847. умро је, у Београду, *Јоаким Вујић*, књижевни радник: његово „Путовање по Србији“ изићи ће у десетоме редовноме колу књига Српске Књижевне Задруге. — 1861. умро је, у Београду, *Милош Ј. Обреновић*, син Јеврема Обреновића, најмлађега брата кнеза Милоша, дед краља Александра. — 1874. умро је, у Београду, *Сергије Николић*, просветни и књижевни радник.

9. — 1844. умро је *Крилов*, руски књижевни радник: писао је басне, од којих су многе преведене и на наш језик.

10. — 1835. рођен је *Даворин Јенко*, композитор (Српска Химна и др.), прави члан Српске Краљевске Академије.

11. — 1331. умро је, у граду Звечану, у дан. Старој Србији, *Стеван Урош III Дечански*, српски краљ. — 1405. умрла је кнегиња (у нар. песмама царица) *Милица*, жена Лазарева, мати деспота Стевана Лазаревића (Високог). — 1726. рођен је, у Сремским Карловцима, *Јован Рајић*, архимандрит, научни и књижевни радник, први прави радник наш на нашој историји. — 1872. умро је *Јован Бауринг*, енглески државник и књижевни радник: преводио је на енглески језик наше народне песме. — 1878. умро је, у Бечу, *Стјепан Митров Љубиша*, прослављени приповедач наш: збирку његових краћих прича „Причања Вука Дојчевића“ издаће Српска Књижевна Задруга у десетоме редовноме колу својих књига.

12. — 1893. умро је, у Београду, *Анта Алексић*, официр, књижевни радник: писао је о привредним и економским питањима.

13. — 1826. рођен је, у Сенти, у Бачкој, *Јован Борђевић*, просветни и књижевни радник. — 1828. рођен је *др. Фрањо Рачки*, познати и признати хрватски научни радник: радио је поглавито на историји јужних Словена. — 1829. рођен је, у Шапцу, *Милош Ј. Обреновић*, син Јеврема Обреновића, најмлађег брата кнеза Милоша, дед краља Александра. — 1897. умро је, у Београду, *Илија Пејчиновић*: умро је од рана, које је добио, као српски учитељ у Солуну, од бугарских фанатика.

14. — 1805. српски устаници отеше од Турака смедеревски град. — 1825. рођен је *Тодор Туцаковић*, многогодишњи посланик града Крагујевца у Народној Скупштини. — 1845. рођен је, у Јагодини, *Михајло Илић*, јаворски јунак, књижевни радник. — 1861. умро је, у Гопчици, у Русији, *Јован Ризнић*, велики пријатељ просветних и књижевних радника у нас, велики добротвор Народне Библиотеке у Београду (поклонио јој је своју велику књижницу, у којој је било преко 4.000 различитих књига). — 1893. умро је, у Београду, *Милан Кујунџић Абердар*, песник, научни и књижевни радник, прави члан Српске Краљевске Академије.

15. — 1878. умро је, у Београду, *Бура Јакшић*, прослављени песник, приповедач и сликар: писао је приповетке и епске, лирске и драмске песме („Чича Тима“, „Јелисавета“, „Сеоба Србаља“, „Станоје Главаш“ и др.)

16. 1454. умро је, мученичком смрћу, у селу Трепањи, у врањском округу, *Никола Скобаљић*, одушевљени борац за српску слободу. — 1855. умро је *А. Мишкијевић*, до сада највећи пољски песник.

17. — 1882. умро је *Петар Коњевић*, велики просветни добротвор („Књиге за народ“).

18. — 1895. умро је *Богосав Шулек*, хрватски научни и књижевни радник: радио је поглавито на природним наукама.

19. — 1875. српски устаници разбпше Турке код Свињара на Сави, у Босни.

20. — 1869. умрo је, у Београду, *Узун Мирко Апостоловић*, добар јунак у првом устанку за ослобођење. — 1886. умрo је, у Београду, *Данило Стефановић* („чича Данило), државник.

21. — 1800. рођен је, *Фрањо Прешерн*, до сада највећи словеначки песник. — 1832. рођен је, у селу Лугу, на реци Требишници, у Херцеговини, *Нићифор Дучић*, архимандрит, научни и књижевни радник, прави члан Српске Краљевске Академије и просветни добротвор (задужбина архимандрита Нићифора Дучића) — 1844. рођен је *др. Владан Борђевић*, научни и књижевни радник, прави члан Српске Краљевске Академије.

22. — 1865. умрo је, у Београду, *Коста Бранковић*, школски и књижевни радник. — 1875. српски устаници, под Пеком Павловићем, разбише Турке код Плане, близу Билећа, у Херцеговини.

23. — 1828. умрo је, у Будиму, *Лука Милованов*, књижевни радник („Опит наставленија к српској сличноречности и слогомјерију“). — 1853. умрo је, у Београду, *др. Јован Стејић*, књижевни радник („Забаве за разум и срце“ и др.). — 1875. српски устаници, под војводама Баћевићем, Пеком Павловићем, Богданом Зимонићем и Стојаном Ковачевићем, ударише на Реуф пашу код Трновице, у Херцеговини, и страшно га потукоше.

24. — 1833. рођен је, у Новоме Саду, *др. Јован Јовановић Змај* (Чика Јова), песник, прави члан Српске Краљевске Академије („Певанија“, „Снохватице“): Српска Књижевна Задруга штампала је у редовним колима својих књига две књиге његових лирских песама из познијега времена („Друга певанија“), а у посебним издањима две књиге његових дечјих песама („Чика Јова српској деци“ и „Чика Јова српској омладини“). — 1899. умрo је, у Новоме Саду, *Борђе Недељковић*, велики просветни добротвор: оставио је око 200.000 форината на разне просветне и хумане сврхе.

25. — 1857. умро је, у Београду, *Борђе Протић*, државник. — 1874. установљен је у Београду нарочити одбор за израду школских књига („Школска комисија“).

26. — 1796. рођен је, Черевиху, у Срему, *Глигорије Лазих*, просветни и књижевни радник. — 1888. умро је, у Сремским Карловцима, српски карловачки патријарх *Герман Анђелић*, просветни добротвор: оставио је 30 000 форината на заснивање фонда за професоре српске карловачке гимназије, и 20.000 пенсионом фонду свештеника карловачке архидијезе.

28. — 1638. умро је, у Дубровнику, *Иван Гундулић*, наш највећи дубровачко-далматински песник („Осман“, „Дубравка“ и др.). — 1856. умро је, у Смедереву, *Анта Протић*, добротвор смедеревских основних школа. — 1871. умро је, у Новоме Саду, *Коста Поповић Комораш*, добар Србин, књижевни радник: преводио је позоришне комаде.

29. — 1806. погинуо је, у Београду, *Васа Чарачић*, добар јунак и народни првак у првome устанку за ослобођење. — 1843. умро је, у Смедереву, *Димитрије Кујунџија*, добар јунак у првome устанку за ослобођење. — 1854. умро је, у Ваљеву, прота *Матија Ненадовић*, народни првак у првом и другом устанку за ослобођење, знатан државник и књижевни радник: у другоме редовном колу књига Српске Књижевне Задруге штампани су његови „Мемоари“, у којима је драгоцен података за нашу новију историју. — 1847. рођен је, у Ивањици, *Светислав Вуловић*, просветни и научни радник, прави члан Српске Краљевске Академије.

30. — 1806. српски устаници узеше Београд од Турака. — 1821. умро је, у Дубравици, у пожаревачком округу, *Живко Шливић*, добар јунак у првome устанку за ослобођење. — 1824. рођен је, у Св. Андрији, у Угарској, *Јаков Игњатовић*, признати романијер: његов роман „Милан Наранџић“ штампан је у деветоме редовном колу књига Српске Књижевне Задруге. — 1847. умро је, у Београду, *Борђе Загла*, храбар борац у првome устанку за ослобођење. — 1873. изишао је

у Србији закон о ковању српскога сребрнога новца : ово је био први српски сребрни новац после пропасти самосталности српских земаља у XV столећу.

Децембар.

1. — 1810. рођен је, у селу Липови, у Барањи, *Никанор Грујић (Срб-Милутин)*, владика, књижевни радник и песник и добар говорник. — 1847. умро је *Павле Поповић Шапчанин*, даровит песник. — 1861. умро је, у Сремским Карловцима, српски карловачки патријарх *Јосиф Рајачић*. — 1873. у Србији су законом уведене метарске мере. — 1877. Србија је поново објавила рат Турској. — 1893. умро је, у Абацији, у јадранском приморју, *др. Лаза Докић*, просветни и књижевни радник и државник.

2. — 1371. умро је српски цар *Урош*, син цара Стевана Душана Силнога. — 1898. умро је, у Београду, *Окша Глушчевић*, новинар и књижевни радник.

3. — 1600. умро је, у Задру, у далматинскоме приморју, *Симо Будинић*, српски песник. — 1848. аустријски цар Фрањо Јосиф признаде српску Војводину у Угарској, потврди Србима у Војводини Јосифа Рајачића за патријарха и пуковника Стевана Шупљика за војводу, и обећа Србима да ће им, чим се стиша маџарски покрет, дати унутрашње уређење, које ће одговарати народним потребама. — Истога дана био је бој између Срба и Маџара на Јарковцу.

4. — 1818. рођен је *Матија Бан*, песник и књижевни радник, прави члан Српске Краљевске Академије.

5. — 1829. рођен је, у Дубровнику, каноник *Иван Стојановић*, књижевни радник, велики родољуб. — 1839. умро је, у селу Добрачи, у Грузи, *Јован Добрача*, борац и народни првак у другоме устанку за ослобођење. — 1900. умро је, у Панчеву, у Банату, *Драгиша Милутиновић*, син песника Симе Милутиновића Сарајлије, просветни и књижевни радник.

6. — 1848. српски карловачки патријарх Јосиф Рајачић позвао је Србе из Србије да притеку у помоћ Србима у Војводини у борби противу маџарских насиља. — 1896. умро је, у Великом Бечкерекџу, у Банату,

Кузман Мунчић, просветни добротвор: оставио је 200 ланаца земље за издржавање сиромашних српских ђака православне вере, из Угарске, Славоније и Хрватске.

7. — 1863. рођен је, у Гарашима, у крагујевачкој Јасеници, *Светолик Ранковић*, даровит приповедач; написао је три романа и велики број приповедака: у редовним колима књига Српске Књижевне Задруге штампани су његови романи „Горски цар“ и „Порупени идеали“, а трећи му роман, „Сеоска учитељица“, штампан је у издању Коларчеве Задужбине. — 1900. умро је, у Скопљу, митрополит рашко-призренски *Донисије*, после дугога прекида први Србин митрополит у Призрену.

8. — 1816. умро је, у селу Вранићу, у београдском округу, *Павле Поповић*, борац и народни првак у првome и другоме устанку за ослобођење. — 1875. умро је, у Загребу, *Вјекослав (Алојз) Бабукић*, хрватски књижевни радник. — 1877. српска војска је узела од Турака чечински мост на јужној Морави.

10. — 1502. умро је деспот *Јован Бранковић*, унук деспота српскога Бурђа Бранковића Смедеревца. — 1795. рођен је *Леополд Ранке*, признати немачки радник на историји: први је од странаца потпуно а непристрасно написао историју наше борбе за ослобођење од Турака, у првој половини XIX столећа (читај „Србија и Турска у деветнаестом веку“, у преводу Стојана Новаковића).

11. — 1801. умро је, у манастиру Ковиљу, у Срему, архимандрит *Јован Рајић*, први наш прави радник на нашој историји. — 1845. рођен је *Спиро Брусина*, хрватски научни радник („Птице српско-хрватске“, у Споменику Српске Краљевске Академије). — 1873. изишао је закон, којим се у Србији укида телесна казна. — 1877. српска је војска ушла у Лесковац. — 1900. умрла је, у Лондону, у дубокој старости, *Лујза Кар*, енглеска списатељица, велика пријатељица нашега народа: превела је, још 1849. године, на енглески језик Ранкеову „Историју српске револуције“.

12. — 1798. рођен је *Адам Мицкијевић*, до сада највећи пољски песник. — 1858. знаменита свето-ан-

дрејска скупштина, у Београду, повратила је на кнежевски престо у Србији кнеза Милоша Обреновића, оснивача династије Обреновића. — 1873. изишао је закон о уређењу гимназија у Србији: по овоме закону заведен је у гимназијама и седми разред и испит зрелости. — 1877. српска је војска почела ударати на Ниш. — Истога дана српска је војска освојила од Турака Белу Паланку и Куршумлију.

13. — 1600. немачки језуити спалише, у Грацу, преко 10.000 словеначких књига. — 1810. рођен је, у селу Заградињу, у требињском округу, у Херцеговини, *Јанићије Памучина*, архимандрит, родољуб, књижевни радник („Живот Али-паше Сточевића Ризванбеговића“) и просветни добротвор: оставио је 800 дуката, да се из прихода издржава српска основна школа у Мостару.

14. — 1699. аустријски цар Леополд I дао је Србима у Будиму повластицу, да могу имати свој суд и своје чиновнике. — 1875. били су бојеви између српских устаника и Турака: у Зупцима, у Херцеговини, и код Високог, у Босанској Крајини. — 1899. умро је, у Београду, *др. Радмилу Лазаревић*, књижевни радник.

15. — 1817. рођен је *Дане Бањанин*, просветни добротвор. — 1843. умро је, у Сремским Карловцима, *Григорије Лазич*, просветни и књижевни радник. — 1843. умро је, у Београду, *Вукашин Радишић*, песник и књижевни радник. — 1848. умро је, на пречац, близу Панчева, *Стеван Шуљикац*, последњи српски војвода у Угарској. — 1877. погинуо је на Нишору, код Пирота, јуначки се борећи с Турцима, *Милутин Карановић*, војни капетан.

16. — 1810. умро је, у Букурешту, *Милан Обреновић*, руднички војвода у првоме устанку за ослобођење, брат кнезу Милошу по мајци. — 1853. рођен је *Вид Вулетич Вукасовић*, књижевни радник: ради поглавито на прикупљању и разрађивању грађе за познавање нашега народнога живота. — 1877. српска војска узела је од Турака Пирот. — 1882. умро је *Владимир Вујић*, просветни и књижевни радник.

17. — 1814. београдски везир Скопљак наби жива на колац *Пајсија*, игумана манастира Трнавe; кривица му је била што је у његову манастиру отпочео Хаџи-Проданов устанак на Турке („Хаџи-Проданова буна“). — 1835. умро је грочански кнез *Живко Михајловић*, добар јунак у другоме устанку за ослобођење. — 1891. умро је, у Пешти, *Мита Петровић*, просветни и научни радник.

18. — 1446. венчан је за српскога деспота *Лазар Бранковић*, син деспота Ђурђа Бранковића Смедеревца. — 1827. рођен је, у Београду, др. *Стеван Милосављевић*, потоњи начелник санитета у Србији: много је радио на побољшању народнога здравља. — 1833. рођена је Енглескиња *Ирби*, велика пријатељица нашега народа. — 1898. умрла је, у Новоме Саду, *Јелисавета Натошевићка*, просветна добротворка: оставила је српској православној новосадској општини кућу, у вредности од 12.000 форината, са жељом да се приход троши на просветне и хумане сврхе.

19. — 1711. умро је, у аустријској тамници, *Ђорђе Бранковић*, радник на српској историји и мученик за српску народну ствар: да би били задовољени интереси аустријске политике према Србима провео је, без икакве своје кривице, више од двадесет година као аустријски сужањ. — 1875. српски устаници, под војводом Пеком Павловићем, разбише Турке код Плана, у Херцеговини.

20. — 1355. умро је српски цар *Стеван Душан Силни*. — 1823. рођен је *Александар Петефи* (*Петровић*), велики маџарски песник, Србин по рођењу. — 1848. био је бој између Срба и Маџара код Новог Села, близу Панчева.

21. — 1848. био је бој између Срба и Маџара код Панчева.

22. — 1877. био је бој између Срба и Турака на Горици, више Ниша, у Ђурлинским виноградима. — Истог дана погинуо је, више Лесковца наредник *Влајко Стојановић*, јуначки бранећи Лесковац од Арнаута и Турака.

23. — 1683. рођен је, у Дубровнику, *Бернардо Зузорић*, књижевни радник.

24. — 1456. умро је *Ђурађ Бранковић Смедеревачи*, српски деспот. — 1785. рођен је *Јаков Грим*, прослављени немачки научник, велики пријатељ нашега народа и народне нам књижевности. — 1807. рођен је, у Новоме Саду, др. *Вук Маринковић*, просветни и књижевни радник.

25. — 1829. умро је *Добровски*, чешки научник: први је почео проучавати како ваља стари словенски језик. — 1877. био је бој између Срба и Турака на Вучјем Долу. — 1892. умро је, у Београду, *Јован Бошковић*, научни и просветни радник, признати зналац српскога језика.

26. — 1755. рођен је, у Кулпину, у Срему, *Стеван Стратимировић*, српски православни карловачки митрополит, велики пријатељ српске просвете: много је радио на оснивању српске богословије и гимназије у Сремским Карловцима и гимназије у Новоме Саду. — 1895. умро је, у Горњем Карловцу, *Петар Слешчевић*, народни добротвор (толико је чинио народу добра, да је у западним српским крајевима познат као „сиротињски отац“).

27. — 1806. Аустрија је уступила Французима српско далматинско приморје. — 1844. умро је, у гургусовачкој кули, рујански срдар *Јован Мићић*, добар јунак и у првом и у другом устанку за ослобођење. — 1893. умро је, у Грису, у Тиролској, *Владимир Карић*, просветни и књижевни радник („Србија“).

28. — 1849. умро је, у Земуну, др. *Сава Јовановић*, књижевни радник и новинар. — 1877. Срби освојише Ниш од Турака. — 1887. умро је, у Београду, *Велимир Валожич*, заслужни српски књижар издавалац.

29. — 1841. рођен је *Јован Авакумовић*, државник и правни писац, прави члан Српске Краљевске Академије. — 1890. умро је, у Београду, др. *Лаза К. Лазаревић*, до сада највећи српски приповедач: све његове приповетке прикупљене су и штампане у сед-

мом и осмом редовном колу књига Српске Књижевне Задруге.

30. — 1880. умро је *Петар Радовановић Брдар*, просветни добротвор: у своме селу Михајловцу, округу смедеревском, подигао је о своме трошку школу и цркву, утрошивши на то 2.360 дуката. — 1895. умрла је *Тереза Кањиша рођ. Чолаковићева*, просветна добротворка: оставила је две куће и 30 ланаца земље, да се из прихода помаже Србима ђацима православне вере.

31. — 1847. умро је, у Београду, *Сима Милутиновић Сарајлија*, признати наш песник („Србијанка“, „Тројебратство“, „Тројесестарство“, „Зорица“, „Милош Обилић“, „Дика Црногорска“ и др.) и радник на историји („Трогодишња историја Србије“, „Историја Црне Горе“).

Захваљујући Управи Српске Књижевне Задруге штампана се овај оглед прикупљених помена и записа о знаменитим догађајима и личностима. И ако је на прикупљање, бележење и сређивање њихово утрошено много времена, опет је несумњиво да је у њима доста непотпуности, а, вероватно, биће и омашака. Писац се нада, да ће у новоме издању моћи толико да их попуни, да их сме без зазора назвати *Српским паметаром*, зато ће бити врло захвалан свакоме, ко му буде указао како на непотпуности тако и на погрешке у њима.

ИЗДАЊА СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

I коло (1892)

1. Живот и прикљученија Димитрија Обрадовића, свеска I, са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Ж. Поповић. Цена 1·40 дин.

2. С мора и са сува, црте др. Милана Јовановића. (На силу хаџија. Голуб на стреји. Силна реч. Cherchez la femme. Покрштеница. Крвава работа. Маћеха). Цена 1·40 дин.

3. Даворје Ј. С. Поповића, са сликом пишчевом, за штампу приредио и речник и предговор написао Љубомир Стојановић. Цена 2 дин.

4. Бакоња Фра-Брне, написао Симо Матавуљ; с речником и предговором Љуб. Јовановића. Цена 2 дин.

5. Драматски списи Косте Трифковића, свеска I (Француско-пруски рат. Честитам. Школски надзорник. Избирачица.), са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Данило А. Живаљевић. Цена 1·40 дин.

6. Истинска служба, написао И. Н. Потапенко, превео с рускога М. Ђ. Милићевић. Цена 2 дин.

7. Историја српскога народа, с погледом на историју суседних Хрвата и Бугара, написали Љуб. Ковачевић и Љуб. Јовановић, свеска I (од најстаријих времена до краја VIII века). Цена 1·40 дин.

II коло (1893)

8. Живот и прикљученија Димитрија Обрадовића, свеска II, за штампу приредио и поговор и речник написао Ж. Поповић. Цена 1·40 дин.

9. Мемоари проте Матеје Ненадовића, са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор, регистре и речник написао Љубомир Ковачевић. Цена 2·80 дин.

10. Два идола, роман, написао Богобој Атанацковић, са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Андра Гавриловић. Цена 2 дин.

11. Камено доба, написао Јован Жујовић, са 73 слике у тексту. Цена 2 дин.

12. Прве жртве, приповетка из српске прошлости, написао Андра Гавриловић. Цена 1·40 дин.

13. Из природе, мањи списи др. Јосифа Панчића (Злато. Копаоник и његово подгорје. Нешто о нашим шумама. Јестаственица у основној школи. Човек у предисториско доба. О пореклу жита), са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Ж. Живановић. Цена 2 дин.

14. С француског Парнаса, преводи Владимира М. Јовановића, одабране песме од Беранжеа, Ламартина, В. Ига, Де Мисеа, Сили Придома, Франсоа Копеа итд. Цена 2 дин.

III коло (1894)

15. Антологија дубровачке лирике, одабране песме од: Гундулића, Д. Рађине, Менчетића, Држића, Бунића, Борђића, Ветранића, Наљешковића итд., за штампу приредио и предговор и речник написао Милан Решетар. Цена 1 дин.

16. Тамо амо по Истоку, црте др. Милана Јовановића, свеска I (Александрија. Суецки канал. Дуж Црвенога мора. Аден. На океану. Бомбаји. Цејлон), с речником и с картом Индискога океана и околних земаља. Цена 1·40 дин.

17. Песме Јована Илића, за штампу приредио Љуб. Стојановић. Цена 1 дин.

18. Драматски списи Косте Трифковића, свеска II (Љубавно писмо. Младост Доситија Обрадовића. На Бадњи-дан), за штампу приредио и предговор написао Дан. А. Живаљевић. Цена 1 дин.

19. Воденица на Флоси, написао Џорџ Елиот, превео с енглескога и предговор написао Андра Николић, свеска I. Цена 1·40 дин.

20. Воденица на Флоси, написао Џорџ Елиот, превео с енглеског Андра Николић, свеска II. Цена 1·40 дин.

21. Историја српскога народа, с погледом на историју суседних Хрвата и Бугара, написали Љ. Ковачевић и Љ. Јовановић, свеска II (од почетка IX до почетка XI века). Цена 1 динар.

IV коло (1895)

22. Васне Доситеја Обрадовића, свеска I, за штампу приредио и предговор написао Андра Николић. Цена 1·40 дин.

23. Друга певанија Змаја Ј. Јовановића, свеска I (лирске, хумористичне и сатиричне песме), за штампу приредио и предговор написао Милутин К. Драгутиновић. Цена 2 дин.

24. Низ старијих приповедака (Четири каранфила, од Павла Поповића. Јелка, од Дамјана Павловића. Карловачки ђав, од Косте Руварца. Грех, од Мила. Наша сестра Милка и На Бадњи дан, од Борђа Звекића), за штампу приредио и предговор написао Андра Гавриловић. Цена 2 дин.

25. Тамо амо по Истоку, црте др. Милана Јовановића, свеска II (Калкута. Бенгал. Малајско море. Сингапур. Хинеско море. Хонконг), с речником. Цена 2 дин.

26. Бијесни Роландо, спјевао Лодовико Ариосто, пре-
пјевао Драгиша Станојевић, свеска I, с предговором, напоменама
и речником. Цена 2 дин.

27. Тартиф и Тврдица, комедије од Молијера, пре-
вели с францускога Јован Борђевић и др. Владан Борђевић, за
штампу приредио и предговор написао Јован Баја. Цена 1.40 дин.

28. Из науке о светлости, написао Борђе М. Стано-
јевић, с предговором и 158 слика. Цена 2 дин.

V коло (1896)

29. Васне Доситеја Обрадовића, свеска II, за штампу
приредио и поговор написао Андра Николић. Цена 2 дин.

30. Друга певанија Змаја Ј. Јовановића, свеска II
(Песме патриотске. Пробе пера. Стрижице. Епиграми. Епитафи),
за штампу приредио Милутин К. Драгутиновић. Цена 3 дин.

31. Слике из сеоскога живота, написао Јанко М. Ве-
селиновић, свеска I (На прелу. Момче. Девојче. Мали Стојан,
Сеја. Самртна чаша. Браћа. Град. Свирач). Цена 2 дин.

32. Тодор од Сталаћа, трагедија у пет чинова, напи-
сао Милош Цветић. Цена 2 дин.

33. Бијесни Роландо, спјевао Лодовико Ариосто, пре-
пјевао Драгиша Станојевић, свеска II, с напоменама и речником.
Цена 3 дин.

34. Девајтис, роман од Марије Рођевичевне, превео с
пољскога Никола Манојловић — Рајко. Цена 3 дин.

35. Књига о здраљу, српско издање приредио др. Ми-
лан Јовановић — Батут, са 53 слике у тексту и 2 засебне та-
блице у боји. Цена 3 дин.

VI коло (1897)

36. Житије Герасима Зелића архимандрита, све-
ска I, за штампу приредио Пера П. Борђевић. Цена 2 дин.

37. Босанчице, кратке приче из Сарајева (Са невјере.
Златка. Враг ђевојка. Ценабет. Чудо. Правда у Босни. Први и
пошљедњи пут. Кавгаџија. Да заборави. Шенула), испричао Мита
Живковић. Цена 2 дин.

38. Горски цар, роман, написао Светолик П. Ранковић.
Цена 3 дин.

39. Бијесни Роландо, спјевао Лодовико Ариосто, пре-
пјевао Драгиша Станојевић, свеска III, с напоменама и речником.
Цена 3 дин.

40. Бијесни Роландо, спјевао Лодовико Ариосто, пре-
пјевао Драгиша Станојевић, свеска IV, с напоменама, речником
и поговором. Цена 3 дин.

41. Историја Карла XII од Волтера, превео с фран-
цускога Стојан Новаковић. Цена 3 дин.

42. Подземне воде, издани, извори, бунари, терме и минералне воде, написао др. Светолик Радовановић, са 40 слика. Цена 2 дин.

43. Завјет, драма у 4 чина, написао Симо Матавуљ. Цена 2 дин.

VII коло (1898)

44. Житије Герасима Зелића архимандрита, свеска II, за штампу приредио Пера П. Борђевић. Цена 3 дин.

45. Епске песме Јована Суботића, свеска I (Сабљомче Цвет-девојче. Врдничка Кула. Дабрац. Ивањска ноћ. Манастирлија. Губикапа Марко. Јуришић Никола. Акмечетска звезда. Циганка), са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Љубомир Стојановић. Цена 2 дин.

46. Приповетке Лазе К. Лазаревића, свеска I (Швабица. Први пут с оцем на јутрење. Школска икона. У добри час хајдуци. На бунару), са сликом пишчевом, за штампу приредио и предговор написао Љубомир Јовановић. Цена 2 дин.

47. Горе доле по Напуљу, путничке цртице др. Милана Јовановића (Посвета Љубомиру П. Ненадовићу. Једна ноћ. Напуљ негда и сад. Први корак. Амфитеатар. Напуљско тројство. Помпеја. Још једно гробље. Шетња назад двадесет векова. Међу споменицима. На Везуву. Офелија), са сликом пишчевом, за штампу приредио др. Никола Вулић, предговор написао А. Гавриловић. Цена 2·50 дин.

48. Уједињење Немачке, написао др. Драгољуб М. Павловић. Цена 3 дин.

49. Векфилдски свештеник, написао Оливер Годсмит, превео с енглескога и предговор написао др. Љубомир Недић. Цена 2 динара.

50. Искрице Николе Томазеа, за штампу приредио и предговор написао Данило Петрановић. Цена 1 дин.

VIII коло (1899)

51. Домаћа писма Доситија Обрадовића, за штампу приредио Милутин К. Драгутиновић. Цена 2 дин.

52. Лирске песме Симе Милутиновића Сарајлије, с предговором Андре Гавриловића. Цена 2 дин.

53. Приповетке Лазе К. Лазаревића, свеска II (Вертер. Све ће то народ позлатити. Ветар. Он зна све. На село. Тешан. Секција. Вучко. Баба Вујка. Стојан и Илинка. Побратими), за штампу приредио Љубомир Јовановић. Цена 3 дин.

54. Слике из сеоскога живота, написао Јанко М. Веселиновић, свеска II. (Кумова клетва. Чича-Пера. Чича-Тома. Мали певач. Луда Велинка. Добричине. Заклетва. Адамско колело. Душмани). Цена 2 дин.

55. Ивкова слава, приповетка Стевана Сремца. Цена 2 динара.

56. Исландски рибар, роман Пјера Лотија, с францускога превела Тилија Довијанићева, предговор написао С. Матавуљ. Цена 2 дин.

57. Воћке и воће, написао Благоје Тодоровић, са 263 слике у тексту. Цена 4 динара.

IX коло (1900)

58. Житије Герасима Зелића архимандрита, свеска III, са сликом Зелићевом, с картом његових путева и с картом његова завичаја, са штампу приредио и предговор написао Пера П. Борђевић. Цена 3 дин.

59. Песме Буре Јакшића, књига I (лирске песме), са студијом Светислава Вуловића о животу и раду песникову. Цена 2 дин.

60 и 61. Милан Наранџић, роман Јакова Игњатовића, књига I и II, за штампу приредио и предговор о животу и раду пишеву написао Момчило Иванић. Цена 4 дин.

62. Порушени идеали, роман Светолика Ранковића. Цена 3 дин.

63. Ајванхо, роман, написао Валтер Скот, с енглескога превео и предговор написао Чед. А. Петровић. Цена 4 дин.

64. Шта прича планина, написао Е. Рекли, превео пов. Буре Милијашевић, с 35 слика у тексту и с предговором А. Станојевића, професора. Цена 2 дин.

Сва досадашња кола књига могу се добити преко повереника или непосредно од управе Српске Књижевне Задруге, и то: II и IV по цену од 7, III по цену од 6, I, V, VI, VII, VIII и IX по цену од 10, а сва кола заједно по цену од 6 динара од кола.

ЗАБАВНИК

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

1. Обломов, роман у четири дела, написао И. А. Гончаров, превео с рускога Милован Ђ. Глишић. 4.— дин.

2. Богородичина црква, роман у три дела, написао В. Иго, превео с францускога Душан Л. Бокит, у лепим корицама. 4.— дин.

3. Приповетке I, у збирци су ови преводи: Оргуљаш из Поникла, написао Хенрих Сенкјевић; Швеци ратују, написао Ђовани Верга; Јолантини сватови, написао Херман Судерман; Прва велика прашка трговина пауцима, написао Лади-слав Строупежњици; Жан Гурдон, написао Емил Зола; Давид

Свен, написао Н. Хоторн; Гушчар, написао Херман Судерман; Пребрана пшеница, написао Н. С. Љесков, и Три девојчице, написао Пол Бурже. 4.— дин.

4. Давид Џоуперфилд, роман, написао Ч. Дикенс, књига I, превео с енглескога Драгомир М. Јанковић. 3.— дин.

5. Рат и мир, роман, написао Л. Н. Толсти, књига I, превели с рускога Окица Глушчевић и Милован Ђ. Глишић. 3.— дин.

6. Приповетке II, у збирци су ови преводи: Анта, написао Болеслав Прус; Јунак нашега доба, написао Доменико Ровета; Стратоника, написао Јулије Зејер; Широка плећа, написао Фридрих Шпилхаген; На прелому, написала О. Н. Чјумина; Виљем Вилсон, написао Едгар Елен По; и Сиромах доктор, написао Лујизи Капуана. 2.— дин.

7. Рат и мир, роман, написао Л. Н. Толсти, књига II, превео с рускога Милован Ђ. Глишић. 3.— дин.

8. Рат и мир, роман, написао Л. Н. Толсти, књига III, превео с рускога Милован Ђ. Глишић. 3.— дин.

9. (св. 16.) Рат и Мир, роман, написао Л. Н. Толсти, књига IV, превео с рускога Милован Ђ. Глишић, у обичном повезу 3 дин., у лепим корицама 3:50 дин.

Као нова књига »Забавника« штампана се и моћи ће се добити:

10. (св. 17.) Давид Џоуперфилд, роман, написао Ч. Дикенс, књига II, превео с енглескога Драгомир М. Јанковић, у обичном повезу 3 дин., у лепим корицама 3:50 дин.

Добротвори, оснивачи и повереници управини добивају ову књигу у лепим корицама.

Свих првих девет књига »Забавника« могу се добити за 20 динара. Добротвори и оснивачи добивају уза сваку књигу по лепе корице.

ЗАСЕБНА ИЗДАЊА СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

1. Српска књига, од Стојана Новаковића. 1:50 дин.

2. Чика Јова српској деци, одабране дечје песме

3. Ј. Јовановића, са 112 слика, у обичним корицама 1:20 дин., у златним корицама 2 дин.

3. Чика Јова српској омладини, песме Јована Јовановића Змаја, са 26 слика и 1 музикалијом, у обичним корицама 1:80, у златним корицама 2:50 дин.

4. Састав и живот човечјег тела, превео с немачкога Д-р М. Јовановић-Батут, са 12 слика у тексту и једном бојадисаном таблицом. 0:20 дин.

Све се ове књиге могу добити непосредно од Задруге или преко њених повереника.

КОД СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

и њених повереника може се добити :

Србија у сликама, од Ђ. М. Станојевића, професора В. Школе. Обично издање стаје 3 динара, елегантно 6, а луксусно 12 динара.

Чланови Задругини добивају обично издање за 2 дин.

П О З И В Н А У П И С
НА ДЕСЕТО КОЛО КЊИГА
СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

Предавши до сад својим задругарима и пријатељима девет кола редовних издања Српске Књижевне Задруге, управа друштвена отвара упис на ново, десето, коло књига и позива своје поверенике и скупљаче да отпочну купљење, а задругаре и претплатнике да отпочну уплаћивање улога за то коло. Новом колу намењује управа ових седам књига:

1. **Лажни цар Шћепан Мали**, од П. П. Његоша, с предговором Јаше М. Продановића.

2. **Путешествије по Србији**, од Јоакима Вујића, под уредништвом Јована Ердељановића, с картом ондашње Србије, с пишчевом и другим сликама.

3. **Причања Вука Дојчевића**, од Ст. М. Љубише под уредништвом Љ. Јовановића.

4. **Приповетке Илије Вукићевића**, I књига.

5. **На селу и прелу**, од Паје Марковића Адамова.

6. **Чича - Горио**, роман О. де Балзака, превео с францускога Јован М. Јовановић.

7. **Живот Венијамина Франклина**, аутобиографија, превео с енглескога Чед. Мијатовић.

Још се нарочито моле повереници и скупљачи да што пре свој посао отпочну. Што раније прикупљање чланарине и претплате и слање новца друштвеној благајници потребно је и с тога, што редовно плаћање доходака у друштвену благајницу олакшава тачност и брзину свега управина рада, јер је тако даје прилика да на време изда књиге.

Трифковића (2 свеске), др. М. Јовановића (4 свеске), Л. К. Лазаревића (2 свеске), М. Живковића, С. Матавуља (2 свеске), Ј. Веселиновића (2 свеске), М. Цветића, А. Гавриловића, Ст. Сремца и Св. Ранковића (2 свеске). Од поуке, поред онога што се налази у свима осталим врстама Задругиних књига, добили су читаоци радове: из историје српскога народа (2 свеске), из опште историје, из антропологије, из хигијене, из физике, из геологије, из географије и из пољске привреде. Напоследку дала је Задруга из савремене туђе књижевности две словенске приповетке: И Н. Потапенка и М. Рођевичевне, и једну француску: П. Логија, а од класика списе: Ариостове (4 свеске), Молиерове, Голдсмитове, Елиотове (2 свеске), Валтер-Скотове и француских лиричара XIX века (избор).

У друштвеним магацинима има управа сва досадашња издања још на расположењу пријатељима добрих српских књига; она продаје свих девет редовних кола ономе ко их купи од једном по 54 динара или круна, II и IV коло засебно по 7 динара или круна, III по 6 динара или круна, а I, V, VI, VII, VIII или IX по 10 динара или круна. За IX, као ни за ранија кола, не примају се више *члански улози*. Поједине пак свеске свих кола продају се по одређеним књижарским ценама. Тако исто поједине књиге лањскога и ранијих *Забавника* продају се по утврђеној цени (означеној на корицама).

Како досадашњи одзив претплатнички на *Забавник* не допушта да се на досадашњи начин настави његово издавање, управа је одлучила: да *16-ту и 17-ту свеску Забавника разашље по стару цену* само оним задругарима који су већ до сад положили овогодишњу претплату и оним лањским претплатницима који најдаље до 1 септембра ове године уплате по 4 динара. Шеснаеста свеска, четврта и завршна књига „Рата и мира“, разаслата је претплатницима, а већ се штампа седамнаеста која ће донети другу и завршну књигу „Давида Коперфилда“. Свакоме другом продате свеске, као и раније књиге *Забавника*, књижарским ценама.

Претплата се из Хрватске, Славоније, Далмације Босне и Херцеговине шаље или право у Београд управи, или г. Милу Маравићу штампару у Загребу (Duga ulica br. 8), а претплата из Срема, Баната, Бачке и остале Угарске или право у Београд управи или Српској манастирској штампарији у Сремским Карловцима. За разна обавештења може се обраћати и комисионару задругину, г. Николи Кукићу, у Загребу (Šenoja ulica, broj 1.)

Српска Књижевна Задруга даје српским читаоцима од постанка свога редовно много више, него што је правила вежу; она шта више, лагано али стално, увећава и број и обим својих издања, да би по свом могућству што јаче потпомогла напредак српске књиге и просвете. Задругина управа са захвалношћу види да том њеном настојању одговара све поузданији одзив читалачки. С тога се она нада да ће овогодишњи њен позив наћи у народним редовима једнаку досадашњу свесрдну и дубоку предусретљивост, а још многобројнији одзив.

Од управе Српске Књижевне Задруге, 1. јула 1901. године у Београду.

